

૧૦૩૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
(ગુજરાત કોપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક ૧૦૩૩ કિંમત

ગ્રંથનામ બ્રહ્મ નામુ : દર્શન ૧૭ હં
આમુ
ચર્ચાક

બરજે નામું.

હફતર ૧૬ મું આખું.

અસલ હાથનાં લખેલાં પુસતક ઊપરથી વાક્યોની
રચના સુધારીઆમાં આવીછે, અને તેનો
અસલી લંખાણ રાહુરાગાત કાયમ
રાખી છે.

મું બ ઈ,

મુંગઈ સમાચાર છાપખાનામાં
ખાણેકળ બરજેરજી બીનાચિટ્ટેર હોમલનાએ છાપીક' છે

સને ૧૨૪૭ ચલદેનરદી-સને ૧૮૭૭ ઇસવી

ક્રીંમત ૩૩.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
રામદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ

૧૭૩૭

ખો લા સો .

પરજો નામાનાં નહીં છપાયલાં દફતરો છાપી પ્રગટ કરવાનું કામ હમેચ્છે ચાલુ કરીજી છે, તેમાંનું પંદરમું આખું દફતર ગયા આગસ્ટ માસમાં પાહુર પાડીજી હતું, અને હાલમાં આ સોલમું આખું દફતર તૈયાર કરીને પાહુર પાડીજી છે; હવે પાકીનાં પોજાં બે દફતરો રહ્યાં તે હમે જલદીયાં પાહુર પાડીશું, એટલે અધાર દફતરો પુરાં થઈ રહેશે.

માણેકજી પરજોરજી મીનાચેહુર હોમજી,

મુંબઈ સમાચારનો માલિક.

માસ નવેમ્બર ૧૮૭૭.

સાંકલીણ.

દ ક ત ર ૧૬ આ હું.

સફે.

- હેકાયત લખીછે કે, મોકલીયો પાદશાહ અફરાસીઆખે એકદસતના
ખેટા સમીલાસને તરીસ હજાર સવાર સાથે ધરિની લશકર ઉપર
સમિષ્ણુન મારવા..... ૧
- હેકાયત લખીછે કે, મારીયો ગયો ગસતેહેમનો ખેટો મીનાયેહેર સમી-
લાસના હાથ ઉપર અને સમિષ્ણુન મારીજી ધરિની લશકર ઉપર
માજદરાની લશકરે..... ૫
- હેકાયત લખીછે કે, ગયો નામદાર ફરામરજ પાક દીનના પાદશાહ કે-
ખાસરોની દરગાહમાં, અને વાકિક કીધો તે નેકખખત પાદશા-
હને સમીલાસ માજદરાનીનાં મકર બરેલાં કામથી ૯
- હેકાયત લખીછે કે, જરી કીધી નામદાર ફરામરજ પોતાના બુધા બાપ
બલેજરને વાસતે..... ૧૧
- હેકાયત લખીછે કે, નાહોટો ગયો નાપાકબદો સમીલાસ પોતાનાં લ-
શકર સાથે બખલસતાનની તરફ અને લઈ ગયો તે નાપાક પો-
તાની સાથે બુલોરગ બલને બધીવાનની મીસાલ ૧૫
- હેકાયત લખીછે કે, ખખર થઈ જદુગર અફરાસીઆખને બુલોરગવાર
બલના કેદ પકડાયાની અને તેની ખુશાલીમાં મજલેસ કીધી તે
તુરકી પાદશાહે ૧૮
- હેકાયત લખીછે કે, ગયો પેહેલવાન ફરામરજ સમીલાસ માજદરાનીની
પછવાડે તેથી પાદશાહ અફરાસીઆખે ગરંગાસ નામના આ-
દીને તે નામદારની પછવાડે મોકલીયો ૨૨
- હેકાયત લખીછે કે, મોકલીયો પાદશાહ કેખાસરોએ નાપાક ગરંગાસ
આદીની પછવાડે જંગી કેરશાસપશાનીને બખલસતાનની તરફ. ૨૫
- હેકાયત લખીછે કે, આવીયો પીરાન વેશને ખેટો રોઈન બડાઈના મે-
દાનમાં ને તમામ લશકરની હજુર ધરિનીઆ સાથે બડાઈ કીધી. ૩૨

- હેકાયત લખીછે કે, ગયો નોજરશાહાને ગસતેહમ ખીજ દય પેહેલ- સૈ.
વાનો સાથે લડાઈના મેદાનમાં પીરાનના ખેટા રોઈનની સામે,
અને જખમ ખાધો શાહજાદા ગસતેહમે રોઈનના હાથથી . . . ૩૭
- હેકાયત લખીછે કે, આવેયો જંગી અલકુશ આદી તુરાની લશ્કરમાંથી
લડાઈનાં મેદાનમાં અને લડાઈ કીધી તેણે શાહજાદા ગસતેહ-
મ સાથે ૪૦
- હેકાયત લખીછે કે, આવયો નામદાર જ્હાનસોજ લડાઈના મેદાનમાં
ને લડાઈ કીધી અલકુશ આદી સાથે ૪૪
- હેકાયત લખીછે કે, લડાઈમાં કુટ્ટી નાખીઓ દેવેર જ્હાનસોજ આદી-
ના અલકુશને તેની સવારીના મસત હાથીની મીસાલનાં વર
સાથે, પાંચે લશ્કરની હજુરમાં ૪૮
- હેકાયત લખીછે કે, નગાર્ કરાવીજ પાદશાહ અફરાસીઆમે અખર-
ખલાના નામનું તેથી પેલી તરફ પાકજાદ પાદશાહ કેમોસર-
એબી લડાઈનું નગાર્ કરવાનો હોકમ કીધો ૫૨
- હેકાયત લખીછે કે, બાહર નીકલીયો ગરદમાંથી નાપાકજાદા ગરંગાસ
આદી પોતાનાં લશ્કર સાથે અને ખખર પામીયો નામદાર ક-
રામરજ ગરંગાસ આદીની ૫૪
- હેકાયત લખીછે કે, મારીઓ ગયો નાપાક તોખમનો ગરંગાસ આદી
નામદાર કરામરજના હાથ ઊપર ૫૭
- હેકાયત લખીછે કે, દાખલ થયો નાપાક તખીએતનો સમીલાસ સોસ-
તાનમાં યાને જખુલ શેહેરમાં અને ખખર યઈ તે વીરની ના-
મદાર કરામરજને ૬૧
- હેકાયત લખીછે કે, ખખર યઈ ખુરશેદ્યાનું તથા જરબ્યાનું નાપાક
સમીલાસના આવી પોહોંચીઆની અને લશ્કર તઈઆર કીધું
તે બાનુઓએ ૬૪
- હેકાયત લખીછે કે, ગોફતેગો કીધી નાપાકજાદા સમીલાસ માજદરાની-
એ ખુજારગવાર જલેજરની ખેટી ખુરશેદ્યાનું સાથે ૬૬
- હેકાયત લખીછે કે, ગોફતેગો કીધી બાનું ગોશસપે ખુરશેદ્યાનું સાથે
લડાઈની તદખીરના બાબમાં ૭૧

- હેકાયત લખીછે કે, બાહેર નીકળી નામદાર બાનુ ગોશસપ તથા જરબાનુ જમુલ શેહેરમાંથી અને જહ પોહોંચી સમીલાસ માજંદરાનીના તલાયાઓની નજદીક ૭૪
- હેકાયત લખીછે કે, મારીયો ગયો સમીલાસ માજંદરાનીના લશકરનો જરંગાસ નામનો તલાયો સરદાર નામદારી ભરેલી જરબાનુના હાથ ઊપર ૭૫
- હેકાયત લખીછે કે, લડાઈ કીધી જોહાન પેહેલવાન રસતમની બેટી દેસર બાનુ ગોશસપે તથા નામની ઊઠાવનાર જરબાનુએ નાપાકજદા સમીલાસ માજંદરાનીના લશકર સાથે ૭૯
- હેકાયત લખીછે કે, રસતો અંધ કીધો નેહેરાસ સગસારીએ નામવર જરબાનુનો ૮૧
- હેકાયત લખીછે કે, કેદ પકડાઈ નામદારી ભરેલી જરબાનુ નેહેરાસ સગસારીની કમંદના પેચમાં ૮૫
- હેકાયત લખીછે કે, ખખર થઈ નેકખખત બાનુ ગોશસપને દેલાવર જરબાનુના કેદ પકડાવાની ૮૭
- હેકાયત લખીછે કે, આવી પોહોંચી નામદારી ભરેલી બાનુ ગોશસપ પોતાની બેહેન જરબાનુની મદદે ને તે નામદારે નેહેરાસ સગસારીનો રશતો અંધ કીધો ૮૯
- હેકાયત લખીછે કે, લડાઈ કીધી જોહાન પેહેલવાન રસતમની બેટી બાનુ ગોશસપે નેહેરાસ સગસારી સાથે અને જખમી થયો સગસારી તે બાનુના હાથ ઊપર ૯૧
- હેકાયત લખીછે કે, વાકેફ થયો બદ તોખમનો માજંદરાની સમીલાસ જોહાન પેહેલવાન રસતમની બેટીઓનાં સખેચુન મારવાની વાતથી, અને ગોસો કીધો નાપાકજદા સમીલાસે નેહેરાસ સગસારી ઊપર..... ૯૩
- હેકાયત લખીછે કે, ગયો નાપાકજદા એકદસતનો બેટો સમીલાસ જોગો જોહાન પેહેલવાન રસતમની બેટીઓ લડાઈ કરતી હતા તે મેદાનમાં લડાઈ કરવાને વાસતે ૯૭

- હેકાયત લખી છે કે, લડાઇ કીધી જ્ઞાન પેહેલવાન રસતમની બેટી સકે.
નામદારી ભરેલી જરયાનુએ સમીલાસ માજદરાની સાથે
અને જખમ ખાધો તે નામદાર બાનુએ સમીલાસના હાથથી. ૧૦૧
- હેકાયત લખી છે કે, આવી પોહિંચી ચોખ્ખારેક કદમની બાનુ ગોસસપ
સમીલાસ માજદરાનીની સાથે અને રસતો બંધ કીધો તે ના-
મદાર બાનુએ દેવજનદા સમીલાસનો ૧૦૩
- હેકાયત લખી છે કે, લડાઇ કીધી જ્ઞાન પેહેલવાન રસતમની બેટી ના
મદાર બાનુ ગોસસપે નાપાક સમીલાસ માજદરાની સાથે ... ૧૦૭
- હેકાયત લખી છે કે, જખમ ખાધો નામદાર બાનુ ગોસસપે નાપાકજન-
દા સમીલાસ માજદરાનીને હાથનો અને પાછું ફરીજી જાણી
જશકર સીસતાન શેહેરમાં ૧૧૧
- હેકાયત લખી છે કે, આવી પોહિંચીયો સમીલાસ માજદરાની શેહેરના
દરવાજાની નજદીક અને ગોકતેગો કીધી તે બદકાર દેવે બુજા-
રા જલેજરની બેટી ખુરશદબાનુ સાથે..... ૧૧૩
- હેકાયત લખી છે કે, ચુંગાલ નાખી નાપાકજનદા સમીલાસ માજદરાની
એ સીસતાન શેહેરના કોઠ ઊપર ૧૧૬
- હેકાયત લખી છે કે, મનાજત કીધી હકતાબાની નજદીક પાકજનદા ખુ-
રશદ બાનુએ એવામાં હીંદુસતાનનો સરદાર પેહેલવાન ફરામ-
રજ પોતાના લશકર સાથે તે જગોએ આવી પોહોચીયો... ૧૧૮
- હેકાયત લખી છે કે, પાછો ફરીયો નાપાકજનદો ચોર સમીલાસ સીસતા-
નનાં દરવાજા ઊપરથી, અને તાના મારીયા તે બદકાર દેવ ઊપર
નેકબખત ખુરશદબાનુએ ૧૨૨
- હેકાયત લખી છે કે, મોકામેલ આવીએ નાપાકજનદો સમીલાસ માજદ-
રાની નામદાર ફરામરજની અને ગોકતેગો કીધી તે બેજા દેલા-
વરોએ એક એક સાથે..... ૧૨૫
- હેકાયત લખી છે કે, લડાઇ કીધી નામદાર ફરામરજ સમીલાસ માજદ-
રાની સાથે સીસતાન શેહેરના દરવાજા આગલ ૧૩૦
- હેકાયત લખી છે કે, આજેજ યહને પથર મારીઆ નાપાકજનદા સમી-
લાસે નામદાર ફરામરજ ઊપર અને ગાભરો પડીયો તે નામદાર
તે મારાથી ૧૩૩

- હેકાયત લખીછે કે, ગયો નામવર ફરામરજ દેવજનદા સમીલાસ માજ-
દરાનીની પછવાડે કમીગાહની જગોની નજદીક અને ઘેરાઈ
ગયો સમીલાશનાં લયકરથી ૧૩૯
- હેકાયત લખીછે કે, નાજમિદ થયો નામદાર ફરામરજ પોતાના ઘોડાનાં
મરણથી અને લડાઈ કીધી તે નામદારે પાઞે પીઆદો થઈને
કુદાજ દેવ તથા સમીલાસ સાથે..... ૧૪૪
- હેકાયત લખીછે કે, કમંદ નાખી બંધ કીધો નાપાકજનદા સમીલાસ
માજદરાનીએ જોહાન પેહેલવાન રસતમના ખેટા નામદાર ફ-
રામરજને ૧૪૭
- હેકાયત લખીછે કે, ગયો નાપાક સમીલાસ પોતાનાં લયકર સાથે સી-
સતાન શહેરની તરફ તે શહેર લેવાની મકસદથી ૧૫૧
- હેકાયત લખીછે કે, ખુઆબ દીઠો ખુલ્લારગવાર જાણેજરે બંદીખાના
માં અને તે ખીનાથી પોતાના ખેટા ફરામરજને વડેઈ કીધો
અને માનાજત કીધી તે ખેજી બાપ ખેટાએએ હકતાલાની
દરગાહમાં..... ૧૫૪

પરજે નામું.

દફતર ૧૬ મું.

હુકાયત લખીછે કે, મોકલીયો પાદશાહા અફરાસીઆખે
એકદસતના ખેટા સમીલાસને તરીસ હજાર સવાર
સાથે ધરાની લશકર ઊપર સખેખુન મારવા.

હવે રેએનાં મેદાનમાં પાદશાહા કેખોસરો તથા અફરાસીઆખની
લડાઈની દાસતાન સાબત. એ દાસતાનનો કેહનારો સાયર રેએનાં
મેદાનમાંનાં પાંચ લશકરને વાસતે એમ કરી કેહુ છે કે, પેલી તરફ તુરા-
નના પાદશાહે એકે દન રાતને વખત હીલા ભરેલા સમીલાસને છુપીયો
ખોલાવીયો, ને ચારો કરવાના મનસુખાનો દરવાજો ખોલીયો. જેવારે
સમીલાસ આવી હાજર થયો, તેવારે તેને મકર ભરેલા પાદશાહા અફ-
રાસીઆખે કહીજી કે “અય નામદાર, તું સરફરાજ શેરમરદ એકદસ-
તનો ખેટો છે. તારા નામદાર પાપ એકદસતમાં એટલા તો ચારા તથા
હીલા હતા કે, તેના મકર ઊપર મંગલ શેતારો આફરીન કરતો હતો, ને
નર અજદહા તેના ચારાથી ફાંદામાં પડતો હતો. વાસતે અય નામદાર,
તું તેનો ખેટો છે, તો મારા દેલની એકે મોરાદ છે તે પ્યર લાવ, અને
ધરાની લશકર ઊપર તું સખેખુન મારવાને વાસતે કમર પાંધ. એ
કામને વાસતે તું આપણાં લશકરમાંથી તરીસ હજાર સવાર ભારી તલ-
વારના મારનારા તારી સાથે લે અને એ ધરાનીઓ ઊપર છુપો જઈ
સખેખુન માર, અને એ બગેર પાપના કેખોસરોને તથા બદ યુની-
આદના ફરામરજ તથા પરજો તથા કેરશાસપશાની તથા તમુર તથા

જેહાનસોજ એ સરવેને મારી બેજન કર, ને ઇરાન જમીનના તમામ પેહેલવાનોનાં સર કાપી નાખ, કેમકે હવડાં આપણા ફોરસતનો વખત છે. અગર જો તું એ લડાઈમાં સીધા રાતને વખત કેપોસરોને પકડીને પાધે, આ તો તેનું સર કાપી લાવે તો કસમ પાકે ચજદાના લઈને હું તુંને કહું છું, કે હું તુંને પોતાનો દામાદ કરી મારી બેટી તુંને બપશું. અને તુરાન જમીનની પાદશાહી તારે હવાલે કરૂં.” એવા ઉમેદ ભરેલા સખુન સાંભલીને સરકસ સમીલાસે અક્રાસીઆપને પુછીશું કે, “અય પાદશાહ, મેં હલકારા લોકોની જોખાનથી ખપ્પર સાંભલી છે કે સામેસવારનો જલેજર પોતાના લશકર સાથે સોસતાનથી એ તરફ પાદશાહ કેપોસરોની નજદીક તેની મદદને વાસતે આવે છે. તે બુઢા વઝને આવતો જોઈને મારા હલકારા લોકો સેતાપ ખપ્પર લેઘ દોડતા આવોયા, ને મને ખપ્પર કીધી કે ‘જાબુલી રસતમનો પાપ જલેજર રેએનાં મેદાનની તરફ આવે છે. તે બુઢો જાલ એટલા વાસતે આ તરફ આવે છે, કે કેરશાસપશાનીને તથા જેહાનસોજ એ બેહુ નોજવાન બેટાએને પોતાની નજરે જોઈને ખુશી થાય.’ એ ખપ્પર હજુ તો હલકારા લોકો મને કેહેતા હતા, એટલામાં બીજા હલકારાની જોડ મગરેખ જમીનથી આવી પોહોંચી તેણે એવી ખપ્પર કહી કે, ‘બે પેહેલવાનો મગરેખ જમીનથી આવે છે, તેમાં એકનું નામ જેહાનખપ્પશ હીંદી કરી કેહે છે. તે જેહાનખપ્પશ મસતી ભરેલા કેહેકામને જીવતો પકડી પાંધીને સાથે લાવે છે. બીજનું નામ કરીમાન ખોતાઈ કરી કેહે છે, તેણે લડાઈનાં મેદાનમાં અલવંદ દેવને પાંધીયો છે. એ બેહુ જાબુલી તોખમના પેહેલવાનો લશકર સાથે મગરેખના દરીઆવથી પાર ઊતરી મંજેલ દર મંજેલ ચાલીઆ આવે છે, તે બેહુને મઝવાને ખાતર જાલ એ તરફ આવે છે.’ વાસતે જવારે તે બેહુ પેહેલવાનો બદ નસલના જાલને મલશે, ને એ જાબુલી પેહેલવાનાં તમામ એકઠા થશે, ને એ બુઢા જાલના મકર ભરેલા સખુન સાંભલશે, તેવારે તે શેરનાં બચાંઓ ગોસામાં આવશે, અને તેવારે આપણા ઊપર મુશકેલી આવી પડશે. વાસતે મારા દેલમાં એવો અંદેશો આવે છે કે, આજ રોજ હું કેપોસરો ઊપર કમીગાહ કરી જઈ, ઇરાની લશકર

ઊપર સંબેધન મારી તમામ પેહેલવાનોનાં તન ઊપરથી સર ખાકમાં નાખું ને કીનાએ કરી જલનું તથા કેપોસરોનું દમાર કાઢાડી નાખું; તેવાર પછે બરજો ઊપર જઈ કીનાથી ગોસાએ કરી તેનું સર કાપી નાખું, ને જેહાનસોજ તથા તમુર એ બેહુની આંખમાં જેહાન સીહા કરૂં. અને ફરામરજ તથા કેરશાસપશાની એ બેહુ તો મારી ચુંગાલ-માંથી છુટવાના નથી ! અને હું એ બેહુને કસા હીસાખમાં ગણતોજ નથી. જેવારે ખોઆરી બરેલા કેપોસરોને, જલને તથા ખીજ પેહેલ-વાનોને જીવથી મારૂં, ને તેઓની નીશાન જેહાનમાંથી કાઢાડી નાખું, તેવાર પછે કોઈ ધરાની તથા જાબુલી પેહેલવાન મારી સાંમે ઉભો રહેશે નહીં. યા અગર કોઈ કમખખતીનો મારીયો મારી સામે આવશે તો તેનો મને કસો ડરબી નથી; શા વાસતે કે, મારો લડાઇથી હુરેમનબી નાહાસે છે. અગર જો એ કામ મારી મોરાદ મોઆફેક થાય તો બેહુ-તર છે; અગર નહીં તો તે જગોથી પ્યાહાર નીકલીને હું સેતાખ તેજ વાની મીસાલ સીસતાન ધ્યાને જાબુલસતાનની તરફ જવરા, કે હવડાં જાબુલસતાન તમામ પેહેલવાનોથી ખાલી છે, અને બુદો જલબી તે જગો નથી, ને રૂસતમ તો ગોયા જેહાનમાંથી ગુમ થઈ ગયો છે, તેની તો કસી નીશાનબી માલમ પડતીજ નથી, તે તેહમતન કીઆં છે. તે નામદાર દેવાનો યુધને જંગલમાં ફેઈ જગો જઈ બેઠે છે, યા કોઈ દરોઆવમા ડુપી મરી ગયો છે; એ રવેશ તેહમતન રૂસ-તમ તો ગુમ થઈ ગયો છે. વાસતે હવડાં મને ઘણી ફોરસત છે, તેથી જાબુલની તરફ જઈ તે જગો બેશુમાર ખરાબી કરૂં, ને તમામ મરદ તથા ઓરત અને છોકરાને જીવથી મારી કતલેઆમ કરૂં. ને રૂસતમ તથા જલના ખાનદાનની ઓરતોને કેદ પકડી લાઊ, ને મેહેશખ કાબુ-લીનેબી તખત ઊપરથી ઊંધો નાખું, ને તેની આંખમાં જેહાન સીહા કરૂં. પછે જાબુલીઓનો ખજનો જે કેરશાસપ તથા નરીમાન તથા સામ તથા જલ તથા રૂસતમ એ તમામ પેહેલવાનોએ તલવારને જોરે જમા કીધો છે, તે હું પોતાની કપજ કરી હાથીઓ તથા ઊંટ તથા ખચરની પીઠ ઉપર લાધીને જાબુલથી તે તુરકસતાન લગી તેની કતાર ચલાવીને તમામ નાદર ખજનો તું નામદાર પાદશાહા અફરાસીઆ-

૪ ઇરાનીઓ ઉપર સમીલાસનું સંખેપ્ત મારવા નવું. [ખરજી નામુ-

ખની દરગાહમાં લાઈ. તમામ હસ્ત કેસવર જમીનના પાદશાહો કરતાં જાણુલી રૂસતમનો ખજનો દશ ધણો જીઆદે કેહેવાય છે, બલકે તે તમામ આલમમાં આફતાબની મીસાલ જાહેર છે. જેવારે તે ખજનો હું મારી કપજ કઈ તેવારે કેખોસરોનું તથા જાલનું દેલ જખમી થાય, ને તેખોને લડાઈ કરવાની શુધ રેહે નહીં.”

જેવારે પાદશાહ અફરાસીઆબે સમીલાસની જોખાનથી એવી વાત સાંભળી, તેવારે તેના દેલમાં એવી તો ખુશી પેદા થઈ કે, તે બુદ્ધો પાદશાહ ગોચા પાછો ચઝિદ વરસની ઊમરનાં જેવો નોજવાન થયો. અને તે પાદશાહ સેતાબ શાકીને હુકમ કરી શરાબ મંગાવીયો, ને તરણ જામ પેહેલવાન સમીલાસની યાદમાં પેદરપે નોસ કીધી. ને ખુશી થઈ સમીલાસ ઉપર આફરીન કીધી, ને કહીજી કે, “અય નામદાર શેર બચ્ચા સમીલાસ, જેવી તારી હીમત છે તેવાજ તારા હોનરમી છે તેથી તારો મોશદ સેતાબ બર આવજો.” તેવાર પછે પાદશાહે પ્યારમાનને ફરમાવીજી કે, “આપણાં લશકરમાંથી ધણાએકે લડાયક સવારો ચુંટી કાઢાડ, કે પેહેલવાન સમીલાસની સાથે જઈ નેકદેલીથી ચારી કરે.” તેવારે સમીલાસે પાદશાહ અફરાસીઆબને કહીજી કે, “અય પાદશાહ મારો સાથે મારાં લશકરના તરીશ હજાર સવાર છે તે બસ છે. મારી નજદીકે દુશમન લોદો ધાસનાં તનખાંની મીસાલ કસા હેસાબમાં નથી.” એટલું કહી સમીલાસે પોતાનાં લશકરમાંથી તરીસ હજાર સવારને જાનખંધી કરાવો, ને પોતે પાદશાહ અફરાસીઆબની રજા લેઈ દરગાહમાંથી પાહાર નીકલીયો, ને સેતાબ શેરની મીસાલના ઘોડા ઊપર સવાર થયો. એમ કરતાં જેવારે બે પોહાર રાત ગુજરી તેવારે સમીલાસે કીના બરેલા લશકર સાથે ઇરાનીઓ ઉપર સંખેપ્ત મારવાને વાસતે આગલ રાહ માપી, ને દેઘમાં આગલો કીનો પાછો તાજો કીધો. એમ કરતાં જેવારે તરણ પોહાર રાતનો વખત થયો તેવારે સમીલાસ કીના બરેલાં મોહો સાથે ઇરાની લશકરની નજદીકે જઈ પોહોંચીયો. તોઆં જઈ જોય શું કે હસ્તરફ તલાયા લોકો ફરતા હતા, અને તમામ ઇરાની લશકર આસાએસના ખોઆબમાં શુતેલું હતું.

હુકાયત લખી છે કે, મારીયો ગયો ગસતેહમનો ખેટો
મીનોચેહર સમીલાસના હાથ ઊપર અને
સખેખુન મારીઊં ધરાની લશકર ઊપર
માજંદરાની લશકરે.

હવે આ તરફ ધરાની લશકરમાં તે રાતને વખત તલાયા લોકોનો સરદાર ગસતેહમનો ખેટો મીનોચેહર નામનો પોતાનાં લશકર સાથે ફરતો હતો તે પેહેલવાન મીનોચેહરથી નરે શેરબી ડરતા હતા. તે નોજરી તોખમના પેહેલવાન સાથે લડાઈના કરનારા દસ હજાર સવાર તલાયા ફરતા હતા. જ્યારે તે મીનોચેહરે તુરાની લશકરની કમીગાહા દીઠી, તેવારે તેઓની તરફ જઈ પોકાર મારીને કેહેવા લાગો કે, “અય નાપાક રીમન લોકો, તમે એ રવેશ હેરંમનની મીસાલ એ સીહા રાતને વખત કીઆં દોડો છો ? મગર શું તમે લોકો લડાઈને વાસતે શેર તથા ચીતાની મીસાલ આવેઆ છો, યા અગર ત મારી મરજી સખેખુન મારવાની હોય તો તે મને કહો કે હવડાં હું મારી મરદાનગી તમોને દેખાહું. તમે મને પીછાતતા નથી, પણ હું નોજરશાહના ગસતેહમનો ખેટો મીનોચેહર છું, અને મારા દબદબાથી આસમા નબી લરજે છે.” જ્યારે મીનોચેહરની જુપ્યાનથી સમીલાશે એવા સખુ ન સાબલીઆ, તેવારે તે નામદાર પેહેલવાનને જવાબ દીધો કે, “અય નોજવાન, હું નામદાર સમીલાસ છું; પણ આજ રાતને વખત મને તુરાનના પાદશાહ સાથે બોલતાં બોલતાં બેદીલી થઈ તેથી એ તરફ નીકલી આવીયો છું. વાસતે એ સીહા રાતને વખત પાદશાહ કેખોસરો ની દરગામાં જવાનો રસતો તું મને બતાવ, કે હું તે પાકજાદ પાદ શાહના કદમ ને બોસાદેવા અને મારા શુનાહાનો માફી આહવા આવે યો છું.” તેવારે મીનોચેહરે કહીઊં કે, “અય નામદાર સમીલાશ એવી અંધારી રાતે તુંથી પાદશાહના લશકરની તરફ જવાય નહીં. મને પાદ શાહ કેખોસરોનો એવો હોકમ છે કે, એકાએક રાતને વખત કોઇનું લશકર આવે તેને દાખલ આપે નહીં, તેથી એકાએક હું તુંને તે તરફ જવા કેમ દેઊં વાસતે હવે તો રાત થોડી રહીછે તેથી તું એક તરફ

૬ ધરાની લશકર ઉપર શમોદ્રાથનું સખેખુત મારવું. [ખરના નામું-

મકાન કર, જેવારે પામદાદનો વખત થાય તેવારે તું પોતાની સવારી સુધા મારી સાથે આવજે, હું તુંને પાદશાહા કેમ્પોસરોની દરગાહમાં લેઈ જવશા.” એવો જવાબ મીનોચેહેરની જોપ્પાનથી સાંભલીને નાપાકજ દા સમીલાસો તેને કહીજી કે, “ અય ખેહુંદા મગજના નાદાન છો કરા, મગર તેં મારા હોનર દીઠા નથી કે કેટલોએકવાર થયો એવડી સરકસીના જવાબ કરે છે. તે કરતા કીનાને વખત તું મારી ખરાખર આવવાનો નથી. હું આજ રાતને વખત કમીગાહ કરી તારાં ધરાની લશકર ઉપર સખેખુત મારવા આવીયો છું, કે મીનોચેહેરનું સર કીનાની તલવારે કરી કાપું. ” એવા સખુત સમીલાસ માજંદરા નીની જુપ્પાનથી સાંભલીને મીનોચેહેર ગોસામાં આવેયો, અને તે નામદારનું દેલ તપવા લાગું, અને પોતે જાણીજી કે, એ નાપાક એવી સીહા રાતને વખત આવેયો છે માટે હેમા કાંઈ ફરેખ છે. એવો અંદેસો કરી સેતાખ પોતાની તલવાર મેઆનથો ખેંચી, ને આજર ગોશ-સપની મીસાલ ગોસામાં આવી તે નાપાક ખે દાદગર સમીલાસનાં સર ઉપર મારી ; પણ તેના સર ઉપર લોહાંની કોલાહ હતી તેથી તે તલવાર તેના સર ઉપર કારગાત થઈ નહોં. એવામાં સમીલાસે પોતાનો બારી ગોરજ ઊઠાવેયો તેથી નોજવાન મીનોચેહેરે પોતાનાં સર ઉપર ઢાંલ પકડી ; પણ નાપાકજદા સમીલાસે એવો તો ગોરજનો જરખ મારીયો કે, તે શાહાજદાની ગરદન જરીજન ઉપર કુટી નાખી, ને તેના ધકાએ કરી ઘોડાનો કમર તુટી ગઈ, તેથી તે શાહાજદે પોતાના ઘોડા સાથે ખાકમાં ખરાખર થઈ ગયો.

જેવારે શાહાજદા મીનોચેહેરના લશકરે એ રવેશ દીઠું, તેવારે તમાં તલાયા શોર સાર કરતા નાપાકજદા સમીલાસ ઉપર હોમલોકરી આવીયા ; પણ તે નાપાકે તે લોકોને કસા હેસાખમાં ગણ્યા નહીં. અને તલવાર ઉઠાવી તે તલાયાઓ માથી કેટલાએક સવારોને મારી ખાકમાં નાખીયા, ને કેટલાએકને જખમી કીધા. ખોજ તરફથી સમીલાસના લશકરેબી તલવાર ખેંચી, તેથી તમાં મેદાન ધરાની તલાયાઓની લોથે ભરાઈ ગયું, અને જે કોઈ બચીઆ તે સેતાખ લગામ ફેરવીને ધરાની લશકરની તરફ નાહાડા ગયા. પણ તે લશકરની પછવાડેબી

સમીલાસનાં લશકરે જોસથી ડુંબાલો કીધો, તેથી તે સમીલાસનું લશકરબી પાદશાહ કેપોસરોનાં લશકરમાં જઈ પોહોંચીઁ. તોઆં જોય શું કે ઇરાની લશકર તમામ ફરાગતથી ખુશ ખોઆખમાં શુતું હતું, તેથી તે નાપાક તુરકીઓએ તે શુતેલા ઘણાએક લશકરની ગરદ કાઢાડી નાંખી. એમ કરતાં જેવારે લશકરમાં શોરસાર થયો, અને તેમાંથી ધર, પકડ, પાંધ, મારનાં આવાજ ઊઠીયા, તે ગબરાતથી પેહેલવાન લોકો પોતાનાં દેહરામાંથી જંગી પાહુર નીકલીયા, ને નાપાક અફરાસી-આખનાં કામ ઉપર લેઆતત નાંખી, ને સેતાપ નાગી પીઠના ઘોડાઓ ઉપર સવાર થઈને પોકાર મારીને સેતાપ હરતરફ મસાલો રોસન કરાવી, ને જોય શું કે નાપાક તુરકી સવારો હાથમાં તલવારો પકડીને હર તરફ દોડે છે, ને ખેદરેગ ઇરાની લશકરની ખરાબી કરે છે. નાપાક સમીલાસ હેરેમનનો મીસાલ પોકાર મારતો ને બારી ગોરજે કરો ઇરાનીઓનાં સર કુટી નાખતો, ને તે નાપાક એવો તો જોસમાં આવેલો હતો કે, સવારોના ઘોડાઓની દુમ પકડીને પોતાના સર ઉપર ગોફનની મીસાલ ફેરવાને દુર ફેંકી નાખતો હતો. એવો મામલો જોઈને ઇરાની તથા તુરાની લશકર એકએક ઉપર તલવાર મારવા લાગ્યા, ને દેલેર સવારો પોકાર મારવા લાગ્યા, ને લશકરમાં શોરસાર ઊઠીયો. ઇરાની લોકો એક પીજને આવાજ મારીને જગાડતા હતા. એમ કરતાં જેવારે તમામ પેહેલવાનો પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા, તે લશકરનો શોરસાર આસમાન લગી વધીયો, તેવારે તે ખપ્પર પુઢા જલેજરે સાંબલી કે, “નાપાકજદા સમીલાસે બારી લશકર સાથે કમીગાહા કરો આવીને આપણા ઇરાની લશકર ઉપર સખેખુત મારીઁ.” એવી ખપ્પર સાંબલીને જલેજરના રોખસારા જરદ થઈ ગયા, ને સેતાપ પોતાની જગોથી હઠીયો, ને પોતાનાં ઘોડા ઉપર જન પંધાવીને ખપ્પરની મીસાલ સવાર થયો, ને પોતાનાં પાપ સામ નરીમાનનો ગોરજ હાથમાં પકડી દીવાના આદમીની મીસાલ જખુલો લશકરની તરફ દોડીયો, ને જંગી ફરામરજના દેહરામાં ગયો. તોઆં જઈને જોય શું કે, તે ખેટાઓ તો હાથમા સરાખની જમ પકડીને ખેઠેલા, ને કેરશા-સપશાનીબી તેઓનો સાથે હતો. શા વાસતે કે તે નામદારનાં દોદાર

બાથાથી ફરામરજ થયો ખુશ દેલ હતો, તેથી દમખદમ તે નવા પેહેલવાનની ચાદમાં શરણ્યની જામ તમામ મજલેસ સાથે નોશ કરતો હતો.

જેવારે યુદ્ધો દસતાન દેહેરામાં દાખેલ થયો ને તીઆં તમામ પોતાનાં ફરજદોને ખુશીથી મજલેસમાં બેઠેલા દીઠા, તેવારે ફરામરજ ઊપર આવાજ મારીને કહીઊં કે, “અય તલવારના મારનારા નામદાર બેટા, હવડાં એ રવેશ ખુશીથી બેસીને શરણ્ય પીવાનો વખત નથી. કારણ કે, તમામ જેહાન હેરેમતની મીસાલના તુશની લોકોએ કરો ભરાઈ ગઈ છે, સખખ દુશમન લોકોએ કમીગાહ કરી આવીને આપણા લશકર ઊપર સખેખુત મારીઊં છે. અગર જો હવડાં તમે ગફલતમાં રેહેશો તો, એ નાપાક દુશમનોના હાથથી તમે એક તન સલામત રેહેશો નહીં.” તેવારે પેહેલવાન ફરામરજ પોતાના યુજોરગ પાપને કહીઊં કે, “અય નામદાર યુજોરગી ભરેલા પાપ અને સામેસવારના બેટા, તું એવડો ગાભરો શા વાસતે પડે છે, અને એટલા બધા ગભરાતનું કારણ એકાએક અને અચખુચ તું નામદારને શું થાયું છે ?” તેવારે સરફરાજ જલે ફરીથી નામદાર ફરામરજને કહીઊં કે, “અય દેલાવર બેટા, તું તો કાંઈ જાણતો નથી ; પણ નાપાક સમીલાસ માજ દશની દેવો તથા કલમાકી, અને ચીતી સવારો સાથે કમીગાહ કરી આવી પોંહોંચીયો છે, ને તેણે આપણા લશકર ઊપર આજ રાતને વખત સખેખુત મારવાનું શરૂ કીધું છે. ને તમામ જેહાન તે નાપાકે શોરશાર ભરેલી કીધી છે. અય નામદાર બેટા, તું તો કેહે છે કે તું એવડો ગાભરો શા વાસતે પડેયો છે, પણ તે બદકારે એકાએક આવીને મારાં તમામ લશકરની ખરાબી કીધી છે, તે મારાથી ખરદાસત થાય નહીં. તેથી હું તેના લશકરમાં લગાઇને વાસતે સેતાબ જાઈ છું, તેથી તમે તમામ પેહેલવાનો મારી પછવાડે આવી પોંહોંચજો.” એટલું કહી જલેજર પાછો ફરી ઘોડા ઊપર સવાર થઈ તેજ વાનો મીસાલ પોતાનો ઘોડો દપટાવતો આજર ગોશસપની મીસાલ સમીલાસ માજ દશનીના લશકર ઉપર જઈ પડીયો.

હુંકાથત લખીછે કે, ગયો નામદાર ક્રશમરજ પાક દીનના
પાદશાહા! કે ખોસરોની દરગાહમાં, અને વાકેફ કીધો
તે નેકબખત પાદશાહાને સમીલાસ માજદરા
નીનાં મકર ભરેલાં કામથી.

હવે આ તરફથી જોવારે યુદ્ધે જલ પાછો ફરી તુરાની લશકર
ઊપર જઈ પડીયો, તેવારે ક્રશમરજ ગાભરો પડી પોતાની જગોથી ઊ-
ઠીયો ને પોતાનાં તનમાં સેતાપ વખતર પેહરીને કેરશાસપશાનીને
કહીલે કે, “અથ નામદારી ભરેલા પેહલવાન, તું ઊઠઃ હવડાં ખુશીથી
ખેસવાનો આપણા વખત નથી, કે યુદ્ધે દસતાન એકાએક લડાઈપર
ગયો છે, શા વાસતે કે ઇરાનીઓ ઊપર હવડાં એકાએક આક્રમ્ત આવી
પડીલે છે. તેવારે કેરશાસપશાનીએ તેને કહીલે કે, “અથ હોનરમંદ
પેહલવાન, તું એવડો તુંદીથી કીનાને વાસતે શાની કમર પાંધે છે? ને
એવો ભારે આક્રમ્ત એકાએક તારે ઉપર શું આવી પડી છે?” તેવારે
ક્રશમરજે તેને કહીલે કે, “અથ નામદારી ભરેલા પેહલવાન, એવા
યુદ્ધપાના વખતમાં જલેજર પોતે તુરાનીઓની લડાઈમાં ગયો છે, કાર-
ણ આજની સીદા રાતને વખત બદ તોખમનો સમીલાસ કીના ભરેલો
થઈ આવીને આપણ પાદશાહાના લશકર ઉપર સંબેખુન મારવા પડે-
ઓ છે. તેની સાથે યુરા મજહૂબના તરીસ હજાર માજદરાની સવારો
હરંમનની મીસાલના છે, તેમાંનો એક એક સવાર એક એક હજાર
પેહલવાનોને વરહમ મારે એવો છે. દેવો, તુરકી અને જહુગરો એવા
તરણ તરેહના આદમીઓ તું તે લશકર છે; અને નાપાકજદો સમી-
લાસ પોતે હજારો હીલા તથા મકર ભરેલો છે, તેથી હું ડરું છું કે, તે
નાપાકના હાથથી મપાદા યુદ્ધ જલને કસી ઈજ પોંહીચશે, તો આપ-
ણને તેની માતમમાં ખેસવું પડશે. તે વાસતે હું સેતાપ કમર પાંધું
છું, કે હું યુદ્ધ જલની પછવાડે જઈ પોંહીચીને તે નામદારની મદદ
કરું.” એટલું કહી તે નામદાર પોલતનના ખેટાએ પોતાના હાથમાં
પોતાના નેઆગાન નરીમાનનો ભારો ગોરજ પકડીયો, ને દેહેસમાંથી
બહાર આવી ઘોડા ઊપર સવાર થયો, ને શેર મરદ કેરશાસપશાનીને

કહીં કે, “અય નામદાર તુંબી સેતાપ્પ તઈઆર થઈને મારી પછવાડે આવી પોંહોંચ્યજે. હું એટલા વાસતે સેતાપ્પી કરીને આગલથી જાળી છું, કે સરફરાજ જાલ એપ્પલો છે તેથી તેની મદદે જઈ પોંહોંચું.” એટલું કહી પોતે ઘોડો દપટાવતો ઈરાની લશકરમાં જઈ પોંહોંચીયો, તીઆં જોય શું કે તે સીહા રાતને વખત કીનાના નગારાં ને કરનાયના આવાજ થઈ રહેઆ છે, ને તમામ લશકર હલીમલી રહેલું છે. કોઈ ને કોઈની ખપ્પર પડે નહીં. ઘોડાઓ હરનતા તથા સવારો પોકાર મા-રતા તેથી તું કેહુ જોયા રસતાએજ પેદા થઈ હતી. તે સીહા રાતે જમાનોબી જોયા આંધલો થાયો હતો, અને નાપાક તુરકીઓની તલવારે ઈરાની લશકરના સવારો પાકમાં પડતા હતા. હર તરફ હાએ હાએનો આવાજ નીકલતો. પાજે સવારો તલવારો પકડીને દુશમનની સામે થયલા, ને પાજે સવારો છવ લેઈ નાહાસતા હતા. જેવારે નામદાર ફરામરજે તે જગો એવો મામલો દીઠો કે, તમામ ઈરાની લશકર પરહમ મલી ગયું છે, ને પોકાર તથા શોર ઉઠી રહેઓ છે તેવારે તે નામદારે તે લગાઈગાહમાં નેગાહ કરો સારો રવેશ જોયું તો બુઢો જાલ નજરે પડીઓ નહીં; તેથી દીવાના આદમીની મોસાલ ગાબરો પડી હર તરફ પોતાનો ઘોડો ફેરવવા લાગો ને હર તરફ બુઢા જાલની જોસતેજો કરવા લાગો. તે નામદારે નીશચે જાણીં કે, એવી સખત લડાઈમાં બુઢા જાલથી કીઆં પોંહોંચ્યારો. એવો અંદેશો કરી ઘોડો દપટાવતો પાદશાહ કેપોસરોની દરગાહની તરફ ગયો. તીઆં જઈને જોયશું કે તીઆં તો કોઈનેબી પદ ખસલતના સમીલાસનાં કામની ખપ્પર વટીક મલેલી નહી. અને સરવ કોઈ આરામથી સુતેલા હતા. તેવારે ફરામરજે જોસાથી ચોકીપાન લોકોને પોકાર મારીને ગાલ દેઈને કહીં કે “અય કમખખત લોકો સુતાછો શું ? સેતાપ્પ ઊઠો અને કમર પાંધો, કે પદ જોહર સમીલાસ બારી લશકર સાથે રતો રત કમીગાહ કરતો આવી પોંહોંચીયો છે, ને તે નાપાકે પોતાની તલવારે કરો તમામ ઈરાની લશકરને પરહમ મારીંછે. વાસતે હોશીઆર થાઓ. ને સેતાપ્પ તલવાર પકડી પાકદીનના પાદશાહની દરગાહની ખપ્પરદારી રાખો. સેતાપ્પ મસાલ રોશન કરો કે, નાપાક દુશમન લો-

કોથી ધરાની લશકર પતંગ આવી ગયું છે. હું નથી જાણતો કે નામદાર જલેજર એ તરફ આવેલો હતો તે કીઆં ગયો છે ? નથી માલુમ પડતું કે, તે નામદાર જીવતો છે, યા મારેલો ગયો છે ? તે નામદારે મને અવલ કહી જી હતું કે, હું સેતાપ્પ જઈને પાદશાહ કેબ્રાસરોને ખપ્પર કંઈકું તેથી તમોને ખપ્પર હોય તો મને કહો કે, બુઢો જાત્ર એ તરફ આવેલો છે યા નહીં.” એ રવેશ નામદાર ફરામરોજ ખોલંદ આવજો એ કીઆન લોકોને પુછતો હતો, તે આવાજ પાદશાહ કેબ્રાસરોએ પોતા ના દેહરામાંથી સાંભલીયો, કે ફરામરોજ ગોસા બરેલો અને ગમગીન દીલથી પોલેછે. એવો અંદેશો કરી પાકજદ પાદશાહ કેબ્રાસરોએ સેતાપ્પ જગોથી ઉઠી પોતાના દેહરામાંથી ખાહાર આવી ફરામરોજને કહી જી કે “અય નામદાર જોહાન પેહેલવાનના ખેરા, તું એવડો ગાબરો પડીને એવો સીહા રાતને વખત એ જગો આવી એવા ખોલંદ આવજો ગોસાથી શા વાસતે પોલે છે ? મગર એ સીહા રાતને વખત એ ફરતા આસમાનની ચાલથી એકાએક તારી ઊપર કાંઈ આકૃત આવી પડી જી છે કે શું ?” એવા સખુન પાદશાહ કેબ્રાસરોની જુખાનથી સાંભલાને ફરામરોજે, પાદશાહ કેબ્રાસરોને તુરાનીઓની કમીગાહની તથા સખેખુનની તમામ હકીકત કહી. તે સાંભલીયાથી પાદશાહનો એહેરો જરદ થઈ ગયો, ને ફરામરોજને કહી જી કે “અય નામદાર જોવારે એવું છે તો તું જોમો શા વાસતે રહ્યો છે, તું સેતાપ્પ તે લશકરમાં જઈ બુઢા જલેજરની જાસતેજો કર.” એ રવેશ ફરામરોજને કહીને તે પાકજદ પોતે પણ ગબરાઈ ગયો.

હુકાયત લખી છે કે, જરી કીધી નામદાર ફરામરોજ પોતાના બુઢા ખાપ જલેજરને વાસતે.

હવે નામદાર ફરામરોજને પાદશાહ કેબ્રાસરોએ ઉપર જણાવેલા પ્રમાણે કહીને તે પાકજદ પાદશાહ પોતેબી સખરંગ ખેજદની પીઠ ઊપર સવાર થયો, ને સેતાપ્પ કીનાનું નગારૂ કરાવી જી. તે નગારાનો આવાજ તમામ ધરાની લશકરે સાંભલીયો, તેથી સરવ કોઈ ગાબરા પડી

ગયા, અને વીચાર કરવા લાંગા કે, જોવી સીહા રાતને વખત પાદશાહની દરગાહમાંથી કીનાતાં નગાસના આવજા પે અંદાજે નીકલેછે એનો સમ્પાપ શું છે ? એ અંદેશાથી સેતાપ સરવે કોઈ પોત પોતાના ઘોડા ઉપર સવાર થયા, ને પાદશાહની દરગાહના દરવાજા ઉપર આવી પોહ્યાંચીયા. તે જગો ઉપર ખેશુમાર મસાલો રોશન કીધી, ને પાદશાહ પોતે તમામ પેહેલવાનો સાથે તે સખત કીના બરેલી લડાઈમાં નીકલીયા. તેમાં પેહેલવાન અરજો, જંગી જેહાનસોજ, નામદાર કેરશાસપશાની, સપેહેસાલાર તુસ, શાહાજાદો ફરેખોરજ, દીલાવર તમુર, પેહેલવાન જોદરેજ, નામદાર ગેવ, હીમત બરેલો ગુરગીન, શેરમરદ ખીજન, એ વગેરે તમામ દેલાવર પેહેલવાનો ગોરજ તથા તલવાર સાથે ફરામન લોકોના ખુનને વાસતે રાતને વખત સવાર થઈને પાહાર નીકલીયા. તે લડાઈમાંહાનો તરફ તેઓ દોડતા જઈ પોહ્યાંચીયા, અને નજર કોધી તે તમામ જમીન લોહી બરેલી થયલી, અને તે લોહીમાં આદમીઓનાં સર, ખાઈ તથા હાથ ખેસુમાર પડેલા દીઠા. તમામ તુરાનીઓએ લડાઈથી સુરમાં આવીને ધરાની લશકરની ખેસુમાર ખરાબી કીધેલી હતી. અને ખીજ તરફથી નાપાકજાદો સમીલાસ સીહા દેવની મીસાલ તે લશકરને દરમેઆન ઉલેલો હતો. તે નાપાકની ખેશત પનાહથી તમામ તુરકીઓ ધરાનીઓ ઉપર તલવાર મારતા હતા. એક તરફ લડાયક ફરામજ તે લડાઈગાહમાં નામદાર જાલની જોસતેજોમાં ફરેતા હતા. એમ કરતાં નામદાર ફરામરજ તે રાતને વખત તમામ લશકરમાં ફરી વલીએ; પણ સરફરાજ જાલની કસી નીશાન પામીયો નહી. તેવારે ખેલાના સીના ઉપર હાથ મારીને કેહેવા લાગ્યો કે “અફસોસ, મારે બુઢો નેઆગાન સામે સવારને જાલેજર એ લડાઈમાં મારીઓ ગયો હશે.”

એ રવેરા તે નામદાર અંદેશો કરી હાથે મારીને આગલ ચાલી. યો અને પોતાની આંખમાંથી ભેતીના કટરાની મીસાલનાં આંખું વરસાવી એમ કેહેતા હતા કે, “અથ મારા બુઢા મેઆગાન પાપ, તું જેવો નામદાર જેહાનમાં પેદા થશે નહી. અથ બુજોરગ પાપ, હું તુંને એ સીહા રાતને વખત એ લડાઈમાં કીઆં ધુંડું ? તારો દાનાઈ તથા તદખીરનો મને ધણો અફસોસ લાગેછે. અને તારા જેવી ઊમર કોઈ ખીજ

પેહેલવાનની થરોજ નહીં.” એ રવેશ પેહેલવાન ક્રામરજ, પોતાના પુ-
 ઢા પાપ નામદાર જાલનો અફસોસ કરતો, અને પોતાનો ઘોડો હાંકતો
 જે જગો નાપાક સમીક્ષા તુરાની લશકર સાથે ઊભો હતો ત્યાં જઈ
 પોંહોંચીયો, અને તે પદકારજદા દેવ ઉપર એક પોકાર કલેજના જોર-
 થી મારીને કહીજી કે “અય પદ તોખમના નાપાક, તું તારા પાપની
 મીસાલ પદ ખસલતી બરેલો ચોર છે, તેથી તમે લોકોએ એજ રવેશ
 રાતને વખત માજંદરાતના પાદશાહને મારીને તે જગોનું તખ્ત તથા
 ગંજ પોતાને હાથ કીધોછે, ને તાજખખશ રૂસતમનો રખશાબી તું એ
 જ રવેશ રાતને વખત ચોરી લઈ ગયો હતો. અય પદ નસલના દેવ,
 તેં દગાએ કરી ધણાએક નામદાર પેહેલવાનોને છવથી મારીયાછે;
 પણ એ તારાં કામ મરદાને મરદ લોકોની સંજમાં ગણાતાં નથી. તું પો-
 તાના દેલમાં એમ કરી જાણતો હશે, કે હું ધણાએક લડાએક સવાર
 છું; પણ તું લડાઈને વખત દગો તથા હીલા સીવાએ કાંઈ પીજો હોનર
 રાખતો નથી. જેવારે કાલ રોજની લડાઈમાં તું હમારા જોરને ખસખસ
 આવી શકીએ નહીં, ને હમારી મરદાનગીની પ્યરદાસત તુથી થઈ શકી
 નહીં, તેવારે તું પોતાના પાદશાહની નજદીક શરમીદો થયો, તેવાર પો-
 તાનો આખંડ રાખવાને વાસતે મકર તથા ફરેપથી અરધી રાતને વખત
 ચોરની મીસાલે તુરાની તથા માજંદરાની લશકરની મદદ સાથે હમારાં
 લશકર ઊપર સખેખુન મારવા આવેયોછે કે, એ કામ કીધાથી તું પોતા
 ના નામને આસમાન લગી પોંહોંચાડે, અને તુરાન જમીનમાં તું પો-
 તાને નામદાર પેહેલવાન કેહેવાડે એવી તારી મરજીછે; અય નાપાકજદા
 સમીક્ષા માજંદરાનો, એ કામ પેહેલવાન લોકોનાં નથી; એતો તું
 જેવા પદખસલત દેવોનાં કામ છે. દાના લોકો ફરમાવી ગયાછે કે ચોર
 પચાનું સર આકેખત મુલો ઉપરજ હોય.”

જેવારે શેર પોશ સમીક્ષાએ ક્રામરજની જોખાનથી એવા સખુન
 સાંભળીયા, તેવારે તે દેવે હસીને ક્રામરજને કહીજી કે, “અય સવાર,
 હું જોજી છું કે, એ તારી અકલ તમામ હરેમનની મીસાલની છે. અય
 જાણુલી સવાર, હવે આજ રાતને વખત મારા ભારી જોરજે કરી તારૂં
 સરખો એ કીનાના મેદાનમાં કુટો નાંખી તારાં લોહીની નદી જારી કરૂં,

ને તારા ગોસતના ખોસકથી બીદ જનવરને છુઆકૃત આપું કે તારા ખોસતની ધનતેજરી તે જનવર ઘણી રાખે છે.” એવા સખુન સમીલાસની જીવ્યાનથી સાંભલીને નામદાર ક્રશમરજ એએખતીઆર હસીયો ; પણ તુરત એકદમ ગોસામાં આવેયો, કે તે ગોસાએ કરીને તે નામદારનું તન લરજી, ને તે વખત તે જોહાન પેહેલવાનના ખેટાના તન ઊપરના નરમ પાલ નેજના નોકની મીસાલ ઊભા થયા. એવામાં નાપાક સમીલાસે પોતાનો ભારી ગોરજ ઊઠાવીયો, ને કીનાએ કરી પોતાનો ઘોડો આગલ દપટાવીને એક ગોરજ તે નામદાર જીવ્યાલીના સર ઉપર મારીયો. તે ગોરજનો જરખ આવતો જોઈ નામદાર ક્રશમરજે પોતાનાં સર ઊપર ઢાલ પકડી ; પણ તે ઢાલ ઊપર એવો તો જરખ લાગો કે, તેનાં કુલમાંથી આતશના શોલા નીકલીયા, તે આસમાન લગી જઈ લાગા. તે જરખનો આવાજ તમામ લશકરના પેહેલવાનોએ સાંભલીયો. તેથી કરીને કેરશાસપશાનીએ તથા જોહાનસોજ ઘોડા ચલાવીઆ. ખીજ તરફથી પરજોએ પોતાનો ઘોડો આજર ગોશસપની મીસાલ દપટાવીયો, તેથી ગોદરેજના ખેટા ગેવનું દેલ સુર ભરેલું થયું. અને નોજરશાહાના તુસે પોતાના પેહેલવાનો સાથે નાપાકજદા તુરાની લશકર ઉપર હોમલો કીધો. નામદાર ક્રશમરજ તો તે રતલા દેવ સાથે લડાઈ કરી તે ઉપર લડાઈનું મેદાન તંગ લાવીયો હતો. જેવારે તુરાની લશકરે ધરાની લોકોનો ગલખો ઘણો દીધો, તેવારે સરવે કોઈ પોતાના ઘોડાઓની લગામ ફેરવીને નાહાસવા લાગા. જેવારે સમીલાસે પોતાના લશકરને નાહાસતું દીધું, તેવારે પોતાના લશકર ઊપર આવાજ મારીને કહીઈ કે, “અય મારા નામદારો, તમો એવડા નાહીમત થઈને શા વાસતે નાહાશો છે ?” તેવારે એક તુરકી સવારે જવાબ દીધો કે, “અય સમીલાસ આપણાં લશકરનું ખખત પરગસતે થયું, શા વાસતે કે શેરનો પકડનાર જોહાનસોજ તથા પરજો હાથમાં તલવાર તથા ગોરજ પકડી આવી પોહીંચીયા છે. તેઓએ આપણાં લશકરના ઘણાં એક સવારોનાં સર કાપી જમીન ઉપર ઉધાં નાખીયાં છે.” એવા સખુન તે સવારની જીવ્યાનથી સાંભલીને સમીલાસે પોતાની ડાહાબી, જમણી તરફ નેગાહ કીધી કે, કેઈ તરફ પરજો છે. તો ડાહાબી પાજી ઉપર

ગેવના બેઠા ખીજનને દીઠો કે તે. પોતાના ગોદરેજીઆની પેહેલવાનો સાથે તુરાની લોકો ઊપર તલવારખાજ કરે છે, ને લશકરના પેહેલવાનોને ખાકમાં નાખે છે. તેની પછવાડે જોહાનસોજ તથા ખરજો ભારી ગોરજ કરી માજંદરાની લોકોનાં મગજ કુટી નાખે છે. જમણી પાખુ ઊપર પાકજદ યજદી જલકાઢનો રાખનાર પાદશાહ કેખોસરો પોતે પોતાના સખરંગ બેજદ ઊપર સવાર થઈ, તલવારે કરી પોતાના દુરામન લોકોનાં સર ખાકમાં નાખે છે અને તે પાકજદ પાદશાહાની પછવાડે તમામ ધરાની પેહેલવાનો જરી કોલાહા તથા જરી કોહ્યાના રાખનાર-ઓ પુર હીમતથી પોતાની તલવારો બેદરેગ દુરામનો ઉપર ચલાવે છે. જેથી તુરાની તથા માજંદરાની લશકર નાહીમત થઈ તે મેદાનમાંથી નાહાસે છે.

હુકાયત લખી છે કે, નાહાઠો ગયો નાપાકજદો સમીલાસ પોતાનાં લશકર સાથે જખુલસતાનની તરફ અને લઈ ગયો તે નાપાક પોતાની સાથે ખુજોરગ જલને બંધીવાનની મીસાલ.

જેવારે સમીલાસે લડાઈનો મામલો એ રવેશનો દીઠો, કે ધરાની લશકરના તમામ પેહેલવાનો આવી પોહાંચીયા છે; ને તલવાર મારવામાં કસી દરેગ કરતા નથી, તેવારે પોતાના દેલ સાથે કેહેવા લાગો કે, “અય સમીલાસ, હવે એ જગાથી તુને નાહાસી જવું બેહતરછે, હવે એ જગો રેહેવામાં ખુબી નથી.” એવો અદેશો કરી સેતાખ પોતાના ઘોડાની લગામ ફેરવી, ને જેમકે કમાનમાંથી તોર ઉડી જાય તે મીસાલ સેતાખ નાહાસવા લાગો. જેવારે ફરામરજો તે નાપાકને એ રવેશ નાહાસતો દીઠો, તેવારે તેની પછવાડે તે પોતાનો ઘોડો દપટાવતો ગયો, ને પોતાનો ગોરજ ઉઠાવીને તે ઉપર એક જરખ મારીયો, પણ સમીલાસનો ઘોડો ધણો સેતાખ જતો હતો, તેથી નામદાર ફરામરજનો ગોરજ તેના તન ઉપર લાગો નહી; પણ તેના ઘોડાનો દુમ ઉપર તરછો લાગો તેથી તેના

ઘોડાના પાછલા ખેડું પાછી તુટી ગયા, તેજ વખત તે ઘોડો પછાડ ખાઈ જમીન ઉપર પડીયો, ને તેનો જાત કબજ થઈ ગયો. તેની સાથે નાપાક સમીલાસ ખોઆસીથી ખાક ઉપર પડીયો, ને દેહેસતે કરી તે પદકાર નાં મોહોડનો રંગ ઉડી ગયો.

જેવાર પેહેલવાન ક્રામરજે એવો મામલો દીઠો તેવારે આહીલિ કે, તેના સર ઉપર ખોજો ગોરજ મારીને તે નાપેકારને ખાક સાથે પરાપર કરી નાખે. એવામાંતો નાપાક સમીલાસનાં લશકરના તમામ જાદુગર હોઠો આવી પોહોંચીયા, તેઓએ નામદાર ક્રામરજને પોતા વચ્ચે ઘેરી લીધો, ને તે નામદાર ઉપર ખેસુમાર તીરનો વરસાદ વરસાવીયો. જેવારે પેહેલવાન ક્રામરજે પોતા ઉપર એવો મામલો દીઠો, તેવારે તે લશકર સાથે લડવા લાગો. એવો મામલો જોઈ નાપાક સમીલાસ ઊઠીને સેતા-પ્પ નાહાસવા લાગો, એવામાં એક દેવે એક તેજ આડનો ઘોડો લાવીને સમીલાસનો નજદીકે હાજર કીધો, તેથી તે નાપાક તે ઘોડા ઉપર દેહેસત ભરેલો સવાર થઈ પતજડીના વાની મોસાલ નાહાહો. તેની પછવાડે નાપાક માજંદરાની દેવોભો નાહાસવા લાગા, અને તે સરવે કોઈનાં દેલ નામદાર ક્રામરજની દેહેસતથી હેપ્ત ભરેલાં હતાં. જેવારે પુરા તોખ-મના સમીલાસની મોરદ તે જગો ઉપર પ્યર નહી આવી, તેવારે તે નાપાક તે જગોથી નાહાહો તેવો જાપ્પુલસતાનની તરફ જાતના રસતમનું ખાનદાન ખરાપ્પ કરવાને જંગલની તરફથી ઊગટ રાહ નીકલી આલીયો. હવે એ તરફ તાજનો રાખનાર પાદશાહ કેપ્તાસરો પોતાના દલેશે સાથે તુરકી લશકરને પશગંદે કરી ફતેહમંદી ભરેલો પોતાના દેહેરામાં ગયો, તીઆં તમામ લશકરના સપેહેસાલારો પાદશાહની દરગાહમાં આવી ખાકને ખોસા દેછ સરવ કોઈ પોત પોતાની જગો ઉપર ખેઠા. તીઆં નામદાર ક્રામરજે કહીલિ કે, “અય પાદશાહ, નાપાક સમીલાસ આજનો લડાઈમાં કીનાને વખત જાદુઈનાં મકરે કરી મારા હાથમાંથી છુટી ગયો છે. એ નાપાકજાદા દેવનો ઘોડો મારા એકજ ગોરજ કરી મુવો, તેની સાથે પદકાર સમીલાસ જમીન ઉપર પડીયો. તેવારે મેં આહીલિ કે, એ નાપાક માજંદરાનીના સર ઉપર એક ખોજો ગોરજ મારૂ, ને એની ગરદન તથા પીઠ તોડી નાખું. એવામાંતો નાપાક માજંદરાની લશકર-

દક્ષતર ૧૬ મું.] પાદશાહા કેપોસરો અને ફરામરજ વચે ગોઠતેગો. ૧૭

નાં છ હજાર સવાર દોડતા આવી પોહોંચીને મારી આસપાસ ફરી વલીયા, ને મારો ઊપર બેસુમાર તીરનો વરસાદ વરસાવવા લાગા. તે કુરસદનો વખત જોઈને નાપાક સમીલાસ તેજ વાની મીસાલ મેદાન-માંથી નાહાઠો ગયો. એવો મામલો જોઈને તેનાં છ હજાર લશકરમાંથી બે હીસા લશકર મેં મારીઊં, પણ હું નથી જાણતો કે હવે પછે જમાનો આપણાં ઉપર શી પાછ પેશ લાવશે. ”

જેવારે પાકજાદ પાદશાહા કેપોસરોએ નામદાર ફરામરજની જુ પ્યાતથી એવા સખુન સાંભલીયા, તેવારે પાદશાહા, તે નામદારને કહીઊં કે, “અય યુજોરગ અનજુમનને જેપના દેનાર નામદાર પેહેલવાન, તું કસી વાતે દલગીરમાં થા. આપણો ઇઆર પાક ચજદા છે તેની મદદથી આપણાં ફરામેન લોકો શરનેગુત થારો, ઇઆને ઊંધા પડશે, ને આપણી મોરાદ બર આવશે.” એ રવેશ દેલાશા ભરેલો જવાબ દઈ, તે પાક એતેકાદના પાદશાહા હોકમ કીધો તેથી એક મજલેશ ખોરમ બેહેસતની મીસાલની શમારી, ને કુલને ચેહેરેના શાકી લોકો શરાબુના દોર ફેરવવા લાગા. એમ કરતાં રૂમનો પાદશાહા હાથી દાંતના તખ્ત ઊપર બેઠો, ને હુપશીના પાદશાહાને ઊંધો નાંખીયો, ને શીહા કાગડો ઉડી ગયો, ને સફેદપાજ નજર આવીઊં, ઇઆને પાંમદાદનો વખત થયો, ઇઆને રોસન આફતાબ પાહેર નીકલીયો. તેવાર દાદગર પાદશાહા કેપોસરોએ ફરીથી સરફરાજ જાલને ઇઆદ કીધો, કારણ કે તે નામદારની કશી નીશાંત દીઠી નહીં ! તેથી સેતાબ હોકમ કરીને જોસતેજો કરાવી, પણ કોઈએ તે યુજોરગવારનો પતો આપીયો નહીં, તેથી પાકજાદ પાદશાહાનો ચેહેરો જરદ થયો.

જેવાર નામદાર ફરામરજે પાદશાહા કેપોસરોને અંદેશા ભરેલો દીઠો તેવારે તે નામદારે પાક મહજબનાં પાદશાહા કેપોસરોને કહીઊં કે, “અય મારાં નેક નમઅતના પાદશાહા, આજ ગઈ રાતે નેકખખત યુદ્ધો જાલ શીસતાનની તરફથી ભારી મંજલ કાપતો આવેયો, તેવોજ એકદમ ગાબરો પડેલો મારા દેહેરામાં આવી પોહોંચીયો, ને નાપાક શમીલાસના સખેખુનની ખબર તે નામદારે મહુને કહી, સેતાબ પોતે માછો સવાર થઈને ઇરાની લશકરની તરફ દોડતો ગયો, કે ઇરાન જમી-

નનાં દેલેશેને ખોઆપથી બેદાર કરે, કે રાતને વખત દુશમનની સામે મોકાવલો કરે. તે માહારા યુજોરગ પાપની પછવાડે હું સંબાર થઈ સેતાપ આહર નીકલીયો, પણ મેં તે નામદારને એ લશકરમાં કેઠે દીઠો નહીં. મેં તે યુજોરગનો ઘણી શોધ અને તલાશ કીધી પણ તેનો કશો પતો પામીયો નહી, જેથી મેં ઘણી એક જાતી કીધી, અને એકદમ ગો-શામા આવી મારી તલવાર ઊઠાવીને લડાઈની દોડ ધુપમાં હું પડીયો, તેથી મને તે નામદારની ઈઆદ રહી નહી, જે તે જમાનાના સરદાર કીહાં છે ! અને તે નામદાર ઉપર હાલ મું આફત ગુજરતી હશે ? ”

હોકાયત લખીછોકે, ખપ્પર થઈ જાદુગર અફરાસીઆપને
યુજોરગવાર જાલનાં કેદ પકડાયાની અને તેની
ખુશાલીમાં મજલેસ કીધી તે તુરકી પાદશાહે.

“ એ રવેશ ફરામરજનો જોખાનથી પાદશાહે હકીકત સાંભલી, તેથી તે નેકખખત પાદશાહ ઘણો દીલગીર થયો. પછે સેતાપ મેહેરવંદ હલકારા ને ખોલાવીને હોકમ કીધો કે, “તું સેતાપ તુરાની લશકરની તરફ જ, ને હરેક તદખીરથી સરાફરાજ જાલની ખપ્પર લાવ, કે તે નામદાર કીહાં છે? ને શી રવેશ છે, તે તમામ ખપ્પરથી વાકેફ થઈને આવ. અગર જો તું સરાફરાજ જાલની ખપ્પર લેઈને આવશે તો તુને ગોહર તથા મોતી તથા લાલનો સરોપાવ ખપ્પરીશ કરશ. પણ તું હરેક તદખીરથી તે માહારા યુજોરગ સરદારની ખપ્પર લેઈ આવ, કે તે ખપ્પર શાંભલવા પછે હું તે નામદારની તરદોદ કરું.”

જેવાર હોતર બરેલા મેહેરવંદ હલકારાએ પોતાનાં પાદશાહનો એવો હોકમ સાંભલીયો, તેજ વખત તે હીલા બરેલા મેહેરવંદે પોતાના તનમાં તુરાની લેખાશ પેહેરીયો, ને સેતાપ અફરાસીઆપના લશકરની તરફ નીકલી આલીયો. તીહાં જઈ દુર એક જગો ઊભો રહી નેઘાહા કરી તમામ પેહેલવાનોને જોવા લાગો. એમ કરતાં તે જગોથી આગલ આલી તુરાનના પાદશાહના દેહેરા આગલ ગયો, તીહાં જોએશું કે તે

મળલસમાં પાદશાહા અફરાસીઆએ એક રાખશ ખપ્પર કાઢાડનારા હલકારને બેશાહેલો, ને તે પાદશાહાની મળલસમાં તમામ તુરાની પેહેલવાનો બેઠેલા, તે તમામ ઉપર મેહુરવંદ નેધા કીધી તીહાં સમીલાશને દીઠો નહીં ! તેથી તુરાની જોપાનમાં બાજે બેદમતગારોને મેહુરવંદે પુછીઊં કે, “એ મળલસમાં નામદાર સમીલાશ નથી તે શું છે?” પણ કોઈએ તે હલકારને સમીલાશનો હેવાલ કહ્યો નહીં.

એમ કરતાં તે જગો ઉપર શાએત એક ગુજરી, તેવાર પાદશાહા અફરાસીઆએ પીરાન વજરને કહીઊં કે, “અય દાનાઈ બરેલા મરદ, હું જાણુતો નથી કે આજ ગદ રાતે નામદાર સમીલાશો ધરાનના લશ્કર સાથે શું કીધું હશે ? બગર બાપનો કેપોસરો, જાલ ફરામરજ, તમુર, ખરજો, જોહાનસોજ કેરશાસપશાની, તુશ, દેલેર ગેવ, ફરેબોરજ, બુઢો ગોદરજ, બીજન, શાપુર, ખરાદં, ગશતેહમ, બેહેનદ, તથા એ વગેરે ધરાન જમીનના તમામ પેહેલવાનોમાંથી કોણને જાણુથી મારીઆ હશે ? ને કોણ કોણને જીવતા પકડીઆ હશે ? ઇઆ અગર જમાનાએ એ નામદાર સમીલાશ ઉપર કશી રાખતી નાખી હશે ? કે હજી સુધી તેહની કાંઈ ખપ્પર આવી નહીં !”

જેવાર પીરાનવજરે પોતાના પાદશાહાની જુબાનથી એવા સખુન શાંબલીયા, તેવાર દાનાઈ બરેલા પીરાને પાદશાહા અફરાસીઆએ કહીઊં કે, “અય બુજોરગી બરેલા પાદશાહા, તું મારી વાત ઉપર કાંનધર, ને હું જે સખુન કહું તે કાપેલીઅતથી શાંબલ હવડાંજ મારાં લશ્કરના હલકારા ખપ્પર લેઈ આવીયા છે, તેઓની જોપાનથી મેં એવું શાંબલીઊં, કે સાંમે સવારનો દસતાંન, એકાએક સમીલાશની શામણે એખલો લડવા આવીયો હતો, તેથી તે બુઢા જાલ ઉપર સમીલાશો કમંદ નાંખીને તેને પકડી છુપીયો રાખી પોતાની સાથે લેઈને તે નામદાર જાપોલસતાનનો તરફ સેતાપ દોડતો ગયો છે. કે જાપોલમાં હવડાં કોઈ પેહેલવાન હાજર નથી, તેટલામાં તે જગો જઈ રૂસતમનું ખાનદાન ખરાપ કરે, ને જાબુલને બાલી ખાકે બરાબર કરે. હેવા અનદેશાથી તે પેહેલવાન જાબુલની તરફ શેરની મીસાલ દોડીયો ગયો છે.” જેવાર અફરાસીઆએ જાલને કેદ પકડાયાની ખપ્પર શાંબલી,

તેવાર એવોતો ખુશીમાં આવેયો કે તે ખુશીથી એક મરતવે બેહોશ થઈ ગયો. પછે પીરાંતને એમ કરી કહીશું કે, “અય સરકુશ જ પીરાંત, જેવાર રસતમના પાપ જલનું સર આપણાં પંધમાં આવીશું તેવાર તો એમ કરી જાણવું કે આપણું વખત પોતાની મેલે રોસત થયું ને જાણુલનો મોલકે મારો થઈ ચુકો. બલકે તમામ જોહાનનો પાદશાહ હવે હું કેહવાયો ! અય દાનાઈ ભરેલા પીરાંત, તું કાંઈ જાણેછે ? આપણે એક વખત ધરાનના પાદશાહને તેહના તમામ પેહલવાનો સાથે કેદ પકડીયે તે એક તરફ, ને એ સાંમે સવારના યુદ્ધ જલને પકડીયો તે અસાધ્ય છે.”

એ રવેશ ગોઠીતેગો કરી તેની ખુશીમાં શરાબ મંગાવીને હાથમાં જામ પકડી, ને મજલેસમાં શરાબનો દોર ફેરવોયો, ને પરીની મીસાલની રામસગરોએ ખુશહાલીના શરોદ ગાવા માડીયા. પાદશાહ અફસોસીઆખ ખુશીમાં આવી સમીલારાની ઈઆદમાં શરાબની જામ પેદરો નોશ કરતો હતો. જેવાર તે તમામ ભેદથી મેહેરવંદ હલકારો વોકેઈ થયો, તેજ વખત તુરાની લશકરમાંથી પાહાર નીકળીને નામદાર પાદશાહ કેખોસરોની નજદીક દોડતો ગયો, ને પાદશાહની દરઘાહામાં આવી જામીનને ખોશ દેઈ શોજદે કરી તાજના રાખનારા પાદશાહ કેખોસરોની નજદીક પાંગે યુલંદ કહીશું કે, “અય પાકમહુજબના પાદશાહ, જે યુનીઆદના નાપાક સમીલાશે સરકુશ જલને કેદપકડીયો છે. ને તે બદજાદ પોતાના લડાએકે લશકર સાથે જાણુલસતાનની તરફનો રસતો પકડી ગયોછે, કે તોહાં જઈ તમામ જાણુલ જામીન અસાધ્ય કરે.” જેવાર પાદશાહની દરઘાહામાં નામદાર કુરામરજે મેહેરવંદ હલકારાની જોખાનથી એવો વાત શાંબલો તેથી ઘણો ગમગીન થઈ પોતાના હોટ દાંતમાં પકડીયા. ને સેતાખ પોતાની જગોથી ઊઠી પાદશાહને દોઆ કરી કહીશું કે, “અય રોસત વખતના પાદશાહ, મને રજા આપ કે એ જગોથી હું જાણુલના મોલકની તરફ જઈ. સખખ કે હવે મારૂ દેલ નાશપર થયુંછે, કારણ કે નાપાક સમીલાશ જાણુલની તરફ ગયો છે, ને તે મુલકમાં મારી બેહોનો, માએ, તથા મારી બપાઈ નેક વખત રેદાખે ને મારી આસ્ત વગેરે તમામ અમારાં સાંમે સવારનાં ખાનદાંતની

ઓસ્તો છે. ને હમારો તમામ કબીલો તે જગો છે, ને હવડાં તે જગો કોઈ પેહેલવાન હાજર નથી, તેથી મને અનદેશો પેદા થયો છે, કે નાપાક સમીલાશ તે જગો જઈ હમારા કબીલામાંથી એક ઓસ્તને પકડશે તો તેથી હમારા ખાનદાનને ઘણી નામોશી લાગશે, ને હમો ઉપર કુશમન લોકો એ એખતીઆર હસશે, ને તાંના મારશે જેથી હમારૂં નામ સર-મમાં પડશે. તે કશ્તાં હમારો યુદ્ધો પાપં સરકુશજ જલેજર સમીલાશના હાથમાં કેદ પકડાયો છે, તેના દરદથી મારૂં દેવ ધાણું તપે છે. કે મપાદા એ શમીલાશ પોતાના પાપ એક દસતના કીનામાં જલનું સર તનથી કાપી નાંખશે તો હમારા નામને ઘણી હેનત લાગશે. ને રૂસતમની જે-હાન પેહેલવાની ઉપર નાપાક અદેખા લોકો મશખરી કરશે. વાસતે તું નેક બખત પાદશાહ મને રજા આપવી જોઈએ, કે હું સેતાપ સમી-લાશની પછવાડે જઈ પોહોંચું. એ જગો તારો ખેદમતમાં પેહેલવાન બરજો હાજર છે.”

એ રવેશ નામદાર કુશમરજે પાદશાહને કહીંચી, ને પોતાની આંખમાંથી આંસુ વરશાવીઆં. જેવાર પાદશાહ તે નામદારના એહેર ઉપર આંખુના કતરા દીઠા, તેથી તે નામવર પાદશાહની દેલગીર થયો. ને કુશમરજને કહીંચી કે, “અય મારા નામદાર હોશમંદ પેહેલવાન, તું એવું શાવાસતે બોલે છે, તુને એવું નહીં બોલવું જોઈએ. તું એ કામથી દીલગીર માં થા, કે તારી પ્યાનું ગોશસપ લડાઈને વખત નરે-શેરની મીસાલની છે, તે નામદાર પ્યાનું જેવાર પોતાના હાથમાં તલવાર પકડે છે તે વાર તમારોમીશાલ જેહાન પેહેલવાનીનાં કામ કરે છે. ને તેની લડાઈમાં તુરાની તથામાજંદરાંની લોકો કશા હેશાપમાં નથી.”

હોકાયત લખી છે કે, ગયો પેહેલવાન ફરામરજ સમીલાશ
માજંદરાનીની પછવાડે તથી પાદશાહ અફરાશી-
આખે ગરંગાસ નામના આદીને તે નામદારની
પછવાડે મોકલીયા.

એવા સખુત પાદશાહ કેપોસરોની જોખાંનથી શાંભલીને ફરા-
મરજે તેને કહીજી કે “અય નામદાર પાદશાહ, અગર જોર તથા હો-
નરમાં પાનું ગોશસપ પોતે આજર ગોશસપની મીસલની છે, પણ તેને
તો ખુશી તથા મજલેસમાંજ બેસવું જોઈએ, ને તેને એવા નાપાક
માજંદરાંની સાથે લડવું રાજવાર નથી. સખુત એ દેવ જાદો સમીલા-
શ લડાઈને વખત ગોયા હેરેમતની મીસલનો છે, વાસતે તે નાપાકની
લડાઈમાં એ પાનું પાએદારી લાવી શકશે નહીં. તેથી એ નાપાક જાદો
દેવની પછવાડે મને જવું જોઈએ, કે હું તીહાં જતાંવાર તે નાપાકના
ભારી તનને પાકમાં નાખું.” એવી વાત શાંભલીને પાદશાહે ફરામ-
રજની દાંનાઈ ઉપર આફરીન કીધી ને કહીજી કે, “અય સાંમે સવારના
ખાનદાનની રેશન ચેરાગ, તું હમેશે નુર ભરેલો રહેજે. તું જે કેહું છે
તે દરસત છે, વાસતે તુને તે નાપાકજાદોની પછવાડે સેતાપ તેજ-
વાની મીશાલ જવું જોઈએ. મહને એવું માલમ થાએ છે, કે તે ના-
પાક સમીલાશ જાબુલી તરફ દર મંજેલ ચાલીઓ જશે, ને એક
દન રાહમાં આરામ કરશે નહીં, ને તે જગો જઈ તુનદીથી પોતાના
દેલની મોરાદ મોઆફક કામ કરશે. વાસતે તું તેની પછવાડે જઈ પો-
હોંચે તો ખેહેતર છે. પણ એવું નહીં થાએ કે તે નાપાક દરમંજેલ
ચાલીયો જાએ, ને તું રાહમાં રોકાર કરવાને વાસતે મકાન કરે તેહવું
માં કરતો, અને હવેથી તારો મદદગાર પાક યજદાનહોજો.”

જેવાર ફરામરજ પાકજાદ પાદશાહ કેપોસરોની રજા લીધી, તેજ
વખત પાદશાહની દરઘાહામાંથી પોતાના દેહરામાં આવીયો, ને લડા-
ઈનું નગારું કરી હોકમ કીધો કે, “જાબુલી લશકરમાંથી દશ હજાર સ-
વાર કમર પાંધે.” તે હોકમ શાંભલીતાંવાર ફરામરજના લશકરમાંથી દ-
શ હજાર સવાર છત પાંધી તઈઆર થયા, તે તલવારના મારનાર

લશકર સાથે ફરામરજ સેતાપ જાપુલની તરફ રવાને થયો. એમ કરતાં જ્યારે આરામાન ઊપર આફતાપ માથે આવેયો, તેવાર તુરાનના પાદશાહને ખબર થઈ કે, “જેહાન પેહેલવાન રૂસતમનો બેટો હીન-દોસતાનનો સરદાર ફરામરજ દશ હજાર સવાર સાથે જાપુલસતાનની તરફ ગયો છે, કે એક દસતના બેટા જંગી સમીલાસ ઊપર કીનો લે.” એ ખબર શાંભલીયાથી તે બદ બખ્ત પાદશાહ અફરાસીઆપ પોતાના તન સાથે લરજ્યો, તેથી તેના મોહોડાનો રંગ જરદ થઈ ગયો. તેજ વખત પીરાન વજરને બોલાવીને કહી જી કે, “અય દાનાઈ બરેલા વજર, હવડાં આપણાં લશકરના હલકારા લોકો ખબર લેઈ આવીયા છે કે, જાપુલી રૂસતમનો બેટો નામનો ઉઠાવનાર ફરામરજ દશ હજાર સવાર સાથે લઈને નામદાર સમીલાસની પછવાડે ગયો છે, કે પોતાની જવા મરદીએ કરી સમીલાસને ખાકમાં નાખે, ને તે નામદારના હાથમાંથી શીશતાનના સરદાર દાસતાનને છોડવે. તે નામદાર જાપુલી આજ પામદાદને વખત પોતાના ઘોડા ઊપર સવાર થઈને ખુનખાર વરૂની મીસાલ સમીલાસના કીનામાં દોડીયો છે. તેથી હું ડરું છું કે એ નામદાર ફરામરજ જ્યારે કીનાથી ગોશામાં આવે છે, તેવાર જમાનોબી તેની નજદીક આજેજ કરે છે. વાસતે એ દેલેરના હાથથી સમીલાસના જાન ઉપર કરી નોકશાન પોહોચરો. એ એક દસતના બેટા સમીલાશે એ નામદાર જાપુલી પેહેલવાન સાથે ઘણી મરતબે લડાઈ કીધી છે, ને એનાં હાથથી શેકસત ખાધેલી છે, તેથી સમીલાશનો હીમત એ જાપુલી ફરામરજની લડાઈમાં રેહરો નહી. અય દાનાઈ બરેલા વજર તું જાણે છે કે ફરામરજને શેકારનો ઘણો શોક છે, તેથી એ નામદાર રૂસતમનો બેટો એક દનબી રાહમાં મકાન કરશે, તેવામાં તે કીના બરેલા પેહેલવાનના સર ઊપર આપણાં લશકરનો કોઈ જખરદશત પેહેલવાન ભારી લશકર સાથે જઈ પડીને, તેના લશકરનો એકએક ધુલ કાઢી નાખે, ને તે ફરામરજને ખોવાયમાં મુતેલો મારે ! ને તેના માહો લશકરને ખરહમ મારે, ને જાપુલી રૂસતમનું ખાનું ખરાય કરે તો બેહતર છે. એવા અનદેશાથી હું કોઈ દેલાવરને તે જાપુલી ફરામરજની પછવાડે મોકલવા આહું છું; કે તેની પછવાડે જઈતે ઉપર

૨૪ ગરંગાસ આદીનો અફરાસીઆપને દીલાસો. [બરજો નામું]

એકાએક સંબેખુત મારે, ને તેના લશકરના લોહીએ કરી તમામ આ-
લમ લાલાના અમનતી મીસાલનો કરે.”

એ રવેશ પાદશાહા અફરાશીઆપ પીરાનને ઠહી, પછે એક
આદ શેહેરનો રહેનારો પેહેલવાન દેવની મીસાલનો ઘણો લડાએક ને
શાર ભરેલો હતો, તે આદીની મીસાલનો બીજો કોઈ પેહેલવાન હ-
તોજ નહી, તે નાપાક જોરમાં મગરમઘ કરતાંબી જીઆદે હતો, ને
આદમીએને નોકશાન પોહોંઆડવામા હુરેમનની મીસાલનો જીઆંગાર
હતો, ને તે નાપાક આદો અપરે બલાના કાકાનો છોકરો હતો. તેના
એક હાથના જોર સાથે શો પેહેલવાનોનો જોર પરાપર નહી આવે !
તે નાપાક કદમાં નેવુંવામ ઊંચો હતો, અને ચોડાઈમાં ચાલીશ વાંમ
પોહોલો હતો. તેની લડાઈથી હુરેમનબી આજેજ આવતો. એ પદ.
અનદેશાનો આદી પદસુરત અને પદ કેરદાર હતો. તેનું નામ ગરં-
ગાસ આદી કરી કેહેતા, તે નાપાક આદીએ પાદશાહા અફરાશીઆપ
ઊપર દોઆ કરી કહોંકે, “ અય પાદશાહા જમાંનાની પદી તુંથી દુર
હોજો, ને તમામ જેહાન તારા તાપ્પામાં હોજો. અગરજો તારો હોકમ
હોએ તો હું રૂસતમના બેટા ફરામરજની પછવાડે શેરની મીસાલ દોડું,
ને તેનું સર કાપીને તારી નજદીક હાજર કરું ! ને રાત દન-કુંચ દર
કુંચ ચાલી તેની પછવાડે જઈ પોંહોંચુ, ને તેના તનને શીહા પાકમાં
ઊંચું નાખું અને તેના. લશકરની એકદમ ગરદ કાહાડી નાખું. હું
જેહાનના દરમેઆનમાં નર અજદાહાની મીસાલનો છું, તેથી એ જાપુ-
લીઆની લડાઈથી ડરતોજ નથી. વાસતે એ ફરામરજના શરને પાક
માં નાખી જાપુલનો મોલક વેરાન કરી નાખું ! કે એ ફરામરજના મુ-
આથી રૂસતમ તથા જાલ જાની કરે, ને પાદશાહા કેપોસશે તેની માત-
મમાં બેશે. જેવાર એ લશકરમાંથી ફરામરજ ગુમ થઈ જાએ, તેવાર
એમ કરી જાણવું કે આપણા હાથમાં ધરાન જમીનની પાદશાહી
આપી. ”

એવા દેલાશાના સખુત તે આદીની ઓલાદના ગરંગાસની જો-
ખાંથી સાલજીને અફરાશીઆપ ખુશીમાં આવેયો, ને તે પદ કેરદાર-
રા આદી ઊપર આફ્રીન કીધી ને કહોંકે, “ અય નામદાર દેલાવર

આદી એવાં ભારી કામ ઉપર તું જેવો દેલાવર પેહેલવાન કમર નહીં
બાંધે તો બીજો કોણ બાંધે ? એ કામમાં તારા ગયા વગર આ-
પણો મોરદ પર આવે નહીં. વાસતે અય નામદાર આદી, તું સેતાપ્પ
રાહા માપતો જ, અને તારૂં ધારેલું કામ ક્રેતેહમંદી સાથે પાર ઉતાર.”
એવો હોકમ પાદશાહા અફરાસીઆપની જીપાનથી સાંભલી આદીએ
સેતાપ્પ પોતાનાં તનમાં બસો મણુનુ બખતર પેહેરીયુ, ને પોતાના લશ-
કરમાંથી વીશ હજાર સવાર તલવારના મારનાર દેવની મીસાલના જખર
દસત પોતાનો સાથે લીધા, ને મહસત હાથી ઉપર સવાર થઈ નામદાર
ફરામરજની પછવાડે સેતાપ્પ દોડીએ ગયો.

હેકાયત લખી છે કે, મોકલીએ પાદશાહ કેપોસરોએ
નાપાક ગરંગાસ આદીની પછવાડે જંગી ફરશાસપ
શાનીને જખુલસતાનની તરફ.

જેવારે નાપાક ગરંગાસ આદી હાથી ઉપર સવાર થઈને વીશ હ-
જાર સવાર સાથે ફરામરજની પછવાડે સીસતાંનની તરફ રવાને થયો,
તે વખતે પાદપા હલકારો તુરાની લશકરમાં હોતો. તે પાદપા હલ
કારાએ સેતાપ્પ દોડતા આવોને પાદશાહા કેપોસરોને બખર કીધી કે,
“અય નામદાર પાદશાહા, આજ રાતને વખત બદ બુનીઆદનો ગરં-
ગાસ આદી વીસ હજાર સવાર સાથે નામદાર પેહેલવાન ફરામરજની
પછવાડે ઝેરી સાપનો મીસાલ ગોસાથો દોડીયો ગયો છે, કે રાહના દર-
એઆનમાં નામદાર ફરામરજને મારીને જખુલનો મોલક પાએમાલ કરી
નાખે.” એ બખર સાંભલીયાથી પાક મહજબના પાદશાહા કેપોસરોનો
એહેરો જરદ થઈ ગયો, ને તે પાદશાહાના તનમાં તાપ ચહડી આવી.
પછે કેટલેકવારે તે નેકબખત પાદશાહા કેહેવા લાગો કે, “એ નાપાક
ગરંગાસ આદી તો શેદાદ આદીની મીસાલનો છે, તેથી હું ડરું છું, કે
એ બુરા ખાનદાનના આદીથી આપણાં ઉપર કાંઈ બદી આવો પોં.
હાંઅરો. પેહેલવાન ફરામરજને તો બીલકુલ બખર નથી કે એવો બુરો
દેવ મારી પછવાડે કમીગાહ કરતો આવેછે, વાસતે તે નામદાર ગફલતમાં

રેહશે, તો તે ખુરા આદીના હાથ ઉપર ખતા ખાશે. વાસતે એ બદ જોહર આદીના આશે હું શું કરું ?” એવા અંદેશાથી પાકજદ પાદશાહા કેપોસરો પોતાના તન ઉપર લરજવા લાગો. એવામાં શેરની વજન નો પેહેલવાન પરજો શેતાપ ઉઠીયો, ને પાદશાહાને કેહેવા લાગો કે, “અય તખ્ત તાજને જોખના દેનાર પાદશાહા, અગર તારો હોકમ હોય તો એ કામ ઉપર હું કમર ખાંધું, ને કીનાથી ગરંગાશની પછવાડે દોડીયો જાઉં, ને તે નાપાકના તનથી સર કાપીને નેજના નોક ઉપર ચહડાવી લાઉં.”

જેવાર પાદશાહા કેપોસરોએ નામવર પરજોની જુખાનથી એવા સખુન સાંભલીયા, તેવાર તે નામદારને કહોઊ કે, “અય શેર નર પેહેલવાન, હવડાં તુંથી એ લશકરમાંથી પાહાર નીકલાય નહીં, વાસતે તું તો એ રેએના મેદાનમાં રહીને મારાં લશકરની નેજોહ્યાની કર, ને પોતાના નેઆગાન કાકાની જગો ઉપર રહીને લશકરને સંભાલ. તું જો કે જોહાન પેહેલવાન રૂસતમ ઇશન જમીનનું લશકર ફશમરજને સોંપીને પોતે મગરેખની તરફ જરૂરીઆતને વાસતે ગયો છે, ને હવડાં નામદાર ફશમરજ તો એ જગોથી જખુલ જમીનની તરફ દોડીયો ગયો છે. હવે જેવાર તુંભી એ જગોથી જાય તેવાર ઇશની લશકરમાં સપેહેસાલાર કોણ ? અને આ જગો મારા લશકરનો પોસતપનાહ કોણ ?”

જેવાર શોરાખના બેટા પરજોએ પોતાના પાદશાહાની જુખાનથી એવા સખુન સાંભલીયા તેવારે ખામોશ રહી પાછો પોતાની જગો ઉપર બેઠો. તે શેરમરદ પરજોનું કુરશી ઉપર બેસવું, કે મસત હાથીની મીસાલનો કેરશાસપશાની પોતાની જગોથી ઉઠીયો, ને પાદશાહાના તખ્તનાં પાઉને બોસા દેઈ હાથપકશ કરી માગી લીધું કે, “અય જોહાનના પાદશાહા, અગરજો તું મેહુરખાન થઈને સીશતાનની તરફ જવાની રજા મને આપે તો હું એક તારો કમીનો ખંદો એ કામ ઉપર કમર ખાંધું, ને તું શેશન પખત પાદશાહાના એક પાલથી આદીની બોલાદના ગરંગાશની પછવાડે શેરની મીસાલ જઈ પોંહોંચી તે ખુરા જવતા આદી ઉપર સેકશત નાખું. અને તેના લોહીએ કરી સીશતાનના સગની પી-

આશા ભાંજી, ઈઆને તેનું લોહી કુતરાંને પાઈ. અને એક ગોરજે તે નાપાકના વનને તેની સવારીના હાથી સાથે ખાકમાં ઘસાવ્યું કરી નાખું.” તેવાર પાદશાહ કેપોસરોએ તે ઊપર દોઆ કીધી ને કહીઈ કે, “અય જાન્યુલી જાલના ખાનદાનના નોજવાન શેર, એ કામ ઉપર તું કમર બાંધ અને પોતાના વનને લડાઈના વખતમાં ગરક કર. ભારો ગોરજ ઊઠાવી જેમ કે સામેસવારનો નેઆગાન જેહાન પેહેલવાન કેરશાસ જરેહપાશ દેવનો લડાઈમાં ગયો હતો, તે મીસાલ એ નાપાક આદીની પછવાડે જઈ એ બદગુમાન આદીનો રોસન રોજ સીધા કર. પછે તે જગોથી તારા લશકર સાથે આગલ જઈ ચેર બચ્ચા સમીલાશ ઊપર જેહાન તંગ કરી તે બદ બુનીઆદનાની ચુંગાલમાંથી બુજોરગી ભરેલા બુઢા જાલને છોડવ, ને તે સમીલાશના સરને ખાકમાં નાખ, કે તેથી તુરાની લશકરનો દાહાડો વરગશતે થાય. શા વાસતે કે એ નાપાકજાદો એકદસતનો બેટો કીના ભરેલા અજદાહાની મીસાલનો છે, પણ તારી લડાઈમાં તે નાપાક પાએદારી લાવો શકશે નહી. અય નોજવાન પેહેલવાન, તે નાપાકજાદો સમીલાશ મકર ધણો રાખે છે, તેથી તું હોશીઆર રહેજે કે તે બદ બુનીઆદનો લડાઈને વખત દગો ધણો કરે છે, તેથી તારી સાથે હરેક વાતથી હીલો કરવા માગશે. વાસતે એવું નહી થાય કે એ બદ બુનીઆદનો સમીલાશ સીશતાનમાં જઈ જેહાન પેહેલવાનના એવાન ઉપર બેઅદબીથી પોતાની નીશાન અહડાવે એવું થવા દેતો માં. અય નામદાર, તું જાણતો નથી પણ એ નાપાક ધણો સેતાન છે, તેની ખાસીઆત ધણી બુરો છે, તેથી એ નાપાક પેહેલે આસ્ત લોડોને પકડી પોતાની પાસે કેદ કરીને પછે બીજાં કામ ઊપર દોડશે વાસતે તું એ કામ ઊપર હોશીઆર રહેજે. પણ હવડાં તો જેવાર રાતનો વખત થાય તેવાર તું લશકર સાથે આગલ રાહ માપજે.” જેવાર નામદાર કેરશાસપશાનીએ પોતાના પાદશાહથી એવા સખુન સાંભલીયા તેવાર કેરશાસપશાનીએ કહીઈ કે, “અય બુજોરગી ભરેલા પાદશાહ, હું તારા સખુનથી હરગેજ સર ફેરવું નહીં. તે પાક દાદારની મદદથી સમીલાશનો લડાઈમાં જઈ તે બદ ગોહર માજંદરાનીનું સર રાહમાંથી કાપી લાઉં.” જેવારે પાકજાદ પાદશાહ કેપોસરોએ પેહેલ-

૨૮ કેરશાસપશાનીની તઢઆરીથી કેપોસરોની ખુશાલી. [ખરજો નામું-

વાન કેરશાસપશાનીથી એવા હીમત ભરેલા સખુન સાંભલીયા, તેથી ખુશી થઈ તે નેકબખત પાદશાહે હોકમ કરી ગમનો દફ્ટે કરનાર શરખ મંગાવીયો, જેથી શાકી લોકોએ મજલેસમાં શરખના દોર ફેરવવા માંડીયો, ને પરીને ચેહેરેની રામશગરોએ ખુશ હલકે સરોદ ગાવા માંડયો. તે મજલેસમાં પાદશાહ કેપોસરોએ અવલ જામ ફરામ-રોજની ઈઆદમાં પીધી, ને તેવાર પછે કેરશાસપશાનીની સલામતીમાં જામ નોશ કીધી.

એમ કરતાં જેવાર રાતનો વખત થયો, તેવાર કેરશાસપશાની શેતાપ જગોથી ઊઠીયો, ને પાદશાહ કેપોસરોની નજદીક હાથ પ્રકશ કરી ઉભો ને દોઆ કરી કહીજી કે, “ તું જેહાનનો પાદશાહ હમેશે ખુસીથી શરખની જામ નોશ કરતો રહેજે, જો તું પાદશાહ મને રજા આપે તો હું સેતાપ ફરામની પછવાડે જાજી. ” તેવાર પાદશાહે તેને કહીજી કે, “ અય મારા નામદાર પેહેલવાન, એ કામમાં તારો ઈઆર પાક થજદા હોજો. ” જેવાર જેહાનના પાદશાહનો હોકમ થયો તેવાર નામનો ઊઠાવનાર કેરશાસપશાની સેતાપ પોતાના દેહશમાં આવેયો, ને લડાઈનું બખતર પેહેરીજી, ને લશકરમાંથી પ્યાર હજર સવારને કમર બંધાવી, તેથી સેતાપ લશકર તઢઆર થઈ તે નામદારની દરઘાહાના દરવાજા ઉપર આવી હાજર થયું. જેવાર કેરશાસપે તે લશકરને તઢઆર થઈ આવેલું દોઠું, તેવારે પોતાના પાહાડની મીસાલના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ પોતાનો શેર પેકર જુનડો પાહોર કહડાવીયો, ને પેલા પ્યાર હજર સવાર સાથે પાહોર નીકલીયો. ને પાકીની પોતાની ફોજને તેજ જગો પાદશાહ કેપોસરોની ખેદમતમાં રાખી. અને પોતે ગરંગાશ આદીની પછવાડે સેતાપ નીકલી ચાલીયો. તે નામદારની સાથે પાદશાહ કેપોસરો એક કોશ લગી માનને વાસતે પોતાનાં લશકર સાથે ગયો. તે નેકબખત પાદશાહે રાહમાં જતાં બુઢા જાલને છોડવીયાની ઘણી તાકીદ કેરશાસપશાનીને કીધી હતી. પછે તે જગોએથી જેહાનનો પાદશાહ પાછો ફરીયો, અને કેરશાસપ તેજ વાની મીસાલે પોતાનાં લશકર સાથે આજલ નીકલી ચાલીયો.

હવે એનો શાએર એમ કરો કેહું છું કે, એ ચારો લશકરને તું જાણુલની રાહામાં પડતાં મેલ ને જો કે એ ચારો પેહેલવાન એક એક સાથે શી રવેશ લડાઈ લડે છે. પણ હવડાં તો તું અક્રુશ-શીઆપ તથા કેપોસરો એ ખેડ પાદશાહોની લડાઈની વાત બેઆન કર, ઈઆને વાત કેહું. એ દાસતાનનો કેહેનાર શાએર આગલા પુ-જોરગોની તવારીખના કેહેનારા દાના મોખેદોથી વાકેફ થઈને એમ કરી કહું છું કે, “જેવાર કેરશાસપશાની રાતને વખત કમર પાંધી, જાણુલની તરફ રવાને થયો. તેવાર પછે તરીજે દાહાડે પાદશાહ અક્રુશસીઆપને ખપ્પર થઈ કે કેપોસરોના હોકમથી કેરશાસપશાનો પ્યાર હજાર સવાર સાથે ગરંગાશ આદીની પછવાડે શીસતાનની તરફ ગયો છે. એ ખપ્પર સાંભલીને અક્રુશસીઆપનાં દીદાં પાણી ભરેલાં થયાં, ને જેમ કે નેતનું ઝાડ ધુજે તે મોશાલ લરજવા લાગો. તેવાર ના-પાક તોખમનો અપરેપલા જે પાદશાહ અક્રુશસીઆપની મજલેસમાં ખુશીથી ખેઠો હતો તેણે કહીઝી કે, “અય પાદશાહ તું કાંઈ અ-દેશો માં કર, જંગી સમીલાશ જાણુલના તમાન લોકોને પકડશે. શા વાસતે કે એ નામદાર સમીલાશ જોરમાં હાથી કરતાંબી પ્યરતર છે, ને બારી પેહેલવાનો તેના કશા હેશાખમાં છેજ નહીં. વાસતે મારી ખપ્તિર નીશાન છે કે તે સમીલાશ પોતાના બારી ગોરજે કરી જાણુલી ક્રુશમરજનું દમાર કાહાડી નાખશે. અને એ કેરશાસપથી તો મને એક જવ પ્યરપ્યર ધાસતી નથી, કે તેના માથાનો બાગનારો તો આદીનો ગરંગાશ નરે શેરની મીસાલનો છે. અગર તેની નજદીક કેરશાસપશાની જેવા રો પેહેલવાન આવે તોખી તેઓનો જાન લાધા પ્યગેર મેલે નહી. અગર જો એ લડાઈમાં જોહાન પેહેલવાન રૂસતમ પોતે આવશે, તો તેનો આંખમાં પણ આપણું પેહેલવાનો જોહાન સીહા કરી નાખશે. માટે એ વાતનો તો તું કરો ગમ મા રાખ. પણ હવડાં એ જગો ઈરાની લશકરમાં તરણ પેહેલવાન તારા કુશમન છે, તે તારી નજદીક છે. તેમાં એક તો નામદાર પ્યરજો, પીજો ખંજરનો મારનાર જોહાનસોજ, તરીજો નામદાર તમુર. એ તરણ દેલાવરો ધણા જોરેમંદ પેહેલવાનો છે. અગર જો એ વખતમાં એ

તરણેનાં સર તનથી દુર કરીએ તો હવડાં એ ધરાની લશકરમાં પીજો પેહેલવાન એવો નથી જે આપણી સામે લડાઈ કરવા આવે. વાસ્તે હવડાં ફરસુદનો વખત છે, તેથી તું હોકમ કર કે લડાઈનું નગારું કરે, કે કાલ રોજ આપણે એ જગોએ કેખોસસે સાથે લડાઈ કરીને મેદાન ની ખાક ફરતા આસમાન સાથે પોંહાંચાડીએ. તું જો કે મારો ખોદા જે પુતલી છે, તેની મદદથી એક લડાઈ એવી તો કરું કે મારું નામ જેહાનના દરમેઆનમાં મશહુર થાય, ને મારાં નામની ઇઆદગારી સામે નરીમાનની મીસાલ દુનીઆમાં રહે. એવી તો તલવારખાજી કરું કે બુદો ગોદરેજ, તુસ, ગેવ, ખીજન, ફરેખરેજ તથા પાદશાહ કેખોસરો વગેરે કોઇ પેહેલવાનને જીવતો રહેવા દઈ નહો. અને પાદશાહ કેખોસરોને જીવતો પકડીને તંગ પાંજરામાં બંધ કરું. તેનો સાથે પરજોનેબી ખેશાડું. તથા જેહાનશેજને શુલી ઉપર ચહડાવીને તે ઉપર મારું લશકર પાસે શંગશાદી કરાજી. અને એ તમામ ધરાની, અને જાબુલીઓની આંખમાં જેહાન સીદા કરી નાંખું. જંગી તમુરને મારા તેજ સાતુરે કરી ખેજન કરી નાંખું. તેવાર પછે ખીજ જે કોઈ પેહેલવાનો હશે તેઓની બાજુ સખત પથરની મીસાલ બાંધીને તારો દરઘાહમાં બંદીવાનની મીસાલ ખેંચતો લાજી. કે તેની ખુશીથી તારી કોલાહના ગોશા આશમાન સાથે લાગે.

હેવી લાફ અપરેખલાની જોખાનથી સાંભલીને પાદશાહ અફરાસીઆપ ખુશી થયો, ને તેની વાત શાંભલાને તે પશંગના ખેટાનું દેલબી લડાઈનો સેતાપીમાં આવીજી. એવામાં પેલી તરફથી પાદશાહ કેખોસરોના ધરાની લશકરમાંથી લડાઈના નગારાંનો આવાજ ઊઠીયો. ને હર તરફથી કરનાએના આવાજ જતરી થયા. પાદશાહ કેખોસરોએ પોતાના પેહેલવાનોને એમ કરી કહીજી કે, “અય મારા નામદારો તમે લડાઈમાં હોશીઆર રહેજો, કારણ કે પેલી તરફ બદખ્દેશાનો અફરાસીઆપ લડાઈની તઈઆરીમાં છે. શા વાસ્તે કે જેહાન પેહેલવાન રૂશતમ ધરાની લશકરમાં હાજર નથી, તે સખખથી તે નાપાકો ખુશીમાં છે. પણ હું નથી જાણતો કે નામદાર જેહાન પેહેલવાન ઉપર શું આક્રમણ આવી પડીજી હશે ? કે તે દબદબા બરેલો પેહે

લવાન મગરેખ જમીનથી હળુ આવી પોંહોંચીયો નહી. તેથી અફસ-
સીઆપ હર રોજ એમ કરી કહે છે કે જલનો રૂસતમ મગરેખ જ-
મીન ગયો છે, તેટલામાં હું ઈશની લશકરની ગરદ કાઢાડી નાંખું.
ને કેખાસરોને પકડી તેના પાપ સીઆવખસની મીસાલ જાણે કરૂં.
એવો અફેશો કરી તે ઊંધા પખતનો અફસારીઆપ આપણ ઊપર
કામ કરવા આહે છે. તે કરતાં હાલ આપણાં લશકરમાં નામદાર ફશ-
મરજભી હાજર નથી. એવો ફુરસદનો વખત જોઈ એ રજલાએ લડા-
ઈનો એસદો કીધો છે. પણ અય મારા નામદારી ભરેલા દેલેર પેહેલ-
વાનો, અગર જેહાન પેહેલવાન રૂસતમ એ વખતે આપણાં લશકરમાં
આપણો ઈઆર નથી, ને આપણાં લશકરમાંથી પાહાર ખીજત કામ
ઊપર ગયો છે. તો હવડાં આપણો ઈઆર દાદગર યજદા છે.
તેજ સાહેબ આ વખત આપણાં લશકરની પોસતપનાહનો કરનાર
છે. જેહાન પેહેલવાન રૂસતમભી તેજ સાહેબ પાસેથી પોતાને પોસત-
પહના અને ઈઆરી માંગે છે. જેહાન પેહેલવાન મગરેખની તરફ
ગયો છે, તો તેની જગો ઊપર સરફરાજ શોરાખનો ખેટો પ્યરજો
હાજર છે. અને નામદાર ફરામરજ સીસતાનની તરફ લડાઈમાં ગયો
છે, તો તેની જગો તલવારનો મારનાર જંગી તમુર દુશમનનાં સરનો
ભાંજનારો તઘઆર છે. અને લડાઈનો શેર જેહાનસોજ એવો રોશન
એક પાલનો પેહેલવાન છે, કે એની લડાઈથી નરેશોરભી નાહશે છે.
અગર એ અફસીસીઆપનાં લશકરમાં નાપાકજદો હોજપર અફકન
ઘણો જપ્પરદસત પેહેલવાન છે, તો આપણાં લશકરનો દેલાવર
પ્યરજો તેની સાથે લડીને તે નાપાકના પુરા જીવથી શોહોર ઊઠાવી
ખાકમાં નાખશે. અને જદુઈ ભરેલા જદસુમને લડાઈનાં મેદાનમાં
લડાએક જેહાનશોજ પોતાની તેજ તલવારે કરી તેનાં સુમ તનને બે
તુકડા કરી નાખશે. તથા લડાઈનો કરનાર જંગી તમુર નરેશોરની
મીસાલ લડાઈગાહમાં જશે, તો નાપાક અપરેખલાના રોમત તનમાંથી
પલીદ જીવ કાઢાડી નાખશે.”

એ રવેશ પાદશાહ કેખાસરોએ પોતાનાં લશકરનાં પેહેલવાનોને
કહીઊ. જેવાર ઈશની નામદારોએ પોતાના પાદશાહની જુખાનથી

એવા સખુન શાંભલીયા, તેવાર યુદ્ધ કારને પાદશાહ કેખોસરોને એમ કરી કહીએ કે, “ અય ઈશન જમીનનાં તખ્તને જળના દેનાર ખુખ સુરત પાદશાહ, જેવાર કાલરોજે આફતાપ પાહાડમાંથી સર ઊઠાવશે, તેવાર મારા જોવામાં એવું આવે છે કે એક લડાઈ ઘણી સખત થશે. હું નથી જાણતો કે એ લડાઈમાં આસમાન આપણાં ઉપર શી રવેશ આવશે ? શા વાસતે કે હાલમાં આપણી પાશે સો સવાર હશે, તો અફ સાસીઆપ તુરકી પાસે એક હજાર પેહેલવાન હશે. અગર જો તું આપણા તથા દુશમનના લશ્કરનો સુમાર લેવા માગે તો એ રવેશ આવશે. ” એવા સખુન યુદ્ધ કારનની જુખાનથી સાંભલીને દાનાઈ ભરેલા પાદશાહે કારનને જવાબ દીધો કે, “ અય સરફરાજ ભરેલા નામદાર કારન, તું કેહે છે તે દરેસત છે. પણ જો આવ્યે વખત આપણું વખત રોસન હશે તો એક સવાર હજાર સવારનું કામ કરશે. ” એ રવેશ કહીને હોકમ કીધો તેથી નગારાંના આવાજ નીકલીયા. એમ કરતાં આફતાપે પોતાનું સર આસમાન ઉપર ઊઠાવીયું ને સીંહા રાતને શેકશત દીધી, તેથી આસમાને પોતાના તન ઉપરથી સીંહા જામે ઉતારીને જરી લેખાશ પેહેરીયો ઈઆને પામદાદનો વખત થયો, ને આફતાપ પોતાનાં પુર દખ્ખા સાથે બાહર નીકલીયો.

હુકાયત લખી છે કે, આવીએ પીરાન વેશેનો ખેટો
રોઈન. લડાઈના મેદાનમાં ને તમામ લશ્કરની
હુજુર ઇરાનીએ સાથે લડાઈ કીધી.

જેવાર આફતાપ રોશન થયો, તેવાર પીલતની કરનાએના આવાજ નીકલીયા, ને ખેલુ તરફના લશ્કરના સવારોએ ઘોડાઓના તંગ એંચ્યા ને લોહાનાં વખતરો પેહેરી સવાર થયા. ને સરવ કોઈએ મેદાનની તરફ મોહો ધરીએ, તેથી ઘોડાઓની નાલે કરી જમીન જોશમાં આવી, ને નગારાંના આવાજ કરીને જમાનો ધાબરો પડી ગયો. તેવાર નેકવખત પાદશાસ કેખોસરોની સુફેદ હાથીની પીઠ ઉપર પીરોજનું તખ્ત બંધા-

વીને તે ઉપર રોશન આફતાબની મીસાલ પોતે સવાર થયો. તે નેક અખત પાદશાહની અસપાસ તમામ પેહેલવાનો હાથમાં નેજ પકડીને હોશીઆરીથી ઊભા. તેમાં નોજરશાહનો તુશ, બુઢો ગોદરેજ, દેલાવર ગેવ, નામદાર બીજન, શેરમરદ શાપુર, દાનાઘ બરેલો ગુરગીન, ગહસતે-હુમ તથા ખેહુરામ એ વગરે તમામ પેહેલવાનો લડાઈની તખ્તઆરીમાં ઊભા હતા. પાદશાહ કેખોસરોના લશકરમાંથી નગારાં તથા કરનાએ-ના આવાજ નીકલીઆ, ને ગોદરજીઆનો લોકોએ લશકરની સફ સમારી. નોજરો લોકોએ જરી કપડાંનો જડાવદાર ગાવીઆની જુડો ઊઠાવીયો, ને તુશે બીજ તરફ સફ ખેંચી. તેથી તું કેહે ગોયા તમામ જોહાન ને-જ તથા ગોરજ તથા તલવારથી જોસ બરેલી થઈ ગઈ, અને તેજ તલવા-રના ચલકાટે તથા તરહેવાર રંગના જુડાઓએ કરી તું કેહે તે મેદા-નમાં ગોયા ચીનતા બજારની મીસાલ નજર આવતું હતું. લશકરન લોકો માહોમાહમાં એક બીજ સાથે વાત કરતા હતા, તેનો ગોલબાંગ આસમાંન ઊપર જઈ પોહોંચીયો હતો. શેરમરદ પરજો શેરની મીસાલના ઘોડા ઉપર સવાર થઈને ધરાની લશકરની કલબગાહમાં પાદ-શાહ કેખોસરોની નજદીક આવી ઊભો, અને લડાયક જોહાનસોજ કમરબંધ તંગ બાંધીને લશકરની ડાહબી બાજુ ઊપર શેરની મીસાલ અબર ઊપર ચીન ચહડાવીને ઊભો. દેલાવર તમુર હાથમાં કીનાની શમશેર પકડીને લશકરની જમણી બાજુ ઊપર મગરમછની મીસાલ એસતવારીથી ઊભો. તેની પછવાડે લશકરની પનાહાને વાસતે મશાત હાથીઓની સફ ખેંચી હતી. તે હાથીઓની પછવાડે લશકરની બહી-બુનગાહ હતી.

એ રવેશ પાદશાહ કેખોસરોના લશકરે મેદાનમાં આવી સફ ખેંચી, ને સરવ કોઈ કીનાને વાસતે પોતપોતાની જગો ઉપર ઊભા. હવે પેલી તરફ પાદશાહ અફરાસીઆએ પોતાના લશકર સાથે મેદાનમાં આવી સફ સમારી. તે લશકરની કલબગાહમાં પસંગના ખેટો હાથીની પોઠ ઉપર હાથીદાંતનું તખ્ત મંડાવીને તે ઉપર ખેટો. તેની નજદીક શાહાનદો જાદુસુમ નરઅજદાહાની મીસાલ ગોશા બરેલા મોહો સાથે આવી ઊભો. તેની દેહેસતે શેરબી નાહાશતા હતા. બીજ તરફ સેરપોશ હોજબર અ-

૩૪ અપરેબલાની અક્રાસોઆબની હજુરમાં લાક. [પરજો નામું-

ફકન પાહાડની મીસાલજીન ઊપર સવાર થયો. તરીજી તરફ અપરેબલા એ સફ સમારી, તેથી તું કહે ગોયા તમામ જેહાન બલાએ ભરાઈ ગઈ હતી. પોતે અપરેબલા એક મસત પાહાડની મીસાલ વડે ઉપર સવાર થયેલો હતો. તે નાપાકના ડરથી હેરેમનબી ધુજતો હતો, અને ડરામનું મોહોતબી તે નાપાકની દેહસત આગલ જીનહાર માગતું હતું. તેનું તમામ લશકર મહસત વડે તથા હાથી ઊપર સવાર હતું. તે તમામનાં હાથમાં ભારી શાતુરો પકડેલાં હતાં, અને તે તમામ લશકરના પોકારે કરી તે મેદાનની તમામ જમીન નીલનાં દરીઆવની મીસાલ લરજમાં પડો હતો. હવાએ લાજવરદી રંગ પકડીઓ હતો. તે બદસુરત લશકરનો ગરદે કરી આફતાપે સીહાઈ પકડી હતી. તે બેસુમાર લશકરે કરી જમાનો ધાબરો પડીયો હતો. નાપાકજદો અપરેબલા પોકાર મારી દમબદમ એમ કરી કંહુતો હતો કે, “આજ રોજની લડાઈમાં કે.ઈ ઈસાની પેહેલવાન મારા હાથથી ખસાશી પામવાનો નથી. બુરજીગર પરજો કોણ છે ? ને જેહાનસોજ કોણ છે, હું મારા ભારી ગોરજો કરી તેઓને ગોરદોપેચ કરી નાખશ; તથા જંગી તમુરનેતો મારી લડાઈમાં આવવાની કરી વાતે તોપેસ નથી, તેને તો હું કરી રાતે મારી મોજુદમાં ગણતો નથી. સામેસવારના ખાનદાંનનાં તમામ પેહેલવાનેતો હું મારો તલવારના જરપે કરી પોતાના બંદા કરી જાણું છું. જેવાર હું કીનાની તલવાર ઉઠાવું તેવાર રૂસતમ તથા ફરામરોજ કોણ છે, ને કરીમાન તથા જેહાનબખશને તો મારા શોકારગાહાના ગોરખર ખરાખર હું ગણું છું. હવે હું મારા ભારી ગોરજો કરી તમામ પેહેલવાનોનાં સર કુટી નાંખીને મારા નેજાએ કરી કેપોસરોને હાથીની પીઠ ઉપરથી ખાકમાં નાખું ને તમામ ઈસાની લશકરને ગોસપંદના ટેલાની મીશાલ પરાગદે કરી નાંખું ”

એ રવેશ તે નાપાકજદો અપરેબલા ડમરથી કહેતો હતો, ને પોતાની મુછ ઊપર તાવ દેતો હતો. પેલી તરફ તાજનો રાખનાર પાદશાહ કેપોસરો પોતાના દેલમાં ગમગીન થઈને પોતાના નામદારોને કહેતો હતો કે, “આજનો દાહાડો ધણો ડર તથા દેહસત ભરેલો મને લાગે છે; વાસતે અકલ તથા હેશમંદીથી કામ લેશું તો ગેહતર છે.

મને ગઈ રાતે એક સેતારેશનાશ મરદે એમ કરી કહીજી છે કે, કાલ રોજ એક લડાઈ ઘણી સખત થશે, ને તે લડાઈમાં પાપ બેટાથી સર ફેરવશે, ને બેટો લડાઈમાં પોતાનાં પાપથી સરમાશે નહીં. ચાને કોઈ કોઈને પીછાણશે નહીં. મારેલા આદમીઓની લોથે ચાલવાની શહા મેદાનમાં રહેશે નહીં, અને દરેક લશકરમાંથી ખેસુમાર આદમીઓ મારેયાં જશે, જેથી મેદાનમાં લોહીની નદી જરી થશે, અને લશકરના શોર શારનો આવાજ આઠમાં આસમાન ઉપર જશે, અને એ લડાઈની દોડ ધુપની ગરદે કરી આક્રુતાપ્ત તથા માહુતાપ્ત સીધા થશે.” એ રવેશ પાકજનદ પાદશાહા કેપ્પોસરે પોતાનાં સરદારોને કહેતો હતો. હવે પેલી તરફ પાદશાહા અફરાસીઆપે નાપાકજનદા અપરેખલાને બોલાવીયો અને ધરાની લશકરની જુમખેશ તે બદ તોખમના અપરેખલાને દેખાડી. જેવારે તે બુરા તોખમના આદીએ ધરાની લશકરનો એવો દખ્ખે દીઠો, તેવાર તેણે પોતાના હોટ દાંતમાં પકડીયા; અને તુરાનના પાદશાહાને કહીજી કે, “અચ તાજના પાદશાહા, મગરેખ તથા રૂમ તથા હીંદોસતાન તથા ચીન તથા માહુચીન તથા તુરાનતથા ધરાન વગેરે તમામ મોલકે મોલક જે કોઈ પેહેલવાન લોકો કેહેવાય છે તે આજે એ જગા તમામ રેએના મેદાનમાં એકઠા મલીયા છે, ને જેમ કે કેઆમતનો દાહાડો ડર તથા દેહેસત ભરેલો હોય, તે મીસાલનો આજનો દાહાડો તલવાર તથા ગોરજના મારનાર લશકરે કરી દરામણો થયો છે. વાસતે એક સવાર તારા લશકરમાનો કે જેને પેહેલવાન લોકોની લડાઈમાં ઊભો રહેવાની પુરી વાકત હોય, એવો સવાર કોઈ હોય તેને અવલ મેદાનમાં મોકલ, કે તે સવાર મેદાનમાં જઈ ધરાની લશકરના પેહેલવાનો સાથે લડાઈ કરે; તેનો તમારો અવલ હું એ જગે ઊભો રહીને જોજી કે, ધરાનીઓની લડાઈ શી રવેશનાં છે; તેવાર પછે હું લડાઈમાં કમર બાંધું.”

જેવારે બદ તોખમના અપરેખલાની જુખાનથી એવા સખુન પાદશાહા અફરાસીઆપે સાંભલીયા, તેથી શરમે કરી તે પાદશાહાના તનમાં દરીઆવના પાણીની મીસાલ લોહી જોશમાં આવીજી. તું કેહે ગોયા તેનાં દીદા શરમે કરી આંધલાં થઈગયાં હતાં, એવો સરમોદો થઇ

ગયો, ને તેનો પાછો જવાબ દેવાયો નહીં, જે મારા લશકરમાં નાહી-
મત પેહેલવાનો છે, ને લડાઈને વખત નાહીમત થઈ શોસતી કરે
તેવા છે. પછે પોતાના નામની સરમને વાસતે પોતાના તુરકી લશકર
ઊપર આવાજ મારીને કહીલે કે, “આપણાં તુરાની લશકરમાંથી એક
મરદ મેદાનમાં જાય, ને તમામ લશકરને હજુર પોતાના હોતર જાહેર
કરી દેખાડે.” પાદશાહ અફરાસીઆબનું એટલું કહેલું, કે તેજ
વખત પીરાન વેશોના ખેટા રોઢને જગોથી પોતાનો ઘોડો દપટાવીયો,
ને પાદશાહ અફરાસીઆબને સલામ કરી સેતાબ મેદાનમાં આવીયો.
તેના તનમાં તમામ ગોહરના જડવનું શોનેરી બખતર હતું, ને સર
ઊપર ઇઆકુત તથા મરવારીદના જડવની કોલાહા મેલેલી હતી. એ
રવેશના દબ્દબાથી પીરાનના ખેટાએ મેદાનમાં આવી કેટલોએક વાર
પોતાના ઘોડાને જોલાંત દીધું. જેવાર જોલાંતથી ફરેગ થયો, તેવાર
પછે એક પોકાર શેરની મીસાલ મારીને કહીલે કે, “દેલેરીનું નામ
છુપાવીઈ જોઈએ નહીં. હું તુરાન જમીનના સપેહેસાલાર સરફરાજ
હોતર ભરેલા પીરાન વજરનો ખેદે છું. હવડાં હું તુરાનમાં આવી પાદ
શાહ અફરાસીઆબની ખેદમતમાં કમર બાંધી ઊભો છું, પણ હુંબી
બાપે દાદે ધરાની દેલેશેને તોખમનો છું, તેથી અગર આહુ તો શેતમ-
ગાર આસમાનને શોરમાં નાંખું. વાસતે પાદશાહ કેખાસરોના ધરાની
લશકરમાંથી કોઈ શખસ મારી મીસાલનો શાહાબદો હોય તે મારા
મેદાનમાં આવે, તેવા કોઈ નામવર શાહાબદોને હું પોતાનો હમનબરદ
ખોલાઈ છું. તમારા લશકરમાં બાજે લોહાર લોકો જે પોતાના બાપ
દાદાથી બજરમાં ખેશનારા ને હથોડાના મારનાર હવડાં પેહેલવાનીમાં
નામ ધરાવે છે, તે મારા મેદાનમાં હરગેજ આવે નહીં. જેવો હું બુજો-
રગ ખાનદાનનો શાહાબદો છું, તેવોજ શાહાબદો હોય તે મારી
મોકાખેલ મારા મેદાનમાં આવે. કારણ કે શીમોરગનાં બચાને કાગ-
ડાનાં બચાં સાથે બાજી હોય નહીં.” એ રવેશ બાંગેબુલંદ પીરાનના
ખેટાએ કેશવાદના ગાદરેજ ઊપર તાનાના સખુત કહીઆ. એટલા
વાસતે કે ગોદરજીઆની પેહેલવાનો ગાવેઆહનગરનો બુનીઆદના કેહે-
વાતા હતા. તેથી તે ઉપર વાંનાજની કીધી, કે તે લોહાર લોકો મારી

દ્વિતર ૧૬૩.] રોધનના હાથ ઉપર ધરાની પેહલવાનોને થયલા જખમો. ૩૭

સામે આવે નહીં. ઈઆ અગર તે લોકોમાંથી કોઈ શખસ મારા મેદાનમાં આવશે તો તેજ વખત તેનું સર પાકમાં નાંખશ.' હેવા તાંનાજનીના સખુન કહયા, તેથી નોજરશાહાનો તુશ પોતાના દેલમાં ધણી ખુશી થવા લાગો, પણ ગોદરેજને ધણી સરમીદગી હાંસેલ થઈ.

એવામાં ગોદરેજના બેટા બેહરામનો બેટો બેહરામ ગોસાથી પોતાનો ઘોડો લશકરની સફમાં હાંકી, પોતાના પાપ ગોદરેજની નજ-દીક આવી કેહેવા લાગો કે, “અય બુજોરગ પાપ, તેં સાંભલોજી, કે પદ અંદેશાના રોધને મેદાનમાં ઊભો રહીને શું કહીજી; એણે આ-પણી મશખરો કરીને આપણાં ઉપર કેટલાએક તાના મારીયા છે. ને પોત પોતાના મોહોડે શાહાજદો થઈને પોતાના મેદાનમાં શાહાજદાને હુમનપરદ બોલાવે છે, વાસતે અયં નામદારો ભરેલા સરફરાજ પાપ, અગરજો તારો હોકમ હોય તો એ પીરાનના બેટાનાં મેદાનમાં લડા-ઈને વાસતે હું જીજી; ને એને મરદાને મરદની લડાઈના હોનર દેખાડું, ને એના મગરો ભરેલા સરને પાકમાં નાખુ.” તેવાર ગોદ-રેજે તેને કહીજી કે, અય મારા નામના ઊઠાવનાર બેટા, તુ હવડાં પો-તાની જગો ઉપર ઊભો રહીને તમારો જો, કે એના તાના ભરેલા સખુ ન શાંભલીઆથી નોજરશાહાનો તુશ ખુશી થાય છે, વાસતે તું ઊંચા ઊભો રહે તેની સામે જે શાહાજદો હશે તે મેદાનમાં જશે.”

હેકાયત લખીછે કે, ગયો નોજરશાહાનો ગસતેહમ ખીજ દશ પેહલવાનો સાથે લડાઈના મેદાનમાં પીરાનના બેટા રોધનની સામે, અને જખમ ખાધો શાહુ જહા ગસતેહમે રોધનના હાથથી.

એ રવેશ ગોદરેજે પોતાના બેટાના બેટા બેહરામને કહીને લડાઈમાં જવાધી મને કીધો. એવામાં સપેહેસાલાર તુશનો બેટો ફીરેજ નામનો હતો તે પીરાનના બેટા રોધનના મેદાનમાં ગયો, તેથી હરેક લશકરોમાંથી નગારાના આવાજ નીકલીયા. અને તે તમામ લશકરોએ

મેદાનમાં નજર કીધી કે બેહુ દેલાવરોની લડાઈનો તમારો જોય. જ્યાર ફીરોજ પેહેલવાન મેદાનમાંઆવી પોંહુંચીયો તેવાર રોઈને અવલ તેને પુછીઊં કે, “અય નામદાર પાદશાહી શાન શોકતના સવાર, ઈરાન જમીનના અનજુમનમાં તારૂ નામ શું છે?” તેવાર ફીરોજે તેને જવાબ દીધો કે, “બુજોરગ ખાનદાનના પાદશાહ નોજરશાહના કૃતેહમંદ તુશનો બેટો લડાયક શેરની મીસાલનો દેલેર ફીરોજ તે હું છું.” એ રવેશ મેદાનમાં કેટલોએકવાર ગોસ્તેગો કરી, પછે બેહુ પેહેલવાનોએ લડાઈની પાનુ ખોલી; એક એક ઊપર હીમલો કરવા લાગા, ને ઘણીએક સખત લડાઈ કીધી, ને ડાહ્યા જમણી ઘોડો ફેરવો એક પીળ ઊપર તલવાર મારતા હતા. એમ કરતાં રોઈનના હાથથી તુશનો બેટો ફીરોજ જખમી થયો, તેથી સેતાબ લગામ ફેરવીને નાતવાન થઈ પોતાના લશકરમાં આવ્યો. તેથી રોઈને પીછ મરતપે આવાજ મારી પોતાનો હુમનપરદ આગીયો, તેવાર નોજરી ટોલામાંથી શાહજદો અરદવાન મેદાનમાં ગયો. ને તેણેબી ઘણી એક લડાઈ કીધી પણ તેબી રોઈનના હાથથી જખમી થઈ પોતાનું મોહો જરદ કરી મેદાનમાંથી પાછો ગયો. એમ કરતાં તે મેદાનમાં બુજોરગ ખાનદાનના દશ શાહજદા પચદરપે ગયા, પણ તે તમામ પેહેલવાનો રોઈનના હાથથી જખમી થયા.

એ રવેશ તે લડાઈનો મામલો જોઈ નોજરશાહનો ગસતેહુમ ગોશામાં આવ્યો, ને તેજ વખત રોઈનની લડાઈની તરફ મોહો ધરીઊં. તેથી રોઈને તેને દુરથી પીછાનીયો કે એ સવાર જે આજર ગોશસપની મીસાલ પોતાનો ઘોડો દોડાવતો આવે છે, તે જોર તથા જલકાટ ભરેલો નોજરશાહનો બેટો ગસતેહુમ છે. એ નામદાર તો લડાઈને વખત એક કીના ભરેલો શેર છે, એની લડાઈનો હુમનપરદ લડાઈના મેદાનમાં કોઈ છેજ નહીં. એવો અંદેશો કરી તે દેલેર તુરકી સેતાબ પોતાની કમાનને ચીલો ચહુડવીને ગસતેહુમ ઊપર તીરનો વરસાદ વરસાવા લાગો. પણ ઈરાની લશકરમાં તે નામદાર ગસતેહુમની મીસાલ તીરની લડાઈનો કરનારો કોઈ પીજો હતોજ નહીં. તે નામદાર તો તીરના મારનાર આસશ નામના ઊસતાદનો સાગરેદ હતો, જ્યાર નામ-

દાર ગસતેહુમ પોતાના હાથમાં તીર કમાન પકડતો તેવાર હુરેમનની તે નામદાર પાસે એકવાર જીનહાર માગતો. જ્યાર ગસતેહુમે રોઇનના હાથમાં તીર કમાન દીધો, તેવાર તે શાહાજાદાએ સેતાપ્પ પ્યાજુ ઊપરથી કેઆની કમાન ઊતારીને પીરાનના બેટા રોઇન ઉપર તીરનો વરસાદ વરસાવા લાગો. તે નામદારના તીરના હોનર જોઇને રોઇન આજેજ થઇને આરો ધુંડવા લાગો. એવામાં ગસતેહુમે એક તીર તે નામદાર ઊપર મારીયો, તેથી પીરાનના બેટા રોઇને પોતાના સર ઉપર ઢાલ પકડી, પણ તેના તીર આગલ તે ઢાલનો કશો હેસાપ રહ્યો નહી. તેથી શાહાજાદા ગસતેહુમના એક તીરે, રોઇનની ઢાલ તેની પ્યાજુ સાથે એકઠી સીવો મેલી, તેથી પીરાનનો બેટો પોતા ઉપર પેચ ખાવા લાગો, ને તેના તનમાં લરજો પેદા થયો તેથી પોતાના લશકરની તરફ ધોડાની લગામ ફેરવી. એવામાં નાપાક કરશેવજના બેટા દમોરીગરે, પોતાના કાકા પાદશાહ અફરાસીઆપ પાસથી ગસતેહુમની લડાઈમાં જવાની રજા માગી, ને ખુતખાર વરૂની મીસાલ સેતાપ્પ દોડતો ગસતેહુમન, મેદાનમાં આવેયો, તે નાપાકને આવતો જોઈ ગસતેહુમ પુરો ગોસામાં આવેયો, કે તે નાપાકજાદાએ પાક રવાનના પાદશાહ સીઆવખસને બેગુનાહા જબેહ કીધો હતો. તેથી ગોસામાં આવી તે પાદશાહના કીનામાં તે પદજાદ તુરકીને તલવારે કરી તરણ જગોથી જખમી કીધો. તે તરણ જખમીમાં એક સર ઉપર, ખીજો પ્યાજુ ઊપર અને તરી જો રાન ઉપર એવી રીતે તરણ જગોથી જખમી થયાના સખખથી નાપાક હરામ ખુતના દમોરીગરેએ પોતાના ધોડાની લગામ ફેરવીને સેતાપ્પ નાહાસવા લાગો. તેવાર નામદાર ગસતેહુમે પોતાનો ધોડો તેની પછવાડે દપટાવતો જઈ આવ્યો જખમ તેની પીઠ ઉપર મારીયો, તેથી તે નાપેકાર દરદ બરેલો થઈ નાહાસવા લાગો.

એવામાં તેનો ભાઈ ગેરેવીજરેહું તેજ વાની મીસાલ ધોડો દપટાવતો મેદાનમાં આવી પોહોંચીયો, ને આવતાં વાર નામદાર ગસતેહુમને ગાલ દેના લાગો અને કેહવા લાગો કે “અચ કમખખત તેં એ શું કીધું કે એવા શાહાજાદાને એ રવેશ જખમી કીધો વાસતે એ શાહાજાદાનો પદલો હમણાં હું તારે ઊપર લેજી.” એ રવેશ કેહતો હતો પણ તેનું

વખતભી પરગસતે હતું તેથી તેનેભી નામદાર ગસતેહેમે જખમી કી ધો. એમ કરતાં તુરાની લશકરમાંથી પાર પેહેલવાન શાહજાદા એ ક એકની પછવાડે મેદાનમાં આવી પોંહોચીયા, તે તમામ શાહજાદા ગસતેહેમના હાથથી જખમી થયા, જેથી કોઈ તુરાની પેહેલવાન તે નામદારનાં મેદાનમાં આવી શકીયો નહી. તે જોઈને ગસતેહેમે આવાજ મારીને કહીંછી કે “તુરાની લશકરમાના દેલેરોનાં નામ શું ગુમ થઈ ગયાંછે ? હીમત ભરેલા પેહેલવાનો, મરદાંને મરદ પેહેલવાનના મેદાનમાં આવેછે, તો તુરકશતાંનનો પાદશાહ તથા તેના શેરની મીસાલના પેહેલવાનો કીહાં ગયા, જેમાં બડાઈ કીધાની ખાહેશ હોય તે મારા મેદાનમાં આવે, ને પાદશાહ નોજરશાહના બેટા ગસતેહેમની લડાઈનો હુમનખરદ થાય.” જેવાર એવો અવાજ અખરેબલાએ સાંભલીયો તેથી ગોશામાં આવો કહીંછી કે, “એ તુરાની લોકો તો નજરે જોવાના મરદ દેખુ, બાકી એ લોકોમાં મરદાનગો તો નજર આવતોજ નથી.” એ રવેશ કહીને પછે પોતાના આદી લશકર ઉપર એક અવાજ મારીને કહીંછી કે “અલકુશ જંગીને કેહો કે તે નામદાર એ ધરાનીના મેદાનમાં જાય.” જેવાર અલકુશ એવો હોકમ સાંભલીયો તેવાર મહસત હાથીની મીસાલ જગો ઉપર હાલીયો.

હેકાયત લખીછે કે, આવેયો જંગી અલકુશ આદી તુરાની લશકરમાંથી લડાઈનાં મેદાનમાં અને લડાઈ કીધી તેણે શાહજાદા ગસતેહેમ સાથે.

જેવારે અલકુશ આદી ગોસાથી દોડતો મેદાનમાં આવેયો, તેજ વખત તેણે શાહજાદા ગસતેહેમ ઉપર પોકાર મારી કહીંછી કે, “અય જરી કોલાહાના રાખનારા સવાર, તું ધરાની અનજુમનમાં પોતાનું નામ શું ધરાવે છે, કે તું એ રવેશ બેદેહેસત તુરાનના પાદશાહનાં મોહો ઉપર લામકાફ બોલે છે, અને કેટલાએક શાહજાદાઓને તે તારી તલવારના જખમે કરી જખમી કીધા, એવો તું કોણુ છે ?” તેવારે શાહજાદા ગસતેહેમે જવાબ દીધો કે, “પાદશાહ મીનોચેહરના બેટા

નોજરશાહાનો ખેટો શાહાજદો ગસતેહેમ, કીનાને વખત આતરાની મીસાલ ગરમ તપ્પીએતનો, તલવારનો મારનાર તે હું છું. મારો પાપ ધરાન જમીનના તપ્પતનો ખેસનાર નામદાર પાદશાહ હતો, તે બુજોરગ પાદશાહની પીઠનો હું શાહાજદો છું. વાસતે હવે તો તું પોતાનું નામ કેહે, કે આદીની નસલમાં તું દેલાવર સવાર કોણ છે ? સખપ્ય કે તારી સુરત તુરાનોઆની મીસાલની નજર આવતી નથી.” જવાર અલકુસ આદીએ શાહાજદા ગસતેહેમની બુખાનથી એવા સખુન સાંભલીઆ, તેવારે તેણે કહીજી કે, “શેદાદ આદીના તોખમનો અલકુસ આદી તે હું છું. અમે તરણ સુપેહેસાલાર અપરેખલાના લશકરમાં શેરની હીમ-તના છીએ, તે તરણે અમે એકજ તોખમનાં બાઈ છઈએ, તેથી અમે નર અજદાહાનેબી હમારી ખાતેરમાં લાવતા નથી. તે તરણ બાઈઓ-માનો એક સેરદાર હું છું, તેથી આહુ તો નરે શેરનેબી ખાકમાં નાંખું. હું માસ તનમાં શો હાથી કરતાં છઆદે જોર તથા કઝિઅત રાખું છું. મારો ખીજો બાઈ નામદાર ગરંગાશ નામનો છે તે લશકર સાથે શીશ-તાનની તરફ ગયો છે, તથા મારો તરીજો કમીરાંન આદી નામનો બાઈ હવડાં હમારા લશકરમાં હાજર છે, તેની લડાઈથી હેરેમનબી નાહારો છે. અમે તરણે બાઈઓ અપરેખલાના કાકાના ખેટા છઈએ, હમે તરણે બાઈઓ રાત દન એકઠા એક જગો ખેસી ખાણું ખાઈ ખુશીથી મજલેસ સમારોએ છઈએ.” તેવારે શાહાજદા ગસતેહેમે કહીજી કે, “તારો પીતરાઈ બાઈ અપરેખલા એ લડાઈમાં કેમ નથી આવતો. કાલ રોજે અફરાસીઆપે લડાઈનું નગાડું અપરેખલાના નામનું કરાવીજી હતું, ને આજ રોજે લડાઈનાં મેદાનમાં ખોજ સવારો નીકલે છે, તો પદજદ અપરેખલાને મેદાનમાં આવતાં શું છે ? ” તેવારે અલકુસ આદીએ જવાબ દીધો કે, “તે નામદાર પેહેલવાને ગઈ રાતે શરાખ ધણો પીધો છે તેથી તેનાં મગજમાં શરાખની ખુમાર છે, અને તેનું મગજ ધણું ધુમે છે વાસતે પાદશાહ અફરાસીઆપે તેને લડાઈની રજ આપી નહીં; અને તેટલાજ વાસતે તે મેદાનમાં આવીઓ નથી.” એ-ટલું કહીને તે નાપાક આદીએ પોતાનું મોહો ગોસા બરેલું કરી પોતા-ના દાંત ઊપર દાંત ધસીઆ ને કીનાથી ગસતેહેમ ઊપર દોડતો આવીને

એક ગોરજ તેના સર ઉપર એવો તો મારોઓ, કે તેના જરખે કરો ગસતેહમ બેહોસ થઈ જમીન ઉપર પડીયો, ને તેના તનમાંનું બખતર ફાટી ગયું. એમ કરતાં જ્યારે તે પાછો હોશમાં આવીયો, તેવારે તેનો ચારીને વાસતે ધરાની લશકરમાંથી પેહેલવાન સીદોસપ સેતાબ આવી પોહાંચીયો. આવતાંવાર તે લડાયક પેહેલવાન અલકુસ સાથે મોકાબલો કરી લડાઈ કરવા લાગો; પણ તે નાપાક હેરેમનની મીસાલના આદીની નજદીક સીદોસપનોભી આસરો રહીયો નહીં, તેથી તે નામદારનુંભી મોહો જરદ થઈ ગયું. એ વખતે તેની મદદે ધરાની લશકરમાંથી દેલેર ફરહાદ આવી પોહાંચીયો. તે નામદારના હથમાં છુટભાલડી પકડેલી હતી. તેણે આવતાંવાર પોકાર મારીને કહીઊં કે, “અય બદ નસલના આદી, તું એ નામદાર પેહેલવાનો પાસેથી શું માગે છે? હવે તો આ મારી છુટભાલડી જે આદમીઓનાં લોહીની તરસી છે, તેના જખમ તું સંભાલ. અગરજો તું એ છુટભાલડીના જખમથી બંચીયો તો એમ કરી જાણવું કે જેહાનના દરમેઆનમાં તારું મોહોત છેજ નહીં.” એટલું કહી તે છુટભાલડી અલકુસ આદી ઉપર છુટી મારી, તેવારે તે આદીએ પોતાનો હાથ લાંબો કરી ફરહાદનો કમરબંધ પકડી જીન ઉપરથી ઊઠાવીને ચાહીઊં કે, તેને જમીન ઉપર નાખે, એવામાં ફરહાદનો કમરબંધ તુટી ગયો, તેથી તે નામદાર જમીન ઉપર પડીયો. તેજ વખત જમીન ઉપરથી ઊઠી પાછી પીઆદો છુટી કમરે તે આદી સાથે લડવા લાગો, ને તે બદ કેરદાર આદી ઉપર કીનાથી દોડુપ કીધો. એવામાં તે મેદાનમાં દેલેર રેહામ તે તરણે પેહેલવાનોની મદદે આવીયો, ને તેણે ભારી ગોરજ ઊઠાવીને તે કીના ભરેલા આદી સાથે લડાઈ શુરૂ કીધી, તોભી તે ચાર ધરાની પેહેલવાનો ઉપર અલકુસ આદી ગાલેબ આવીયો હતો. તે લડાઈનો તમાસો જોઈ ગોદરેજઆની અરદેશર ગોસામાં આવેયો ને કહીઊં કે, “એ નાપાકજદો આદી કાંઈ શેર થા બખર નથી, તોપણ એવા ચાર પેહેલવાનો એક નાપોકાર મરદ સાથે લડાઈનાં મેદાનમાં એ રવેશ સખત કોશિશ કરે છે, તો એ ચારે સવાર શરમાતાભી નથી.” એ રવેશ કહી ઘણા ગોસામાં આવેયો ને તેજથી આજર ગોશસપની મીસાલ ઘોડો દપટાવતો મેદાનમાં ગયો, ને

એક પોકાર નરેશોરની મીસાલ મારીને તે ચારે પેહલવાનોને એમ કરી કહીઊં કે, “તમે ચારે એક આદી સાથે લડો છો તો તમે કસી વાતે સરમાતા નથી. તમારી લડાઈ જોઈને જે કોઈ દાના હશે તે મશકેરીથી હસી કરશે. અગર જો એ મેદાનમાં અપરેખલા આવેયો હોતે, તો તમે તે હેરંમનની સાથે શી રવેશ મરદી કરતે. અગરજો તે નાપાક એ લડાઈમાં હોતે તો તમે ચારેની ગરદ કાઢાડી નાખતે.”

એટલું કહી દેસેર અરદેસર તે નાપાક આદીની લડાઈમાં મહસત-પપરની મીસાલ આવેયો અને સાચત એક તે સાથે લડીયો, તેવારે દેલ સાથે કહીઊં કે, “એ આદી સાથે અમે પાંચ દેલેરો લડીએ છીએ; પણ એ નાપાક કસી વાતે આજેજ આવતો નથી, તેથી એવું માલમ પડે છે કે, અમે પાંચે એ મેદાનમાં પોતાના જીવ ખોયા વગર રહેનાર નથી. હવે પેલી તરફ પાદશાહ અફરાસીઆપે જેવારે પાંચ ઇરાની પેહલવાનો ને તે આદી સાથે લડતા દીઠા, તેવારે તેનાં દેલમાં ખુશીએ કરી શરાપ પીધાના જેવો જોશ પેદા થયો. તે પાદશાહને ખુશી થતા જોઈ અપરેખલાબો ખુશીમાં આવી હશેયો, અને તમામ લશકરેભી તે ઇરાનીઓની મશકેરી કરી હસવા લાગ્યાં અને કેહેવા લાગ્યાં કે એ ઇરાનીઓ એ આદીનો લડાઈમાં પર આવનાર નથી. તેવારે અપરેખલાએ પાદશાહ અફરાસીઆપને કહીઊં કે, “અશ જોવામાં આવીઊં કે, ઇરાની લોકોમાં જોર કમ છે, પણ તુરાની લોકોમાં તો એવું હીચકારાપણું છે કે, લડાઈને વખત લગામ ફેરવીને નાહાસવા સીવાએ બીજો હોતર છેજ નહીં. અથ પાદશાહ અફરાસીઆપ, તું કાલ રોજ તો ઇરાની લોકોને વાસતે કેહેતો હતો, કે તમામ ઇરાનીઓ તલવાર તથા ગોરજના મારનાર છે; પણ જેવારે હું એ લડાઈમાં નેગાહા કરી જોઈછું તેવારે તો એ લોકો ઓરત કરતાંભી કમ જોર નજર આવેછે. એ ઇરાનીઓને કોણ કમખખત લડાયક કરી કેહેછે.” એ રવેશ અપરેખલા અલકુસની લડાઈનો તમારો જોઈ ઇરાનીઓની મશકેરી કરી અફરાસીઆપ સાથે ગોફતેગોમાં હતો, એવામાં જંગી જહાનસોજ પોતાનો ઘોડો દપટાવતો પાદશાહ કેખાસ-રોનો નજદીક આવી સેજદો કરી દોઆથી કેહેવા લાગો કે, “તું નામ-દાર પાદશાહથી ઇરાન જમીનનું તખ્ત આપાદ રહેજો ; અથ પાક

દીનના પાદશાહા, હવડાં એ મેદાનમાં અલકુસ આદી સાથે આપણા પાંચ પેહેલવાનો એકઠા થઈને લડાઈ કરેછે, તે છતાંબી એ અલકુસથી આજેળ આવયા છે. તેથી હરેકે તરફના લશકરના લોકો આપણા લોકોની મશકેરી કરી હરેછે, તેથી મારાં દીદાં પાણી ભરેલાં થયાંછે, ને એ તાના જનીનીની પરદાસત મારાથી થતી નથી. હું તારી નજદીક આવી માગી લેઈછું કે, અગર જો તું પાદશાહા મેહેરપ્પાન થાય ને એ લડાઈનો હો-કમ મને કરે તો ગોયા તેં મારા સરને આસમાન સાથે લગાડીઈ, ને મારા જીવને એક પાદશાહી પપ્પશી એવી ખુશી પેદા થશે. અય નામ-વર પાદશાહ તારાં પપ્પતના ઝલકાટે કરી એ આદોને હું આજેળ કરું, કે તેથી ધરિની અનજીમનની હોરમત રહે.”

હુકાયત લખીછે કે, આવયો નામદાર જેહાનસોજ લડાઈનાં મેદાનમાં ને લડાઈ કીધી અલકુસઆદી સાથે.

એવા સખુન નામદાર જેહાનસોજની જીપ્પાંતથી સાંભલીને પાદશાહ તેની દેલેરી ઊપર આફરોન કીધી ને કહીઈ કે “ અય મારા નામદારી ભરેલા પેહેલવાન, ધરાન તથા જીપ્પુલસતાનના મોલકની ચેરાગ પાક થજદાંથી તું ને હમેશે ફતેહમંદી ચાર રહેજો. તારી નામદારીનો સેતારો હમેશે તલુ ભરેલો રોશન રહેજો. મારા દેલમાંબી એવું છે કે, એ નાપાક હરેમન પચાના મેદાનમાં જીપ્પુલી પેહેલવાન વગર કોઈ પીજનો આસરો નથી. વાસતે અય નામદારી ભરેલા પેહેલવાન, અગર જો તું આજેળ વખત લડાઈનાં મેદાનમાં જાય તો બેહેતર છે.” જેવારે જંગી જેહાનસોજ પોતાના પાદશાહથી એવા સખુન સાંભલીયા, તેવારે સેતાપ્પ પોતાના ઘોડા ઊપર સવાર થઈને શેરની મીસાલ દોડતો લડાઈગાહની તરફ ગયો. જેવારે તે દેલાવર તે જગો જઈ પોહાંચોયો, તેવારે ધરાની જોપ્પાનમાં પેલા પાંચે ધરાની પેહેલવાનોને કહીઈ કે, “ તમે લોકોમાં લડાઈની કઊચત નથી તો એ જગોથી તમે પાછા કેમ નથી ફરતા; મગર તમેને એ લશકરોની નજદીક શરમભી નથી આવતી, કે તમે પાંચ સવાર એક પેહેલવાનની લડાઈમાં કોરોશ કરો છો તોબી તમે

પર આવતા નથી તો ખેર ; સેતાપ્ત પોતપોતાના ઘોડાઓની લગામ ફેરવીને પાછા ફરો. નાહક પોતાની રોસવાઈના તમારો તમામ લશકરને ના દેખાડો. એવી લડાઈમાં તમોને ક્ષયદો શું ? જો આપણુ જાણીએ કે, એક શખ્સ આંપણું કરતાં જોરાવર છે, તો નાહક તેના પંખ ઉપર ચુંગાલ શા વાસતે મારીયે ? અગર જો આપણે જાણીએ કે એ પેહલવાનની લડાઈમાં હું પર આવશ તો ઉભા રહીએ, નહીં તો પોતાની આપડમાં પાછા ફરીયે તેજ ખુબ છે. વાસતે હવે માફ કહીજી માનીને એ નાપાક દેવની લડાઈમાંથી તમો લોકો પોતાની આપડમાં પાછા ફરો, કે તમારી મશકેરો સરવ કોઈ લશકરના લોકો કરે છે તેની પરદાસત પાદશાહ કેખાસરોથી થઈ શકતો નથી. એ જગોના તમામ લશકરના સવારો તમારો તમાસો જોવાને વાસતે મેદાનમાં નીકલી ઉભા છે, ને શાદીનાં નગારાંના અવાજે કરીને ધરાનીઓ ઉપર તાના મારી મશકેરીથી હસી કરે છે. વાસતે તમો એ મેદાનમાંથી પાછા ફરો, ને પોતાના દેહરામાં જઈ કરારથી આરામ કરો, ને પરીને મીસાલની ખુબસુરત પાંદીઓ પાસે પોતાના પાંચ દબાવો ! કારણ કે તમોએ આજ રોજે એ લડાઈનાં મેદાનમાં ઘણી સખત મેહેનત કીધી છે, તેથી તમારા થાક ઉતરી જાય. ” જેવારે ધરાની સવારોએ જ્ઞાનસોજની જુપ્પાનથી એવા સખુત સાંભલીયા, તેવારે અરદેશરે જ્ઞાનસોજને જવાપ દીધા કે, “ દુરથી નરેશોર આવે તે ખુદી લોકડીની મીસાલ નજર આવે, તેથી તું એ રવેશ અમો ઉપર સખુતખાજ કરે છે તે નારવા છે ; પણ જેવારે એની નજદીક આવી એની મરદાનગીની ખાજુ જોશે તેવારે તમામ સખુત ખોલવા ભુલી જશે, ખલકે એનો દેહસતથી તું ખેહોશ થઈ જશે.”

જેવારે જંગી જ્ઞાનસોજે અરદેસરની જુપ્પાનથી એવા સખુત સાંભલીયા, તેવારે તે નામદારે અરદેસરને કહીજી કે, “ અય ખેહોનર, તું એવા સખુત ના ખોલ ને ખામોશ રહે. તેં તો પોતાના ખાપના નામને નામોશી લગાડી છે, તેથી હવે વાત કોતાહ કર, ને એ મેદાનમાંથી હવે તમો સરવે પાછા ફરો, તમોને પાદશાહ કેખાસરો ખોલાવે છે.” એટલું કહીને તે પાંચે ધરાનીઓને લડાઈનાં મેદાનમાંથી લશકરની

૪૬ જ્ઞાનસોજ અને અલકુસ વચે લડાઈની શુરઆત. [ખરજોનામું-

તરફ પાછા મોકલીયા. પછે પોતે આદીનાં અલકુસનાં મેદાનમાં ઊતરીયો, ને તે ઊપર એક પોકાર મારીને કહીઊં કે, “અય નાપાકજનદા હેરેમન, તું ખાતર નીશાનથી જાણ કે, તારી આખેર આવી છે. તે હુમારા શાહાજનદાઓનાં નામને શરમ નીચે નાંખીઊં છે; પણ હવે તો તારી લડાઈનો હુમનખરદ લડાઈનાં મેદાનમાં શેરની મીસાલ આવી પોહોંચીયો છે, જે એ તારાં ભારી તન ઉપર આદી લોકોને રહાવશે.” એવા સખુત જ્ઞાનસોજની જુપ્પાનથી સાંભલીને અલકુસ આદીએ જ્ઞાનસોજનો ઊપર નેગાહ કરી જોયું, તો તે નામદાર કદમાં સીધા સરવતી મીસાલનો, તથા ચેહેરામાં ફરેસતાની મીસાલનો હતો; તેના ગોલાખનાં કુલની મીસાલના રોખસારા ઊપર હજી કસતુરી છીનકી હતી નહી, યાને મુછો પણ કુટેલી નહી હતી; તેનો દખ્ખો જ્ઞાન પેહેલવાન કેરશાસપની મીસાલનો હતો. તે નામદાર પેહેલવાનને જોઈ અલકુસ પોતાનાં દેલ સાથે કેહેવા લાગો કે, “એ દેલાવરનો હુમનખરદ તો જ્ઞાનના દરમેઆનમાં કોઈ છેજ નહીં.” એ રવેશ કહી તે નામદારનો ચેહેરો જોઈ અજબ રહીયો. એ પછે પોતાની સવારીનો હાથી જોસથી આગલ ચલાવી આવીઓ ને એક પોકાર મારીને કહીઊં કે, “અય અજદાહના મારનાર મરદ, તું પોતાનું નામ મારી નજદીક જાહેર કરીને કેહે, તો હું જાણું કે, પેહેલવાન લોકોમાં તું કોણ નામદાર છે, ને તારી યુનીઆદ કોણથી છે ને તું એ રવેશ પોકાર કરતો મારા મેદાનમાં શા વાસતે આવેયો છે.” તેવારે જ્ઞાનસોજે તેને જવાબ દીધો કે, “અય આદી, હજુ શું તું માઈ નામ જાણતો નથી; માઈ નામ તે તાઈ મોહોત કરી કેહેવાય છે! આજ રોજે મેં તારી સાથે લડવાની ફાલ જોઈ તે ફાલ મને મોખારક આવી છે, ને મારો ગોરજ એમ કરી કેહે છે કે, મને અલકુસના મગજની આશની કરાવ, તેથી હું તારા મેદાનમાં સોર કરતો આવેઓ છું.” તેવારે અલકુસે ફરીથી કહીઊં કે, “અય દેલાવર, તું એ રવેશ પોતાનું નામ શા વાસતે છુપાવે છે. જ્યાં લગી તું પોતાનું નામ મારી નજદીક કેહેશે નહીં, તોઆં લગી હરગેજ હું તારી સાથે લડાઈ કરવાનો નહીં.”

જેવારે નામદારી ભરેલા જ્ઞાનસોજે એવી વાત અલકુસની જુ-
પાનથી સાંભળી, તેવારે હસીને તેને કહીઊં કે, “અય પાહાડની મીસા-
લના આદી, માડું નામ જ્ઞાનના દરમેઆનમાં જ્ઞાનસોજ કરી કેહે
છે. હું પોતાની તેજ ચુંગાલે કરી અમાનના દરોઆવમાંથી ભારી મગ-
રમછને ખેંચી કાહાહું છું, ને મારી તલવારે કરી કેહેકાડના બે ટુકડા
કરો નાખું છું. માસે પાપ પેહેલવાની ગરદનનો શેર મરદ પ્યરજો છે,
અને તેહુંમતત રૂસતમ, કે જેના ખોડથી ખેદાદગર અફસોઆપનો
આંખમાંથી ખોઆપ ઊડી ગયા છે, તે નામદાર મારે નેઆગાન છે.
હું સામેસવારથી પુનીઆદ રાખું છું. અય પદ તોખમતા આદી, મેં
તુંને પોતાનું નામ જાહેર કરી કહીઊં, તેથી હવે તું પોતાની પાખુ
ખોલ ને મારી સાથે લડાઈ કર. ” એટલું કહી કીનાથી ગોરજ ઊઠાવી
તે ઉપર દોડીયો. જેવારે અલકુસ આદીએ જ્ઞાનસોજને એ રવેશ
દીધો, તેવારે તેણેબી શેતાપ ગોરજ ઊઠાવી માજદરાનના દેવોની
મીસાલ હામલો કીધો, તેથી તેનો શોર આઠમાં આસમાન લગી જઈ
પોહાંચીયો. એમ કરતાં તે બેહુ દેલાવરો જોસમાં આવી કીનાથી એક
એકના સર ઉપર ભારી ગોરજ મારવા લાગા. જેવારે તે બેહુએ એક-
એક ઉપર દશ દશ હામલા કીધા તેવારે દેલેર જ્ઞાનસોજ પોતાનાં
દેલ સાથે કેહેવા લાગો કે, “એ નાપાકજાદો આદી તો ગોયા શેદાદ
આદીની મીસાલ જપ્પરદસત દેખું પલકે તે ખેદાદગર શેદાદેબી એવી
સખત લડાઈ નહી કીધી હશે. અફસોસ કે, મેં એનો લડાઈમાં કમર
પાંધી, કે માડું નામ એ નાપાકના હાથથી શરમમાં પડશે. અફસોસ કે
મારા જોરની કઊચ્ચ એ નાપાનાજોર આગલ કીઆં ગુમ થઈ ગયું. એ
શેરનો પકડનારો આદી તો દેલેર લશકરનો સુપેહેસાલાર છે, વાસતે એ
નાપાક તારા હાથમાં આરાનીથી પકડશે નહી.” એ રવેશ જ્ઞાનસોજ
પોતાના દેલ સાથે અલકુસની મરદાનગી વીશે અંદેશમાં હતો,
ને પાક ચજદાંથી પોતાની પાખુમાં જોર માંગતો હતો. હવે આ
તરફ તે બેહુની લડાઈનો તમાશો જોવાને વાસતે હરેક લશકરોમાં
થી તમામ સરદારો પોતપોતાનાં લશકરની સફતી હરેલમાં પાહાર
નીકલી ઉભા હતા, ને તે તમામ લશકરોમાંથી કીનાનાં નગારાંના

૪૮ અલકુશ આદીનું જ્ઞાનસોજનાં હાથ ઉપર મરણ. [ખરજો નામું]

આવાજ નીકલતા હતા, જેનો ગોલખાંગ લાજવરદી રંગના આસમાન ઉપર જતો હતો. એવામાં ધરિની લશકરની સફ્રમાંથી એકાએક અરદેસરે પોકાર મારી જ્ઞાનસોજને કહ્યું કે, “અય ખરજોના ખેટા, અગર જો તું એ અલકુશઆદીની લડાઈથી પતંગ આવીયો હોય, તો તારી મદદે એ મેદાનમાં તારો ભાઈ તમુર આવે. વાસતે તું લગામ ફેરવીને જીવ્યો ઉભો રહે, કે એ આદીની લડાઈમાં તમુર આવે. સા વાસતે કે તું એ અલકુસની લડાઈનો મરદ નથી, વાસતે તું સેતાખ પાછો ફર.” એ રવેશ અરદેસરે જ્ઞાનસોજ ઉપર પાંગે ખુલદ તાના મારીયા. તે સાંભલી જ્ઞાનસોજ શરમોદો થઈ ગોસાથી જોશમાં આવીયો, ને છેડાએલા ખખરનો મીસાલ પોકાર મારીને ગોસાથી ગોરજ ઉઠાવી તે આદીની તરફ ગયો.

હુકાયત લખી છે કે, લડાઈમાં કુટી નાખીઓ દેસેર
જ્ઞાનસોજે આદીના અલકુસને તેની સવારીના
મસત હાથીની મીસાલનાં વડ સાથે, પાંચે
લશકરની હુજુરમાં.

એ રવેશ જ્ઞાનસોજે પોતાનો ભારી ગોરજ ઊઠાવીને અલકુસને કહીજી કે, “અય નરદેવની મીસાલના આદી, આ મારા ગોરજનો જરખ લડાઈથી પાછો ફરી જવાનો તું ને છેલો છે, વાસતે અગર જો તું મરદાને મરદ છે તો સંભાલ. તે ગોરજને જોઈ અલકુસે પોતાનાં સર ઉપર ઢાલ પકડી; પણ નામનો ઊઠાવનાર જ્ઞાનસોજ અરદેસરની જોખાનથી તાનાના સખુત સાંભલી ગોસામાં આવીયો હતો, તેથી પોતાનો ભારી ગોરજ ખેડુ હાથે પોતાનાં સર ઉપર ફેરવીને તેનાં સર ઉપર એવો તો જોસથી મારીયો, કે તેનો આવાજ પાંચો લશકરે સાંભલીયો, ને જ્ઞાનસોજે પોકાર મારીયો તેનો આવાજ આસમાન લગી જઈ પોહોંચીયો ! તે ગોરજના જરખે કરી અલકુસનું સર, ગરદનનું આસના થયું, ને ગરદન સીનામાં ઊતરી સીનો પેટમાં ખેડો. તેથી તે નાપાક દાડીની મીસાલ ગાંસડી થઈ ગયો. તેનાં તન ઉપર મોહાવના એલા

વરસીયા. તે જરખથી તેની સવારીના વડની પીઠ તુટી ગઈ, તેથી તે બદ નસલનો આદી પોતાની સવારીના વડ સાથે ગેરદોષેય થઈ ખાકમાં ઊંધો પડ્યો, ને તેના તનમાંનાં એક હાડકાનીભી નીશાન રહી નહીં. એ રવેશ તમામ હાડકાં ભાગી ચુરો થઈ ગયાં. તેજ વખત પાંચો લશકરમાંથી શોર સાર ઊઠીયો, ને સરવ કોઈ જ્ઞાનસોજની મરદાનગી જોઈ તે ઉપર આક્રોશ કરવા લાગા.

હવે તુરકી લશકરમાં જેવારે કમીરાન આદીએ પોતાના બાઈને એ રવેશ જોઆરીથી મારેલો દીઠો, તેવારે બેહોશ થઈને હાથીની પીઠ ઉપરથી ખાકમાં પડીયો. ને તેના મોહોડાંમાં દાત બંધાઈ ગયા. તેને એ રવેશ જોઈ આદીના લશકરમાંથી પોકાર ઉઠીયો. જેવારે અપરેબલાએ અલકુસ આદીનું મુરઠું જોયું તેવારે તે નાપાકનો ચેહરો જરદ થઈ ગયો, ને જેવો ખુશીમાં હતો તેવો માહુતમમાં પડીયો. તે નાપાકનાં મોઠા મધની જગો કાતેલ ઝેર મોહોડામાં આવીઊં, ને તેની જોખાન બંધ થઈ ગઈ, ને બેહોશ આદમીની મીસાલ સોસત તપ્પીઅતનો થઈ ગયો. જેવારે જ્ઞાનસોજે અલકુસ આદીને મારીયો, તેવારે પોતાનો ઘોડો ફેરવીને ઇરાની લશકરમાં જઈ ઉભો. શાવાસતે કે અલકુસ આદીનાં મુઆથી આદી લોકોનાં મન ગમ ભરેલાં થયાં હતાં, તેથી મપ્પાદા તમામ તુરાની તથા આદીલોકો કીનાએ કરી ઇરાની લશકર ઉપર ગલખો કરતા જઈ પડે, તો તે જગો કાંમ ભારી થાય, ને ઇરાનીઓ ઉપર તંગી આવે. એવો અંદેશો કરી ઇરાનીઓની પોસત પનાહને વાસતે તે જગો જઈ ઉભો. ને પોતાના નામદાર પાપ પરજોના હાથને ખોસા દીધા. તે ક્રિતેહમંદ બખતના પેહલવાનને જોઈ પાદશાહ કેખોસરોએ તે ઉપર ખુશીથીદોઆ કીધી. પછે શેર નર પરજોએ પાદશાહ કેખોસરોને એમ કરી કહીઊં કે, “અય દાદગર પાદશાહ, તારો બંદો જ્ઞાનસોજ પોતાની ખુશીથી અલકુસ આદીની લડાઈમાં ગયો હતો, તે સરવ કોઈને ખુશી કરતો પાછો તારાં કદમ નીચે આવેયોછે.” એ રવેશ પરજો તથા પાદશાહ, જ્ઞાનસોજના બાપમાં ખુશીથી વાત કરતા હતા.

હવે પેલી તરફ આદીનાં લશકરમાં કમીરાન આદી જેવારે પાછો હોશમાં આવેયો, તેવારે જગૌથી ઉઠી બેઠો ને પોતાના ભાઈ અલકુસની

કસી નીશાન દીઠી નહો, તેથી પોતાની આંખમાંથી આંખુની જગો લો-
હીના કેતરા વરસાવવા લાગો, અને કેહેવા લાગો કે, “અફસોસ અલકુસ
તું જેવા ભાઈથી આદીનાં લશકરમાં આજ માહેતમ પડી, તારાથી હું
દુર પડીયોછું તારા મુઆથી માફ દેલ પેચોતાપમાં પડીજીછે.” એ રવેશ
કમીરાને પોતાના ભાઈ ઉપર જરી કીધી. એ તરફ અપ્પરે પલા પોતાના
લશકરની તરફ ગયો, પણ તે નાપાકને શરાપ્પની ખુશીની જગો ગમનું
ફલનજર આવીજી, યાને ગમગીન થયો. પછે હોકમ કરી મેદાનમાંથી
અલકુસની લોથ ઉચકી મંગાવી, તેથી સેતાપ તેની લોથ મેદાનમાંથી
લાવીયા. પણ કોઈએ તેને એમ નહી પીછાનીયો કે, અલકુસનું તન
કયું, ને તેની સવારીના વરનું તન કયું. એ રવેશ જેહાનસોજના જ
ખમે કરી તે ખેલુ છુદા થઈ ગયા હતા. પછે તેનાં મુએલાં તન ઊપર
કેટલો એક વાર જરી કીધી, પછે ફરમાવીજી કે, એ નામદારના તનને
એની સવારીના વર સાથે આપણાં આદી લોકોની રસમ મુજબ આત
સે કરી પાલે, તેજ વખત કેટલુંએક સંડલ તથા અગર એકહું કરો,
તેમાં તે આદીને તેની સવારીનાં વર સાથે પાલી ખાકસાર કીધો. તેની
માહેતમમાં તેનાં વમામ લશકરના માણસો પોતાના તન તથા સર ખોડાં
કરીને ગમમાં ખેઠા. કમીરાન આદી પોતાના ભાઈ ઉપર ઘણી એક
જરી કરી રડતો હતો કે, “અય ભાઈ, જેહાનના દરમેઆનમાં તું
વગર મારા ભેદને જાણનાર કોઈ પીજો હતોજ નહી. તું એકાએક
ઊઠી ગયો, ને મને એ રવેશ જરી કરતો એપલો મેલી ગયો. મગર શું
તું મારી સાથે કાંઈ ગોસે થયોછે કે મારી સાથેથી દોમતી ઊઠાવી ગયો.”
તુરાનનો પાદશાહ, તથા હોજપર અફકન તથા જદસુમ સરવે કોઈ તે-
ના દેહેશમાં માહેતમને વાસતે ગયા. તીઆં માહેતમ ભરેલો શોર ઊ-
ઠીયો. હવે પીજી તરફ અપ્પરેપલા જરી કરી એમ કેહેતો હતો કે,
મારાં લશકરમાં તું એક ગોયા, નર અજદાહાનો મીસાલનો હતો.”
એ રવેશ ઘણીએક જરી કીધી, તેવાર પછે સરવે કોઈ તે જગોથી ઊઠી
પોત પોતાના દેહેશની તરફ ગયા. તે સરવના ગયા પછે, અપ્પરેપલા
ફરીથી જરી કરવા લાગો. તે અપ્પર અફરાસીઆપને થઈ, કે “અપ-
રેપલા પોતાના ભાઈની માહેતમમાં ખે સુમાર જરી કરે છે ને એમ

કરી આહો છે કે તે ભાધના ગમથી ખંજરે કરી પોતાનું સર તનથી દુર કરે. ” એવી ખપ્પર સાંભલીઆથી અફરાસીઆપ પોતાનાં દીઠાં પાણી ભરેલાં કરી તેની નજદીક ગયો. ને તેને ધણુએક દેલાસો છેઈ સમ-જાવીયો ને કહીઈ કે, “ અથ નામદાર તુરાતી લશકરની પોસત પનાહા-ના કરનાર, તું એવડો આજોરદે ખાતેરમાં થા, જે કાંઈ આસમાનની આલથી પ્યનવાનું હતુ તે પ્યનીઈ. હવે તું પોતાના જીવને આજોરદે કરી જતી કરશે તેથી એ તારો ભાઈ પાછો આવવાનો નથી. વાસતે નાહક પોતાના દેલને ગમગીન માં કર, તુને એ રવેશ જોઈ આપણાં લશકરની હીમત તુટી જશે, ને દુશમન લોકોતાં દેલની મોશદ પ્યર આવશે. અ-ગર તારો ભાઈ મારીયો ગયો છે, તો તું તેનો પાદશાહ સલામત રહેજો. તેને મારનાર જાપ્પુલીનું તન હું મેશાં ગમમાં પડજો. ”

જેવાર પાદશાહ અફરાસીઆપથી એવા દેલાશાના સખુન સાંભ-લયા, તેવાર અપરેપ્પલાએનું દીથી ગોશામાં આવીને પોતાના હેરેમંદી મજહુપ્પના સખત સોગદ ખાઈને કહીઈ કે, “ કાલરોજે પામદાદને વખત આફતાપ નીકલે તેવાર હું કીનાની કમર પાંધું, અને અવલ જોહાનસોજનુ સર કીનાથી પાકમાં નાખું. તે પછે પ્યરજો તથા ત-મુરનાં નામને સરમમાં નાખું, ને તે પેઉ પ્યાપ ખેટાઓની આ-પમાં જોહાનસીહા કરૂં. તેવાર પછે ઈશની લશકર ઉપર જઈ પડીને તેમાંથી એક તનને સલામત જવા દેજી નહી. ને જે કોઇ સરદાર લોકો તથા પેહેલવાનો કેહેવાય છે તેઓના દમાર કાહાડી નાખું. તથા પાદશા-હા કેપોસરોને જીવતો પકડી તેના તનને સુલી ઊપર ચહડાવી ને તીર અંદાજ કરૂં. ” એ રવેશ કહીને પછે શરાપ્ય મંગાવીને પોધો, પછે પાદશાહ અફરાસીઆપેભી પોતાના હાથમાં સરાપ્યની જામ પકડી, ને તમામ મજલેસ સાથે સરાપ્ય પીવામાં મશગુલ થયા. ને અલકુસના મોહોતના ગમને દુર કીધો. પછે પાદશાહ પોતાના દેહેરામાં એક મજલે-સ સમારીને તીઆં કમીરાન આદીને તથા અપરેપ્પલાને તથા પીજ પે-હેલવાનોને બોલાવી સરવે કોઈ સાથે મજલેસમાં સરાપ્ય પીવા ખેઠો, ને રામેસગરોના તથા દફના તથા અંગના આવાજ નીકલીયા. અને પે-દરપે શરાપ્યની જામો ઊઠાવવા લાગા, ને શરાપ્યની જોકે કરી એવી તો

ખુશીમાં આવીઆ કે તું કેહે ગોયા અલકુશ આદી પાછો જોહાનમાં પેદા થયો હતો. એમ કરતાં જેવારે અપ્પરે પલા શરાપે કરી મહસતા થયો, તેવારે તુરાનના પાદશાહાને કેહેવા લાગો કે, “કાલ રોજે મેદાનમાં જાઈને મારે લડાઈ કરવી છે, તેથી આજ રોજે હું શરાપ પીધાથી કોતાઈ કરતો નથી. ” એટલું કહી લડાઈનું નગાઈ કરાવીઁ, એટલું છતાં પણ ગમે કરી તેનો ચેહેરો જરદ થયો હતો. પછે રાતને વખત નગારાં ના આવાજ નીકલીયા કે તમામ લશકરને અપ્પર થાય કે કાલ રોજે લડાઈ છે. એ રવેશ લશકરમાં લડાઈનું નગાઈ કરાવીઁ, ને હર તરફથી તલાયા લોકો પાહાર નોકલીયા. રાતને વખત તુરાની લશકરમાંથી લડાઈનાં નગારાંના આવાજ નીકલીયા, તે સાંભલીઆથી પાદશાહા કેખો-સરોએભી નોજરશાહાના તુસને ફરમાવીઁ તેથી ઇરાની લશકરમાંથી બી નગારાંના આવાજ ઊઠીયા, જેનો સોર આસમાન લગી ગયો.

હોકાયત લખી છે કે, નગાઈ કરાવીઁ પાદશાહા અફ્રા-
સીઆપે અપ્પરેપલાના નામનું તેથી પેલી તરફ
પાકજદ પાદશાહા કેખોસરોએભી લડાઈનું
નગાઈ કરવાનો હોકમ કીધો.

એમ કરતાં પંને લશકરોમાંથી રાતને વખત લડાઈનાં નગારાંનાં આવાજ નીકલીયા, તેથી તમામ લશકરનાં લોકો તે રાતે સુતા નહી, નેસરવે કોઈ લડાઈના સામાનની તક આપી કરવા લાગા. આ વખતે સરવે કોઈ જંગી જોહાનસોજની લડાઈની તારીફ કરતા હતા, કે એવો ગોરજનો જરખ લડાઈને વખત એ દેલેરે મારીયો છે, કે તેથી તેનો યાદગારી કીઆમત લગી રહેશે. જેવારે ખુદો કારણ તે લડાઈ ગાહમાંથી જોહાનસોજ સાથે પાછો ફરી લશકરમાં આવેયો તેવારે તેની સાથે નામદાર પરજો, સરફરાજ તમુર, નામદાર તુસ, ગુરગીન, પેહેલવાન ગોદરેજ, દાનાઇ બરેલો ગેન, લડાએક પીજન, વગરે પીજન તમામ પેહેલવાનો એકઠા થઈને પાદશાહા કેખોસરોની દરગાહા તરફ ગયા, અને તે દરગાહા પાદશાહાની દરગાહમાં મીજલસ શમારીને એકઠા બેઠા,

ને પાદશાહાના હોકમથી ખુપ્પસુરત શાકી લોકોએ લાલ શરાપના દો ફેરવીયા. ગાએન કારોએ પરદામાંથી શરોદનો જમ જમો શુર કીધો. તેની ખુસ લેહરમાં નામદાર લોકો ખુશીથી શરાપનો જમો ઊઠાવતા હતા. એમ કરતાં તે મજલેસમાં બુદ્ધ કારણે જેહાનસોજની લડાઈની જીત કાઢાડી ને પાદશાહાને એમ કરી કહીઊં કે, “અય તાજદાર પાદશાહ, આજ રોજની લડાઈમાં અલકુસ આદોએ આપણા લશકરનાં પાંચ પેહલવાનોને આજેજ કીધા હતા, તે પાંચો જરદ મોહોડાં લેઈ પાછા ફરી આવીયા. તે નાપાક આદીને નોજવાન જેહાનસોજે પોતાનાં એક ગોરજના જખમે કરી તેની સવારીના વંર સાથે કુટી નાંખીયો છે.” તે વાત સાંભલીને તમામ પેહલવાનોએ પોતાની જોપાન ખોલીને પાદશાહાને કહીઊં કે, “અય કુતેહેમંદ વખતનાં પાદશાહ, હમેએ આજ રોજે જેહાનના લેનાર જેહાનસોજનો લડાઈનો તમાસો જોયો, તેથી હમે ઘણા અજબ રહીઆ છીયે, કે એ જેહાનસોજની મીસાલનો લડાયક મરદ આપણાં લશકરમાં કોઈ ખીજો છેજનહાં. તેથી અમારી પાતેર નોશાન છે કે, કાલ રોજે લડાઈના મેદાનમાં હર તરફનાં લશકર કીનાની સફ ખેંચશે, તે વખત નાપાકજદો અપરેખલા લડાઈનાં મેદાનમાં આવશે, તેવારે જેહાનસોજ તે નાપાકની મરદાનગીને ખાકમાં નાંખશે. બાજે લોકો એમ કરી કેહે છે કે, તે અપરેખલા તો લડાઈને વખત ગોયા એક જેહાનની ખલા છે, ને એક ભારી અજદાહાની મીસાલ લશકરને મારી પરાગંદે કરનારો છે. એવા પદકાર નાપાકને પણ એજ દેલાવર જીવથી મારશે, બાકી કોઈ ખીજો પેહલવાન એની ખસાપરીનો છે નહી.” એ તમામ સખુત પોતાની મીજલસના નામદારોથી સાંભલીને પાદશાહા કેપ્પાસરોએ જેહાનસોજના બાપમાં હકતાલાના શોકરનાં કીધા. પછે હોકમ કરીને કહીઊં કે, “તલાયા લોકો લશકરની નેજેહપાનીને વાસંતે હોસીઆરીથી જંગલની તરફ જાય, ને ખુપ્પ ખપ્પ-રદારીથી ફેરે, કે એ નાપાક તુરકી લોકો એકાએક સખેખુત ઊઠાવી નહી શકે.” એ રવેશ પાદશાહાનો હોકમ સાંભલીને તલાયા લોકો બાહાર નીકલીયા ને ખુપ્પ હોશીઆરી સાથે પોતાના લશકરની આસપાસફરવા લાગા.

હેકાયત લખી છે કે, બાહર નીકલીઓ અરદમાંથી નાપાક
જદો ગરંગાસ આદી પોતાનાં લશકર સાથે અને
ખખર પામીયો નામદાર ફરામરજ
ગરંગાસ આદીની.

હવે જોવારે નામદાર ફરામરજ રેએનાં મેદાનમાંથી લશકર સાથે
નીકલી ચાલીયો, તેવો રાત દન મંજલ દર મંજલ રાહા માપતો નાપાક
જદા સમીલાસની પછવાડે સોસતાનની તરફ દોડીયો જતો હતો, અને
રાત અને દીવસ રાહામાં મકાન પણ નહીં કરતો હતો. એમ કરતાં
તરણ રાત ને તરણ દાહાડા લગી દર મંજલ ચાલીયો ગયો, અને ચોથા
દાહાડાની પામદાદ થઈતોભી તે નામદારે નાપાકજદા સમીલાસની
તથા તેના લશકરની કસો નીસાન દીઠી નહીં. તેવારે પોતાનાં દેલ સાથે
કેહેવા લાગો કે, “મગર તે કીના ભરેલો હરેમન નાપાકજદો સમીલાસ
પોતાનાં લશકર સાથે જમીનમાં ગરક ગયો કે શું ! હું એ રવેશ સેતા-
પીથી દોડીયો આપું છું, પણ તે નાપાકની કસી નીશાન માલમ પડતી
નથી.” એવો અંદેશો કરતો પોતે સેતાપ્પ લશકર સાથે આગલ ચાલ
તો હતો. એમ કરતાં જોવારે આફતાપ્પ માથે આવીયો, તેવારે એક
પાહાડની નજદીક જઈ પોહિંચીયો, તે પાહાડની આસપાસ તમામ સ-
પ્પજો લીલોતરી ભરેલો દીઠો. જેથી તે પેહેલવાન પોતાના લશકર સાથે
રાત દન ઘણીએક મંજલ ચાલીયો હતો, અને તેના સપ્પપ્પથી તમામ
સવારોના ઘોડા ચાલવાથી સોસત થઈ ગયા હતા, ને રાત દન સવારોભી
ઘોડાની પીઠ ઉપર બેઠાથી પ્તંગ આવી ગયા હતા, તેથી તે પાહાડની
નજદીક આશાએસને વાસતે મકાન કીધો. સપ્પપ્પ તે જગોની હવા
ઘણી ખાલેસ હતી, ને હર તરફ સાફ પાણીના ચસમા હતા, ને હર તર-
ફથી ફરખે શેકારોભી દોડતા હતા, તેથી ફરામરજ તે જગો મકાન કીધો
ને એક શપ્સને ફરામાવીજી કે, “તું સેતાપ્પ આ પાહાડ ઉપર બિચે
ચહડી જ, ને એની બોલંદી ઉપર બિચો ઉભો રહી હર તરફ નેગાહ કરી
રાહાના દરમેઆનમાં જો, કે સમીલાસ પોતાનાં લશકર સાથે કીઆં છે ?
યા કોઇ બીજો ફરામન આપણી પછવાડે આવે છે, કે નહીં.”

એવો હોકમ સાંભલીને પેલો સવાર ઊંચો ચઢી ગયો, ને પાહાડનાં સર ઊપર ઉભો રહીને દીદપ્પાનની મીસાલ હર તરફ નજર કરી જોતો હતો. એમ કરતાં તે દીદપ્પાન મરદબી રાત દન મંજેલમાં ચાલીયો, તેના સપ્પપથી તેની આંખમાં ખોઆપે ગલખો કીધો, તેથી તે પાહાડ ઉપર ઊંધાઈ ગયો. આથી જીઆરે આફતાપ ગરબ થયો તીઆં લગી સુધી રહીયો, તે જ્યારે એક પોહોર રાતનો વખત થયો તેવારે ખોઆપમાંથી એકાએક જાગીયો, તેજ વખત સેતાપ ગભરાયલો ઊઠીને આસપાસ નજર કરી જોય શું કે, ઈરાનના રસતા ઉપર તમામ મદાન લશકરે ભરેલું દીકું. તેથી ગાભરો પડી સેતાપ એક પોકાર મારીને ફરામરજને કહીજે કે, “અય નામદારી ભરેલા પેહેલવાન, શેતાપ ખોઆપમાંથી ખેદાર થા, સપ્પપ કે, એક લશકર કીનાં ભરેલું ઈરાનની તરફથી સેતાપી કરતું આવી પોહોંચીજે.” તેજ વખત નામદાર ફરામરજ સેતાપ ખોઆપમાંથી ઊઠીયો, ને પોતાનાં દેલ સાથે અંદેશો કરી કેહેવા લાગો કે “એ લશકર કોણનું હશે, ને એનો સપેહેસાલાર કોણ હશે કે રવેશ સેતાપી કરતું એ લશકર દરીઆવતી મીસાલ જોશ કરતું મારી પછવાડે આવેછે.” એટલું વીઆરો સેતાપ પોતાના તનમાં પપ્પતર પેહેરીજે, ને ઘોડાની પીઠ ઊપર સવાર થઈ લશકરને હોકમ કીધો, તેથી તમામ લશકરેબી સેતાપ પાંદી કીધી. પછે નામદાર ફરામરજ પોતે પેલા પાહાડ ઊપર પોતાનો ઘોડો હાંકીને જઈ ઊભો, ને પેલા લશકર ઊપર નેગાહ કીધી. એ વામાં એક જુઠો મગરમછની સુરતનો નજર આવીયો, તે જુઠા ઉપર સાત રંગનું કપડું હતું. તેની પછવાડે પીળા વીસ જુઠા ઉડતા હતા, અને તે લશકરના વીસ હજાર સવારનો નીશાનો જણાતી હતી. તે લશકરને હરોલ એક નામદાર પેહેલવાન પાહાડની મીસાલના કીના ભરેલા અજદાહની મીસાલ ગોસાથી ચાલતો હતો. તેની પછવાડે તમામ લશકરેબી કીના ભરેલું થઈ ચાલીજે આવતું હતું. તે છતાં નામદાર ફરામરજ પીછાનીઓ નહી કે એ દેવની મીસાલનો પેહેલવાન તે કોણ છે.

એમ કરતાં જ્યારે તે કીના ભરેલું લશકર પેલા પાહાડની નજદીક આવી પોહોંચીજે. તેવારે તેણે જાણીજે કે, એતો તુરાની લોકો મારી પછવાડે દોડતા આવતા દેખું કેમકે એ તુરાનીઓને મારા આવેઆ-

ની ખલલ થઈ હશે, અને તેથીજ અફરાસીઆપના હોંકમથી એ લશ્કર મારે કુંપાલો પકડી આવીઉ હશે. એવો અંદેશો કરી પેહેલવાન ફરામરજ સેતાપ્પ પાહાડ ઉપરથી નીચે ઊતરીયો, ને તે પાહાડની કઢ-લુમાં પોતાના લશ્કર સાથે કમીગાહ કરી શેરની મીસાલ તઈઆર ઊભો, કે તે દુશમન ઉપર એકાએક કમીગાહથી નીકલીને કીનો લે. એમ કરતાં તે લશ્કર રાહમાંથી આવી પોહુંચીઊં, એવામાં નામદાર ફરામરજે એક પોકાર સહો જનવરની મીસાલ માર્યો, તેથી તેનું તમામ લશ્કર સેતાપ્પ શેરની મીસાલ તેજ કરીને કમીગાહમાંથી પાહાર નીકલી આવીઊં, કે દુશમનના લોહીનો નદી જરી કરે. તેવારે ગરંગાસનાં લશ્કરેભી સેતાપ્પ તલવારે ખેંચી, ને ખેહુ લશ્કર એકએક સાથે ભેલાઈ ગયાં, ને એકે પીજી ઉપર ગોરજ તથા તલવાર મારવા લાગાં જેથી એકાએક તે જંગલમાં લડાઈનો શોર શાર ઉઠીયો, ને કોનાનાં નગારાંના આવાજ નીકલીયા. ઘોડાએ સુરમાં આવી હરનવા લાગાં, અને દલેર સવારોની ધડ પકડના શોરસારથી જંગલના શેરભી નાહસવા લાગા. જેવારે ગરંગાસ આદીએ તે કીનાં ભરેલી લડાઈ દીઠી, તેવારે સેતાપ્પ મોઆનમાંથી તલવાર ખેંચી ને ગોસાથી મોહો ઉપર કફ લાવીયો, ને શેકારી શેરની મીસાલ જાપ્પલી લશ્કર ઉપર જઈ પડીયો, ને લશ્કરમાંથી ઘણાએક સવારોને જીત ઉપરથી ખાકમાં નાખીયા, ને ખલાનાં વાદલની મીસાલ પોકાર મારી ડાહાબા જમણી ઘોડો દપટાવતો. કપ્પો ઘોડા કપર ખેસો તલવારની લડાઈ કરતો, કપ્પી હાથીની પીઠ ઉપર ખેસી તીર અંદાજ કરતો, કપ્પી ભારી ગોરજ ઉઠાવતો, ને કપ્પો હાથમાં નેજો પકડી લડાઈ કરતો હતો. એ રવેશની સખત લડાઈએ કરી તે આદીએ ધરિની લશ્કરમાં એક રસતાખેજ ઉઠાવી. તેનું તમામ લશ્કરભી તેજ મીસાલે તલવાર મારતું હતું. તે લડાઈઓમાં લોહીએ કરી તમામ જમોન લાલાને રંગની થઈ. જેવારે ફરામરજનું લશ્કર તે આદી લોડોની લડાઈથી શીકસત પામીઊં એવો માંમલો ફરામરજે જોયો, તેવારે પોતાનો ઘોડો દપટાવતો તેની નજદીક ગયો, કેમકે તે નામદારનું દેલ તે સખત લડાઈથી જખમી થયલું હતું એમ કરતાં જેવારે ગરંગાસ આદીની નજદીક નામદાર ફરામરજે જઈ પોહુંચીયો, ને તે

દક્ષતર ૧૧ મું.] કુરામરોજ અને ગરંગાસ આદી વચે તાનાજની. ૫૭

ઊપર નેગાહ કરી જોયું તેવારે તે આદીને મહસત પાહાડની મીસાલનો ફીઠો. કદમાં તે નાપાકજદો એક મનારાની મીસાલનો જીચો હતો, તેની ખેડુ બાજુ ઉઠતી રાતની મીસાલનો, તેનો ખેડુ આંખો ખે તાશ લોહોની ભરેલી હતી, તેનું મોહો ગોચા લેઆનત ભરેલું દોજખ હતું, તે નાપાકના ખેડુ કાન ગોચા ગેલાન શેરની ખે ઢાલ હતી, અને તેનું નાક ગોચા એક પુલ બાંધેલો હતો. તે પદકેરદાર આદીના હાથનાં આંગલાં કાકડીના ખીરાની મીસાલનાં હતાં, અને તે આંગલાં ઉપર વલી વાંસલાની મીસાલનાં તેજ નખ હતાં, તેના તન ઊપરના બાલ કુલાદનાં ખંજરની મીસાલનાં ઊભા હતા. તે સાથે તે નાપાક આદીએ તનમાં પપ્પર જાનવરનું ચરમ પેહેરેલું, ને ગરદન ઊપર એક ભારી ગોરજ પાહાડના ટુકડાની મીસાલનો પકડેલો હતો. એવા તે નાપાક ડરામણા આદીને જોઈને કુરામરોજ ધણીએક અજબ રહીયો. ને પોતાના હોઠ દાંતમાં પકડીયા ને દેલ સાથે કેહવા લાગો કે, “ મેં ધણીએક પેહેલવાનો તથા દેવો સાથે મોકાખેલો કીધો છે; પણ આજ લગી એવો ડરામણો મરદ મેં દીધો તો નહી. ” એ રવેશ અંદેશો કરીને પછે દેલમાં પાક ચજદાંનું નામ યાદ કરીને કહીજી કે, “ અય દાદના લેનાર ચજદાં હું નથી જાણુતો કે, એ લડાઈમાં આકેપત શું નજર આવશે, તેથી તું એ લડાઈમાં મારો ચાર થઈને મને મદદ કર.”

હેકાયત લખીછે કે, મારીઓ ગયો નાપાક તોખમનો ગરંગાસ આદી નામદાર કુરામરોજના હાથ ઊપર.

એ રવેશ નામદાર કુરામરોજ પાક ચજદાં પાસે મદદ માગી, ને પછે એક પોકાર નરે શેરની મીસાલ મારીને કહીજી કે, “ અય પદનસલના આદી, તું એવાં કીનાં ભરેલાં લશકર સાથે મારી પછવાડે શા વાસતે દોડતો આવીયો છે ? અગર શું તું પોતાના જીવથી ધરાયો છે, કે તેં મારી પછવાડે કીનાથી મોહો ધરીજી છે. ” એવા સખુત નામદાર કુરામરજની જુબાનથી સાંભલીને ગરંગાસ આદીએ તે નામદારના ચેહરા ઊપર નેગાહ કીધી, તો જોયશું કે, એક પેહેલવાન કુરાક સો

નાનો, ઉઠાવેલી ગરદનનો, આકૃતાપની મીસાલની ખુંખસુરતીનો, થજ-દી નુરનો, જોરમાં કવી બાબુનો, એવો એક પેહેલવાન તેણે જોયો. તે નામદારે તનમાં પાદશાહી જમશેદનું બપ્પતર પેહેરેલું, ને સર ઉપર ફરેદુનની કોહોલા મેલેલી, ને જેહાંન પેહેલવાન કેરસાસપનો ગોરજ ખાંધ ઉપર પકડેલો હતો, અને મહસત પાહાડની મીસાલના ઘોડા ઉપર સવાર થઈ, મરદાને મરદનો મીસાલ આવેલો હતો. એ રવેશ નામદાર ફરામરજને દબ્બદબા ભરેલો જોઈ, તે આદી પોતાના દેલમાં કેહેવા લાગો કે, “અફસોસ, મેં એ ફરામરજને એવો નહીં જાણીઓ હતો. ગફલતીથી હું એ જંગીનો પછવાડે નાવાકેફીથી દોડતો આવીયો છું; પણ એ દેલાવરના દબ્બદબા આગલ તો હુરેમનનોબી આસરો રહે નહીં. એવો એ નામદાર મરદ જપ્પરદસત છે; વાસતે મને એવું માલમ પડે છે કે, આજરોજે હું એની ચુંગાલથી છુટરા નહીં.” એ રવેશ પોતાના દેલમાં અદેશો કરી પોતાના જીવથી નામોરાદ થયો. પછે પોતાનો સવારીનો હાથી રેલવતો જોસથી ફરામરજનો નજદીક જઈ, તે નામદાર ઉપર-એક પોકાર મારીને કહીઊં કે, “અય નામદાર તું કોણ છે, ને મારી ઊપર તું દીથી પોકાર શા વાસતે મારે છે? મગર તું શેરની વજનનો કરનાર પ્યરજો છે, કે એ રવેશ લડાઈના ઘોડા ઉપર સવાર થયો છે?”

જેવાર નામદાર ફરામરજે ગરંગાસ આદીનો જુબાનથી એવા સખુન સાંભલીયા તેવાર તેને જવાબ દીધો કે, “જેહાંન પેહેલવાન રૂસતમનો નામદાર બેટો ફરામરજ તે હું છું.” જેવારે તે આદીએ તે નામદારની જોબાનથી એવો સખુન સાંભલીયો, તેવારે તે આદીએ ગોસામાં આવી કહીઊં કે, “અય ઊંધા બપ્પતના ફરામરજ, મગર તારામાં અકલ નથી કે, એકાએક મારી સાથે લડાઈ કરવા આવીયો છે. યા અગર તું પોતાના મોહોતને તેડવાને વાસતે આવેયો છે. તું જેવા એક હજાર ફરામરજ, તથા તારા બાપ રૂસતમ જેવા એક સો રૂસતમ મારી લડાઈમાં આવે તોબી મારો પ્યરપ્યરી કરી શકે નહીં.” તેવારે નામદાર ફરામરજે ગરંગાસ આદીને કીહીઊં કે, “અય નાપાકજનદા પદસુરત, કીનાના મેદાનમાં ભારી ગોરજે કરી તારી ઊમરના રોજને સીહા કરી નાખરા. તુ એક મરતબે પોતે હુરેમન હશે તોબી હું તુંને મારા ગોરજે કરી કુટી

નાખશ. અય કમખખત, તું એમ કરી ચાહતો હશે કે, એ જગોથી સેતાપી કરતો જખુલસતાનની તરફ જઇ જેહાન પેહેલવાનના અવાન-માં જરો તખત ઉપર બેસું; પણ હવડાં તુંને એ જગોની ખાકમાં એવો બેસાડું, કે તું ફરીથી પોતાનું વતનભો દેખશે નહીં. વાસતે અય પદ નસલનાં હેરેમનજદા, તું પોતાના વતનથી તથા યુનીઆદથી મને વાકેફ કર.” તેવારે ગરંગાસ આદીએ તે નામદારને જવાપ દીધો કે, “અથ યુરા નામના સગજ, માફ નામ લડાયક ગરંગાસ આદી કહેછે, ને મગરેખ જમીનના મોલકમાંથી બે હીસા મોલક મારા તાપ્યામાં છે, ને મારા તાપ્યામાં બેસુમાર લશકર રહેછે. તેમાં દશ હજાર મરદતો તીરઅંદાજ છે, તે મગરેખ જમીનના તમામ પેહેલવાનો ઉપર હું પાદશાહા કેહેવાઉં છું. મારા જેવો મરતબો મગરેખના મોલકમાં કોઇ બીજાને છેજ નહીં. તમામ જહુગર લોકોનાં નામ હું જાણું છું.”

એ રવેશ કહીને પછે તલવાર ખેંચી, ને એક પોકાર રોરની મીસાલ મારીને કહીઊં કે, “અય સગજ પચ્ચા, હવડાં હું તુંને તારા ઘોડાના જન ઉપરથી ખાકમાં નાંખું છું.” એટલું કહી તે ઉપર તેજ તલવારનો જખમ મારીયો, તેથી નામદાર ફરામરોજે પોતાના સર ઉપર ઢાલ પકડી, ને ગોસાથી પોકાર મારી પોતાની તલવારની પીઠ તેની તલવાર ઉપર એવીતો મારી, કે તે નાપાકના હાથમાંની તલવારના ટુકડે ટુકડા થઇ ગયા. પછે નામદાર ફરામરોજે પોતાના નેઆગાન પાદશાહા જમરોદની તલવાર ખાંધેલી હતી, તે વીજની મીસાલ મેઆનમાંથી ખેંચીને આવાજ મારી કહીઊં કે, “અય યુરા ખાનદાનના આદી, હવે મરદાનેમરદના હાથની તલવારનો જખમ સંબાલ, ને પેહેલવાન લોકોના જોરની પાળુ જો કે જખુલી પેહેલવાનોની લડાઇ શો રવેશની છે.” જેવાર ગરંગાસ આદીએ નામદાર ફરામરોજને એવો જોશ ભરેલો દીધો, તેવારે તે આદીએ પોતાના સર ઉપર ઢાલ પકડી; પણ નામદાર ફરામરોજે તેની ઢાલ ઉપર એવીતો જખમ મારીયો, કે તેની ઢાલને કાપી ને તેના સર ઉપરની ટોપના બે ટુકડા કરી ને તેના સર ઉપર બેઠી, ને નીઆંથી ઉતરો ઉતરી તેનો સીનો કાપી ડુટી ઉપર ઉતરી, ને તેની સવારીના હાંથી ઉપરના તખત સાથે હાથીનાં પણ બે ટુકડા કરો નાખીઆ, તેવાર પછે

તેના લશકર ઊપર હોમલો કીધો, તેની ગરદે કરી આસમાન ઊપર પ-
રદો થયો. એમ કરતાં તે નાપાકના લશકરમાંથી ઘણાએક આદીઓને
જીવથી મારીયા, ને ઘણાએકોને જખમી કીધા, તેથી તે લોકો ઊપર લ-
ડાઈનો દરવાજો ખંધ થયો. જેવારે તે આદીના લશકરે એવો મામલો
પોતા ઉપર દીઠો, કે પોતાનો સરદાર ગરંગાસ મારીયો ગયો તેથી પોતા-
નાં લશકરમાં પોતાનો સામાન લેવાબી ગયા નહી. તેઓને પોતાના જીવ
સીવાય કંઈ બીજી ચીજની દરકાર રહી નહી, ને સરવે કોઈ પરાગંદે થઈ
નાહાસવા લાગા, પણ પેહેલવાન ફરામરજે તરણ કોસ લગી તેઓની પ-
છવાડે પોતાનો ઘોડો દોડાવીને તેઓમાંથીબી ઘણાએક આદીઓને જી-
વથી મારીઆ. તેવાર પછે પોતાનો ઘોડો પાછો ફેરવીને પોતાનાં લશક-
રની તરફ સેતાપ્પ આવી કેહેવા લાગો કે, “અય મારા નામદાર લશકર,
હવે હું શું કરું, કે બુઢા જાલને વાસતે મારું દેલ ઘણું આજોરદે રેહે
છે. એ નેકનામ મારા બુઢા પાપને નાપાકજદો સમીલાસ ચોરની મીસાલ
ખેમાલુમ પકડી કેદ કરી પોતાની સાથે સીસતાનની તરફ લેઈ ગયોછે.
મને એવું માલમ પડેછે કે સમીલાસ હાલમાં એલગારનાં જંગલ લગી
જઈ પોહ્યાંચીયો હશે. તેથી આપણનેબી સેતાપ્પી કરો તે નાપાકની પ-
છવાડે જવું જોઈયે, કે તે નાપાક ઘણો પદ નસલનો રાહજન છે, માટે
હું સેતાપ્પ જઈ તેનો રસતો ખંધ કરું.”

એટલું કહી તે જગોથી લશકર સાથે કુચ કરીને, રાતદન રાહના
દરમેઆનમાં મંજલ દરમંજલ ચાલતો હતો, ને એમ કરી કેહેતો હતો
કે, “મને એક સેતારેશોનાસ દાનાવ મોપ્પેદે એમ કરી કહીજીછે, કે એ
નાપાક સમીલાસના હાથ ઉપર તું એક મરતપ્પે કેદ પકડાશે, ને તે સ-
મીલાસ જાપુલના મોલકમાં ઘણીએક ખરાબી કરશે; પણ એકાએક
જેહાન પેહેલવાન રૂસતમ મગરેપ્પ જમીનથી આવી પોહ્યાંચશે, તે એ
નાપાક સમીલાસને પકડી એના પાપ પદજદ એકદસતની મીસાલ સુ-
લી ઊપર ચહુડાવીને જાપુલી લશકર પાસે તે ઉપર તીસ્ખંદાજી કરાવીને
સખતીથી મારશે. એ લડાઈમાં આકેપ્પત પાદશાહ કેપોસસો ફતેહેમંદ
થશે, ને ધરાનીઓની તલવારે કરી એ તમામ દુશમનોના સર ખાકમાં
પડશે. એ રવેશ મને તે નેકપ્પખતે કહીજી છે. વાસતે મારું દેલ ખાક

યજ્ઞદાંથી ઉમેદ ભરેલું છે. એ નાપાક સમીલાસ અગર આસમાન ઉપર જઈને પોતાનો જગો કરી સનીશચર સેતારાની પાસે બેસશે, તોભી આપણા પાદશાહનાં રેશન બખતની મદદથી તેને ખાકમાં નાખશું. આ અગર એ સમીલાસ પાહાડની અંદર જઈ ચોતાની મીસાલ બેસશે, તો ભી જોહાન પેહેલવાન રૂસતમની ચુંગાલથી છુટવાનો નથી. અગર જાહુ-ધએ કરી ગુમ થઈ જશે, તોભી એ આસમાનના પેદા કરનાર પાક યજ્ઞદાંથી એ નાપાક છુટવાનો નથી. તે દાદગરની મદદે કરી એ બદકાર આપોઆપ જાહેરમાં આવી કેદ પકડાશે.” એ રવેશ નામદાર ફરામરોજ પોતાનાં લશકરને કેહેતો હતો, ને રાહામાં મોરગ ઉડે તે મીસાલ લશકર સાથે દોડતો હતો.

હેકાયત લખી છે કે, હાખલ થયો નાપાક તખીએતનો
સમીલાસ સીસતાનમાં યાને બખુલ શેહેરમાં અને
બખર થઈ તે વીશેની નામદાર ફરામરોજને.

હવે એ તરફ જોવારે સમીલાસ માજંદરાની અફરાસીઆબના હોકમથી જમકે પાણી ઉપર કીસંતી સેતાબ ચાલે, તે મીસાલ જલદીથી લશકર સાથે સીસતાનની તરફ ગયો. તે નાપાકનું સર કીના ભરેલું, ને દેલ પુરાઈ ભરેલું હતું. એમ કરતાં જોવારે એરમંદ નદીના કેનારા ઉપર જઈ પોહોંચીયો, તીઆંબી મકાન નહી કીધો, ને પોતાનો પાહાડની મોશાલનો ઘોડો પાણીમાં ઊતારીયો. તેવારે તેની પછવાડે તમામ માજંદરાની લશકરેબો પોતપોતાના હાથી તથા ઘોડા પાણીમાં ઊતારીયા. જોવાર નાપાકજદો સમીલાસ પાણીમાંથી શોર શાર કરતો પાહાર નીકલીયો, તેવોજ જોસથી આગલ ચાલીયો. એમ કરતાં જોવારે સીસતાન શેહેરના દરવાજાના બોરજ ઉપરથી, દીદ્યાન લોકોએ એવાં ભારી જોશ ભરેલાં લશકરને દીઠું, તેવારે બખુલની તરફ બોલંદ આવાજ મારોને કહીલે કે, “એક સવાર બોલંદ પાહાડની મીસાલનો ભારે જોશ કરતો આવે છે, તેની પછવાડે લડાયક લશકર તરીસ હજાર કરતાંબી છઆદે છે, ને તે તમામ લશકર લોહાંનાં બખતરમાં ગરક છે. તે લશ

૬૨ સમીક્ષાસને સીસતાનમાં આવી પોહ્યાંચવાની ખબર. [ખરનો નાથું—

કરને હરોલ નીહંગ પેકર જુદો છે, તે ઊપર શેરની સુરત ચીતારેલી છે, ને તમામ લશકરનાં સર ઉપર તુરકી કોલાહા છે, તેથી એ નાંપાકોનો એલાજ તરત કરો, અગર નહીં તો તે જોસ ભરેલું લશકર આવે છે, તે શહેરમાં દાખલ થઈ જશે.” જેવારે એ ખબર જાહેરનાં એવાનમાં થઈ, કે એક લશકર કીના ભરેલું જોસથી દોડતું આવી પોહ્યાંચીલું છે. તેવારે નેક ખખત રોદાખે પોતાનાં તન ઉપર લરજને આંખમાંથી મોતીની મીસાલનાં આંજુ વરસાવી કેહેવા લાગી કે, “ જુઓ તજવીજ કરો, કે એકાએક એ લશકર કોણું આવી પોહ્યાંચીલું છે, અને તે શું મતલબથી આવે છે ? કોઈ આપણો પેહેલવાન તો આવતો નહીં હોય. ” તેવારે જસોલ લોકોએ દોડતા જઈને દીદખાનને ફરીથી પુછીલું કે, “ તું નેક રવેશથી નેગાહ કરી જો, કે એ લશકર કોણું છે. ” તેવારે દીદખાને જવાબ દીધો કે, “ એ લશકર તુરાનના પાદશાહા અફસીઆખનું છે. તે એવું તો જોશથી ચાલીયું આવે છે કે, ગોયા કમાનમાંનો તીર જય તે મીસાલ શેતાબીથી ચાલે છે. પણ મારા જેવામાં એવું આવે છે કે, એ લશકર એ જગો સીસતાન ઉપર લડાઈને વાસતે દોડીલું આવે છે. ” એ ખબર જસોલ લોકોએ આવીને રોદાખેને કહી. તે ખબર સાંભલીઆથી રોદાખે પાનુનેાં ચેહેરો તાજાં ગોલાખનાં કુલની મીસાલનો ખીલેલો હતો, તે મેઠીનાં કુલની મીસાલનો જરદ થઈ ગયો. જેવારે એ ખબર જહાન પેહેલવાન રસતમની ખેહેન, ખુરશેદખાનુ નામની આફતાખને ચેહેરેની, ને માહતાખને ખદનની હતી તેણે સાંભલી તેવારે તે સેતાખ ઊઠીને તેજ વખત તમામ લડાઈનો સામાન તથાખાર કીધો, ને પોતે મરદાની ખખતર તનમાં પેહેરીલું, ને દેલેર મરદનો લેખાસ લીધો. એ ખબર રસતમની ખેઠી પાનુ ગોસસપ તથા જરખાનુ એ ખેઠીએ સાંભલી, તેજ વખત તે ખેઠી ખેહેનોએ પણ પોતાના તનમાં ખખતર પેહેરી, તે ઊપર લડાઈનાં હથીઆર પાંધીઆં, ને સેતાખ ખુરશેદ ખાનુની નજદીક આવી, ને તે રૂપાને ખદનની ખુરશેદ પાનુને મોહોખતથી કહીલું કે, “ અય નેક ચેહેરેની પાનુ, તું એવડી ગમગીન માં થા. તું એ જગો આસાએસથી ખેશ, કે હમો ખેહુ ખેહેનો જાબુલી લશકર સાથે શહેરમાંથી બાહાર નીકલીયે, ને તું જો કે એ તુરકી

લશકર ઉપર એવું કામ કરીએ કે, અમારી લડાઈની વાતની કાહાની જોહાનના દરમેઆનમાં કેઆમત લગી રહે કે, તેહેમતન રસતમની ખેટીઓબી એ રવેશ લડાયક હતી. એ રવેશ કેઆમત લગી કાહાની રહી જાય, અને આપણા ખાનદાનની તારીફ હરેક મોલકના પાદશાહોનો મોજલસમાં થાય. એ તુરાની લશકરના તમામ મરદ લોકો છે, તેઓ ઊપર હું ઓરત એવી તો દસતખોરદી કરું, કે એ લોકોનાં નામ શરમ નીચે પડે, ને એ પદકારોનો દાહડો સીધા થાય, અને દગાપાજ પાદશાહા અફરાસીઆપની મશકેરી તમામ જોહાનના લોકો કરે. ”

જેવારે પુરશેદપાનુએ પાનુ ગોસસપની જુપ્પાનથી એ રવેશના હીમત ભરેલા સખુન સાંભલીયા, તેવારે પુરશેદ પાનુએ પાનુ ગોસસપ ને એમ કરી કહીઊં કે, “અય તલવારની મારનારી મારી નામદારી ભરેલી પીલતન રસતમની દેલાવર ખેટી, તું એકાએક એ શેહેરમાંથી પાહારી ના નીકલ ને સાએત એક કોઠની સફીલ ઉપર ઊભી રહીને એ તુરાન, લશકરને જો, તેવાર પછે જેવું દેખે તેવું કર. એકાએક દરવાજા ખોલીને, શેહેરમાંથી પાહાર નીકલવું ખુબ નથી. કેમકે જોવામાં એવું આવેછે, કે એ લડાઈ ઘણી સખત છે, ને એમાં આગલ ખીજું કામ વધશે. તેથી તું એવડી તાકીદ માં કર. એ લશકરને સીસતાનની તરફ આવવા દે, કે અવલ આપણે જોઈએ કે એ લશકરનો સપેહેસાલાર કોણ છે, કે એકાએક પાણીના રેલાની મીસાલ બેઅકલ અફરાસીઆપની તરફથી એ તરફ દોડતો આવયો છે. એ લશકરનોબી શુમાર કાહાડીયે, કે એ લશકર કેટલુંએક છે, ને શી રવેશનું છે. અગર એ લોકો આપણી સાથે લડવા આવીઆ હશે તો શી ચીંતા છે, તેનો કસો મુજબકો નથી. પણ જોઈએ કે એ ફ્રોજમાં સપેહેસાલાર કોણ છે. તેવાર પછે એ શેહેરનો દરવાજો ખોલી, તારી મેહેરખાન ખેહેન જરખાનુ સાથે તુંને શેહેરમાંથી બહાર મોકલશ, ને તારી સાથે ઘણાએક જખુલી પેહેલવાનો આપશ, ને જખુલી લશકરની તુંને સપેહેસાલાર કરશ. તેવાર પછે તું શેહેર પાહાર જઈને એ દુશમનનાં લશકર સાથે લડાઈ કરજે, ને એવું કરજે કે એ લોકોમાંથી એક તન સલામત જાય નહીં.” એ રવેશ પુરશેદપાનુએ દાનાઈથી દુરઅદેશો કરી કહીઊં, તે સાંભલીઆથી પાનુ

ગોશસપ તેની નજદીક સર નીચું કરી ફરમાવ્યરદારીથી ખામોશ ઉભી રહી, ને તે નામદાર ખુરશેદખાનુને કસો જવાપ્ય દીધો નહી. કારણ કે તે જગો અને વખત તકસર કીધાનો હતોજ નહી. જેવાર ખુરશેદખાનુ એ જોયું કે, ખાનુ ગોશસપે તેને કસો જવાપ્ય દીધો નહી, તેવારે હોકમ કીધો કે, “તમામ શેહેરમાના આદમીઓ એકઠા થઈ કોટની સફીલ ઉપર ચહડીને ઊભા રહે.” એવો હોકમ ખુરશેદખાનુનો સાંભલીને શેહેરમાં મનાદી કીધી, તેથી તમામ શેહેરમાના આદમીઓ આવી કોટ ઉપર ચહડી તથઆર ઊભા.

હેકાયત લખીછે કે, ખખર થઈ ખુરશેદખાનું તથા
જરખાનુંને નાપાક સમીલાસના આવી પોહું-
ચીઆની અને લશકર તથઆર કીધું
તે ખાનુઓએ.

પછે તે કોટ ઉપર તમામ જખુલ શેહેરના લોકો હાથમાં તલવારો તથા તીર પકડી ઊભા રહ્યા, કે દુશમન સાથે લડાઈ કરે. તેથી તું કેહું જોયા કેઆમતનો વખત જાહેર થયો હતો, યા ફ્રેસાદના દરવાજાનું કોલક ખોલીઈ હતું. તે શેહેરના આદમીઓનાં શોરશારે કરી આસમાનના કાનભી ખેહેરા થઈ ગયા હતા. તમામ જખુલમાં જોયા જલજલો પેદા થયો હતો. તેવાર પછે ખુરશેદ ખાનુએ આવાજ મારી શેહેરના આદમીઓને કહીઈ કે, “અય મારા નામદાર અને સરફરાજ લોકો, તમે એ લશકરના આવેઆથી કશી વાતે ગમગાન ના થતા, ને એ જગો ઉપર ઉસતવારીથી ઊભા રહેજો. શા વાસતે કે દુશમનનું લશકર રાહમાંથી સેતાપ્ય આલીઈ આવે છે, માટે પરથમ આપણને તેના કામથી વાકેફ થવું જોઈએ, કે એ લશકરનો સેરદાર કોણ છે ને એ લશકર કેટલુંએક છે. તે તમામ વાતથી વાકેફ થઈએ, તેવાર પછે દેલાવર ખાનુ ગોશસપને આપણું લશકર આપીને શેહેરમાંથી પાહાર કાઢાડીયે, કે તે શેરની હીમતની ખાનુ પાહાર જઈને એ દુશમન સાથે લડાઈનો મોકાબેલો કરે, ને એ ભારી લશકરમાંથી એક સવારને જીવતો સલામત

જવા દીધે નહીં.” એ રવેશ કહી હોકમ કરી ભારી પથરો મંગાવીને કોટની સફીલના કંગુરા ઉપર ગોઠવીયા, ને શેહેરની આસપાસની ખાહીમાં પાણીની નેહરો જતરી કરાવી. તેથી પાણીએ કરી ખાહી ભરાઈ ગઈ, ને જેમ જેહુનનો નદીમાં પાણી જોસથી મોજા મારે તે મીસાલ તે ખાહીમાં પાણી ઊછલવા લાગાં. પછે શેહેરના દરવાજા ઊસતવારીથી બંધ કરાવીયા, ને તમામ દરવાજાએ ભારી તાલાં મેલીને તેની કુંચો મંગાવીને તે કુંચીએ નામદાર રોદાએને હવાલે કીધી.

જેવારે એ કામ તમામ થયું, તેવારે સીસતાનની નજદીક જંગલમાં નાપાક સમીલાસ પોતાના તરીસ હજાર માજદરાની સવાર સાથે આવી પોહોંચીયો. તેના સર ઊપર નેહંગપેકર જુડો ઉડતો હતો, અને તેની નીચે મહસત દેવની મીસાલ સમીલાસ ઘોડાની પીઠ ઊપર સવાર થયેલો હતો. તે નાપાકનું તન લોહાનાં બખતરમાં ગરક થયેલું હતું. તેણે પોતાની બાંધ ઉપર એક ગોરજ લોહાનો, પથરને તોડનાર ઊઠાવેલો હતો ને બાજુ ઊપર ચાચી કમાન લટકાવેલી, ને સાહાઈ વામની કમંદ પેચદાર શેકારખંદ સાથે બાંધેલી હતી તથા તરીસ હાથનો લાંબો નેજો પોતાનાં હાથમાં પકડેલો હતો ને ગોસાથી અખરૂ ઉપર ચીન ચહાવી હેરેમનની મીસાલ ઘોડાં ઊપર સવાર થયેલો હતો. એ રવેસ શહાના દરમેઆનમાંથી નાપાકજદો સમીલાસ દબદબા સાથે આવી પોહોંચીયો. તે નાપાકજદો દેવ તીઆં આવીને જોવા લાગો તો, જાણુલ શેહેરના દરવાજા બંધ કીધેલા, ને કોટની આસપાસની ખાહીમાં દરીઆવની મીસાલ પાણી ભરેલાં દીઠાં. અને તમામ ભારી પથરો કોટની સફીલ ઊપર ગોઠવેલા હતા અને તમામ લશકર હાથમાં નેજા તથા તીર કમાનો પકડી તે કોટની સફીલ ઊપર ઉભેલું હતું. તે સીસતાન શેહેરના મોટા દરવાજાનાં સર ઊપર એક જરી સાએઆન ખેંચેલો, તેની રસી રેસમની હતી, અને તે ઉપર જર વોટેલો, તથા તેની મેષો રૂપાની અને થાંભા સોનાનાં હતા. તે સાએઆનને ફરતી જાહલર ખેમુલાં મોતીની હતી. તે સાએઆનની નીચે સોનાની તરણ કુરસીઓ મેલેલી હતી, જે કુરસીઓ ઊપર એક એક ચોરસ મોડાં ઊપર ધુરખા નાખીને બેઠેલી હતી. તેમાં એક ચોરસ ધુજારગી ભરેલી હતી. તે નેકબખત

પાણી નાખું ને જાન્યુલ જમીનની એવી ખરાબી કરું કે એ જગો આ-
દમીયોની જગો વડ તથા શેરની વસતી રહે. એ શેહેરના તમામ મરદ
ઓરત તથા બચ્ચાં સરવે કોઈને તલવારે કરી કતલેઆમ કરી નાખું. અગર
જો તમે પોતાની નેકખાઈ વાહતા હોય, તો સેતાબ એ શેહેરના દરવાજો
ખોલો, ને તમે સરવે કોઈ તમારા શેહેરમાં જે કાંઈ નાદેર ચીજો હોય
તે આરી નજદીક લાવી હદીઆ તરીકે નજર ધરો, ને આરા પાછીને ખોસ
દઈ મીનતથી આજેજ કરો. તે હદીઆમાં રૂસતમનો તમામ ગંજ તથા
જલેજરનો ખજનો તથા સામે સવારનો તમામ અસખાબ તથા જેહા-
ન પેહેલવાન કેરસાસપનો જે જુનો ખજનો છે તે તમામ આરે હવાલે
કરો. અને તેનીજ સાથે તેહેમતન રૂસતમની ખેહુ ખેટીઓ તેમાં એક
ખાનુ ગોશસપ તથા ખીજ જરખાનું, તથા રૂસતમનો ખેન જેની ખુબ-
સુસ્તી જોઈને આફતાબખી સરમોદે થાય છે, એવી જે જલેજરની
ખેટી ખુરશીદખાનુ નામની છે, તે ઓરતો ઊપર હું ધણો આશક છું,
આટે એ તરણડે ઓરતોનેબી આરે હવાલે કરો. એ તમામ ચીજ જે મે
પોતાનો જુખાંએ નામ બનામ કહી, તે તમામ ચીજ લાવીને આરી
નજદીક હાજર કરશો, તો પોતાના જીવને મોહાતની તલવારથી છોડવ-
શો. અગર નહી તો હું પાદશાહ અફરાસીઆખના જીવના તથા આરા
નામદાર ખાપ દેલેર એકદસતનાં રવાનના તથા આરા આરી ગોરજ તથા
તેજ તલવારના કસમ ખાઈ હું તમોને કહું છું કે, એ જાન્યુલ શેહેરને
આરા ઘોડાની નાલે કરી પાયમાલ કરી નાખશ ને સીસતાનમાં એક
આદમીને જીવતું સલામત રહેવા દેવશ નહી. તેમાં શું અદના કે
આલા, ઓરત કે મરદ, નાનાં કે મોટાં કોઈને જીવતાં મેલશ નહી. મેં
ખાંગે ખોલંદ પોકારી જે તમોને કહીજી તેજ આરી મોશદ છે, ખીજ
કોઈ વાતની મને દરકાર નથી. ”

જેવારે નેકખખત ખુરશીદખાનુએ એવા સખુન બદતોખમના
સમીલાસ માજદરાનીની જુખાનથી સાંભલીયા, તેવારે તે નેકખખત
ખાનુનું દેલ ગોસાએ કરી તું કહે ગોયા આતશ બરેલું થયું. પછે કુર-
સી ઊપર ખેઠાં ખેઠાંજ તે નાપાકને જવાબ દીધો કે, “ અચ હશમતો-
ખમના નાપાક જદા બદગોહર દેવ, એવી નાલાયક વાતથી પોતાની

જોખાનને લગામ રાખ, ન એવું બેહુકું બોલવાથી તારી પદ્મજીખાન-
 ને કોતા કર, અગર નહીં તો તારૂં સર એ જગોની ખાકમાં પડશે. અય
 નાપાક, તું શું કહે છે કે હું એ જાણુલનો મોલક પાયેમાલ કરું, પણ
 તારા જેવા હજારો પદ્મકારો એ જગો એકઠા થાય તોભી એ જાણુલ
 જમીનની એક રજનેભી એલજનમ પોહોચતાર નથી. તારૂં નેહસ કદમ
 એ તરફ આવીગી છે, તેથી હું નથી જાણતી કે એ યુજોરગી ભરેલી
 જગોને કોણ જાણે શી ખતા પોંહોચશે; એવું તારૂં નાપાક કદમ છે.
 પણ હવે એમ કરી જાણુ કે, તું તથા પરગસતે વખતનો તારો પાદ-
 શાહા અફરાસીઆખ, એ તમે બેહુ નેહશ સેતારેના નાપાકોનો એ
 જોહાનથી અસખાખ ઊઠાવી જવાનો વખત નજદીક પોંહોચીયો છે.
 તે તુરાનના પાદશાહનો જીવ હમેશે દરદ તથા રંજ તથા ગમ ભરેલો
 રહેજો. શા વાસતે કે એ બેદાદગરે ઘણાએક નામદારોનાં ખુન બેગુનાહ
 રેડેઆં છે, અને ઘણાએક નવજવાનોને ફરેખ દેઈ ધરાનીઓ સાથે
 લડાવીને તેઓને જીવથી મરાવી, પોતે રેસવા થઈ નાહાસી ગયો છે.
 તેજ મીસાલ તુંનેભી તે પદનઈઅતના પાદશાહે ફરેખ દઈ ગુમરાહા
 કરી એ જગો પોતાનો પીઆરો જન પરખાદ કરવા મોકલીયો છે.
 પણ તું બેઅકલ તેના ફરેખથી સમજ્યો નહીં કે, બેહુદાપણાથી દોડ.
 તો એ જગો આવીયો છે. અગર જો તારા મગજમાં અકલતું ગોહર
 હતે તો તું મારો નજદીક અદખના સખુત બોલતે, ને કોઈનોભી પાક
 જદ બેટીઓનાં નામે તારી પદ્મજીખાન ઉપર નહીં લેતે. અગરએ
 તારા ઘરમાં બેટી નહીં હશે, પણ અય નાપાકજદા ચોર તારી માએ-
 તો કોઈની બેટી હશે? વાસતે અય રજલા મરદ, એવા નાલાયક સ-
 ખુનો સંબાલીને બોલ. તું જાણતો નથી કે, એ જાણુલનાં ખાનદાન
 ઉપર આજ દન તલક કોઈએભી દસતદરાંજ કીધી નથી. તો તું પદ-
 નસલનો ચોર કોણ છે કે જોહાન પેહુલવાન રૂસતમની બેટી તથા બે-
 હેનતું નામ લીયે, એ ઉપરથી માલુમ પડે છે કે, તારી અજલનો વખ-
 ત નજદીક આવી ઊભો છે. વાસતે તું એવા પદ સખુત બોલવાથી
 તારા જીવને નુકશાન પોંહોચાડશે. અય નાપાકજદા હેરેમન, તું જા-
 ણતો નથી; પણ એ પીલતન રૂસતમની બેટીઓ જેવારે પોતાના હાથ-

માં કીનાની તલવાર પકડે છે, તેવારે મહસત શેરના પકડનારા પેહેલવા-
નાથી તે પાનુઓની લડાઈની તાપેશ રાખી શકાતી નથી. તું તો જાણ-
તો નથી પણ એ પાનુગોસસપ તો નામની ઉઠાવનાર એક પેહેલવાન
છે, કે કીનાને વખત નર અજઘાહાના તનની આમડી ફાડી નાખે છે.
અગર જો તે નામદાર પાનુ ગોસામાં આવશે તો, તેજ વખત તેજ
તલવારે કરી તારાં તનને પાકમાં નાખશે. વાસતે તું આ મારા સખુન
સાંભલીને તારૂં મોહો એ લડાઈથી પાછું ફેરવ, ને પોતાનો જીવ પ્ય-
આવવાનો આરો ધુંડ. ને જો રાહુ તું એવડી જલદી કરતો આવેયો છે,
તેજ રાહુ સેતાપી કરી પાછો નીકલી જા. અગર જો તું ને પોતાના જીવ
ઊપર પેઆર હોય તો અકલથી એ કામ કર. તે કરતાં જાણુલ જમોન-
માં નામદારી ભરેલો પુજારગ જલેજર નથી, તે નામદાર તો રેનાં મેદા-
નની તરફ પાદશાહ કેપોસરોની ખીદમતમાં ગયો છે. તીઆં નામદાર
ફ્રંશ મરજ, શેર મરદ પારજો, જંગી તમુર, એ તમામ પેહેલવાનો તુરા-
નના પાદશાહ સાથે લડે છે. તું એ રવેશ દોડતો સીસતાનની તરફ
આવીયો છે, કે તે જગોનો આરતો સાથે લડોને જાણુલ શેહર આશા-
નીથી પોતાને કપજ કરે. પણ એ વાતથી તુને ઘણી શરમ છે, કે લ-
ડાયેક પેહેલવાનોને છોડી આરતો સાથે લડવા આવીયો છે. પણ તું
પોતાની ખરાબી કરવા શેવાએ પીળું કાંઈ જોનાર નથી.”

એવા હીમત ભરેલા સખુન નામદાર પુરુષોદ્યાનુની જોયા-
નથી સાંભલીને નાપાકજઘા સમીલાસ માર્જદશનીએ તે નામદાર પાનુ-
ને કહીજી કે, “અય નેકાપદાર મરદ, તું એવડી તુંદીની વાત તારી
જુપાનથી કોતા કર, ને સેતાપ એ શેહરનો દરવાજો ખોલ, ને કેરસા-
સપનો ખજનો તથા સામે નરીમાનની તમામ મતા તથા દસતાન જલ-
ની દોલત, તેહેમતન રસતમની પેટીઓ સાથે મારે હવાલે કર, અને
જલની પેટીને મારી નજદીક મોકલી દે, અગર નહીં તો તું તથા તારૂં
જાણુલ શેહર કાંઈ રેહેશે નહીં. જેવારે એ જગોનો તમામ ગંજ
ખજણો તથા તે આરતોને હું એ જગોથી લેઈ જઈને પાદશાહ અફ-
શાસીઆપની ખેદમતમાં પોહોંઆડું, તેવાર પછે તમારી તકસીર તે
પાદશાહ પાસે માગી લેઈને તમારો ગુનાહા માફ કરાજી. તમે જાણતા

નથી પણ તમારો યુદ્ધો જલેજર જે તમામ અનનુમતનો યુજોરમ સરદાર કેહેવાય છે, તે હમારા હાથમાં કેદ પકડાયલો છે.” જેવાર નેક બપ્પત ખુરશેદખાનુએ યુજોરગ જલને કેદ પડીયાની બપ્પર સાબતી, તેવારે તેણે તેને કહીઊં કે, “અય બદ યુનીઆદના ચોર, જેહાનના દરમેઆનમાં તારી મોશદ બ્પર આવતીજ નાં. અગર તું જેવા સો સમીલાસ કાં નહી આવે, પણ તુંથી એ શેહેરમાં દાખેલ થવાવાનું નથી. કોણની તાકાત છે કે એ જબુલસતાનની તરફ વાંકી નજરે નેધાહ કરી શકે. વાસતે તું નાહક પોતાને રંછદે માં કર, ને પોતાની આબરૂમાં પાછો જ. હું તારા હોકમમાં નથી, કે તુંને દરવાજો ખોલીને શેહેરમાં લેજી.” તેવારે સમીલાસે ફરીથી તાકીદ કરીને તેને કહીઊં કે, “અય મોહો ઢાંકેલા સવાર, તું સેતાબ દરવાજો ખોલ, ને એવા ખેહુંદા સખુન ખોલવાથી ગુજરી જ. અગરજો તું એ રવેશ સરકસીનો પેસો કરશે તો, હુંબી એક આજનો દાહડો સખ્પર કરશ, પછે કાલ રોજે કીનાનો કમરબંધ તંગ બાંધીને મારાં લશકર સાથે એ તમારા કોટની નજદીક આવી મારા ભારી ગોરજે કરી શેહેરનો દરવાજો તોડી નાંખશ. અને તમારા જબુલની તમામ ઓરતોને ખાક સાથે બ્પરબ્પર કરી નાંખશ, તથા એ રૂપાને બદનતી બેટીઓનેબી મારા હાથમાં લાવશ ને તુરાનના પાદશાહના રોશન બપ્પતની મદદથી એ શેહેરમાં કોઇને સલામત રેહેવા દેવશ નહીં. તુંને તથા રૂશતમની બેટીઓને બાંધીને તુરાનના પાદશાહની નજદીક લેઈ જવશ.” જેવારે ખુરશેદ ખાનુએ તેને જવાબ દીધો કે, “અય નાપાકજદા ચોર કાલ રોજે તું લડાઈ કરશે, તે ટલા વખતમાં તો જો ખોદા ચાહાશે તો તારૂ મોહોત લાવનાર, પીલત ન રૂસતમ પોતાના તમામ બેટાઓ તેમાં નામનો ઉઠાવનાર ફશમરોજ, જેહાંજાય બ્પરજો, જંગી તમુર, દેલાવર જેહાનસોજ શેરની હીમતનો જેહાનબખ્પશ, નામદારી બરેલો કરીમાન, દેવોને તોડનારે કેરશાસપ તથા સામ અને તોખાર એ તમામ નામદાર બેટાઓને સાથે લઈને આવી પોહોચશે. તે નામદાર રૂસતમ પોતાના ભારી ગોરજના એક જખ્પમે કરી તું દેવ બચાને એ તારા પાહડની મીસાલના ઘોડા સાથે જમીનમાં છુપીઓ કરો નાખશે. અય નાપાક તોખમના દેવ, તું જાણ કે એ જ-

ગો હવડાં તો અમો જોહાનપેહેલવાન રૂસતમની બેહેન તથા બેટીઓ
ઓજ છધયે. ” જવારં બદ તોખમના સમીલાસે, તે નામદાર ઓરત
ની જોખાનથી એવા તેજ ભરેલા સખુન સાંભલીયા, તેવારે પોતા ઉપર
પેચ ખાધને સાચત એક દમ મારી, પછે પોકાર મારી કહીઊં કે, “અ
ચ તેજ જુખાનની ઓરતો, હું એક આજની રાત ખામોશ છું ; પણ
કાલે ખામદાદને વખત કમર ખાંધીને, પછે તમો સરવ કોઠને સજ કર
શ અને એ સીસતાન શેહેરની ધુલધાણી કરી નાખી એક આદમીને
જીવતો રેહેવા દેવશ નહીં, તે તમો સરવેએ ખુબ યાદ રાખવું તમો સ
રવ કોઈ આજશેજે ખુશી કરવી હોય તે કરી લો કે કાલશેજે મારી તલ
વારથી તમો કોઈ જીવતા રહેવાના નથો.” એટલું કહી તે જગોથી પો
તાનો ઘોડો પાછો ફેરવી, જખુલ શેહેરથી એક ફરસંગ દુર જઈ દેહેરા
મારી લશકર સાથે ઓરમંદ નદીના કોનારા ઉપર મકાન કરી પડીયો. પ
ણ તે નાપાકનું દેલ ખુરશેદ ખાનુના જવાખથી ઘણું દરદ ભરેલું થ
યું હતું.

હુકાયત લખીછે કે, ગોફતેગો કીધી ખાનું ગોશસપે ખુર
શેદ ખાનું સાથે લડાઈની તદખીરના ખાખમાં.

તે રાત માહતાએ કરી સફેદ રોજની મીસાલ રોશન હતી ; તેની
રોશનીએ કરી તમામ જંગલ તથા પાહાડ નજર આવતા હતા. તે રાત
ને વખત જખુલના કોટની સફીલ ઉપર ચોકીખાન લોકો દમ બદમ
પોકાર મારતા, તેનો શોર સાર આસમાન ઉપર જતો, ને તમામ સફીલ
તથા બોરજો લશકરે ભરેલા, ને જખુલ મસાલો રોશન કીધેલી એવા
માં એકાએક એક સખત વા નીકલીઓ, ને આસમાન ઉપર વાદલ
ધેરાધ આવીઊં. તે વાદલે કરી તમામ જોહાન સીહા કીરતી મીસાલ થઈ
ગઈ. આસમાને લડાઈને વાસતે પોતાનુ લશકર ખેંચીઊં, તેથી ખુનરે
જીને વાસતે વીજલીએ મીઆનમાથી તલવાર ખેંચી, ને સીહા વાદલ
ના તનમાંથી સફેદ રંગનું લોહી જરી થયું ચાને વા, વાદલ, વીજ તથા
વરસાદનો સામઠો કુફરો થવા લાગો. તેથી તમામ જંગલ પાણીએ તર

થઈ ગયું, ને તે વરસાદે કરી જંગલ તથા પાહડોમાં રેલ ફરી વલી. તેનું સખખથી સમીલાસનું તમામ લશકર વરસાદનાં પાણીએ કરી પુઢા આદમીની મીસાલ નાતવાન થઈ ગયું ને ધુજવા લાગું અને પવનના જોરે કરી દેહેરાની મેખો તથા રસીઓ તુટી ગઈ, તેથી દેહેરાઓ તુટી પડીઆ. તે પવન તથા વરસાદનાં તોફાને કરી હાથો તથા ઘોડાબી ખતંગ આવીગયા. ને જાણુલના કોટ ઊપરથી જે પાણી પડતું તે કોટની આસપાસની ખાહીમાં જતું, તેથી તે ખાહી નદીની મીસાલ ભરાઈ ગઈ હતી.

એવી સીહા તોફાની ભરેલી રાતને વખત જોહાન પેહેલવાન રૂસતમની ખેટી પાનુ ગોશસપે, પુરુષોદ્યાનુને એમ કરી કહીજી કે, “અય નામદાર પાનું, એવી ફ્રેસાદ ભરેલી સીહારાતને વખત આપણને લશકર ખાહાર કાહાડવું જોઈએ કેમકે હવે આપણી મોરાદ મોઆફ્રેક આપણી ઉપર આસમાન મેહરપાન થયો છે. તુરકી લોકોએ ખોતાના મોહોતનો લેખાસ તનમાં પેહેરીઓછે, ને તે લોકોથી જમાનાએ મોહુખત કાપીછે. આ રાતની વખતે આપણો દુશમેન ખોઆખમાં પડેલો છે, ને તેમનું લશકર તમામ વરસાદ તથા વાએ કરી ખતંગ આવેલું છે. વાસતે આપણે એ વખત તે લોકો ઉપર સખેખુત મારી, કીનાની તલવારે કરી તેઓનાં તન ખેજન કરી નાખીએ. અગર જો એ રાત આપણા હાથમાં રેહેશે, યાને વખત પોંહોંચશે તો, આપણે આપણાં લશકર સાથે જઈ સમોલાસ ઉપર સખેખુતનું આફત નાખી તે નાપાકના જીવ ઉપર જોહાન તંગ કરીયે.” તેવાર પુરુષોદ્યાનુએ, પાનુ ગોસસપને જવાખ દીધો કે, “અય મારી નેકખખત પાનું, હમેશાં લડાઈને વખત તારો ચાર પાકે દાવર હોજો. તારી દાનાઈ તથા વાત ઘણી ખુબ છે, ને એવી રાતને વખત દુશમેન ઉપર સખેખુત મારવું ખેહેતર છે; પણ હું એટલી વાતથી ડરું છું, કે જોવારે આપણું લશકર એ રોહેરમાંથી ખાહાર નીકલે, ને મખાદા જમાનાની ચાલથી એ તુરકી લોકોના હાથ ઉપર મારીજી જાય તો પછે આપણો ચારે કાંઈજ રહે નહી; શા વાસતે કે એ તુરકી લોકોનું લશકર ઘણું જખરદસત ને લડાઈનું કરનાર છે, અને એ નાપાક જાદો એકદસતનો ખેટો સમીલાસ, જેના હાથથી કુલાદનું લોહોડુંબી મોમનો મોશાલ નરમ થઈ જાય છે, તે ગોચા એક જંગી હાથીની

મીસાલનો કબીઅતમંદ છે, તેથી એ બદકારની નજદીક નર અજ-
દાહનેબી ઊભો રહેવાની તાકત નથી. બીજું એ કે અગર તું એ સમી
લાસ સાથે લડશે, અને તે નાપાકના હાથથી શેકસત પામશે તો, તે બ-
દકેરદાર દેવ સેતાબી કરશે. આવીને જાણુલની ખરાબી કરશે. વાસતે
હવડાં તો તું શેહેરમાં જ લશકર સાથે પનાહ પકડી બેશે તો ઘણું ખુ-
બ છે. જ્યાં લગો એ શેહેરના દરવાજા બંધ કરીને આપણે આપણાં
લશકર સાથે હોશીઆરીથી રહીએ તોઆં સુધી કોણની તાકત છે કે,
એ શેહેર લેધ શકે. તે કરતાં એ નાપાકને એ જગો આવીયાનો ખબ
ર પાકજાદ પાદશાહ કેબોસરોને થઈ હશે, તેથી તે નેકબખત પાદશા
હા દરેક પેહેલવાનને હોકમ કરી આપણી મદદે મોકલીયા વગર રહેશે
નહી. તેથી એકબી નામદાર પેહેલવાન એ જગો આપણી મદદે આવી
પોંહોઅશે.” જેવાર નામદારી બરેલી બાનું ગોરાસપે પુરશેદ બાનુંથી એ
વા સખુન સાંભલીયા, તેવારે તે નેકબખત બાનુને એમ કરી કહીઁ
કે, “અય બુજોરગ જાલેજરની નામદાર બેટી મને એવા ખબર થઈછે
કે, બુજોરગવાર જાલતો એ નાપાકજાદા સમીલાસના હાથમાં કેદ પકડ
યો છે. એવો ખબર મને એક દાનાવ મરદે કહીછે, તેથી મારું દેલ પે
આતાબમાં પડીઁ છે કે, તે નામદાર બાપની ઊપર શી રવેશની સખતી
પડતી હશે. વાસતે હું આહુંધું કે, એ નાપાકના બંધમાંથી હું મારા
બુજોરગ બાપ જાલને છોડવું. અગર જો તું મને એ કામ કરવાથી
બંધ કરશે તો હવે પછે મારે જીવવું હરામ છે, ને હું પોતાને હાથે મારું
સર ખંજરે કરી કાપી નાખશ. શા વાસતે કે હું તે મારા બુજોરગવાર બુ
હા બાપને કેદ પડેલો દેખી શકતી નથી, ને હું ગોયા તેના ગમથી દો
વાની થઈધું. તે કરતાં આપણને જેહાનના દરમેઆનમાં મોટી સરમીંદ
ગી પોંહોઅશે, ને જેહાનના લોકો એમ કરી કેહશે કે, જેહાન પેહેલ
વાન રસતમની બેટી બાનુ ગોરાસપ એવા દેલેરને નામદાર કેહેવાતી હ-
તી, ને એક માજદસની પેહેલવાન પોતાનાં લશકર સાથે જાણુલસતાન
ઉપર લડવા ગયો તેવાર તેથી ડરીને શેહેરના દરવાજા બંધ કરી બેઠી.
એવા તાનાજણીના સખુન મારેથી સાંખી શકાશે નહી.”

હુકાયત લખીછે કે, પાહુર નીકલી નામદાર પાનું ગોશ-
સપ તથા જરપાનું જાણુલ શેહરમાંથી અને જઘ
પોંહોચી સમીલાસ માજંદરાનીના તક્કા
ચાઓની નજદીક.

જેવારે ખુરશેદપાનુંએ જોયું કે, પાનું ગોશસપ એ લડાઈથી
રાતને વખત પોતાનું સર ફેરવવાની નથી, ને એકાએક દરવાજો ખો-
લીને શેહરમાંથી પાહાર નીકલશે, તીઆરે તેણીએ તે નામદાર
પાનુંને કહીજી કે, “અય મારી નેકવખત અને માહતાપને મોહોની
પાનું ગોશસપ, જો હવડાં તારી પાહેશ લડાઈમાં જવાની થઈ છે તો
બહુ જ; પણ અવલ તું પોતાના તનમાં વખતર પેહેરીને પોતાનાં
તનને લડાઈનાં હથીઆરે કરી દરસત કર, ને લડાયક શેરની મીસાલ
ઘોડા ઉપર સવાર થાઈ, દેલમાંથી દેહેસતને દુર કરી, પોતાની જેહેન
જરપાનુંને તારી સાથે લેઈને કુશમતની લડાઈમાં જ, કે એ જરપાનું
તારી સાથે ચારીની કરનાર થાઈ પડે. અને આપણાં લશકરોમાંથી નેજા-
ના મારનાર નામીઆ દશ હજાર સવાર લેઈ જા, ને હું એ જગો સર-
વ્વસાહી ચાને તપાશને વાસતે રહું છું કે, એ જગો શેહર સંભાલી
જેસું. પણ એવું કરજે કે મને શેહર મેલી લડાઈમાં આવવું પડે
નહી અગર હું લડાઈમાં આવું તો નાપાકજાદો સમીલાસ, પીજે
દરવાજો પોતાનાં ભારો લશકરને લેઈ સીસતાન શેહરમાં સેતાવ દાખલ
થઈ શેહર લેઈ મેલે, તો આપણી તમામ મેહેનત વ્વરપાદ જાય. ને
આપણા પુજોરગોના વખતનું જીનું વતન હાથમાંથી જાય.” જેવારે
ખુરશેદપાનુંની જોવાનથી એવા નશીએતનાં સખુત નામદારી ભરેલી
પાનું ગોશસપે લડાઈને વાસતે પાહાર નીકલવાની રજા સાંભલીઆ,
તથા ખુશીએ કરી તેનું મોહો ગોલાપનાં કુલની મીસાલ ખીલીજી, ને
સેતાવ ઊઠીને લડાઈનું વખતર પેહેરીજી, ને હાથમાં પેઝદાર નેજો
પકડીયો, ને સર ઊપર પેહેલવાની કોલાહા મેલી, ને કમરવંધ તંગ
ખાંધીયો, ને વખતરની દામન ગેરદાની ને મોહો ઊપર નેકાવ ના-

ખીયો. તેથી તું કેહુ ગોયા વાદલમાં માહાતાપ્ય છુપાય, તે મીસાલ તેનો શેશન ચેહુશે પરદામાં ઢંકાયો.

તે નામદાર પાનુંને એ રવેશ તધઆરીમાં જોઈ લડાયક જરપાનુંએભી પાનું ગોશસપની મીસાલ પોતાનાં તનમાં પખતર પેહેરીને સર ઊપર કોલાહ મેલો, ને જે રવેશ નામની ઉઠાવનાર પાનું ગોશસપતઈઆર થઈ હતી તેજ મીસાલ તેભી તઈઆર થઈ. પછી હોકમ કીધા કે, “કુશમન ઊપર સખેખુન મારવાને વાસતે જખુલી લશકરના ચુનંદા સવારો તઈઆર થાય.” તે નામદાર પાનુંએનો એવો હોકમ સાંભલતાં વાર તલવારના મારનારા દશ હજર જખુલી સવારો કમર પાંધીને તઈઆર થયા. પછે તે ખેહુ ખેનો સેતાખીથી તેજ ચાલના ઘોડા ઊપર સવાર થઈ, સીસતાન શેહરનો દરવાજો ખોલી દશ હજર સવાર સાથે શેરની મીસાલ શેહરમાંથી પાહાર નીકલીને આગલ ચાલી.

—○—○—○—○—○—○—

હેકાયત લખી છે કે, મારીયો ગયો સમીલાસ માજંદરાની
ના લશકરનો જરંગાસ નામનો તલાયો સરદાર
નામદારી ભરેલી જરપાનુંના હાથ ઊપર.

—○—○—○—○—○—○—

એમ કરતાં તે ખેહુ નામદાર પાનુએ પોતાના ખાસ લશકર સાથે સમીલાસનાં લશકરનો તરફ જઈ પોહોંચી. તે રાતે સમીલાસનાં લશકરના તલાયાનો સરદાર જરંગાસ નામનો સમીલાસનો એક ખેશી હતો. તે જરંગાસ માજંદરાની મીસાલનો લડાયક પેહેલવાન સમીલાસના લશકરમાં ખીજો કોઈ હતોજ નહી. તે નાપાકજદો માજંદરાની તનમાં હાથીની મીસાલનો ને જોરમાં મગરમછની મીસાલનો હતો. તેની લડાઈથી હેરેમનભી આજેજ થાય એવો તે નાપાક જખરદસત પેહેલવાન હતો. તે નાપાક માજંદરાની તે રાતે પોતાનાં માજંદરાની દશ હજર સવાર સાથે તલાયો ફરેતો હતો. તેની નજદીક તે ખેહુ નામદાર પાનુંએ પોતાના જખુલી લશકર સાથે જઈ પોહોંચી. તેજ વખત બારી ગોરજો ઉઠાવીને તે તલાયામાંથી ઘણાએક નામીઆ પેહેલવાનોને

કુટી નાખીઆ. જેવારે જરંગાસ માજંદરાનીએ દુરથી પોતાના લશકર ઊપર એકાએક એવો સખત મામલો દોઠો, તેવાર શેતાપ્પ વાની મીસાલ પોતાનો ઘોડો દપટાવતો જઈ, પોકાર મારીને કહીજી કે, “એવો સીહા રાતને વખત તમે કોણ લોક છો અને એ લશકર કોણનું છે, અને એવી સીહા કીલ જેવો રાતને વખત તમે એ જગો શા વાસતે આવીયા છો, ને એ જગોથી આગલ કીઆં જવા આહો છો ? અમર જો તમારી મરજી હુમારાં લશકર ઊપર સખેખુન મારવાની હોય તો કેહો કે હવડાં હું તમોને તમારી જગો ઊપર પાછો ફેરવી મોકલું. હું એ જગો માજંદરાની લશકર ઊપર તલાયો ફરું છું. કોણની તાકાત છે કે એ જગો આવી શકે. અમર જો એક મરતપે હુરેમનભી સામે આવી પડે તો તેનાભી તનને ખાકમાં નાખું. હું પેહેલવાન સમીલાસનો ખેશી, માજંદરાની લશકરનો સપેહેસાલાર, ગોરજનો મારનાર જરંગાસ પેહેલવાન, એ લશકર સાથે તલાયો ફરું છું. હું નરે શેરથીભી ડરતો નથી. અમરજો તમે લોકો એ જગો લડાઈને વાસતે આવેઆ હશે તો, એમ કરી જાણજો કે તમે પોતાના પાંજીએ આલીને ધોરમાં આવીયા છો. હવડાં તમારી પાંખુ પાંધોને પેહેલવાન સમીલાસની નજદીક લેઈ જાજી, કે તે નામદાર તમોને જીવતા સુલી ઉપર ચહડાવે, તો તમામ જેહાનના દેવો તમારા આજરથી છુટે ; પણ હવડાં તો તમે પોતાનાં નામ જાહેર કરી કેહો કે, હુમોભી જાણીએ કે તમે લોકો કોણ છો ને એવી સીહા રાતને વખત શા વાસતે આવીયા છો ? ” એ રવેશ તે જરંગાસ માજંદરાની શેર કરી કેહતો હતો, એવામાં જાણુલી લશકરમાંથી જેહાનપેહેલવાન રૂસતમની ખેટો નામદારી ભરેલી જરખાનુએ પોતાનો ઘોડો મેદાનમાં જોહોકીયો. પછે તેજ આતશની મીસાલ ગોસા થી લડાઈમાં આવીને જરંગાસ માજંદરાની ઉપર પોકાર મારી કહીજી કે, “હું સામેસમરના પાનદાનનાં નામદારી ભરેલા શાશપનો ખેટો શેર મરદ પરજો છું, જેહાનપેહેલવાન રૂસતમ મારો પપાવો કેહેવાય છે. આ ખીજો સવાર જે મારી સાથે પાહાડની મીસાલના ઘોડા ઊપર સવાર થયેલો છે, તે તેહેમતત રૂસતમનો ખેટો દેવોની પાંખુને તોડનાર નામદાર ફરામરજ છે. એ નામદાર પેહેલવાન અમર આહે તો આસમાન

ઉપરના માહાતાપનેબી જર લાવે. હમે ખેહુ જેહાનના લેનારા પેહેલ-
વાનો, રેયેના મેદાનમાંથી સીસતાનની તરફ આવેઆ છધયે, કે હમારા
કપીલાના લોકોની મદદ કરી તમામ તુરાનીઓને સેકસતે કરીએ.”
એવા સખુન તે નેકાપદારની જુપ્પાનથી સાંબલીઆ તેથી જરંગાસ
માજદરાની ડરીયો. ને તેથી ગોચા તેનું દેલ યે ટુકડા થયું. પછે મહ-
સત હાથીની મીસાલ જોસમાં આવીને, પોતાનો સાતસો મણનો ગો-
રજ ઊઠાવાયો ને એક પોકાર નરે દેવની મીસાલ મારીને જરખાનુ
ઊપર હોમલો કરી, તે નેકપખત ઊપર પોતાનો ગોરજ મારીયો. તેજ
વખત તે પાનુંએ પોતાના સર ઊપર ઢાલ પછડી, ને જેમકે વાદલમાં
રેશન માહાતાપ છુપો થાય તે મીસાલ જરખાનું ઢાલ નીચે છુપી થઈ;
પણ તે નાપેકારે તેની ઢાલ ઊપર એવો તો જોરથી ગોરજ મારીયો, કે
તેના ઢપકારાએ કરી ધરતીકંપ થયો હોય તે મીસાલ જમીન ઘુલ, પણ
તે નામદાર પાનુંના તનને કસો રંજ પોંહાંચીયો નહોં બલકે તેનું
મોહો કુલની મીસાલ ખીલીઈ. પણ ખેહુ લશકરનાં તમામ પેહેલવાનોના
દેલમાં તો એવું ગુમાન આવીઈ કે, એ નાપાકના બારી ગોરજે કર
જરખાનુંની આપિર આવી, એ રવેશ અંદેશો કરવા લાગા.

જેવારે જરખાનુએ તેની પાનુમાં એવો જોર દીઠો, તેવારે પો-
તાના દેલ સાથે કેહેવા લાગી કે, “એ નાપાક તો કીનાને વખત નર
આજદાહનો મીસાલનો દેખું.” એ રવેશ દેલમાં કહીને પછે પોતાનો
ગોરજ ઊઠાવીને ગોસાથી પોતાના ઘોડાને એડ મારી આજર ગોસસપની
મીસાલ ઘોડો દપટાવતી જઈને એક ગોરજ એવો તો જોરથી મારીયો,
કે તેના જરખે કરી જરંગાસ માજદરાની તથા તેનો ઘોડો ખેહુ જણ સ
થે ખાકમાં ગેરદોપેચ થઈ પડેયા, અને તે નાપાકના તનમાંથી પલીદી
બરેલો જીવ નીકલી ગયો. તેવાર પછે તે લડાયક જરખાનુંએ તેના લ-
શકર ઊપર હોમલો કીધો, ને જેમ સખત વાએ કરી જહાડનાં શુકા પા-
તરાં ખડી પડે, તે મીસાલ પોતાની તેજ તલવારે કરી તુરકી તલાયા
એનાં સર જમીન ઊપર નાખતી. એવામાં તે નામદારની ખેહન પાનું
ગોસસપ પોતાનો ઘોડો દપટાવતી આવી. તેણે પોકાર મારીને કહીઈ કે,
“અય મકર તથા હીલા બરેલા સમોલાસ, તું એ તરફ જાપુલ રોહેર

ઉપર કીનાનો લડાઇ ઊઠાવીને શા વાસતે આવીયો છે ? તું નથી જાણુ તો કે મહસત શેરના ગોવાલામાં બુઢી લોકડીથી ખેસાય નહીં. તો તું એક નાપાક રજલો માજંદરાની એ બુજોરગી ભરેલાં મકાનની તરફ તારાં નેહસત કદમ લઇ આવીઓ છે ; પણ તેં અજાણમાં પોતાના તન ને પલામાં નાંખીઠી છે, ને પોતાના મુતેલા મોહિતને જગાડીઠી છે. અય નાપાકજદા ચોર, મને પીછાણતો નથી, કે હું સામે સવારના જાહેજરનો ખેટો પીલતન રૂશતમ છું. હવડાં હું મગરેય જમીનથી રાહ માપતો એ તરફ લડાઇને વાસતે આવીયો છું. તારા લશકરના તલાયાઓનો સરદાર, જરંગાશ માજંદરાની મારા હાથ ઉપર મારોઓ ગયે છે, તે હું તુને જણાવું છું. હવે હું એ તરફ આવીયો છું, કે તું નાપાકજદા ચોર સમીલાસ ઉપર જોહાન સીહા કરી નાખું.” એટલું કહી તે નામદાર પાનુએ તુરકી લશકરમાં પોતાનો ઘોડો જોહાંકીયો, અને તેણીએ એવી તો સખત લડાઇ કીધી, કે તેની તલવારે કરો તમામ જગલ લોહી ભરેલું થયું. જેવારે તુરકી લશકરના તલાયાઓએ એવી રસ તાખેજ પોતા ઉપર દોઢી, તેવારે શેતાય સરવે કોઇ પોતાના ઘોડાઓની લગામ ફેરવીને નાહસવા લાગા. તેઓની પછવાડે પાનુ જેશસપ આજરગોસસપની મીસાલ ઘોડો નખાવતી જતી હતી. અને તેજ તલવારે કરી તે લોકોને ખાકમાં નાખતી હતી. તે સીહારાતને વખત તે નામદાર પાનુના હાથથી તલાયાઓ ઉપર એ રવેસ રસતાખેજ ગુજરી હતી. તેઓના શોરશારે કરી સમીલાસના લશકરમાં ભારે ગભરાત પેદા થયો, ને શેતાય સરવે કોઇ ગાભરા પડી ખોઆખમાંથી જતી ઉઠયા, ને જે કોઇ દેહશમાંથી પાહાર નોકલતા, તે લોકો તે પાનુની તલવારે કરી ખાકમાં ઊંધા પડતા હતા.

હોકાયત લખીછે કે, લડાઈ કીધી જેહાન પેહેલવાન રસ
તમની ખેટી દેલેર પાનું ગોરાસપે તથા નામની
ઊઠાવનાર જરખાનુંએ નાપાકબદા સમી-
લાસ માજંદરાનીના લશકર સાથે.

એમ કરતાં તે લડાઈના શોર શારે કરી તમામ જંગલ હલમલી
રહીઁ. તું કેહે, ગોયા તે મેદાનમાં તે વખતે લોહીની નદી જરી થઈ હ
તી, ને તમામ મેદાન આદમીઓની લોથે કરી ભરાઇ ગયું હતું. એ વી
સોહા રાતને વખત તેજ તલવારના ચમકાટ તથા ભારી ગોરજના ધપકારા-
એ કરી તુરકી લોકો ગાભરા પડી ગયા હતા. જેવારે તે લડાઈનો શોરશાર
જાણુલ શેહરમાં ખુરશેદ પાનુએ સાંભલીઓ, તેવારે જાણીઁ કે, નામ
ની ઊઠાવનાર પાનુએએ ખુરા જીવના સમીલાસના લશકર ઉપર સખે
ખુત મારેઉ હશે. એવો અંદેશો કરી હોકમ કીધો કે, “શેહરમાં કરેના
થ તથા નગારાંના આવાજ જરી કરે.” તે હોકમ સાંભલીઆથી તે રાત
ને વખત જાણુલ શેહરમાંથી નગારાને કરેનાયના આવાજ નીકલીઆ,
જે આસમાન લગી જઈ પોહોંચીયા. એ શોરશારથી દરીઆના મેજા
મીસાલ જમીન હાલવા લાગી, ને જમાનો જલજલા ભરેલો થયો. લડા-
ઈના કરનારા દેલેર સવારો પોકાર મારતા, તેથી જંગલના શેરો ગાભરા
પડી હર તરફ નાહાસતા હતા. તે લડાઈમાં એક તરફ ઘોડાઓના હરન
વાએ કરી અજાયબ તરેહનો ગોઘાટ થઈરહ્યો હતો. ખીજ તરફ ધડ, પ
કડ, પાંધ, માર, સીવાય કાંઈ ખીજું સંભલાતુંજ નહી હતું. ઘોડાઓ
ની ઠોકરે કરી આદમીઓનાં સર તથા પાઁ તથા છાતી ઠપકતી હતી.
“વીજની મીસાલના ચલકાતની તલવારો ચલકવા લાગી અને ભારી ગો-
રજો જેમ લોહાડના હથોડા એરત ઉપર પડે તે મીસાલ પેહેલવાનોનાં
સર ઉપર પડતા હતા. છુટ ભાલડી તથા નેજ આદમીઓના સીનામાં
લાગતા તેથી આદમીઓનાં તન ગોયા શીકમાં કપ્યાબ પોચ તે મીસાલ
થઈ જતાં અને તે કાપ વાહાડથી ખેશુમાર લોહી જરી થયું, તેથી તમા
મ મેદાને પરવાલાનો રંગ પકડીયો હતો.

એ રવેશ એક તરફથી લડાયક બાનુ ગોસસપ તે બારી લશ્કર ઉપર મારે ચલાવતી હતી, તથા બીજી તરફ નોજવાન જરબાનું તુરકી લોકો ઉપર સખત આક્રમક નાખતી હતી. એમ કરતાં સમીલાસનાં લશ્કરમાં એક સગસારી મરદ બદ બુનીઆદનો સગસાર શાહાનો બે ટો હતો, તેની પોતાનાં સગસારી લશ્કર સાથે પાદશાહી અફરાસીઆબના હોકમથી પેહેલવાન સમીલાસની ચારીને વાસંતે સાથે આવેલો હતો, તે નાપાકનું નામ નેહરસ સગસારી કેહેતા હતા. તે નાપેકાર બુરો મરદ કીનાને વખત ગોચા મોહોતનો કાસદ હતો. તે હર જગોની લડાઈમાં નામ ઉઠાવતો હતો. તે બદ તોખમનો નેહરસ પોતાના દેહશમાંથી બાહાર નીકલીને પાહાડની મીસાલના ઘોડા ઉપર સવાર થયો, ને તરાંબાની નોખતની મીસાલ પોકાર કરવા લાગો. પછે ગરદન ઉપર બારી ગોરજ ઉઠાવી, માર્ગદર્શનના દેવનો મીસાલ ગોસામાં આવીયો, ને એક બારી લાકડું ઊઠાવી, જે લાકડું ગોચા તલવારના મારનારા પેહેલવાનોનાં જીવની બચાવ હતી. તે લાકડાં ઉપર બે પથરના તખ્તા ઘણા બારી લોહાની જંજીરે કરી બાંધેલા અને તે ઉપર સખત મેખો મારેલો હતો. તે લાકડું નેહરસ સગસારી પોતાના હાથમાં ઉઠાવીને તે સીધા રાતને વખત બબુલી લોકો ઉપર કીનો લેવાને વાસંતે ફરતો હતો; પણ તે રાત ઘણી સીધા હતી તેથી તે સગસારી તુરાની તથા બબુલીને પીછાનતો નહીં હતો. તેથી જે કોઈ સામે આવતું તેને ગરદોપેચ કરી નાખતો હતો. એવામાં તે નેહરસનું અને જરબાનું સામે મલબું થયું. હવે તે નામની ઉઠાવનાર જરબાનું તો તલવાર તથા ગોરજની મારનાર હતી. તે આરાતને નેહરસ સગસારીએ રાતને વખત મોહો ઉપર પરદો નાખેલી દીઠી. તેના તનમાં પાદશાહી બખતર પેહેરેલું અને તે ઉપર જરી કમરબંધ બાંધી, પાદશાહી દબદબા સાથે હતી. તેની સવારીનો ઘોડો મહસત પાહાડની મીસાલનો, તે ઉપર જવાહેરના જડાવનું જીન માંડેલું હતું, એવા દબદબા ભરેલી તલવારની મારનાર તે બાનું હતી. તે તુરકી લશ્કરમાં શેકારી શેરની મીસાલ જઈ પડીને તલવાર તથા ગોરજે કરી પેહેલવાનોને ખાકમાં નાખતી હતી, ને કોઈ સવાર ઉપર તલવારનો જખમ

મારતી, તેને તેના ઘોડા સાથે બે ટુકડાજ કરી નાખતી હતી. તેની તલવારેની દેહેસતે કરી તુરાની લશકરે ગાભરું પડી ગયું હતું. જ્યેમ કે હરન તથા ગોરખરનાં ટોલાં, શેકારી શેરને જોઈને નાહાસે તે મીસાલ તુરાની લોકેના ટોલે ટોલા તે નામદારને જોઈને નાહાસતાં હતાં.

જેવારે નેહરાસ સગસારીએ તે નામદારને એ રવેશ જોસ ભરેલી દીઠી, તેવારે ગોસામાં આવી લડાઈના ઘોડો તેની તરફ દૃષ્ટાવીયા. તેની ગરદે કરી આસમાન ઢંકાઈ ગયા. પછે તે નેહરાસે એક પોકાર માજંદરાનના દેવોની મીસાલ મારીને કહીઊં કે, “અય નેકાખદાર જંગી સવાર મરદ, તું એ સીહા રાતને વખત એ લશકરમા શા વાસતે આવીઓ છે ને એવી સખત લડાઈ કરીને. એ લોકો પાસે શું માગે છે ? કે તે હમારાં લશકરના ઘણાએક નામીઆ પેહેલવાનોને જીવથી મારયાં છે. તારી તેજ તલવારે કરી તમામ જંગલ લોહી ભરેલું થયું છે. હમારાં લશકરની ધુલ નીકલી ગઈ છે તો શું તું દલેર સમીલાસથી ડરતો નથી ? એ લશકર તો નામદારી ભરલા એકદસતના ખેટાનું છે, ને તે સરકરાજ પોતે પણ એ લશકરમાં હાજર છે, ને તું એવડી શોખી કરે છે ; પણ આલમમાં મશહુર છે કે સખેખુત મારવું, તે આરતોનાં કામ છે, એ કામ મરદાને મરદનાં નથી. હવે તો અય દેલાવર મરદ, તું પોતાનું નામ મારી નજદીક કેહે અને તું એ રવેશ પોતાના મોહા ઉપર પરદો નાંખીને એવી સખત લડાઈ કરે છે ? ”

હુકાયત લખી છે કે, રસતો અંધ કીધો નેહરાસ
સગસારીએ નામવર જરખાનુનો.

જેવારે નામદાર જરખાનુએ નેહરાસ સગસારીની જુખાનથી એવા સખુનો સાંભળીઆ તેવારે તેણીએ તે ઉપર પોતાની નજર ફેરવી. તીઆં જોય શું કે, એક હરેમન બચો સામે આવી ઊભેલો અને હાથમાં એક ભારો લાકડું ઊઠાવેલું હતું, ને તનમાં બપ્પર જાનવરનાં આમડાનું બપ્પતર પેહેરેલું હતું. તે નાપાકનો આવાજ તરાંખાની નોખત વાગે તે મીસાલનો હતો. તેની બેહુ આંખ ખુલ ભરેલી હતી. તન-

માં બારી કોહ્યેહેસતુન પાહાડની મીસાલનો હતો. તે નાપાકનું સર બારી ગુંપજની મીસાલનું, ને તન સીદા કીરની મીસાલનું, અને મોહો હડતાલની મીસાલનું જરદ હતું. તે પદકારનાં તન ઉપરના પાલ સફેદ હતા, ને તેના મોહોડામાંથી આગલા એ દાંત હાથીની મીસાલ પાહાર નીકલેલા હતા. તેનું નાક ગોયા એક કીસતી હતી. તેની બેહુ પાજી ગોયા એ એનારનાં જાહાડ હતાં. બેહુ હાથની દરેક આંગલી ગોયા કાકડીના ખીરાની મીસાલની હતી. કદમાં તે નાપાકબદો દેવ નેવું વામ જિંચો, ને જાડામાં ચાલીસ વામ હતો ! પદસુરતીમાં તેનો ચેહરો ગોયા હેરેમનના ચેહરાની મશકરી કરતો, કે મારા જેવી પદસુરતી તારામાંથી નથી. એવો તે નાપાક પદ ચાલનો ને પદસુરત હતો. એવા નાપાક પદજાદ દેવને જોઈ, નામની ઊઠાવનાર જરપ્પાનુંએ દેહસત ખાધી, ને પોતાના દેલ સાથે કેહવા લાગી કે, “એ પદજાદ નરે દેવની મીસાલનો ડરામણો મરદ, એકદસતનો બેટો નાપાકજાદો સમીલાસ પોતેજ હશે. વાસતે મને સજવાર છે કે અવલ એ નાપાકને એનું નામ પુછું, કે એ આજરનો પોહોચાડનાર નાપાક કોણ છે.”

એવો અંદેશો કરી નામદારી બરેલી જરપ્પાનુંએ પોકાર મારીને તેને કહીજે કે, “અય લડાઇ બરેલા દેવ, માડું નામ શેર મરદ પરજો કરી કેહે છે. કીનાને વખત મારી લડાઇમાં બારી દેવ લોકોથીબી ઊભું રહી શકાતું નથી. જાલેજરના રૂસતમનો નખીરો સરફરાજ શોહરા-પનો બેટો પરજો તે હું છું. હું એ રાતને વખત એટલા વાસતે આવોઓ છું, કે નાપાકજાદો સમીલાસનાં તનથી સર કાપી નાખું; વાસતે મને એવું ગુમાન આવે છે કે, જંગી સમીલાસ તે તુંજ છે.” એવા સખુન નામદારી બરેલી જરપ્પાનુંની જીપ્પાનથી સાંબલીને નેહેરાસે હસીને તે નેકાપદાર સવારને કહીજે કે, “અય દલેર પરજો, ધર પકડ બરેલો સમીલાસ હું નથી. હું તો નામનો ઊઠાવનાર, પેહેલવાનોને મારનાર, સગસારનો સપેહેસાલાર નામદાર નેહેરાસ છું. મારી દેહેશતથી દરીઆવનાં પાણીબી ધુજે છે ને મહસત હાથીને તો હું આશાનીથી એક ગોરખની મીસાલે ઉઠાવો લેજી છું. કીનાંને વખત જોહાનના દરમેઆનમાં મારો હમનપરદ કોઈ છેજ નહીં. મગર એક

સમોલાસ પેહેલવાન મારી પરાપરીનો છે. વલી મેં એવું સાંભલીજી છે કે, તેં એ મેદાનમાં મરદાને મરદની મોસાલ મરદ લોકો સાથે ઘણી લડાઈ કીધી છે ને તું હમેશે ધરાનીઓનો ચાર થઈ, તુરાનીઓ સાથે લડે છે. વાસતે તું મને કેહે કે, તુંને એ રવેશની ધરાનના પાદશાહ સાથે આશનાઈ કીઆંથી થઈ? અથ નામદાર નેકાપ અફકન નરેશોરના પકડનાર પેહેલવાન, તું આવ, કે હું તુંને બેદાર પપ્પતના દબ્બપ્પ ભરેલા પાદશાહ અફરાસીઆપની નજદીક લેઈ જાઈ; ને તુંથી જે કાંઈ શોખી થઈ છે તેનો ગોનાહ હું પાદશાહ પાસેથી માગી લેઈ, ને તારી તમામ વકસીર માફ કરાવી, પાદશાહ અફરાસીઆપનાં અનજુ મ નમાં દબ્બપ્પા ભરેલી જગો ઉપર તુંને બેસાડું. અને તુરાની અનજુ-મનમાં હું તુંને બુજોરગી અપાઈ. અગર જો તું મારી સાથે નહીં આવી લડાઈ તથા કીનો ઉઠાવશે તો એમ કરી જાણ, કે તેં પોતાને હાથે પોતાના પેટમાં ખંજર મારીજી, ને પોતાની ઊમરની રસી પોતાને હાથે તોડી નાખી તું પોતાનો છવ મારા હાથમાંથી સલામત લઈ જશે નહીં. કીનાને વખત હું તારો બેહુ પ્યાનુ પાંધી તુંને ખોઆરીથી ખેંચતો પેહેલવાન સમોલાસની નજદીક લેઈ જવશ, તે દેલાવર તેજ વખત તુને સુલી ઉપર ચહડાવશે, ને તારા તનને તીરઅંદાજ કરાવશે, અને વલી એ કામ કીધાથી જેહાનના દરમેઆનમાં હું ધણો બુજોરગી પામશ.”

એવા સખુન નેહરોસ મજંદરાનીની જુપાનથી સાંભલીને ના-મદાર જરૂરિયાત હસી. પછે તેણે નેહરોસને એમ કરી કહીજી કે, “અથ બેહુદા મરદ, તું જટલા સખુન બોલે છે તેમાંનો એક સખુનખો તારે-થી બનવાનો નથી. તે કરતાં તારામાં કીનો લેવાની માહીતી કીઆં છે કે તું લડાઈમાં મારા હાથ પાંધશે; પણ તું પોતાની ખાતેર જમેથી જાણજે, કે હું સાહોરાપનો બેટો શેર મરદ પરાજો છું, હું મારા ભારી જોરો કરી તારી ગરદન એક લેહેજમાં તોડી નાખશ. તેવાર પછે નાપકજદા સમોલાસ ઉપર જઈ, તે દેવપચાને છવતો પકડી તેની ગરદનમાં રસી નાંખશ, અને મહસત હાથીની મીસાલ ખેંચતો સીસ-તાનની તરફ લેઈ જવશ, ને સીસાન શેહેરના દરવાજા ઉપર તે પદ-

કારને સુલી દેવશ. અને તમામ જાન્યુલસતાનનાં લોકોને હોકમ કરશ, કે તે લોકો તે પુરા માર્ગદર્શની સમીલાસને સગસાર ચાને પથરનો માર મારે. એ રવેશ તમે દેવ વ્યવસ્થાને સજ્જત પોહોચાડશ કે તેથી તમારો પાદશાહ અફરાસીઆપ જીત જીત રેય.” એવા સખત સખુન નામદાર જરપ્પાનુની જુપ્પાનથી સાંભલીને નેહરાસે ગોસામાં આવી કાના બરેલું મોહો કરીને આગલ ઘોડો દપટાવીયો. એવામાં જરપ્પાનુએ પોતાનો ભારી ગોરજ ઊઠાવીને એક પોકાર મારી તેને કહીશ કે, અય નાપાક-જાદા દેવ, અવલ એક જરપ્પ તું મારા હાથનો સંભાલ, જો તું એ ગોરજના જરપ્પથી સલામત રહેશે, તો એમ કરી જાણજે કે જહાનના દરમેઆનમાં તારું મોહોત છેજ નહીં.” તે નામદાર પ્પાનુંનું એટલું કેહવું કે, તે નેહરાસે પોતાનાં સર ઊપર ઢાલ પકડી. એવામાં જરપ્પાનુએ તે ઊપર પોતાનો ગોરજ એવો તો જોરથી મારીયો, કે તે જરપ્પે કરી તું કેહુ ગોયા તે હરેમનની મીસાલના પેહેલવાનના પેટમાં લોહી પધાયું ! તે પોતાના તન ઊપર સાંપની મીસાલ પેચ આઈ કેહુવા લાગો કે, “એવા જપ્પરદસત પેહેલવાન સાથે કામ નહી પડીશ હું તે તો ખેહ-તર હતું. મે હરેક મોલકના પેહેલવાનો સાથે ઘણો સખત લડાઈઓ કીધી છે; પણ એવો લડાઈએક પેહેલવાન મારો ઊમરમાં મેં હરજોજ દોઢો તો નહીં.”

એ રવેશ પોતાના દેલ સાથે નેહરાસ સગસારીએ વીચાર કરી પછે શેતાપ્પ પોતાનાં હાથમાંનું ભારી લાકડું ઊઠાવીશ. અને પ્પલાતા વાદલની મીસાલ પોકાર મારીને કહીશ કે, “અય પુરા પ્પાનદાનના પુરજીગર, હવે તું એક જરપ્પ મારા હાથનોભી સંભાલ, કે તુંને માલમ પડે કે સગસારો લોકોમાંથી એવી કોઈએત દેખું.” જેવારે જરપ્પાનુએ એવી વાત તે નેહરાસ સગસારીની જુપ્પાનથી સાંભલીને તેજ વખત પોતાની પાનુ ઉપરથી ગીલાની ઢાલ ઊઠાવી સેતાપ્પ પોતાનાં સર ઊપર પકડી, તેથી તું કેહુ ગોયા અઊદમી રાતનો અંદર ધરણના ભાવમાં ઘેરયો હોય તે મીસાળ ઢાલ નોએ છુપી થઈ એવામાં નાપાક ખસલતના નેહરાસ સગસારીએ પોતાનાં ઘોડાને જોલાન દેઈ પેલું લાકડું ગોડનની મીસાલ પોતાનાં સર ઊપર ફેરવી બેએપ્પ પીઆર રીતે જરપ્પાનુ ઊપર મારીશ.

હેકાયત લખીછે કે, કેદ પકડાઈ નામદારી ભરેલી જરયાનુ નેહેરાસ સગસારીની કમંદના પેચમાં.

તે નાપાકજદા નેહેરાસના ભારી લાકડાંના જરણે કરી જરયાનુ પોતાના તન ઉપર લરજી, અને તેના દીદામાં જેહાન સીદા થઈ. તે નાપાકના ભારી જરણથી જરયાનુંની આંખમાંથી લોહીના કતરા નોક-લીધા, ને તાજાં ગોલાપ્પનાં કુલની મીસાલનો ચેહેરો જરદ થઈ ગયો, તે ભારી જરણના આચકાથી તેના ઘોડાની કમર તુટી ગઈ, તેથી તે પાકજદ યાનુ પોતાનાં ઘોડા સાથે જમીન ઉપર પડી, ને તેનો તેજ ચાલનો ઘોડો જીવથી મારેયો ગયો. તે જરણ મારીને સેતભગાર નેહેરાસ પોતાનો ઘોડો દપટાવતો આગલ નીકલી ગયો. જેવારે જરયાનું પોતાના તગાવર ઘોડા સાથે જમીન ઉપર પડો, તેવારે તેના પખતરની કડી તુટી ગઈ, ને તેનું તન ખાકમાં લેટીઈ. જેવારે તે નામદાર યાનુનો ઘોડો મારીઓ ગયો તેવારે જરયાનુએ ગોસામાં આવી, ને પોકાર મારી પાક દાદાર પાસે મદદ માગી. પછે પોતાનાં જોરે કરી પોતાનો પાંચ ઘોડા નીચેથી ખેંચી કાઢાડોને સેતાપ્ત તે જગોથી ઉઠી, અને નવેસરથી કીનો ઊઠાવી લડાઈમાં આવી. જેવારે તે સીધાં સરવની મીસાલની પા. નુએ પોતાની જગોથી સર ઊઠાવીઈ, તેવારે તેને જોઈ પેલો નાપાક નેહેરાસ સગસારી તુંદીથી ઘોડો દપટાવતો પાછો આવીઓ હતો, ને ને જરયાનુને જમીન ઉપર ઊભેલી દીઠી તેથી તેનું તન લરજીઈ. પછે તે નાપાકે પોતાનાં જીતનાં શેકરણંદ ઉપરથી પેચદાર કમંદ ખોલી ને તે પાકજદ યાનુ ઉપર નાખી, તેથી જરયાનુની ગરદન તથા પાખુ પ્. ધમાં આવી. તે વારે નેહેરાસે પોતાનો ઘોડો પાછો ફેરવીને તે જગોથી આગલ દપટાવીઓ, કે તે નેકપખત યાનુને ખેંચતો પોતાના દેહેરાની તરફ લેઈ જાય.

જેવારે નામદારી ભરેલી જરયાનું આસમાનની ચાલથી નાપાક-જદા નેહેરાસ સગસારીના કમંદના ફાંદામાં પડી, તેવારે તેનું હેલ દરદ ભરેલું થયું. પછે પોતાના દેવ સાથે કેહેવા લાગી કે, “ અય પાક ચ-જદાં તે એ પુરાસગસારીનાં હાંથમાં મને કેદ નાખી, તેનાં કરતાં એક

મરતપે તેં મારા જીવની ગરદ કાઢાડી નાખી હતે તો ખેહતર હતું. હું
એ નાપાકના પંધમાં પડી છું, તેથી માહારા ખાનદાનને ઘણી શરમી-
દગી હાંશેલ થારો.” એ રવેશ પોકારતી હતી. જેવારે જરખાનુના ગોલા-
મોએ એવું દીઠું કે પોતાની સાહેબ ઉપર જમાનાની ચાલથી સખતી
આવી પડી, તેવાર તમામ ગોલામો હાથમાં નેજ તથા ખંજર ઊઠાવી
જન્યુલી ઘોડા દપટાવતા આવીને નાપાક નેહેશશ સગસારી ઊપર હો-
મલો કીધો, ને તે બદ સુરત દેવની આશપાશ ફરી વલીઆ, ને આહીઉ
કે જરખાનુને તે નાપાકનાં હાથમાંથી છોડવો. હેવો અનદેશે કરીને.
ને નાપાક સાગસારી ઉપર એટલા તો નેજ તથા ખંજરનાં જરખો મા-
રીયા કે તેટલા પાણીના કતરાબી જમીન ઊપર વાડલમાંથી નહી પડે
તે મીસાલ નેજ તથા ખંજર તથા તીરનો વરસાદ તે નાપાક ઊપર વર-
સાવોયો, પણ તે નાપાક હેરેમનની મીસાલનાં દેવને કસો આસેબ
પોંહાંચીયો નહો. ને તે નાપાક દમબદમ બબર જનવરની મીસાલ
પોકાર મારતો તે નેકબખત ખાનુંને ખેંચવા ઉપર પોતાનો જોર કરતો
હતો. જેવાર તે નાપાકે જન્યુલીઓનો ગલખો એ રવેશ પોતા ઊપર
દીઠો, તેવાર જરખાનુના પંધની રશી પોતાના પાકોની રાંત નીચે પાંધી,
ને ઘોડાને એડ મારીને લડાઇમાં આવીયો, ને લોહીની વરસાવનાર તલ-
વાર ઊઠાવી જન્યુલી લશકર ઊપર મારવા લાગો. તે નાપાકનેદો જે
કોઈના સર ઉપર તલવાર મારતો તે શખશને તેની સવારીના ઘોડા સાથે
ખે તુકડા કરતો. હેવામાં તે નેહેશશની મદદે સગસારી લશકર આવી
પોંહાંચીયો, તે સરવ કોઈ ગોરજ તથા તલવાર ઊઠાવીને જન્યુલી ઊપર
જઈ પડીયા, જેથી તે મેદાનમાં જુમખેશની લડાઈ શરૂ થઈ. એમ
કરતાં ઘણાએકે લશકરના મુઆથી તમામ જમીન લોહીના દરીઆવન
મીસાલ મોજ મારવા લાગી, ને જેમકે સખત વરસાદના કતરા વરશે તો
મીસાલ આદમીઓનાં સર જમીન ઉપર પડતાં, ને આદમી તથા ઘોડા
તથા હાથીઓની લોથે કરી તે મેદાનમાં ટેકરા થયા. ને સવારોને પોતાનાં
ગોડા ચલાવવાની શહ બંધ થઈ ગઈ. ને સવારોનાં તન મેદાનમાં દ-
ડીની મીસાલ ઉછલતાં ને દેલાવર પેહેલવાનેના પોકારે જમાનો ધાબસો
પડો ગયો હતો. જેવાર હેવી સખતી બરેલી લડાઈનો શોર શાર ત-

મામ લશકરમાં ફરી વલીઓ, તે ખપ્પર બુજોરગ ખાનદાનની ખાનુ ગોશસપને થઈ.

હુકાયત લખીછે કે, ખપ્પર થઈ નેકબખત ખાનુ
ગોશસપને દેજાવર જરખાનુના કેદ
પકડાયાની.

એવામાં કેટલાક સવારોએ દોડતા આવી નામદાર ખાનુગોશસ-
પને ખપ્પર કહી કે, અય તલવાર તથા ગોરજની સાહેબ, તું તો એ
જગો ઉભીછે, ને તાહારી નામદાર બેહન જરખાનુ દુશમેનના હાથમા
બંધ પડીછે. તેને નાપાક સગસારી લોકો ખેચતા દેવબચા સમીલાશની
નજદીક લેઈ જાયછે. ” જવાર ખાનુ ગોશસપે એવા સખુન સાંભળી
યા, તેવાર નેતના ઝાડની મીસાલ પોતાના તન ઊપર લરછ ને પોતાનાં
દેલ સાથે એમ કરી કહીઉં કે, “ હવે માફ બખત પુરૂ બરગસતે થ-
ઈજી, કે મારી પીઆરી બેહન દુશમેનના હાથ ઉપર કેદ પકડાઈ. અગર
બા તે નાપાક લોકો મારી બેહનને બાંધીને સેતાબી કરતા લેઈ જશે,
ને બદ કેરદારનો સમીલાશ તે નેકબખત ખાનુને જોશે તો તેજ વખત
તે નાપાક નેહરાશ સગસારીને તરત બખસશે, તો મારા નામદાર બાપ
જેહાન પેહેલવાન રૂસતમનુ નામ શરમ નીચે પડશે, ને મને પોતાના
જાન ઊપર કરી મરણ પડશે. વાસતે હમણા બેહતર તો એજ છે કે, તે
નાપાકના હાથમાંથી પરથમ મારી બેહનને છોડવું. એવો અંદેશો કરી
પોતાના લશકર ઉપર આવાજ મારી કહીજી કે, “અય તલવારના માર-
નારા મારા નામદાર લોકો, મેં એવું સાંભળીજી કે નાપાક નેહરાશ સગ-
સારીએ પાકજનજ જરખાનુને કમંદના પેચમાં કેદ પકડીછે. વાસતે તમે
સરવ કોઈ એક મરતબે એકઠા થઈને લડાઈ કરો, હવે એ જગો સખર
કીધાનું કામ નથી. જવાર મારી બેહનનું તન કેદમા પકડાયું છે, તો
ગોયા માફ તન આતશની આહામાં પડીજી છે.” એટલું કહી પોતાનો
ઘોડો આગલ દપટાવીયો, ને હરતરફથી દુશમેનોનાં સર પાકમાં નાખ-

વા લાગી, ને તલવારે કરી તુરાની તથા સગશારી લોકોના સર ઊપર આ-
તશ વરસાવવા લાગી.

એમ કરતાં તે નામદાર ખાનુ જોશ કરતી તુરાની લશકરમાં આ-
ગલ નીકલી ગઈ તીઆં જઈ જોય શું કે, પોતાની બેહેન જરખાનુને
દીઠી, કે તેની ગરદનમાં કમંદનો પેચ નાખી તે કમંદની રસો નાપાક
નેહરસે પોતાના પાંજીની રાત નીચે બાંધી છે. ને પોતાના હાથમાં
ભારી લાકડું પકડીને જખુલી લશકર સાથે કીનાથી લડે છે. ને તેના
ઘોડાની પછવાડે નેક નઈએતની જરખાનુ ખોઆરીથી ખેંચાએછે. એ
રવેશ તમાશો જોઈ ખાનુ ગોશસપનું દેલ બલીજી, પછે તે ખાનુએ ચા-
હીજી કે નેહરશ સાથે લડે, ને તે નાપાકના જીવથી ગરદ કાઢાડી નાખે.
પણ દુરઅદેશો કરી દાનાઈથી વીચારીજી કે, અવલ તો જરખાનુને
છોડવું, તેવાર પછે એ હરેમન સાથે લડીને એને ખાકમાં નાખું. એ
રવેશ અદેશો કરી પોતાના ઘોડાને એડ મારી આગલ દપટાવીયો. ને
સેતાખ વાની મીસાલ જઈ પોંહોંચી, ને જરખાનુની બંધની રશી ઉપર
પોતાની તલવારનો જરખ મારી તે પેચદાર કમંદ કાપી નાખી, તેથી જ-
રખાનુનું તન બંધમાંથી છુટું તેથી ખાનુગોશસપનું દેલ ઘાણું ખુશી
થયું. એવામાં સરકારજ પારેશ પરેહજગારે એક જરી લગામનો ઘોડો
સેતાખ લાવીને જરખાનુને હવાસે કીધો, તેથી તે નામદાર ખાનુ તે જરી
જીતનાં ઘોડા ઉપર સવાર થઈ, ને લડાઈની તરફ પોતાનો ઘોડો દપટા-
વીયો. ને અવલ ખાનુગોશસપની નજદીક જઈને કેહેવા લાગી કે, “અય
મેહેરખાન બેહેન, તુંને પાક ચજદાંતો મદદ હમેશ હોજો, કે તેં આજ
દને મારાં તનને સખત બંધમાંથી છોડવીજી છે. અય મારી નામદાર
બેહેન હવે તું પોતાની જગો ઉપર આશાએશથી ઉભી રેહે, કે એ ના-
પાક સેતમગાર નેહરશ સગશારીની સાથે હું લડું ને એ બદકાર સાથે
એવું કરૂં કે એ નાપાક લડાઈ કરવાથી પશોમાન થાએ.” તેવાર દાનાઈ
બરેલો ખાનુગોશસપે પોતાની બેહેનને કહીજી કે, “અય શેરની હીમત
ની બેહેન, તું એ નાપાક સગશારીની લડાઈમાં બર આવતી નથી. કેમકે
એ નાપાકજદો લડાઈમાં ઘણો જખરદસત છે, તેથી તું જરા સખર કર,
કે હું એના મેદાનમાં જઈને એની બાજુ બાંધી, મેદાનમાં તારી નજ-

દીક લાજી, વાસતે તું જોવડી સેવાપી ના કર, ને જશ સપર પકડ.”
એટલું કહીને પોતાના ઘોડાને જોલાન કીધું, તેની નાલની ગરદે કરી ત-
મામ હવા ગેરદ બરેલી થઈ.

હુકાયત લખી છે કે, આવી પોંહોંચી નામદારી બરેલી
પાનુગોશસપ પોતાની બેહેન જરપાનુની મદદે
ને તે નામદારે નેહરાસ સગશારીનો
રસતો બંધ કીધો.

પછે નામદારી બરેલી પાનુ ગોશસપે ગોસાથી એક પોકાર મારી-
યો જે પોકારે કરી તમામ જમીન લરજ. પછે નાપાકબદા નેહરાસ
સગશારીનો રસતો બંધ કીધો, ને તે બદકાર સગસાર ઊપર નેધા કરી
જોયું. તીઆં જોય શું કે ગોયા એક કીના બરેલો જંગી નર અજ-
દાહા ઊભેલો દોઢો. તે નાપાકનું કદ એવું તો ઊંચું હતું કે તેનું સર
કપ્પુદ રંગના આસમાન સાથે જઈ લાગેલું. તે પાંનુએ ઘણાએક દેવો,
તથા હુપસીઓને દીઠા હતા, તેથી તેના દેલમાં કરોડ ડર હતો નહીં. પણ
તે સગશારીને જોયાથી તે પાંનુ ઘણી અજબ રહી, ને તેનું દેલ બે
તુકડા થયું. પછે તેણે પાકે યજ્ઞદાનની નજદીકે પોકાર મારીને કહીજી
કે, “અય દાદના લેનાર દાદગર, એ લડાઇમાં એક મરતપે એ જગો
મારી ઇઆરી કર, કે એ વખત એ નાપાકને જોવાથી મારા દેલમાં ડર
પેદા થયો છે.”

એટલું કહી પછે એક બોલંદ પોકાર મારીને કહીજી કે, “અય
પુરા આનરના દેનાર હવે હું આવી પોંહોંચી છું, કે મારા ભારી ગોરજ
કરી તારા સરમાંથી મગજ કાઢાડી નાખુ.” જ્યારે નેહરાસ સગશારીએ
એવો સખુન પાંનુગોશસપની જોખાનથી શાંભલીયો, તેવાર સિના મો-
હોની તરફ નેધા કરીને જોયું. તીઆં જોએ શું કે, એક દલેર સવાર શે
રની હીમતનો દીઠો, જેણે પુલંદ પાહાડની મીસાલનાં ઘોડા ઊપર સવા
ર થઈ, ને ગરદન ઊપર એક ગાવીઆંનો ગોરજ પકડેલો, ને તનમાં

પાદશાહી દબ્બદબ્બાનું પપ્પતર પેહેરીને પોતાના મોઢો ઉપર નેકાપ નાં-
 ખેલો હતો. તે શોર તથા પોકારમાં મગરમછની મીસાલનો; તથા દબ્બ-
 દબ્બામાં પાદશાહીઓની મીસાલનો હતો. એ રવેશના તે નામદારને
 દબ્બદબ્બા ભરેલો જોઈ નેહરાશ સગશારો અજબ રહીયો. ને પોતાના
 દેલ સાથે કેહેવા લાગો કે, “એ યુજોરગી ભરેલો સવાર કોણ હશે ? કે
 એના દબ્બદબ્બાની દેહેસતે કરી જમાંનાનું દેલભી એ તુંકડા થાયે છે.”
 એ રવેશ અનદેશો કરી પછે પુછીજી કે, “અથ દેલાવર સવાર, તું પો-
 તાનું નામ મને કેહે, કે એ જાણી સવારોમાં તું એવી યુજોરગી ભ-
 રેલો સવાર કોણ છે ને એવી સીદા રાતને વપ્પત એ જગો આવી
 એવડો શોર પોકાર શા વાસતે કરે છે ? તેં મારાં ભારી લશકર ઉપર
 સખેપ્પત મારીને મારો ચુંગાલમાંથી દેલાવર પેહેલવાનને છોડવીયો છે,
 પણ તું જો કે તે દેલાવરને જે કાંઈ કરવું હતું તેનાં પદલામાં હું તુને
 કરી દેખાડું છું.” તેવાર ગોશા ભરેલી પાંનુ ગોશસપે તે દેવજ્ઞાને
 કહીજી કે, “અથ પેહુદા મગજના પેહોશ રજલા મરદ, તું માડ નામ
 શું પુછે છે ! અગર જો મારા નામનો એકે હરફ તારા કાનમાં પોહોંચે
 તો તારા તનમાંથી તેજ વપ્પત તારો પલીદ છવ નીકલી જાયે. ઇઆ
 તો તું પેહોશ થઈ તુરત પોતાના ઘોડા ઉપરથી પાકમાં જીંધો પડીને
 સાંપની મીસાલ પેચ ખાયે, અને તું પોતાનાં એ કામ કીધાથી પરો-
 માંન થાયે. હું તે બંદો છું, કે જહાન પેહેલવાન રૂસતમનો બેટો,
 પાદશાહા કેપોસરોની દરવાનો એક કમીનો બંદો નામદાર ફરામરોજ
 તે હું છું. મારો નેઆગાન બેદાર પપ્પતનો સરફરાજ જાલેજર છે, ને
 મારો ભતરીજો શેરની વજનનો કરનાર પરજો છે. વાસતે અગર જો
 તારી ખાએશ લડાઈ કરવાની હોયે તો સેતાપ મારી મોકાપેલ આવ.
 પણ અવલ તુંબી પોતાનું નામ મારી નજદીક જાહેર કરી કેહે.”

જેવાર નેહરાશ સગશારોએ એવા સખુત પાંનુગોશસપની જુપ્યા
 નથી સાંભલીયા તેવાર પોતાના દેલમાં લરજીયો. ને પોતાના દેલ સાથે
 કેહેવા લાગો કે, “મને એપી એક અજાએપી પેદા થાયે છે, કે એ
 વી સીદા રાતને વપ્પત મારી સાંમે નામદાર ફરામરજ આવી પોહોં-
 ચીયો છે. એ સરફરાજ સરદારે તો લડાઈને વપ્પત હેશા જવા ભારી

દેવને પાંધીયો હતો, તો મારો તાકત શી કે એની સાથે હું લડાઈ કરી શકું.” એવો અનદેશો કરી પછે પોકાર મારી કહીલું કે, “અય નાદાન છોકરા, હવડાં કીનાંથી તલવારે કરી તારા તનને રેજે રેજ કરી નાંખું છું, કારણ કે તું મારા મેદાનને તથા મારા ગોરજને લાએકનો મરદ નથી.” તેવાર પાનુગોશસપે તેને કહીલું કે, “અય રજલા મરદ, તું એવો ખેહુદી વાત માં કર, મારી લડાઈમાં તુને દસતરશ નથી, તેથી તું કેટલોએક વાર થયો ડમર કરીને પોતાનો જનન પચાવા ચાહે છે. અય પદ પુત્રીઆદ અને પદ અંદેશાના પદશુરત દેવ, તું સેતાપ તેજ વાની મોસાલ રાહા અપેતા શીસતાનની તરફ આવીયો છે, તો તેં એટલું નહી જાણીલું કે જેવાર પીલતન રૂસતમ એ ખપ્પર શાંબલશે તેવાર તે નામદાર તુંદીથી આવી પોંહોંચશે. ઈઆ અગર પોતાથી નહી અવારો તો ખીજ પેહેલવાનોને પણ મોકલશે, ને તમે લોકો સાથે લડાઈ કરી ને તમારી જાંઘાંતીની આપેર લાવશે. તારા સરને ખાકમાં નાંખશે, કે ફરીથી તું કીનાનો દાહડો નજરે જોએ નહીં, એવો અનદેશો તો તેં કીધોજ નહીં. પણ તું પોતાની ખાતેરજમા રાખ, કે જેવાર પીલતન રૂસતમ એ તરફ આવશે તેવાર અવલ તો નાપાકજનદા ચોર સમીલાશનો દાહડો સીછા કરી નાંખશે, ને તમારા તમામ લશકરને ગેરદોષેચ કરો તમે લોકોમાંથી એક રાખશનેબી જીવતો સલામત જવા દેશે નહીં.”

હેકાયત લખીછે કે, લડાઈ કીધી જેહાન પેહેલવાન રૂસતમ ની બેટી પાનુ ગોરાસપે નેહરાસ સગસારો સાથે અને જખમી થયો સગસારી તે પાનુના હાથ ઊપર.

એ રવેશ કહીને તે પાકજનદ પાનુએ પોતાનો ખેચદાર અજદાહા ની મોસાલનો મેજો ઉઠાવીયો, ને કીનાંથી લડાઈની રાહા રસમ પકડી. એમ કરતાં ખેહુએ એક એક ઊપર ઘોડા દખટાવીયા, તેની ગરદ પોલાંદ આસમાન ઉપર જઈ પોંહોંચી, અને ખેહુના નેજા એક એકનાં પખતરની કડીઓ તોડવા લાગા, તેથી તેઓનાં દેલ ગમગીન થયાં. તેઓનાં પખતર ચારણીની મોસાલ શોરાખદાર થયાં. તે ખેહુ ઘાયલ કી-

૯૨ ખાનગીસપ્ત અને નેહરાસ વચ્ચે જખમખાલ. [પરજો નાચું-

નાથી ગોસા ભરેલાં હતાં. તે ખેડુ જંગો સવાસે પોતાના નેજા એક ખીજા ઉપર મારતા તેની વચ્ચે ઢાલ ગોચા સહજની કરતો હતી. એમ કરતાં ધણાએક હોમલા એક ખીજા ઉપર કીધા, એવામાં નામદાર ખાનુ ગોસસપે પોતાના હાથમાંનો નેજો મુકી તુરત પોતાના હાથની ચુંગાલ લાંબી કરી નેહરાસ સગસારોના નેજા ઉપર પોતાનો પંજો મારી તેના નેજાનું સર પકડીજી, તે તમાસો જોઈ નેહરાસ ધણો અજખ રહીયો. અને તે નામદારને કેહેવા લાગો કે, “અય ખે અકલના સગજ, મગર તું મારી પાસે અમન માગવા ચાહેછે; પણ હવે તો હું તારે વાસતે એ વું કડું કે તું એ જગોથી પાછો પોતાનાં શેહેરમાં જવતો જઈ શકે ન હીં, ને ખીજા મરતખે મરદોની લડાઈમાં આવે નહી.” એવા સખુન ને હેરાસની જુખાનથી નામદાર ખાનુ ગોસસપે સાંભલી તેને કહીજી કે, અય સગસારી સોહા જવના દેવ, અગર જો તું મરદાને મરદ છેતો તારા હાથમાં નો નેજો સંભાલી રાખ. કારણ કે હું એમ કરી ચાહુ છું કે, તારા હાથ માંથી એ નેજો છીનવી લેજી, ને તેવાર પછે તું ને એ તારા ઘોડા ઉપર થી ઊંધો ખાકમાં નાખું.” તેવારે તે સગસારીએ ખાનુ ગોસસપને કહી જી કે, “અય નેકાખદાર સવાર એ કામ ખનવું ધણું મુસકેલ છે ; તું તો શું પણ મારી ચુગાલમાંથી આસમાનથીભી નેજો છીનવી લેવાય ન હી, તો તું કોણું છે કે મારા હાથમાંથી નેજો છીનવી લીયે. મગરશું તારા જોવામાં હું એવો નામરદ છું, કે તુ મારા હાથમાંથી નેજો છીનવી લેવા ચાહેછે. એ નાતવાન સવાર તું એવડું ડમર નાં કર; હવડાં તું એ મેદાનમાં રેશવા થાજે.”

એ રવેરાના સખુન નેહરાસની જુખાનથી સાંભલીને નામદારી ભ રેલો ખાનું ગોસસપ તુંડીમાં આવી, ને એક જોર કરી, તે નાપાકના હાથમાંથી નેજો છીનવી લીધો ; જેના ધસારાથી નેહરાસના હાથની હ થેલોમાંથી લોહી જરી થયું ; ને તે ખદસુરત સગસારી આભરે પડી ગયો. પછે ગોસામા આવીને ને હેરાસે મેઆનમાંથી સેતાખત લવાર ખેંચી ને ખાનુ ગોસસપ ઉપર પોકાર મારી કહીજી કે, “અય હેરેમનજદા, હ વે તું મારા હાથનો એક જખમ સભાલ.” જેવારે નેકખખત ખાનું ગોસસપે તે સગસારીને તલવાર ઊઠાવેલો દીઠો, તેવારે જેમ રેશાન આડ

તાપ વાદલામાં છુપાય તે મીસાલે ઢાલ નીચે પોતાનું સર પોસીદે કીધું; તેજ વખત તે નાપાકે તલવારનો જખમ તે નેકખખત પ્પાનું ઊપર મારી યો, તેવીજ તે નામદાર પ્પાનું પોતાના ઘોડાની પીઠ ઉપર વાંકી થઇ ગઇ, અને તુરત પોતાનો હાથ લાંબો કરી નેહેરાસ સગસારોના હાથનો પંજો પકડી લીધો. ને તે સગસારી ઊપર એક પોકાર મારીને તેના હાથ માંથી તલવાર છતવી લીધી. તે નામદાર પ્પાનુની એવી દેલાવરો જાણથી જંગી નેહેરાસ ઘણોએક આજોરદે થયો, ને પોતાના તન ઊપર ધુજવા લાગો. એવા નામની ઉઠાવનાર પ્પાનુગોસસપે બોલદં અવાજે તે નાપાક ને કહીછા કે “અય ડરામણી સુરતના દેવ, હવે તું મારા હાથમાંથી તલવાર છીનવી લે, ચા નહીં તો મારા હાથની તેજ તલવારનો જખમ સંભાલ.” તે નામદાર પ્પાનુંનું એટલું કેહેલું કે, લગ્યક નેહરાસે પોતાનાં સર ઊપર ઢાલ પકડી તેની નીચે પોતાનું સર છુપાવીછા; પણ તે નામદાર પ્પાનુંએ તેની ઢાલ ઊપર તલવારનો જખમ એવો તો સાખેત મારીયો કે તે ઢાલ કાપીને તેના સર ઉપરની લોહાની ટોપ હતી તે ઉપર જખમ આવીઓ, તે ટોપને કાપીને તેના સરની ખોપરીમાં ઊતરીઓ. એવામાં તે કાફરજદા નેહરાસે પોતાનું સર ચોરાવી લીધું, તેથી તે જખમ ખાંધ ઊપર આવીઓ, તીઆંથી છટકીને તે તલવાર નીચે ઉતરી તે તેના પાઉની રાત ઉપર લાગી, તેથી તે નાપાક સગસારીનો પાંઝો જખમી થયો, તેથી તે નાપાક પેચખાઈ લગામ ફેરવી પોતાના લશકરની તરફ નાહાસવા લાગો.

હેકાયત લખીછે કે, વાકેફ થયો બદ તોખમનો માંજદરાની સમીલાસ જેહાન પેહેલવાન રસતમની ખેટીઓનાં સખેખુન મારવાની વાતથી, અને ગોસો કોધો નાપાક જદા સમીલાસે નેહેરાસ સગસારી ઊપર.

એમ કરતાં બીજી મરતખે નામદાર પ્પાનું ગોસસપે પોતાની બેન દેલાવર જરખાનું સાથે દુરામનતા લશકર ઉપર જઇ પડી, ને જેમ ગોસ પંદનાં ટોલામાં એકાએક વરૂ આવી પડે, અને તે ટોલાની ખરાબી કરે

તે મીસાલ તુરકી તથા માજંદરાની લશકરની ખરાબી કરવા લાગાં. એ મ કરતાં તે લશકરમાંથી ઘણાએક માજંદરાની તથા તુરાનીઓને મારીયા. તે એક દેલાવશેની સાથે પારસ પરેહજગારબી હતો, તેણેબી એસુમાર દુશમનોનાં સર ખાકમાં નાખીયાં. એમ કરતાં જવારે તો આદમીઓનાં ગભરાટનો ગોલપ્યાંગ ધણે થયો, તે સાંભલવાથી સમીલાસ ખોઆપમાં થી જાગીયો તેથી તેણે પોતાના સવારોને પોકાર મારીને પુછીઊં કે, “એ કે આમતની મીસાલનો શોર શાર શાનો થાય છે?” તેવારે પાજ લોકોએ તે ને જવાબ દીધો કે, “અય નામદાર પેહેલવાન, તું ને ખપર નથી. એ જગો તો એકાએક રૂસતમનો એટો નામદારી ભરેલો ફરામરજ, તથા શાહોરાખ નો એટો પરજો, એ એહુ એદાર વખતના પેહેલવનો આવી પોંહોંચીય છે. તે નામદારોએ આવતાં વાર આપણાં લશકર ઊપર કમીગાહા કરી સએખુત ઊઠવીઊં છે, ને પોતાના નેઆગાન જલેજરની જોસતેજો કરે છે.” એવા સખુત પોતાના આદમીઓની જુપ્યાનથી સાંભલીને નાપાક સમીલાસ પોતાનાં તન ઊપર ધુલ્યો, ને તેના મોહો ઊપરથી રંગ ઊડી ગયો, ને તેના તનમાં ગોયા તપ આવીને ગાભરો પડીને સે-તાપ દેહેરામાંથી પાહાર આવી પોતાનો ઘોડો મંગાવીયો.

એવો ગભરાટ જોઇને ઘણાએક તુરાનીઓ તીઆં આવી પોંહોંચીયા. તેવારે સમીલાસે તેઓને ફરમાવીઊં કે “મસાલો રોશન કરે” તેજ વખત ઘણીએક મસાલો રોશન કીધી અને હર તરફ પોકાર મારીને નાપાકજદા સમીલાસે પુછીઊં કે, “એવી સીહા રાતને વખત એવી સખત લડાઈ કોણે કીધી, ને આપણાં લશકર ઊપર એ સએખુત કોણે મારીઊં?” એ રવેશ તે નાપાક પુછતો હતો, એવામાં નેહરાસ સગસારી આવી પોંહોંચીયો. તે ફેસાદ ભરેલા સગસારીનું તન તરણ જગોથી જખ-મી થયલું હતું. તેના દરદથી તેનું મોહો જરદ થયલું હતું. તેને જોઈ સ-મીલાસે તેને પુછીઊં કે, “અય લડાયક શેર, તું તો લડાઈને વખત નરેશેર કરતાંબી ખરતર છે, ને તું એકાએક એ રવેશ જખમો કેમ થયો? મગર શું તું આજે અજલના હાથમાંથી છુટો છે?” તેવારે તે સગસારીએ જવા-બ દીધો કે, “અય નામદારી ભરેલા માજંદરાના પાદશાહા, તું તો જાણતો જ નથી; પણ આજ રાતને વખત એકાએક જાપુલી ફરામરજ તથા શો-

હોરાપ્યનો ખેટો પ્યરજો, આવી પોંહોંચીઆ છે, અને તે નામદારોએ આપણા લશકરની ગરદ કાઢાડી નાખી છે. એ ખેડુ પેહેલવાનોએ આવતાંવાર એવો તો જવાનમરદો કીધી કે, પેહેલવાન લોકોના હોશ કોરા નીકલી ગયા. અવલ તો પ્યુરજગર પ્યરજો મને રાહાના દરમેઆનમાં મલીયો, મેં તેના હાથથી આપણા લશકરની ખરાબી ઘણી દીઠી, તેવારે મેં શેતાપ્ય તેનો રસતો ખંધ કીધો, ને તેની સવારનો ઘોડો મેં હીલાએ કરી મારીયો, ને જોવો તે પોતાના ઘોડા સાથે જમીન ઊપર પડીયો તે-વોજ મેં તે ઉપર કમંદ નાખી, ને તેની ગરદન તથા પાખુ મારા ખંધ માં લાવીયો, ને મેં એમ કરી ચાહીઊં કે, તેને ખેંચતો તારી નજદીક લાઊં; પણ એવામાં તો એકાએક નામનો ઉઠાવનાર પેહેલવાન ફરામરજ તે જગો ઊપર આવી પોંહોંચીયો. તે સગજ પચાએ સેતાપ્ય પોતાની તલવારનો જખમ મારી કમંદ ઊપર મારીને તે કાપી નાખી પ્યુરજગર પ્યરજોને મારા ખંધમાંથી છોડવોયો, ને ગોસાથી તેજ તલવાર ઉઠાવીને મારાં તનને જખમી કીધું, ને મારી ઉપર એવો તો તુંદીમાં આવીયો, કે તેની લડાઈની તાપેશ મારાથી રાખી શકાઈ નહીં. તેવાર તેની દેહ-સતથી હું પોતાનો ઘોડો ફેરવીને આ તરફ તુંને ખપ્પર કરવા સેતાપ્ય આવીઓ છું. પણ તે ખેડુ પેહેલવાનો તો કીનાએ કરી આપણાં લશ, કરની ખેસુમાર ખરાબી કરે છે. અચ નામદાર, તું તો જાણતો નથી-પણ તે ખે જાણુલીઓ નર અજદાહાની મીસાલના જપ્પરદસત આપણા લશકર સાથે લડે છે. અગર તું એ જગો વોલમ લગાડશે તો, તું આં પણા લશકરમાં એક શખ્શનેબી જીવતો દેખશે નહીં. તું રેએનાં મે-દાનમાંથી જોશ તથા ખરેશ કરતો જાણુલસતાનની તરફ લડાઈને વાસતે આવીયો છે, ઈઆ અગર તું પોતાના નામને શરમ પોંહોંચડવાને આ-વોયો છે. ખુજોરગ લોકો ફરમાઈ ગયા છે કે, જે કોઈ રાહાના દરમેઆ-નમાં જાણી જોઈને શેર તથા ચીતાના રેહુઠાણ ઉપર જઈને મકાન કરે, તે ઉપર જમાનો જરખેજર જરી કરે. તે મીસાલ તે પોતાને પગે ચાલી આવીને શેર લોકોની જગો ઊપર જાણી જોઈને મકાન કીધો છે.”

જેવાર નાપાક તપ્પીએતના સમીલાસે તે નેહરાસ સગસારીની ખુખાનથી એવા સખુત શ.બલીયા, તેવાર તું કેહુ ગોયા સમીલાસ તે

વખતે પોતાને ભુલો ગયો હતો. તે નાપાકે ગોસાથી એક પોકાર મારીને નેહરાસને કહી જી કે, “અય નામદાર તું એવી ખેલુદી વાત ના બોલ, જોવામાં આવી જી કે તું ખીજ પેહેલવાનોનાં કરતાં ઘણો ખેશરમ તથા ખેઠિમન છે. તું જેવો નાહીમત સવાર, પાદશાહ અફસીઆપના લ-શકરમાં કોઈ ખીજો હશે નહીં. અય કમખખત તેં પોતાના ખુજોરગ શેદાદ આદીનું નામ સરમ નીચે નાંખી જી, ને મારા નામને પણ સરમ પોંહોંઆડી. અય એઅકલ ઉછાછલા નાદાન, તું દુશમનની નજદીક જરા બોં સખર કરી ઉભો નહીં. અય ઊંધા ખખખતના ખેહીમત હીચકારા, એ-વી સીહા રાતને વખત એકએક ખુરજગર પરજો તથા સગજને તોખમનો ફસમરજ એ જગો કીહાથી આવે ? તે ખેહુ પેહેલ-વાનો તો રચેનાં મેદાનમાં પાદશાહ કેખોસરોની દરધાહામાં તે પાદ-શાહની નજદીક છે, અને તે જગો ખેશોને ખુશીથી શરાખ પીયે છે. વાસતે મને એવું માલમ પડે છે કે, પેહેલવાનો જે મરદાં મરદીનાં કામકરે છે, તે ખેહુ નામદારો જેહાન પેહેલવાન રસતમની ખેહુ ખેટીઓ હશે. તેમાં એક નામની ઊઠાવનાર ખાનું ગોશસપ, તથા ખીજ શેર ની હીમતની જરખાનું, એ ખેહુ ખેહુનો પોતાનાં મોહો ઉપર પરદા નાં-ખીને પોતાનાં નામ ખદલી એ રવેશ લડાઈ કરે છે. અય કમખખત, તું એક સગજને તોખમનાં રસતમની ખેટીને હાથનો જખમ ખાઈ એ રવેશ નાહાઠો આવીયો છે, તે જોવામાં એવું આવે છે કે, તું મદર એક અરત કરતાંબી હીચકારે છે. વાસતે હવે આજ પછે તું પોતાના સર ઉપરથી મરદીની કોલાહા ઊતારીને અરતોની મીસાલ આદર ઢાંકી, પોસીદે તન થાજે.” એટલું કહી ગોશાથી તલવાર ઉઠાવીને તે નેહરાસ સગસારો ઉપર કીનાથી મારી ને તે સગસારીને તેજ તલવારે કરી પોતાને હાથે ગરદન મારીયો; ગોયા તે નેહરાસનો પોતેજ શમીલાશ મુદઈ થઈ ખેથો હતો.

હેકાથત લખીછે કે, ગયો નાપાકજાદો એકદસતનો ખેડો
સમીલાસ જે જગો જેહાન પેહેલવાન રૂસતમની
ખેટીઓ લડાઈ કરતી હતી તે મેદામનાં લડાઈ
કરવાને વાસતે.

તેવાર પછે નાપાક તખ્તીયતનો સમીલાસ સેતાપ્પ પોતાનો ઘોડો
મંગાવીને સરકસ શેરનો મીસાલ સવાર થયો, ને પોતાના લશકરને આ
વાજ મારીને કહીલે કે, “તમે લોકો પોતાના દેલમાં ચીતાની મીસાલ
હીમત લાવી, કીનાને વાસતે પપ્પતરની દામન ગેરદાનો ને આજ સીહા
રાતને વપ્પત દુશમનો ઉપર તલવાર મારો, તમે સરવે કોઈ મારી પછવા
ડે ખેદેદેશત આલીઆ આવો, ને મારા હાથની ખુનરેજનો તમાસો
જુઓ.” એ રવેશ પોતાના લશકરને દેલાસાના સખુન કહીને સમીલા
સ પોતાનાં ભારી લશકર સાથે તે ખેડો નામદાર પાનુઓની લડાઈમાં
ગયો. એમ કરતાં જેવારે નાપાકજાદો સમીલાસ તે લડાઈમાં જઈ પોં
હોંચીયો. તીઆં જઈ જોયશું કે, જેહાન પેહેલવાન રૂસતમની ખેડુ
ખેટીઓને દીઠી, જે ખેડુ નામની ઉડાવનાર પાનુઓએ પોતાનાં સર
ઊપર ગીલાની ઢાલ પકડેલી હતી અને એલમાસની તલવારે કરી તુરા
ની તથા મારજંદરાની લશકરને પ્પરહુમ મારતી હતી. અને દુશમનોનાં
લોહીએ કરી તમામ જમીન ગોચા, જેહુનના દરોઆવની મીસાલની
કીધી હતી. એરવેશની મરદાનગોનો તમાસો તે ખેડુ પાનુઓના હાથનો
જોઈને, નાપાક જાદો સમીલાસ દરદ બરેલો થયો. ને પોતાનાં તન
ઉપર સાપની મીસાલ મરોડાઈ, દેલ સાથે કેહેવા લાગો કે, “હવે મારો
દાહાડો પુરો સીહા થયો એવું મને લાગે છે.” એ રવેશ કહીને પછે
એક પોકાર કલેજના જોરથી મારીયો, ને કહીલે કે, “હવે એક લડાઈ
એવી તો કડું, કે તેની દેહસતે કરી આસમાનની જમીન ઉપર પડે.”
એ રવેશ કહીને પછે તે ખેડુ પાનુઓને એમ કરી કહીલે કે, “અથ
નાપાક જાદો સગજને તોખમની ઓરતો, તમે એવી સીહાસ્તને વપ્પ
ત મારા પેહેલવાનો પાસે શું માગો છો ? હવે તો હું તમારા જાનનો લે

નારો પેહેલવાન સમીલાસ આવી પોહિંચીયા છું, કે તમારા તનમાંથી પલીદ છવ કાહડી નાખું. કારણ કે તમેએ આજ રાતને વખત મારાં લશકરમાં ઘણી ખરાબી કીધી છે, ને જે કોઈ નામીયા પેહેલવાનો હતા તેઓને છવથી મારીયાછે તેનો બદલો લેઈ.” જે વારે શેરની હીમતની નામદાર પાનુએ સમીલાસને એ રવેશ બોલતો દીઠો, તેવારે પોતાનો ઘોડો દપટાવતી તે નાપાકની નજદીક ગઈ, અને દેવ જાદા સમીલાસનો રસતો બંધ કીધો. તે નામદાર પાનુએ પોતાના હાથમાં એક બારી ગોર જ પાહાડનો તોડનાર પકડેલો હતો.

એમ કરતાં જેવારે લડાઈના મેદાનમાં સમીલાસની પરાપર તે નામદાર પાનુ આવી ઉભી, તેવારે અદેશાએ કરી તેનો ચેહરો જરદ થયો, ને તેના રોસન રોજે ગોચા સીદાઈ પકડી. તે પાનુએ સમીલાસને દીઠો કે, તે એક હુરેમનની મીસાલનો ઘોડા ઉપર સવાર થયેલો, તેનું મોહો ગોસા ભરેલું અને કીનાથી અપર ઉપર ચીન ચહડાવેલાં હતાં. તે નાપાકને જોવાથી આદમી જાદનું દેલ દરદે કરી ગેરફતાર થાય તે નાપાકે પોતાનાં તનમાં ચીતાના ચરમનુ બખતર પેહેરેલું હતું અને તે ઉપર સીદાશાલનો સાહેબો પેહેરી, તે ઉપર શોરખ સકલાતનો કોરતો પેહેરેલો હતો. ને બાંધ ઉપર બારી પાહાડની મીસાલનો ગોરજ ઉઠાવેલો, તેની પછ વાડે તમામ માજદરાની દેવો ઘોડા ઉપર સવાર થઈ ચાલતા હતા. તે સમીલાસે પોતાના હાથમાં એક નેજો તરીસ વામ કરતાંબી લાંબપો પકડેલો હતો, તથા સાહાઠ વામની કમંદને સાહાઠ પેચ દેઈને રોકાર બંધ સાથે લટકાવેલી હતી, જેથી તું કેહે ગોચા દોજખમાંથી હુરેમન પાહાર નીકલીને લડાઈ કરવાને વાસતે તે જગો આવીઓ હતો. જેવારે નામદાર જરપાનુએ સમીલાસને એરવેશનો દીઠો તેવારે અજબ રહીને દાંતમાં હોટ પકડીને દેલ સાથે કહીઈ કે, “ એ નાપાક દેવની મીસાલ ના સવારની લડાઈમાં તો એક મરતબે મારે પાપ પીલતન રસતમબી પરાપરી કરી શકે નહીં! એ નાપાક તો જહાનમાં અજબ એક બલા છે. અગર જો એ નાપાક દેવની લડાઈમાંથી આજ રોજે હું છુટું, તો આજ પછે લડાઈની ખાહેશ કોઈ બીજા પેહેલવાનો સાથેબી, એકાએક કડું નહીં. ”

“એ રવેશ પોતાનાં દેલ સાથે અદેશો કરીને પછે તે નોજવાન બેઠીએ એક પોકાર મારીને તેને કહીજી કે, “અય સીદા છવના ના-પાકજદા પદસુરત દેવ, તું અવલ પોતાનું નામ મારી નજદીક કેહે કે હું તુંને પીછાણું, કાંકિ, આજ રોજે મારી તલવાર તારાં લોહીની પીઆસી થઈ છે.” તેવારે સમીલાસે તેને કહીજી કે, “મારું નામ તલ-વારનો મારનાર દેલેર સમીલાસ માજદરાની કરી કેહેવાય છે, અને મારા બારી ગોરજથી અલખોરોજ પાછાહબી ધુજે છે. મારો પ્યાપ નામદાર એકદસત માજદરાની કરી કેહેવાતો હતો, જેના કામથી તમામ છહાન દરદ ભરેલી હતી. મારો નામદાર ભાઈ જે જોરમંદ છે, તેને શેરપોસ હો-જપ્પર અફકન કરી કેહે છે. લડાઈમાં મારી પ્યારપરીનો કોઈ પેહેલવાન છેજ નહીં. વાસતે અય સરકસ પેહેલવાન હવે તું પોતાનું નામ મારી નજદીક કેહે, કે તું એ રવેશ પોતાના મોહોડાં ઊપર નેકાપ્પ નાખી શા વાસતે આવીયો છે ને તું કોણ છે? અને શું મતપ્પલને વાસતે તું પો-તાના મોહો ઊપર નેકાપ્પ નાખી આવીયો છે, વાસતે સેતાપ્પ તારાં મો-હોડાં ઊપરથો પરદો ઉઠાવ, કે હું તુંને પીછાણું. અગર તું નર અજદાહ હશે તોબી મારી ચુંગાલમાંથી છુટવાનો નથી. એજ તારાં તનમાંનું પ-ખતર તારૂં કફન થશે, ને એ મેદાનની ખાક તારૂં દોખમું થશે. હવે સેતાપ્પ તું પોતાનું નામ મારી નજદીક જાહેર કરીને કેહે, કારણ કે હવે પછે તો તારૂં નામ આ જોહાનમાંથી ગુમ થશે.”

જેવારે સરફરાજ જરખાનુંએ એવા સખુત ના પાકજદા સમીલા-સની જુખાનથી સાંભણીયા, તેવારે તે ઊપર એક પોકાર મારીને કહીજી કે, “અય નાપાક દેવની સુરતના પદકાર, હુંતો નામનો ઊઘવનાર શેર મરદ પ્યરજો છું, ને નામદાર શોહોરાપ્પ જેણે લડાઈનાં મેદાનમાં જોહાન પેહેલવાન રૂસતમને-આજેજ કીધો હતો, તે નામદારનો હું દેલાવર બેઠો છું. હું લડાઈને વખત હેરેમનના તનને મારા ગોરજે કરો કુટ્ટી નાખું છું. હું પાકજદ પાદશાહ કેખ્પિસરોના હોકમથી નામદાર ફરામજનો સાથે એ તરફ આવીયો છું. મેં તારાં લશકર ઊપર કમીગાહા કરી એ મેદાનની જમીન લાલાને રંગની કીધીછે; પણ હવેતો તેજ તલવારે કરી તારાં તનનાં બે ટુકડા કરી નાંખશ.” એ સખુત નામદારી ભરેલી જર-

પ્પાનુંનો જુપ્પાનથી સાંભલીને શમશેરનો મારનાર સમીલાસ હસીયો, ને તે નામદાર પ્પાનુંને કહીલિ કે, “તું એવડી લાફ ના માર, તું એમ કરી જાણે છે કે, એ સમીલાસ મારો ભેદ જાણતો નથી. પણ મેં તો અવલથીજ તુંને પીછાંણીછે, કે તું સગજને તોખમના રૂસતમની ખેટી છે. તું મને નેહરાસ સગસારીની મીસાલનો ખેઅકલી ના જાણતી. અય પદ જોહર, તું પરજો નથી, પરજોને તો મેં ઘણી મરતખે લડા-ધનાં મેદાનમાં દોઢેલો છે, ને લડાધ પણ તેની સાથે ઘણી મરતખે કીધી છે. તે શેરની વજનનો કરનાર તો પાહાડની મીસાલનો મરદ છે, તે ના-મદારે પોતાના બારી ગોરજો કરી તેહમતન રૂસતમની પ્પાખુ તોડી નાખી હતી, ને દુરામન લોકોનો તમામ સરંજમ તેના હાથથી પરપાદ ગીયો હતો. તું તેનું નામ પોતા ઊપર શા વાસતે રાખે છે. તે લડાયક પેહેલ-વાન તો હવડાં રેયેના મેદાનમાં પાદશાહ કેખોસરોની ખેદમતમાં હાજર છે, તે નામદાર એક રાતમાં મારો પછવાડે કીઆંથી આવી પોહાંચીયો! તું જોકે હું હવડાં તારાં તનથી સર જુડું કરૂં, કે રૂશીથી એવું જુડું તું હરગેજ ખોલે નહીં. તું તો હીલા બરેલા જાદુગર જાલના રૂસતમની ખેટીછે, મેં સાંભલીલિ છે કે, તે સગજને ખે ખેટીછે, તે ગોયા ખે લ-ડાધ બરેલા નરે શેરછે, તે ખેહુ ખેટીઆમાં એકનું નામ પ્પાનુંગોસસમ તથા ખીજનું નામ જરપ્પાનું છે. વાસતે તે રૂસતમની ખે ખેટીઆમાંની તું કંઈ ખેટીછે તે મને કેહુ તેવારે પછે હું તારી સાથે લડાધ કરું.” જે વારજર પ્પાનુંએ તે દેવની જુપ્પાનથી એવા સખુત શાંભલીયા, તેવારે જાણીલિ કે એણે મને પીછાણી લીધી. તેથી ગોસામાં આવીને તે નામદાર પ્પાનુંએ કહીલિ કે, “અય હુરામજદા દેવ, હું જેહાન પેહેલવાન રૂસત-મની ખેટી જરપ્પાનું છું, એ નામ જાહેર કીધાથી મને કસી એય નથી. હું પીલતન રૂસતમની નામદાર ખેટી જરપ્પાનું છું. મેં ઘણાએક પેહે-લવાનો સાથે લડાધ કીધી છે, ને તારા જેવા હજારો પદકાર દેવોને મારી તેજ તલવારે કરી ખાક પરાપર કીધા છે.”

હેકાથત લખી છે કે, લડાઈ કીધી જેહાન પેહેલવાન
રૂસતમની ખેટી નામદારીભરેલી જરયાનુંએ
સમીલાસ માજંદરાની સાથે અને જખમ
ખાધો તે નામદાર પ્યાનુંએ સમીલા-
સના હાથથી.

વલી નામદાર જરયાનું સમીલાસ માજંદરાનીને કેહેતી હતી કે,
“અથ ક્ષિપે ખખતના દેવ, જે વખતે હું મારા હાથમાં લોહીનો વસ્ત્ર-
વનાર તેજ તલવાર પકડું છું તેવારે તું જેવા સો સમીલાસને એક લે-
હેજમાં માજું છું.” એટલું કહીને પોતાના ઘોડાને એક મારી આગલ
દપટાવીયો, અને તલવાર ઊઠાવી નરે શેરની મીસાલ પોકાર મારી કહીઊં
કે, “અથ પદ ખસલતના યુરા ચોર માજંદરાનો, હવે તું મારા હા-
થનો એક જરખ સંભાલ.” તે નામદાર પ્યાનુંનો સખુન સાંભળનાં વાર
સમીલાસે પોતાનાં સર ઊપર ઢાલ પકડી, જે ઊપર નામદાર પ્યાનુંએ
ખેચખતીઆર તલવાર મારી. એવામાં સમીલાસે પોતાની ઢાલ વાંકી
કીધી, તેથી તે તલવારનો જખમ ઢાલનાં કુલ ઊપર લાગો, તેમાંથી આ-
તશના સોલા નીકલીયા, પણ તેજ વખતે જરયાનુંની તલવારના તુકડે
તુકડા થયા, તે તમાસો જોઈને જરયાનુંએ પોતાનાં તન ઊપર પેચ ખા-
ધો, ને તેનું દેલ પાશની મીસાલ લરજી. પછે સમીલાસે પોતાની એ-
લમાસને રંગની તલવાર ખેંચી, અને એક પોકર મસત શેરની મીસાલ
મારીને કહીઊં કે, “અથ પીલતન રૂસતમની ખેટી, હવે તું એક જરખ
મારા હાથનો સંભાલ.” તેજ વખત તે નોજવાન પ્યાનુંએ પોતાનાં સર
ઊપર ઢાલ પકડી, પણ પોતાના દેલ સાથે નામોરાદ થઈ. અને વીચાર
કરવા લાગી કે, એ નાપાકે સમીલાસતો લડાઈને વખત મસત મગરમ-
છનેબી ખાતરમાં લાવતો નથી, એવા અંદેશામાં તે હતી. તેવામાં નાપાકે
સમીલાસે પોતાના ઘોડાને જોલાન દેઈ દ્રેરજતો આવીને જરયાનુંની ઢાલ
ઊપર તલવાર મારી, તેથી તેની ઢાલના પે તુકડા કરી નાખીયા. તેવારે
જરયાનુંએ જાણીઊં કે, એની તલવાર મારાં સરમાં લાગશે તો મારા સર

થી તે કમર લગી બે તુકડા કરી નાંખશે; એવો અંદેશો કરી સેતાબ કુદીને ઘોડાની દુમચી તરફ બેઠી, પણ તે માજંદસનના દેવની તલવાર ઘોડાની પીઠ ઉપર આવી લાગી, તેથી તે ઘોડાની પાખર કપાઈ, તે જંગી ઘોડાનું સર તનથી દુર થયું, અને તેથી તે ઘોડો જમીન ઉપર પડી પડ્યો. તેની સાથે નામદાર જરપ્પાનુંભી જમીન ઉપર પડી, તેથી તેનું મોઢોડું જખમી થયું. તેવારે નાપાકબદા સમીલાસે પોતાનો ઘોડો તે જગોથી આગલ ચલાવીને એક પોકાર પાહારનાં વાદલની મીસાલ મારીયો, તેનો આવજ સાતમા આસમાન ઉપર જે સ્તીશચર સેતાશે છે તીઆં જઈ પોહોંચીયો! જેવારે જરપ્પાનુંના ગોલામોએ પોતાની સાહેબબદી ઉપર એ રવેશની રસતાબેજ ફીઠી, તેવારે સરવ કોઈએ પોતાના હાથમાં ગોરજ તથા તલવારો પકડીને પોતાના ઘોડા દપટાવતા આવી નાપાક સમીલાસ ઉપર હીમલો કીધો. એવામાં નામદાર પારેસ પરેહેજગારે સેતાબ એક ઘોડો સોનાની લગામ સાથેનો જરપ્પાનુંની નજદીક લાવીઠ્ઠાજેર કીધો, ને તે નેકબખત પ્પાનુંને તે જંગી ઘોડા ઉપર સવાર કરો જાણુલી પેહેલવાનોને હવાલે કીધી. તેવાર પછે તે નામદારભી કીનાનો તલવાર ઊઠાવી, રોકારી રોરની મીસાલ જાણુલી પેહેલવાનો સાથે લડાઇમાં આવયો, અને તુરાની તથા માજંદસનીઓ ઉપર રસતાબેજ ગુન્જવા લાગો. અને બીજી તરફથી નાપાક સમીલાસ પોતાની તેજ તલવાર જે જાણુલી સવારનાં સર ઉપર મારતો, તેને સરથી તે કમર લગી બે તુકડા કરી નાખતો. તે નાપાકનાં દેલમાં કોઈનો ડર હતોજ નહીં, તેથી જેમકે ગોસપંદના ગોઆસમાં રોર ફરે તે મીસાલ જાણુલી લશકરમાં બેદેહેસત ફરેતો હતો. એમ કરતાં જાણુલીઓમાંથી ઘણાએક સવારોને જીવથી મારોયા ને પાકી જે કોઈ જીવતા રહીયા તે જીવ લઈ નાહસવા લાગા.

હુકાયત લખીછે કે, આવી પોહોંચી મોખારેક કદમની
ખાતું ગોસસપ સમીલાસ માજંદરાનીની સામે
અને રસતો બંધ કીધો તે નામદાર ખાતુંએ
દેવજાદા સમીલાસનો.

એવામાં એકએક એક બારી પોકાર નીકલીયો તેણે કરી પાહાડ
નાં દેલભી ફાટી ગયાં. તું કેહે ગોયા એકસો પેહેલવાન એકઠા થઇ પો
કાર મારે એવો તે પોકાર નીકલીયો હતો. તે દેહેસત નાક પોકારમાંથી એ
વો અવાજ નીકલીયો કે, “અય બરગસતે બખતના હરા મજદા ચાર
હવે હું તારો અજલનો દોરો આવી પોહોંચી છુ. ને હુ તારા તનને તાબુત
ના તખતા ઉપર હમણાં બંધાઈછું.” તે સખત પોકાર સાંભલવાથી સમી
લાસનું દેલ પારાનો મીસાલ ધુણી, ને તેના હાથ તલવાર મારવાથી સુ
સત થઇ ગયા. પછે સમીલાસે મેદાનની તરફ નેગાહ કીધી તીહાં જોય
શું કે, એક સવારને મગર મછની મીસાલ પોકારતો દીઠો. તે સવાર
પાહાડની મીસાલના ઘોડા ઉપર સવાર થયેલો હતો, અને તેના દબદબા
ની દેહેસતે કરી જમીનમાં લરજો પેદા થયો હતો. તે દેલાવર સવારે એ
ક પેચદાર નેજો સાપની મીસાલનો પોતાના હાથમાં પકડેલો હતો અ
ને જેહરી પાણીની તલવાર હમેલમાં ખોશેલી હતી તથા શોકારબંધ ઉપર
સો પેચનો કમદ લટકાવેલી હતી, કે જે કમદના પેચે કરી જંગી હાથી
નેભી ખેંચી શકાય. તે નામદારે પોતાનાં તનમાં પાદશાહી બખતર પેહેરી
તે ઉપર જરી કમરબંધ બાંધેલો હતો, તથા સર ઉપર ફીરોજના જડાવ
ની કોલાહ મેલીને સાતસો મણનો ઝોરજ છતનાં હારનાં ઉપર મેલેલો
હતો તે નામદાર એરવેશ જોશ કરતી લડાઈનાં મેદામાં આવી પણ પો
તાના ખુબસુરત મોહોડાં ઉપર નેકાબના ખેલો, તેથી તું કેહે ગોઆ
આસમાનનો માહુતાબ વાદલમાં છુપો હતો. એવા દબદબા ભરેલા સ
વારને જોઈ નાપાકેજાદા સમીલાસના મોહોડાં ઉપરથી રંગ ઊડી ગયો.
પણ તે નામદારની લડાઈને વાસતે ગોસાએ કરી ઘોડાને એડ મારી આ
ગલ ચલાવીયો, ને પોકાર મારી તેને કહીઈ કે, “અય આલાકી ભરેલા
સવાર, પેહેલવાન લોકોના દરમેઆનમાં તારું નામ શું છે ? ને તુ કે

ણ નામદારથી તોખમ રાખેછે તે મને જાહેર કરીને કેહે. તથા તું એ વડો પોઠાર કરતો મારી સાથે શા વાસતે લડવા આવેયો છે.”

તેવારે દેલાવર પાનું ગોસસપે સમીલાસને જવાખ દીધો કે “અ ચ રજલા ચોર, તું એવડો જોસ કરતો મેદાનમાં આવી ને માડું નામ પુછે છે પણ જે વખતે તું માડું નામ સાંભલશે તેજ વખત તારો હોશ જ તો રેહેશે. અય બદનબદ દેવ હું પીલતન રૂસતમની ખેટી નામદાર પાનું ગોસસપ છું, હું કીનાએ કરી આસમાનના શેરનો શેકાર કરૂ છું. દેવોનો પાંધનાર અને જાદુગરોને તોડનાર નામદાર ફરામરજ તે મારો બા ધછે, કે જે નામદારે હીંદુસતાનમાં કલા કોહો નામના પાહાડ ઊપર રેઈ તન હેશસ દેવને જીવતો પકડી પાંધીયો હતો. જેહાનના દરમેઆનમાં મા ડું નામ પાનું ગોસસપ કરી કેહેવાય છે. મારા પાપ નામદાર જેહાંત પે હેલવાન રૂસતમે પીછ મરતખે રખશા ઉપર સવાર થયા પછે તુરાનના ત મામ પેહેલવાનોનાં સર નીચે નાખીયાં છે. ને હજુ બપ્પર તથા શેર ની મીસાલની લડાઈ કરેછે, તે મારા નામદાર પાપનો દેહેસતથી તું તે જગોથી ચોરની મીસાલ નાહસીને છુપેયો એ તરફ જાબોલસતાન ઉપર લડવા આવેયો છે. પણ અય બદનસલનાં ચોર, તું જાણતો નથી કે જેવારે મારો નામદાર પાપ તારા કામથી વાકેફ થશે, તેવારે તારી પછવા ડે આવીને તારી ઉમરનો દાહડો સીછા કરી નાંખશે. તુ જેહાન પેહલ વાન પોતે કીના બરેણો થઈ નર અજદાહાડાની મીસાલ દોડતો એ જગો આવશે, તે વખત તું તે પીલતન પેહેલવાનની લડાઈમાંથી ખસા સી પામવાનો નથી અગર જેહાન પેહેલવાન રૂસતમ પોતે નહી આવશે તો, પેહેલવાન ફરામરજને તારી પછવડે અજલના તોરની મીસાલ સેતા બ મોકલશે. અને તે નામદારની પછવાડે સરફરાજ બરજોબી આવશે. તે જવાં મરદોની લડાઈમાં તું ને તાબેસ રેહેશે નહીં. તે વગરે નામને ઉઠાવનાર જેહાનસોજ, તથા જંગી તમુર, એ બેહુ પેહેલવાનો જે લડા ધને વખત સરકસ શેરની મીસાલના છે તથા ફેરશાસપશાનો જે સામે સ વારની મીસાલનો છે તેસરવે સરદારો તા રાં મોતને વાસતે આવી પોહોઅ શો. તે વગરે નામનો ઉઠાવનાર જેહાંત બખસ જે વખત જાયછે તેમાં મગરેબ જમીનની તરફથી આવી પોહોઅશે. તે નામદારની સાથેજ લડા

૬૬૮૨ ૧૬૪.] પાનુ ગોશસપે સમોલાસ ઊપર કોષેની તાનાજની. ૧૦૫

થક કરી માન પોતાના નેઆગાન નેકનામ શોહોરાખની મીસાલનો લડા-
ચક છે, તે તમામ પેહેલવાનો તારી ખપ્પર સાંભલશે તેવારે શેતાખ પ-
રંદાં મોરગની મીસાલ દોડતા એ તરફ આવશે, તે વખત તારી તથા
તારાં લશકરની કસો નીસાન જોહાનમાં રહેવા દેશે નહીં. અથ હસમ-
જદા ચોર, કોઈપ્રી દેવ તથા પરીની તાકાત નથી કે, એ સીસતાનના
મુલકમાં આવી શકે. અગર કોઈ પાદશાહ મગરૂરી કરતો પોતાનાં
ભારી લશકર સાથે આવી સો વરસ લગી એ જગો લડાઈ કરે, તોભી
તેના હાથમાં એ જાબુલ શોહર આવે નહી. એ શોહરનો કોટ પુલાદના
લોહાંની મીસાલનો જખરદસત છે, તેથી તારું એ જગો કમું ચાલવાનું
નથી. અથ કમખખત, તારું નામ જમીન ઉપરથી ગુમ થઇ જજો. અ-
ગર હમો જમાનામાં જાતે ચોરતો છઇએ, પણ લડાઈને વખત મર-
દાનગી એવી તો રાખીએ છઇએ, કે હમો એક તન, શેરના ટોલાંને
પરાગદે કરી નાખીએ છઇએ, ને કીનાના ગોરજે કરી મસત હાથીનાં
મગજ ખાકમાં નાખીએ છઇએ. હમો હમારી તેજ ચુંગાલે કરો ચી-
તાઓની આંખો ફોડી નાંખીએ છઇએ. તેથી હું તારા તનને નામદાર
સામેસવારના ગોરજે કરી કુટી નાખશ. અને મારા નેજની નોકે કરી
તારી આખનાં દોદાં કાહાડી નાખશ. મારી ભારી કમંદના પેચે કરો
તુને જીત ઉપરથી ઉંધો ખાકમાં નાખીને તારા બેહુ હાથ સખત પથર-
ની મીસાલ પાંધી તું ને ખોઆશીયા ખેંચતો એ જગોથી રેથેનાં મેદા-
નની તરફ પાક દીનના પાદશાહ કેખોસશેની દરગાહમાં મોઝલરા, કે તે
નામદાર પાદશાહ પોતાના કીનાને વાસતે તુને સુલી ઉપર ચહડાવે, ને
ઈશન જમીનના પેહેલવાનોના તીરનો નેસાર તારાં તન ઊપર કરાવે, કે
તારા જેવો બદકાર ખીજો કોઈ લડાઈ તથા કીનો ચોરતો ઉપર ઉઠાવે
નહી. ”

જેવારે સમીલાસે નામદાર પાનુ ગોશસપની જોખાનથી એવા
સખુન સાંભલીયા, તેવારે તે નામદાર પાનુ ઊપર નેગાહ કરી કહીઈ
કે, “અથ, નાપાકજદો, તું એવડી બેહુદી વાત શા વાસતે કરેછે ? તું
પોતાના દેલમાંથી કીનો કાહાડી નાખીને લડાઈથી ગુજરીજ, ને સલુકથી
મારી નજદીક આવ, અગર નહી તો તું મારી લડાઈમાં મારી જશે. તું

લડાઈને વખત નોજવાન જરયાનુ કરતાં તો જોરેમંદ નહી હશે. તે જોર ત બી મેદાનમાં જોજ રવેશ ઉમર કરતી હતી, તેણે મારા હાથનો જખમ ખાધો તેજ વખત મારી નજદીકથી નાહાસી ગઈ છે. વાસતે તું પોતાના દેલમાં સમજ, ને સલુક પકડી મારી સાથે આસના થા, હું તુંને પોતાની જોરત કરી રાખું ને તારા સરને આસમાનના આક્રતાપ્ત પરાપ્ત પોહોંઆડું, કાં કે હું જોહાનનાં દરમેઆનમાં ઘણો પુજોરગ પુનીઆદનો ને ખુબસુસ્ત છું. વાસતે અગરજો તું મારી સાથે નેકા કરે તો તુને પાનુજોની પાનુ કરી હર જગો તારો હોકમ જરો કરું. પણ અવલ તું પોતાની જોપાનનો કશર કર, ને તે કોલ ઊપર તું પોતાનું દેલ જોશતવાર રાખ, કે હું સમીલાસ પેહેલવાન સેવાય તું કોઈ ખીજ મરદને પોતાનો ખાવંદ નહી કપુલ કરે. અગર જો વાત ઊપર તારો જન જથ તોબી પણ જો કોલ ઉપરથી તું કરે નહી. જોવારે તેં મારી સાથે જોવો કોલ કીધો, તેવારે તું જોમ કરી જાણ કે તું નર અજદાહાના મોહોમાંથી છુટો. યા જો સેવાય તું કાંઈ ખીજ મરજ રાખે તો તું જોમ કરી જાણજે કે, તેં પોતાને હાથે પોતાનાં સર ઉપર ખાક નાખી. મારા જોરની પાનુજો કરી તારા પેહુ હાથ ખાંધી, તારાં તન ઉપર ભારો બંધ ખાંધશ. અને તેવાર પછે સેતાપ સરકસ શેરની મીસાલ શેતાપી કરતો દોડતો જઈને જાપુલસતાન શેહરને વેસન કરી નાખશ, ને જો શેહરમાં જોક રાખસને જવતો સલામત રેહેવા દેવશ નહીં. તેમાં ખાસ તથા આમ, પુઠા તથા જવાન, ઉમરે પુગેલાં તથા નાંધલાં બચાં જો સરવેને જવથી મારશ, અને જો મુજબ સીસતાન શેહરને ખરાબ કરી પાણીને બદલે લોહીની નદી જરો કરશ. ”

જોવા સખુન સમીલાસની જોપાનથી સાંભલીને નામદાર પાનું ગોસશપ ગોસાથી આજરગોસસપની મીસાલ ગરમીમાં આવી, ને સમીલાસને કહીઈ કે, “અય ઊંધે બખતના નાપાકજદા દેવ, જોતું પેહુંડું પોલવું જોકદમ મોકુફ કર. ધાસનાં તંખાંમાં કુલની ખુશખો હોયજ નહીં. અય નાપાકજદા જોર, જોવી ખાહેશમાં તો તારો જવ જશે, ને જોવા ખરા ખીઆલ તથા અંદેશમાં તું પોતાનો જન પરખાદ કરશે. અગર મને ફાડનાર વડે પોતાની જોરતની મીસાલ બગ-

દક્ષિણ ૧૧૫.] પાનું ગોસસપ અને સમીલાસ વચ્ચે લડાઈ. ૧૭૭

લમાં પકડે ને મારી ઊભેદની આંખ આંધણી કરે તે મારો નજદીક બેહેતર છે, પણ તારું બદસુરત મોહો ખોદા મને દેખાડે નહીં. અથ બદકર દેવ, તારી ખુશખો કરતાં મને વાધનાં મોહોડાંની બદખો બેહેતર છે; અગર મારાં તન ઊપર સો વીધુ દંખ મારે, અગર કીનાથી સો આદમી એકઠાં થઈ એકજ હોમલે મારા સીનામાં તેજ ખંજર મારે, તે મને પસંદ છે; પણ તું નાપાકજનદો હરામ તોખમનો દેવ એવી વાત કરેછે તે મને નાપસંદ છે. અગરચે તું પોતે હાથે મારા તનને આજર દે, તે તારે આજર તારાં બદ દીદાં કરતાં મને બેહેતર છે. અથ ઊંધા બખતના, તું એમ કરી જાણ કે તેં એવી ખાહેશમાં પોતાનું સર પ્રવ્યાદ કીધું છે. અથ નાપાકજનદા ચોર, તું નથી જાણતો કે પાગની ખાસે ઊકરદો હોય તે કેવો નાદરસત લાગેછે, તે મોસાલ તું નાપાક બદસુરત દેવ મારા સાહેબાને યાને મારા ચોરાને પ્રાપર આવી નહીં શકે તો તું હસમજદો મને પોતાની ચોરાત કરી બગલમાં શું પકડે ? એથ કમબખત તું તો એવો ખુરો મરદ છે, કે તારા મુઝા પછે તારું મગજ તથા તારું કલેજું એવું બદખો બરેલું થશે કે તું ને સગભી ખાશે નહીં.”

હોકાયત લખીછે કે, લડાઈ કીધી જેહાન પેહલવાન
રસતમની ખેટી નામદાર પાનું ગોસસપે નાપાક
સમીલાસ માજંદરાની સાથે.

એ રવેશ કહોને તે નામદાર પાનુંએ ગોસામાં આવી પોતાનો લોહનો નેજો ઊઠાવોઆ, તેથી સમીલાસેભી પોતાના હાથમાં નેજો પકડીને ગોસાથી એક એક ઊપર હીમસો કરીને લડાઈ કરવા લાગા. તેમાં એક બદસુરત ને બદખોઇ બરેલો દેવ હતો, ને બીજો દેલને આરામની બખરાનાર ખુશખોદાર અને ખુબ ચેહરેનમુન પરી હતી. તે બેહુ જંગીઆ બે શેર યા બે કીના બરેલા અજદાહા હતા, યા બે બખર હાથમાં નેજ પકડીને લડતાં હતાં, યા બે બલનાં વાદલ એક એક ઊપર જોસથી દોડતા હતા, યા બે ચીતા પાહાડના સર ઊપર બે

સીને પોકાર મારતા હતા. એ રવેશ તે બેહુ સવાર ઘોડાની પોઠ ઊપર બેસીને પોકારતા, અને નેજાની નોક એક એક ઊપર મારતા હતા. બેહુ તરફનાં લશકરમાંથી નગારાના આવાજ નીકલતા, તેઓનો ગોલબાં-ગ આસમાન લગી જતો, ને તમામ લશકર તેઓની લડાઈના તમાસા ઉપર નેગાહ કરતાં હતાં, ને એમ કરી કેહતાં હતાં કે, “ એવી સખત લડાઈમાંથી શું પરીણામ નીકલશે, અને કોણની મદદ એ આસમાન કરશે, ને કોણ ઉપર એ આસમાન સીધા થશે ?” એવી રીતે બેહુ તરફનાં લશકરો ગોફતેગોમાં હતાં. એમ કરતાં તે બેહુ દેલાવરોએ અપરૂ ઊપર ચીત ચઢાડીને એક એક ઊપર તરણસો નેજા મારીયા, તેથી તેઓનાં બખતર ફાટી ગયાં, ને તેઓના નેજાના નોક તુટી ગયા તોભી તે બેહુમાંથી એક સવાર જમીન ઉપર પડીયો નહીં. પછે તે બેહુ લડાયકોએ પોતાના ઘોડાઓની લગામ ખેંચી, કેટલાએક કદમ પાછલા પગે ઘોડાને હટાવીને એક એકથી દુર જઈ ઉભા, ને એક એક ઊપર ગોસાથી ધુરવા લાગ્યાં, તેઓનાં મોહોડાં કફ બરેલાં ચયાં હતાં.

એવામાં નામદાર પાનુ ગોશસપે પોતાનાં લશકરની તરફ નેગાહ કરી જોયું તો તેની નજર પોતાની બેન જરપાનુ ઉપર પડી. તે નામદાર પાનુનું સર જખમી થયલું, ને બેહુ દોદાં પાણી બરેલાં હતાં. જે વારે પાનુ ગોશસપે એ રવેશ દોડું તેવારે ઘણી દરદ બરેલી થઈ, ને ફરીથી લડાઈનો ઘોડો તેજ કીધો, ને આજ રગોશસપની મીસાલ મેદાનમાં આવી. તે નામદાર પાનુએ આવતાંવાર શેકારબંદ ઊપરથી પોતાની કમંદ ઉઠાવી ને સમીલાસ ઊપર ઉલટે હાથે નાખી, તેથી તે માજદશનીનો ગરદન બંધમાં આવી. તેવારે સમીલાસેભી મહસત શોરની મીસાલ પોકાર મારીને તે પાનું ઉપર પોતાની કમંદ નાંખી, તેથી પાનું ગોશસપનીબી ગરદન બંધમાં આવી. પછે બેહુ દેલાવરોએ પોતાપોતાના ઘોડા પાછા ફેરવીયા, ને એક એક ઊપર જોશ કરવા લાગ્યા. કબી સમીલાસ ગોશસપ પાનુ ઉપર જોર કરતો, ને કબી પાનુ ગોશસપ સમીલાસ ઊપર જોર કરતી, ને ફરતા આસમાન લગી શોર ઉઠાવતી. એમ કરતાં તે બેહુ સરકસ સવારોના બેઅંદાજે જોર કરવાથી તેઓની કમંદ તુટી ગઈ, તેવારે બેહુએ પાછા ફરીને નવી લડાઈ શરૂ કીધી. અવલ પાનુ

ગોશસપે પોતાનો ભારી ગોરજ ઊઠાવીને સમીલાસને કહીજી કે, “અથ હુરેમન જાદા દેવ તુંને લાયક છે કે, એક જરખ મારા ગોરજનો સંભાલે.” તે નામદાર પાનુનું એટલું કેહેવું કે સેતાપ સમીલાસે પોતાનાં સર ઉપર ઢાલ પકડી, પણ તે કીનાની લેનાર પાનુએ તેની ઢાલ ઉપર એવેતો ગોરજ મારીઓ, કે તેજ વખત તું કેહે ગોયા સમીલાસનો હોશ જતો રહીઓ હતો, ને તેની આંખમાં ચક્ર આવી ગયાં, તેણે કરી સમીલાશે ઘોડાની પીઠ ઊપરથી જમીન ઉપર પડવા આહીજી, પણ શરમને વાસતે હોશીઆરી પકડોને છન ઉપર એસતવારીથી ખેઠો રહીઓ. પછે સમીલાસે પાનુ ગોશસપને કહીજી કે, “અથ સગછને તોખમની ઓ સંતો, મગર તમે લોકો શું હુરેમન છો? જોવામાં તો તેઓ લોકો જાતે ઓરત છો, પણ કામ તો મરદાંને મરદનાં કરેછો અને લડાઈને વખત તો નરે શેરની ચુંગાલ ઉપર પંજો મારતી દેખું.” એ રવેશ સમીલાસ કેહેતો હતો, એવામાં શેરની પકડનાર પાનુ ગોશસપે તરણ ગોરજ પેદરપે તે માજંદરાની ઊપર મારીઓ. તેવાર પછે તેકી ના ભરેલા દેવની વારી આવી, તેથી તે નાપાકે ગોસાથી પોતાનો ભારી ગોરજ ખેડુ હાથે ઉઠાવીને પોતાનાં સર ઉપર ફેરવીને તે નામદારી ભરેલી ઓરત ઉપર એવા તો જોરથી મારીઓ, કે તેનો આવાજ આસમાન લગી જઈ પોંહાંચીઓ. તેના જરખે કરી પાનુ ગોશસપનાં નખોમાંથી લોહી જરી થયું. તેના દરદથી તે પાનુનાં આંહો ઉપરથી રંગ ઉડો ગયો, ને તેનું તન પાસની મોસાલ ધુજવા લાગું. તે મામલો જોઈને નામદાર પારેસ પરેહજગારનું દેલ તે પાનુના ગમથી પ્લલીજી. જેવારે સમીલાસ તે ઊપર ભારી ગોરજ મારીને ઘોડો દપટાવતો દુર જઈ ઉભો, ને તે ઉપર નેગાહ કરી જોયું તો તે નામદાર પાનુને પોતાની પાનુ તથા ગરદન સાથે સલામત ઊભેલી દીઠી. તેવારે તે નાપાક ગોસામાં આવી ખીછ મરતખે ગોરજ ઉઠાવી તેની નજીક આવી, અને ગોરજ તે ઉપર મારીઓ, કે તે પાક જાદ પાનુને ઘોડા ઉપરથી પાકમાં નાખે, પણ તે હોનર ભરેલી પાનુ એ તેનો ગોરજ રદ કરી નાખીઓ. તેવારે તે ખુરી નસલના દેવે તરીછ મરતખે તે દેલાવર પાનુ ઉપર પોતાનો ગોરજ મારીઓ. જેવારે તે પદ કાર દેવના તરણ જરખ પુસ થયા તેવાર પછે પાનુ ગોશસપે સમીલા-

સને કહીજી કે, “અથ યેહુદા મગજના પ્લદસુરત દેવ, આપણે તરણ લડાઈતો લડી ચુકા, તેમાં અવલ નેજાની પીછા કર્મદની અને તીજ ગોરજની; હવે એક ચોથી લડાઈ તલવારની છે, તેથી હવે તું મારી તલવારનો જન્મ સંભાલ. ” તેજ વખત નાપાકજદા સમીલાસે પોતાનાં સર ઉપર હાલ પકડી, એવામાં તે હોનરની રાખનાર પાનુ આજર-ગોશસપની મીસાલ પોતાનો ઘોડો દપટાવતી આવી, કે પોતાની તેજ તલવારે કરી તેનું તન ખાકમાં નાંખે. પણ તે વખત સેતમગાર સમીલાસે પાનું ગોશસપના હાથ ઊપર નજર કીધી તેથી વીચાર કીધો કે, “અગર જો એ જન્મ મારાં સર ઊપર પડશે તો મારા સર ઊપર રસતા જેજ ઊઠાવશે.” એવો અંદેશો કરી સમીલાસ છત ઉપરથી કુદી ને ઘોડાની દુમચી ઉપર બેઠો, પણ તે પાનુના જરબની દેહેસતથી તેનું દેલ નાસપ્પર થયું હતું. એમ કરતાં તે પાનુની તલવાર જેવો સમીલાસ ઊપરથી છતકી તેવી તેના ઘોડાની ગરદન ઉપર લાગી, તેથી સમીલાસના જંગી ઘોડાની ગરદનથી સર કાપી નાખીજી, તેજ વખત ઘોડો ખાકમાં પડીઓ, તેની સાથે નાપાકજદો સમીલાસ બી ખોઆરોથી જ-મીન ઊપર પડીઓ, ને તેનું મોઢો ખાકે ભરાઈ ગયું. પણ સેતાપ્પ જગોથી ઊઠીને પખતરની દામન ગેરદાનીને ગોસાથી અપ્પર ઉપર ચીન લાવીયા, એવામાં પાનું ગોશસપે પીછા મરતબે લડાઈના ઘોડો દપટાવીયા. તેના હાથમાં લોહીની રેડનાર તેજ તલવાર હતી. એવો મામલો તેણે પોતા ઊપર દોઠો તેથી ગભરાઈને તે નાપાકજદા સમીલાસે દુરથી તે પાનું ઊપર પથર મારવા શરૂ કીધા. જેવારે તે નાપાકે એવી પથરની લડાઈ શરૂ કીધી તેવારે પાનું ગોશસપનું દેલ દરદ ભરેલું થયું. એવામાં સમીલાસના લશકરમાંથી સેતાપ્પ માજદરાની લોકો તેને વાસતે એક તકવર ઘોડો લાવીયા, તેથી સમીલાસ સેતાપ્પ કુદીને તે ઊપર સવાર થયો. પછે તેણે એક શાનુર ઘણું ભારી, વજનમાં પસે મણ કરતાંબી છઆદે હતું તે હાથમાં પકડીજી, ને એક પોકાર પપ્પરની મીસાલ મારીને નામદાર પાનું ગોશસપને કહીજી કે, “અથ સગલ પપ્પા રૂસતમની રજલી બેટી, હવે તું એક જરબ મારા હાથનોબી સંભાલ.”

હુકાયત લખીછે કે, જખમ ખાધો નામદાર પાનું ગોશસપે
નાપાકજદ સમીલાશ માજંદરાનીને હાથનો અને
પાછું ફરીગિં જખુલી લશકર સીસતાન શેહરમાં.

જેવારે સમીલાસની જુવાનથી એવા સખુન પાનું ગોશસપે સાં-
બલીયા અને તે દેવને સાતુર ઉઠાવો પોતા ઊપર આવતો દીઠે તેવારે
સેતાપ્ત તેણે પોતાના સર ઉપર ઢાલ પકડી. એમ કરતાં નાપાક સમી-
લાસે પોતાનું સાતુર તે પાનુની ઢાલ ઉપર મારીઠું, તેથી તેની ઢાલના
પે તુકડા થઈ ગયા. જેવારે ઢાલ કપાઈ તેવારે કોલાહ ઉપર જખમ
આવી પોંહાંચ્યા, તે જખમે કરી તેની જરી કોલાહનાભી પે તુકડા
થયા. ને તે સાતુર પાનું ગોશસપનાં સરમાં તરછું લાગું, તેથી પાનુના
સરમાંથી લોહી જરી થયું, પણ તે નામદાર પાનુએ પોતાનું સર ચો-
રાવી લોધું તેથી તેનું સાતુર પાનું ગોશસપના ઘોડની ગરદનમાં લાગું,
તેથી તેના તકાવર ઘોડાનું સર દડીની મસાલ ઊડો ગયું ને તે નામવર
પાનું પોતાનાં ઘોડા સાથે જમીન ઊપર પડી; પણ જેવી પડી તેવી શો-
તાપ્ત શેરની મીસલ ઉઠી ઉભી. એવામાં સમીલાસે પોતાનો ઘોડો તે
જગોથી સેતાપ્ત આશલ ચલાવીયો, ને કેટલોએક આગલ નીકલી ગયો.
જેવારે એવો મામલો પારેસ પરેહજારે દીઠે, તેવારે જખુલી લશકરન
લોકે ઊપર પોકાર મારીને કહીઠું કે, “અય મારા નામદારો, એક મ-
રતમે તમે સરવ કોઈ પોતાના ઘોડા દપટાવતા પાનું ગોશસપની મદદે
જાઓ, હવડાં તેની યાદી કરવાનો વખત છે. તેથી તે પાકજદ પાનું
ઊપર પોતાનો જન દેદા કરે.”

પારસ પરેહજારનું એટલું કેહેલું કે, કીનાતા લેનાર જખુલી
લશકરે પોતાના ઘોડા મેદાનમાં જોહોકીયા, ને તે જગો પાનું ગોશ-
સપની મદદ કીધી. પણ તે નામદાર પાનુંના સરમાં જખમ લાગેલો
હતો, તેથી તેના સરમાંથી ખેશુમાર લોહી નીકલતું હતું, તેણે કરી
તેનું વખતર લમામ પરવાલાંના રંગનું થયું હતું, ને તે પાનું ગાબરી
પડી ગયલી હતી. જેવારે સમીલાસે તે જખુલી લશકરને મેદાનમાં આ-
વેલું દીઠું, તેવારે પોતાનું સાતુર ઊઠાવીને જખુલી લશકર ઉપર જઈ

પડીઓ, તેથી તમામ જમીન લાલના અમતનો મીસાલનો કીધી. તે ના પાકજદો દેવ જે કોઈ ઊપર પોતાનું સાતુર આસ્તો તેને સરથી તે કમર લગી ચીરી નાખતો, તેથી જન્યુલી લોકોના દેલ ડર બરેલાં થયાં હતાં. પછે એક મરતપે તમામ જન્યુલીઓએ પોતાનો તેજ તલવાર ઉઠાવોને જેમકે વરસાદના કતરા વરશે તે મીસાલ સમીલાશ ઉપર જખમ મારવા લાગા. પણ તે ના પાકજદો હુરેમનની ખાતેરમાં કાંઈ હતુંજ નહીં. તે દેવ જન્યુલીઓને પોતાનાં એક જખમે કરી ગેરદોષેય કરી નાંખતો હતો. એમ કરતાં તેની લડાઈમાં ઉભું રહેવાની કોઈ જન્યુલીને તાકત રહી નહીં, તેથી તેની દેહસતે કરી તમામ લશકર પોતપોતાનાં ઘોડાઓની લગામ ફેરવી પાછું ફરી નાહાસવા લાગુ. તે ગભરાતની અંદર આદમી-ઓ ઊપર આદમી પડવા લાગાં જેથી ઘણાંક આદમીઓ જખમી થયાં, એ રવેશ તે જન્યુલી લશકર ના પાકજદો સમીલાસની દેહસતથી ડર ખાઈ નાહાસતું હતું. તે સરવે કોઈ નાહાઠા તેવા સીસતાનની તરફ ગયા. જેવારે પાનુ ગોશસપે પોતાના લશકરને એ રવેશ નાહીમત થઈ નાહાસતું દોડું, અને પોતે તો પોતાના તનથી જખમી થયલી અને સવાસવારોનો ઘોડોબી નહીં તેવારે નાચાર થઈને તે સરફરાજ પાનુએબી સીસતાનનો રસતો પકડીઓ. ને પારેસ પરેહેજગારની સાથે સીસતાનની તરફ મોહો કીધું. જેવારે શેહરમાં દાખલ થયાં તેવારે શેહરના દરવાજા બંધ કીધા. એ ખપ્પર હોસ બરેલી ખુરશેદ પાનુને થઈ, એવામાં પા-મદાદનો વખતખી નજદીક આવી પોહિંચીઓ, ને આફતાપે પાહાડનાં સર ઉપર તલવાર મારી, ને સીહા રાતનો પડદો ફાડી નાખીયો. ચાને આફતાપ પાહાર નીકલીઓ, તેવારે ખુરશેદ પાનુ જખમી થયલી પા-નુઓની નજદીક આવીને જોયશું કે, તેણે તે ખેહુ ખેટીઓને જખમી દીધી. તેવારે તેની આખમાં આંખુ આવીઆં, ને ગાભરી પડી ગઈ. ને શેતાપ હોકમ કીધો કે, હકીમને ખોલાવે. તેજ વખત હકીમ લોકો આવી હાજર થયા, ને તે રૂપાના પદનની પાનુઓના તન ઉપર જખમ હતા તોઆં મલમ મેલીને પાટા પાંધીઆ, ને તે ખેહુ પાનુઓને મા-વજતથી રાખી. પછે જલેજરની ખેટી ખુરશેદ પાનુએ પોતાનાં તનમાં લડાઈનો અસપાપ પેહેડીયો, ને ફરીથી કોટની સફીલતા ખોરજ ઊપર

આવી તે નામદાર પાનુંની સાથે સીસતાન શેહેરના તમામ દાનાંવ આદમીઓ હતા, તેઓએ હરતરફથી કોટના ઘોરખોની ખબરદારી કીધી, ને કોટના કંઠુશઓ ઉપર ભારી પથરાઓ ગોઠવાવીયા. અને તમામ કોટની સફીલ ઉપર આદમીઓ ફરતાં મેલીઆ. તે કોટના સરવે દરવાજાને તાલાં દેવાડીઆ, ને પુલ તથા પાવડા ઉઠાવી લીધા. અને તે કોટની ખાહીમાં પાણી હતું તેથીભી જીઆદે ભરાવીજી. એ રવેશ પુરશેદ્યાનુચ્ચે સીસતાનમાં ખબરદારી કરી શેહેરનું કામ રાસત કીધું, ને તમ મ લડાઈનો સામાન હાજર રખાવીયો.

હુકાયત લખીછે કે, આવી પોંહોંચીયો સમીલાસ
માજંદરાની શેહેરના દરવાજાની નજદીક
અને ગોફતેગો કીધી તે બદકાર
દેવે યુજોરગ જાલેજરની બેટી
પુરશેદ્યાનું સાથે.

હવે પેલી તરફ સમીલાસે પણ જોહાન પેહેલવાન રસતમની બેટીઓનાં જોર તથા મરદાનગીની તલવારથી પોતાનાં લશકરનો ઘણીએક ખશખી દીઠી, અને પોતેભી તે પાનુંઓના હાથથી આજેજ થયો હતો, તેથી સરમાયો. અને પોતાના દેલ સાથે અફરોસ કરી કહીજી કે, “મેં પોતાની નાદાનીથી એમ જાણીજી હતું કે, સીસતાનમાં કોઈ પેહેલવાન નથી તેથી હું તે જગો જાધને જોહાન પેહેલવાન રસતમની બેટીઓને આરાનીથી પકડી લેવશ. પણ એ પાનુંઓએતો એ જગો મારી આપરૂ લોધી ને મારાં તમામ લશકરની હજુર મારી સાથે મરદાને મરદનો મીસાલની લડાઈ લડીને મને રેસવા કીધો. તેથી મારાં લશકરના લોકો માહોમાહીમાં એમ કરી વાત કરેછે કે, સમીલાસ તો કેહતો હતો કે, ‘હું જોવા પેહેલવાન જોહાનના દરમેઆનમાં લશકરનો મારનાશે બીજાં છેજ નહીં, પણ એને તો જોહાન પેહેલવાન રસતમની બેટીઓ એ રેસવા કરી આઆરીથી ખાકમાં નાખીયો, વાસતે એ સમીલાસ જાબુલી પેહેલવાનો સાથે શું લરશે. એ રવેશ મારી રેશવાઈની વાત

કરેછે. વાસતે હવે તો એ શરમ ભરેલો રીતે જીવીઆ કરતાં મોહોત આ-
વે તો ખેહેતર છે.” એ રવેશ નાપાક સમીલાસ પોતાના દેલમાં ગમગી-
ન થઈ આંખમાં આંખું લાવી પોતાના દેલમાં અકૂશોસ કરતો હતો.
પછે સેતાબીથી પોતાનાં સીહા પાહાડની મીસાલના ઘોડા ઉપર સવાર
થયો, તે નાપાકની આસપાસ તમામ તેનું લશકર હતું, તે લશકરની
તમામ તલવાર તથા નેજનું મારનાર હતું. તે વખતે સમીલાસનાં સર
ઊપર મગરમછની મીસાલનો બુડો ઉડતો હતો, તે ગોસા ભરેલો હાથી-
ની મીસાલના ઘોડા ઉપર ખેઠેલો હતો. તેણે પોતાનો બારી પાહાડની
મીસાલનો ગોરજ જીતના હરના ઉપર ધરેલો, તથા મગરમછના ચરમનું
પપ્પતર તનમાં પેહેરેલું, અને ગોથા ફરતા આસમાનને વીધે તેવો ને-
જો હાથમાં પકડેલો, અને પીઠ ઉપર તોરનો બાથસે પાંધેલો
તથા હમેલમાં એલમાસને રંગની તલવાર લટકાવેલી, ને કીનાથી દાંત
ઉપર દાંત ધસતો, એ રવેશ ગોસાથી પોતાનાં લશકર સાથે સેતાબી
કરતો સીસતાનની તરફ વાની મીસાલ નીકલી આલીયો.

એમ કરતાં જોવારે સમીલાસ રાહના દરમિયાનમાં સીસતાન શે-
હેરની નજદીક જઈ પોહોંચીયા તીઆં જઈ જોય શું કે તે કોટની
આસપાસ પાહીમાં ઘણુંએક પાણી ભરેલું દીઠું, ને તમામ પોરજ તથા
કોટની સફીલ ઉપર લડાઈના કરનાર પેહેલવાનોને તમામ સામાન સાથે
તઈઆર ઊભેલા દીઠા. તે સીસતાન શેહેરના મોટા દરવાજાના પોરજ
ઉપર પે તરણુ જરી અતલસના સાયબાન એંચેલા હતા. તે સાયબા-
નોના થંબ સોનાનાં, તથા ચેપો રૂપાની, તથા તમામ રસીઓ રેસમની
હતી, અને તે ઉપર બી તમામ જર વીટેલું હતું. અને તે સાયબાનોની
આસપાસ ફરતી પે કીમતી મોતીઓની જલરો પાંધેલી હતી. અને તે
સાયબાનની નીચે શુનાની એક કુરસી પાદશાહી ગોહેરના જડાવની
આડેલી હતી. તે પાકીજે ખુરસી ઉપર સરફરાજ જલેજરની નામદાર
ખેટો ખુરશેદ બાનુ બારે દબ્બપા સાથે ખેઠેલી હતી. તે પાકજદ આ-
રતે પોતાના આફતાબની મીસાલના ચેહેસ ઉપર નેકાબ નાખેલો, અને
તેણે પોતાની બાજુ ઉપર મેહેયુબોના અબ્બરૂની મીસાલની વાંકી કેમ-
ન લટકાવેલો, ને પોતાના સીધાં કંદની મીસાલનો એક તોર હાથમાં

પકડેલો, ને તેની આસપાસ જરી ચટકાના સપ્તનારા સવારો કમરબંદ પાંધીને અદબથી ખેદમતમાં ઊભેલા હતા. એ રવેશ તે નામદાર પાનું દબાવ્યા સાથે ખુરશી ઉપર બેઠેલો હતી. તેની નજદીક પારેસ પરેહજ-ગારબી પોતાના હાથમાં તીર કમાન પકડીને ઊભેલો હતો.

જેવારે નાપાકજનક સમીલાસે એ રવેશનો તમાસો જોયો તેવારે કેહરમા આવી પોતાનું માહો શેહેરની તરફ ધરીજી, અને ખાહીનાં સર ઊપર જોરા કરતો પોતાનાં લશકર સાથે આવી પોહોવ્યો. તે નાપાક જનક દેવને જોવાથી ખુરશીદ પાનુંના દેલમાં ગમ પેદા થયા. પછે ના-પાક સમીલાસે એક પોકાર શેહેરના લોકો ઊપર મારીને તેઓને કહીજી કે, “તમે લોકો સેતાપ તમારી સરદાર ખુરશીદ પાનુંને કેહો કે તે તાકીદથી શેહેરના દરવાજા ખોલે અને તે ખુરશીદ પાનું પોતાની સાથે રસતમ જહાન પેહલવાતની બેહુ બેટીઓને લેઈને મારી નજદીક આવે અને રસતમનો તમામ ગંજ ખજાનો જે હપતકેસવર જમીનના કરતા છઠ્ઠાદે છે તે સરવે મારે હવાલે કરે. બીજું તમારી સરદાર ખુરશીદ પાનુંને કહો કે તે પોતે રસતમની બેહુ બેટીઓ સાથે મારી ચોરતો થઈ રહે તો તમે સરવ કોઈ એ જગો અમનમાં રહેશો. તે તરણડે પા-નુંઓ મારે સવાધીન થયા પછે હું તે પાનુંઓને એ જગોથી પાદશાહો ના પાદશાહા અફરાસીઆપની નજદીક લેઈ જાજી, ને તેઓનો ગુનાહ માફ કરાજી ને તમારી સરવેની તકસીર હું મારી લેજી. વાસ્તે તમે સે-તાપ એ શેહેરના દરવાજા ખોલીને મારી નજદીક આવો. આ નહી તો તમે પોતાને હાથે પોતાના સરઉપર ખાક ભરશો. હું એક સાયતમાં એ શેહેરને પાયામાલ કરી વેરાન કરી નાખશા, ને તુરાન જમીનના પાદશાહના રોશન ખખતની મદદથી એ શેહેરમાં એક આદમીનેબી છવતું રહેવા દેવશ નહી.” સરફરાજ ખુરશીદ પાનુંએ જાણ્યુ શેહેરનાં ખોરજ ઊ-પરથી નાપાકજનક સમીલાસની જુપ્પાનથી એવા બદ સખુનો સાંભ-લીયા, તેવારે તે નામદાર પાનુંએ અકલ તથા દાનાઈથી તેને જવાબ દીધો કે, “અથ બદ યુનીઆદના નાપાકજનક ચોર અજંદારાની, હું જા છું છું કે, હવે તારી જી મરનો ઘોડો ચાલવાથી થાકે છે. હું તથા તારો પાદશાહા અફરાસીઆપ હમેશી માહાતમ ભરેલા રહેજો, ને તારું ખખર

જીધું પડ્યો. અય પદ તો ખમના, તેં જ્યેશેહરની લડાઈમાં જોયું કેં જ્યે જગોની જ્યોરતોના હાથથી મારો દાહડો સીદા થયો, તેવારે તું મકર તથા ચારાજ્યે કરી જત્યુલસતાન શેહર ઉપર લડાઈ કરવાને આવીયો છે, પણ તું જાણતો નથી કે તારાં જ્યેવાં પુરાં કામની જોહાનપેહેલવાન રૂસ-તમને ખપ્પર થશે તેજ વખત તે નામદાર તારી પછવાડે મગરમછની મીસાલ દોડતો આવી પોહોંચશે, ને તારા જીવથી ગરદ કાઢાડી નાંખશે. અને તારી તથા તારાં લશ્કરની ધુલ કાઢાડી નાંખીને તુંને જીવતો પક-ડીને સુલી ઊપર ચડડાવશે. અય હુરામજદા ચોર આજ લગે જ્યે સોસતાનના કોટમાં કોઈ પેહેલવાનેબી રખતો પાડીયો નથી, ને જ્યે શેહર કોઈથી લેવાઈ શકાયું નથી. અગર જ્યે જગો તું જોવા જ્યેક હ-જાર સમીલાસ સો વરસ લગો લડાઈ કરે તોબી જ્યેક રજ પરાપ્પર તારાં કામની સીધી ચાય નહી. વાસતે તું જ્યે સખત લોહાની મીસાલના કીલા સાથે શું લડશે ? તે કોટ તો જોહાન પેહેલવાન કેરસાસપનો પ-ધાવેલો ધણો જ્યોસતવાર અને સખત છે.”

હુકાયત લખી છે કે, ચુંગાલ નાખી નાપાકજદા સમીલાસ માજંદરાનીજ્યે સીસતાન શેહરના કોટ ઊપર.

જોવારે સમીલાસ માજંદરાનીજ્યે ખુરશેદખાનુંની જુખાનથી જ્યે-વા સખુન સાંભલીયા, તેવારે ગોસામાં આવીને પોતાનાં અપ્પર ઊપર ચોન લાવીયો, ને પોતાના ઘોડા ઊપરથી સેતાપ્પ નીચે ઊતરીયો, કારણ કે ખુરશેદખાનુંના સખુનોથી તે નાપાકજદા દેવતું દેલ જખમી થાયું હતું. તેથી અરવંદ રોદ નદીની મીસાલ જોસમાં આવીને સેતાપ્પ પ-ખતરની દામાન ગેરદાનીને પોતાનાં લશ્કર ઉપર આવાજ મારીને કહી-લું કે, “અય મારા નામદારો, તમો સરવે કોઈ ઘોડા ઊપરથી પીઆદા થાઓ, ને પખતરની દામાન ગેરદાનો અને મારી મીસાલ પોતાનાં જન મોહોત ઊપર ધરો. આપણે જ્યેક મરતખે જ્યે શેહર ઉપર ગલખે કરીને જત્યુલ શેહર વેરાન કરી નાખીયે, ને જ્યેમાંનાં તમામ લોકોને જીવથી મારીયે, ને જલના ખાનદાનના લોકોને કેદ પકડીયે !” તે નાપાકજદા

દેવનુ એટલું કેહેલું કે તરીસ હજાર માજંદરાનીઓ દોજખના દેવેની મોસાલ તઈઆર થયા. તે તમામોએ સેતાપ પોત પોતાના છુથીઓ તથા ધોડાઓ ઊપરથી ધોઆદા થઈ પપ્પતરની દામનો ગેરદાની કીના ઊપર ફેલ ધરી, ગોસામાં આવોયા, ને સરવ કોઈએ હાથમાં આચી કમાનાં તથા ખંદગી તીરે પકડીયા.

એમ કરતાં ઊંચે તથા નીચે લડાઈ શરૂ થઈ, પણ સમીલાશના લશકરના લોકો જે નીચેથી તીર મારતા તે ઊંચે હવા ઊપર ઊડી જતા પણ જખુલી લોકો જે ઊંચેથી તીર મારતા તે સમીલાશના લશકરના લોકોના સરમાં તથા તનમાં લાગતા હતા જેથી તે લશકરની ભારે ખરાબી થાતી. તે લડાઈમાં ભારે ધર પકડ પાધમારના આવાજ નીકલતા. એક કેહેતો કે ધર, ને પીજો કહેતો કે પાંધ, તો તરીજો કેહેતો કે છોડ, અને ચોથો કેહેતો કે માર, એ રવેશ ડરામનાં પોકારો તે જઓ નીકલતા હતા. અને એટલા તો તોર હવા ઉપર ઊડવા લાગા, કે તેણે કરો વાદ-લના ઘેરાની મોસાલ આક્રમણને પરદો થઈ ગયો હતો. એમ કરતાં ઘણીએક સખત લડાઈ થઈ, તેમાં સમીલાશના તુરાની તથા માજંદરાની લોકો ઘણાએક જખમી થયા, તેથી એસુમાર લોહીનો નદો જરી થઈ. તે લોહી પેલી ખાહીમાના પાણીમાં જઈ મલીજી તેથી તે પાણીની લાલ રંગનું થયું. પણ જે જગો ઊપરથી નામદાર પુરોદ્યા પાનુંનાં હાથથી તીર છુટતો તે પેહેલજાનોનાં તનમાં પાછલાં પડ લગી ખેરી જતો હતો. જેવાર સમીલાશ માજંદરાનીએ એવો સખત લડાઈ દીઠી, તેવાર પોતાનો પાહાડની મોસાલનો ભારો ગોરજ ઉઠાવોને દરવાજાની નજદીક જવાનો કશદ કીધો. અવલ તે નાપાકે પોતાની ઢાલ મોહોડા ઉપર પકડી, અને વંદેલીયાનાં વાની મોસાલ તે દેવે લડાઈનો કશદ કીધો. તેને આવતો જોઈને પુરોદ્યાનાનું પોતાની પુરશી ઊપરથી ઊઠીને કોટની સફીલ ઊપર આજીને લડાઈનો હાથ ખોલીયો, ધઆને સમીલાસ ઊપર તીરનો મારો આલુ કીધો, પણ તે વખતે નાપાકજનદા સમીલાસે પોતાનાં તનમાં સખત પપ્પતર પેહેકેલું હતું તેથી નામદાર પુરોદ્યાનાનું તીર તે નાપાકના તનમાં કારો લાગા નહી. એમ કરતાં તે નાપાકજનદો દેવ વંદેલીયાનાં વાની મોસાલ દોડતો ખાહીને માથે આવી ઊભો, ને આ-

૧૧૮ સમીલાસની લગાણથી ખુરશીદખાનુને અદેશો. [ખરબે નાનું-

દેશો કરવા લાગો કે, “એ લાડી ખાહીમાંથી હું શી રવેશ ઉતરી જાઉં.” એવો અદેશો કરી તે નાપાકે બેલદાર લોકોને હોકમ કરી સેતાપ્ત જાણમાંથી ભારી લાકડાં કપાવી મંગાવીયાં, ને તેનો તસપો બંધાવીને ઊપર બેશીને સેતાપ્ત ઉડતાં મોરબની મીસાલ તે ખાહીની પેલી તરફ નીકલો ગયો. તું કેહું ગોયા તે વખત નાપાકજનદો સમીલાશ પોતે ઊડતું મોરબ હતું, કે તેને પેલી તરફ જતાં કરી વીલમ લાગે નહી. પછે ભારી મોરબ ઉઠાવી એક પોકાર મારી ખુરશીદ ખાનુને કહીલું કે, “એ મકર બરેલા સગળને તોખમની, હવે મારા ભારી મોરબનો જરબ્બ જો.” એ રવેશ કહીને દરવાજાની તરફ જવાનો કશદ કીધો, તેવાર જાણી લશકરે કોટ ઉપરથી શોર શાર ઉઠાવીયો, ને સમીલાશ ઊપર પથર તથા તીરનો વરસાદ વરસાવીયો, ને કોટની સફીલ ઊપરથી રાખ તથા ધુલ છાંટવા લાગા, ને નેજ તથા છુટ બાલડીઓ છુટી મારવા લાગા, તેથી પણ નાપાકજનદો સમીલાશ આજેજ થયાં નહો. અને દેલેરીથી દોડતો દરવાજાની નજદીક ગયો, ને દરવાજા ઉપર એક મોરબ મારીયો તેથી તમામ કોટ ધુલ રહ્યો.

હોકાયત લખી છે કે, મનાજત કીધી હુકતાલાની નજદીક પાકજનદ ખુરશીદ ખાનુએ એવામાં હીંદુસતાનનો સરદાર પેહેલવાન ફરામરબ પોતાના લશકર સાથે તે જગોએ આવી પોહ્યાંચીયો.

જેવાર નેકબખત ખુરશીદખાનુએ નાપાકજનદો સમીલાશના મોરબનો એવો જરબ્બ દીધો, તેવાર બેઆરી થઇને પોતાનું મોહો પરવરદેગારની તરફ કરીને કહીલું કે, “અય દાદના લેનાર યજદાં, તું એક પાણીના કતરામાંથી મસત શેરની મીસાલનો આદમી પેદા કરેછે, તથા પેહેલવાન લોકોના તનમાં ખેસુમાર જોર તુંજ બખશેછે, અને આદશાલ લોકોને બુજોરમીની તાહારેથીજ છે. અય પાક સાહેબ, હું જાણું

છે કે નાપાકનદાં ચોર એકદસતનો પેટો સમીલાશ માજંદશની જોરમાં તથા કહીઅતમાં દેવની મીસાલનોછે, ને એક કીનાં ભરેલો પુરો હેરેમન જોલમનો કસ્તાર છે, તેથી એ નાપાકનદા દેવની ખાહેશ તમામ પુનરેજ તથા ખરાબી શેવાએ ખીજ કાંઈ નથી. અને જોહાનમાં હું એક તાસ કમીનાં પંદાની મીસાલની ચોરત રાતદન તારીઈઆદમાં છું, ને તું શેવાયે કોઈ ખીજનથી હું અજલની ઉમેદ રાખતી નથી. વાસતે અય ફેતેહમંદ સાહેબ, આ મુશકેલ વખતમાં તું હમો પેચારી ચોરતો ઉપર રહેમ કર, અને હમારો દસતગીર થા. કારણ કે, એ નાપાક સમીલાશ કીનાનો જોરજ પકડી દરવાજા ઉપર આવી ઉભોછે. તે નાપે-કારને આ શીસતાંન શેહેરમાં આવવા નાં દેતો. અગર જો એ રજા લો મરદ શીસતાન શેહેરમાં દાખલ થારો તો તાસ પંદા જલેજરની પુનપેખ ઉખાડી નાંખશે. અય રેહેમનાં સાહેબ તારી મેહેરખાનીથી આજ લગી જોહાનનાં દરમેઆનમાં સામેસવારના ખાનદાનનાં લોકો ઉપર કોઈખી જલેમ લોકોએ દસતદરાજ કીધી નથી. તે કરતાં એ જગો તો હમો તમામ ચોરત લોકો ગોયા હુથ પાંઈ વગરનાં છયે, ને હમાસ હુથ પાંઈ હમારાથી દુર પડીયાછે, ઈઆને જખુલ જમીનનાં તમામ પેહેલવાનો જે તાસ પંદા છે તે તમામો પાહાર દુશમેન. લોકોની લડાઈમાં ગયાછે, ને એ જગે તો હમો તમામ ચોરત લોકો છઈયે. વાસતે હમો પેચારા લોકોનો ગમ ખા, કે હવે હમારો ચારો કરો રહી ચો નથી, તેથી હમોને ચારો પતાવ, કે હમો એ નાપાકનદા ચોરનો ચારો શું કરીએ ?” એટલું કહીને પછે દરદથી પોકારી પોતાનાં દોદાં-માંથી આંજુ વરસાવીઆં, અને પોતાનું મોહો ખાક ઉપર મસલીઈ, અને ધણીએક આજેજથી મુનાજત કીધી.

એમ કરતાં જ્યાર તે નેકખખત પુરોદખાનું મુનાજતથી ફા-રંગ થઈને પોતાનું મોહ ખાક ઉપરથી ઉઠાવીઈ, તેવામાં લડાઈના કર-નાર સમીલાશે ગોસાએ કરી એક ખીજો જોરજ જખુલના દરવાજા ઉ-પર એવો તો જોરથી મારીયો, કે તેથી તું કેહે ગોયા ફરતા આસમાન-લી નીચે જમીન ઉપર પડવા ચાહીઈ ને એકએક તે દરવાજાથી ત-ડકતો આવજ નીકલીયો, ને હરધો દરવાજો તે જરખથી ભાગી ગયો,

ને કોઠના કંઝુરાઓ ધસી પડીયા. એવી સખત લડાઈ તીહાં જાહેર થઈ ને કોઠની શક્તિલ ઉપરના તમામ આદમીઓ હલમલી રહ્યાં. તે કોઠ ઉપરનાં લશકરે શોર શાર કરી બારી પથરો નાપાકજાદા સમીલાસ ઉપર મારવા લાગા. તેવાર દેવજાદા સમીલાશે પોતાના સર ઊપર ઢાલ પકડી, તેથી તે બદકેરદારને કરો આજાર પોહોંચીઓ નહી. તેવાર પછે તે ના-પાકે તરીજી મસ્તબે ગોરજ ઊઠાવીને પોતાના બદ સુરત મોહોને કેહે-ર ભરેલું કીધું, એવામાં જાપુલના જંગલનો તરફથી એક બારી ગેરદ ઉઠી, તે ગેરદે કરી આફતાબને પડદો થઈ ગયો. એમ કરતાં તે ગરદ-માંથી એક લશકર બાહાર નીકલીજી, પણ તે તમામ લશકર કીનાંને વારાતે દોડ ધુપ ભરેલું ને લશએક હતું, તે તમામ લશકર બખતરી સ-વાર હતું. તે તમામ લશકરે પોતાનાં તન ઉપર હથીઆર બીડેલાં હતાં, ને તમામ સવાર એવાતો નોજવાન નેજના મારનાર હતા, કે તેમાને એક સવાર સમોલાશના લશકરના એક હજાર સવારની ગરદ કાહાડી નાખે એવા હતા. તે લશકરને હરોલ એક શેરપેકર જુનડો ઉડતો હતો, તેને જોઈને આસમાનના પાંચમાં ખોરજની શુરત જે શેરની છે તે શેરનું દેલ બી ડર તથા દેહેસત ભરેલું થતું હતું. તે લશકરમાં ખીજા પાર જુનડા નજર આવીયા, તે પાર હજાર સવારની નીશાંન હતી. તથા પેહેલવાન ફરામરજનો ખાશ જુનડો જરી અતલશનાં કપડાંને હતો, ને તેના સર ઊપર હોમા જાતવરની શુરત બનાવેલી હતી. તે જુનડાની નોએ નામદાર ફરામરજ પોતે પોતાના બાપ જેહાન પેહેલવાન રૂસતમની મી-સાલ કીનાંને વાસતે સરથી તે પાજી લગે તમામ લોહાના બખતરમાં ગરક થયેલો હતો. તું કેહે ગોયા એક બારો મગરમછ લોહાના બખ-તરમાં ગરક હતું. તે નામદાર પેહેલવાને પોતાના સર ઊપર પોતાના નેઆગાંન પાદશાહ જમશેદની કોલાહા રોશન ખુરશેદની મીસાલની ચલકતી મેલેલી, ને જોહરના જડાવનો કમરબંદની પાદશાહ જમશેદ-નોજ બાંધેલો હતો. તે નામદારે પોતાના સર ઊપરની કોલાહામાં સી-મોરગનાં પર ખોશોલાં, ને બખત ઉપર એક શાએયો અતલશનો પાદ-શાહોની મીસાલનો પેહેરેલો, ને હીફુશતાનના લોકોની રશમ મુજબ તોપી ઉપર સરપેચ લપેટેલો હતો.

એ રવેશ તે હીંદુસતાનનો સરદાર નામવર ક્રામરજ પોતાના બારીંલશકર સાથે દબ્બદબાથી તે જગો આવી પોંહોંચીયો. તે નામદાર તોહાં આવીને જોય શું કે સીસતાન શેહેરમાં આદમીઓનો શોર શાર દીઠો, અને નાપાકજદા સમીલાશને દરવાજાની નજદીક સર ઊપર હાલ પકડીને ઊભેલો દીઠો. જેવાર તે નામદાર પેહેલવાને દુરથી નેંગાહ કરો જોયું તો પોતાના યુજોરગોનાં વતન ઊપર આફત દીઠું. તેજ વખત પોતાના લશકરના પેહેલવાનો ઊપર આવાજ મારીને કહીજી કે, “અય મારા નામદારો, આજ રોજે મરદી કીધાનો દાહાડો છે. વાસતે તમેમાં જે કાંઈ મરદાનગો હોય તે જાહેર કરો, ઇઆ અગર નહીતો દુશમન લોકો એ સીસતાન શેહેરનો લોકો ઊપર દશતપોરદી કરશે.” એટલું કહીને લડાઈનો કશદ કરી ઘોડાને એડ મારી, પછે એક પોકાર એવોતો જોરથી માર્યો કે તેથી આસમાનનું દેલભી ગાભરૂ પડી ગયું ને જમાનો ધુજવા લાગો. અને નાપાકજદા સમીલાશનું લશકર ગાભરૂ પડી ગયું, તે લોકોને એવું લાગું કે ગોયા પાહાડ ઊપર સહી જાનવર ફ્રેસાદમાં આવી પોકાર કરતાં હતાં. એ રવેશ પોકાર મારીને પછે તે નામદારે કહીજી કે “અય નાપાકજદા ચોર સમીલાશ, હવે તું જાણુ કે હું તેહમતન રૂસતમનો ખેટો શોર મરદ ક્રામરજ તારો અજલનો કાશદ આવી પોંહોંચીયોછું. અય કમખખત, તું નથી જાણતો કે જે જગો હું લડાઈનો કસદ કરી ઘોડાને જોલાંન દેઊંછું તે જગો ઊપર એ ફરતો આસમાનભી પોતાના પીઆરા જીવને મારા ઘોડાના પાંખો નીચે ધરેછે તથા મારા નેજાએ કરી કોહુજોસતુતનેભી તેની જગોથી ઉપાડી નાખું છું. હું મારા ભારી ગોરજે અલખોરજ પાહાડનેભી શોરમાની મીસાલ પ્યારીક કરી નાખુંછું. હું એક હોમલામાં શો હાથી. એને જગોથી ઉઠાવી જમાન ઊપર મારૂછું. વાસતે હવે તો તું પાતરીથી જાણુ કે તારૂ મોહોત નજદીક આવી પોંહોંચીજી, અને તારો દાહાડો સીહા થયો છે.

એટલું કહી તે નામદાર પેહેલવાન, નાપાકજદા સમીલાશનાં લશકર ઊપર જઈ પડીયો. જેવાર તે તુરાની તથા માજંદાની લોકોએ નામદાર ક્રામરજને દીઠો, કે તે તેજમાં આજરગોશસપની મીસાલનો,

તમા કહીઅત માં શેરની મીસાલનો, લણએક પેહલવાનનો તોડનાર છે, તેવારે તમામ લશકર જેમકે વરૂને દેખીને ગોસપંદનાં ટોલાં નાહાસે તે મીસાલ તે નાહાશવા લાગું. તે નાપાકજદા સમીલાશના લશ. કરમાં પોકાર તથા શોર ઉઠીએ ને જેમકે સખત વાથી ઝાડનાં પા. તરાં પરાગંદે થાય, તે મીસાલ સરવ કોઈ નાહાશવા લાગું. તે તમાશો જોઈશીસતાનના કોટ ઉપરથી ઝોરતો તથા મરદોનો પોકાર ઉઠીએ, ને શાદીનાં નગારાંના આવાજ થવા લાગા. તેવારે રૂપાને પદ્મની પુરશેદ્યાનુએ કોટ ઉપરથી આવાજ મારીને સમીલાશને કહીશું કે, “અય હેરમનજદા પદકાર દેવ, હું તુને વધાઈ કરૂં કે તારૂ મોહોત રાહાના દરમેઆનમાંથી સેનાપી કરતું એકાએક આવી પોંહોંચીશું. ઇઆને નાહાશ મોહોતનો લાવનાર જેહાન પેહલવાન રૂસતમનો નામદારી બરેલો પેટો દેલાવર ફરામરજ રેયનાં મેદાનની તરફથી રાહા માપતો એકાએક એ જગો આવી પોંહોંચીઓછે. અને તે નામદારે આવતાં વાર તારા લશકર ઉપર કીનાંની તલવારે કરી આતશ નાંખીયોછે, ઇઆને તે નામદારે પોતાની કવી પાનુએ કરી એક લેહુંજમાં તારાં લશકરની ખરાબી કીધી ને તારાં લશકરના લોહીએ કરી એ સોસતાનનાં જંગલનું મેદાન જેહુનના દરીઆવની મીસાલ મોજા મારતું કીધુંછે. તે લોહીમાં તારા લશકરનાં પેસુમાર આદમીઓની લોથો મગરમછની મીસાલ ખેંચાઈ જાયછે તેથી હવે તું તીશએ જાણજે કે તારૂ પખત પુરૂં પરગસતે ચઈછે છે.”

હુકાયત લખીછે કે પાછો ફરીયો નાપાકજદો ચોર
સમીલાસ સીસતાનનાં દરવાજા ઉપરથી, અને
તાના મારોયા તે પદકાર દેવ ઉપર
નેકપખત પુરશેદ્યાનુએ.

એવા સખુન કોટની સફીલ ઉપરથી દેલાવર પુરશેદ્યાનુની જુપાનથી સાંભલીને નાપાકજદા સમીલાશ માજંદરાનીએ પાછું ફરી જોયું તો પોતાના તમામ લશકરને પરાગંદે થઈ નાહાશતું દો

હું. તેથી ગોસામાં આવી પોતાના લશ્કર ઉપર પોકાર મારીને કહીશ કે, “તમે એ રવેશ હીચકારની મીસાલ ગાબગ પડીને શા વાસતે નાહાશો છો ?” તેવાર તેનાં લશ્કરના લોકોએ તે કીના બરેલા સમીલાશને કહીશ કે, “અય નામદાર સમીલાશ તુંતો જાણતો નથી, પણ એકાએક ઈશનની તરફથી નામદારો બરેલું એક ભારી લશ્કર આવી પોંહાચીશ છે. તે લશ્કરમાં પ્યાર જીંડા જીંડે છે, તેથી માલમ થાય છે કે એ લશ્કરમાં પ્યાર હજાર સવાર છે, તે તમામ તલવારના મારનારા ને નામના ઉઠાવનારા દેલેરો છે. તે લશ્કરની હરોલ એક પેહલેલવાન ભારી પાહાડનો મીસાલના ઘોડા ઉપર સવાર થયેલો છે, તે નામદાર પેહલેલવાને આવતાં વાર આપણા લશ્કરના લોકોએ કરી એ મેદાનની ખાક મજાદને રંગની કીધી છે. અગરજો તું એની સામે નહીં જાય, ને હમે લોકોની મીસાલ તાહારા ઘોડાની લગામ ફેરવીને નાહાશો તો ખુબ છે. તે દેસાવર પેહલેલવાને આપણાં તમામ પેહલેલવાનો તથા સવારોને નહસાડ્યા છે.” એવી નાખુસ વાત પોતાનાં સવારોની જીખાનથી સાંભલીને સમીલાશ માજીસ્ટ્રેટની ભારે દલગીર થયો અને સીસતાન લેવાની ઊમેદથી નાઉમેદ થયો. પછે પોતાની પાસે જે નવસો મણનો ગોરજ હતો તે પાછો ખાંધ ઉપર મેલીને પેસા તશપા ઉપર પેસીને સેતાપી કરતો પાછો પેલી ખાહીની આ તરફ આવીયો, ને ખાહીના એ તરફના કીનારા ઉપર આવી ઊભો રહીને ખુરશેદખાનુ ઉપર આવાજ મારીને કહીશ કે, “અય નાપાકજદો જાદુગર જાલની પેટી, તું જો કે એ પેહલેલવાન જે રેયેનાં મેદાનનો તરફથી તારી મદદે એ જગો આવીયો છે, તેનો સીનો તથા ગરદન આ મારા ભારી ગોરજે કરા શા રવેશ કુટો નાખું છું ; અને તેવાર પછે પાછો એ શેહેર ઉપર લડાઈ કરવા આવી એ શેહેરને હું પાયામાલ કરશ તે ચોક્કસ જાણુજે.”

એટલું કહીને પછે સમીલાશે માજીસ્ટ્રેટની જીખાનમાં હાકમ કરીને પોતાના ઘોડો મંગાવીયે, તેથી તેજ વખત ચરવાદારે ઘોડો લાવી હાજર કીધો. નાપાકજદો સમીલાશ તુરત તે ઘોડા ઉપર સવાર થઈને પોતાના લશ્કરની તરફ આગલ નીકલી ચાલીયો. તોઆં જઈને જોય શું કે તે જગો તો મુએજાં આદમીઓની લોથોના ઢેકરા થયલા, ને તે

જંગલમાં દરોઆવના પાણીની મીસાલ લોહી મોજ મારતું હતું. તે તમારો જોઈને સમીલાશ ગાભરો પડી ગયો, ને દેહસતે કરી તેના લખ પધાઈ ગયા. પછે કેટલોએક વાર અંદરો કરીને ક્રામરજની લડાઈમાં મોહો ધરીજી, ને જમ કે સખત વાએ કરી આતશ શેશન થાય, તે મીસાલ ગોસાએ કરી તેજમાં આવીયો. એમ કરતાં જવાર સમીલાશ તે લડાઈમાં ગયો. તે તેની નજદીક જઈ પોહોંચીયો, તેવારે તેની નજર નામદાર ક્રામરજ ઊપર પડી. તીહાં જોય શું કે એક શેરની મીસાલનો સવાર પેહેલવાનની સુરતનો દીઠો, કે તેણે પોતાનાં સર ઊપર જરી કોલાહ મેલેલી, તથા ખાંધ ઊપર છ કુલનો ઠાલ લટકાવેલી, ને તીશ વામનો નેજો ઘોડાના સર ઉપર બેઠું કાંતની વચે ઊભો કરી મેલેલો, તથા પીઠ ઉપર તીરનો બાથરો લટકાવેલો, તથા ફેતરાક ઊપર પેચ દાર કમંદ નાખેલી, અને આજર ગોશસપની મીસાલ તેજથી પોકાર મારતો હતો. અને સીધા સરવની મીસાલ ઘોડાના જરી જન ઊપર બેઠેલો, અને બારી વજનનો ગાવીઆની ગોરજ જનનાં હરનાં ઊપર મેલેલો, ને બાજુ ઉપર પેહેલવાની કમંદ લટકાવેલી હતી. અને તે નામદારની રાન નીચે એક ઘોડો તકાવર રખસની મીસાલનો હતો જેથી તે નામદારને સરવ ઘોઈ તાજખખસ રૂસતમ કરી જાણતા હતા. તે દેલાવર હરતરફ પોતાના ઘોડાને શેરની મીસાલ દપટાવતો, નેજાના નોકે કરી એકજ હોમલામાં તરણ જંગો દેલાવરોને જન ઉપરથી ઉઠાવી લેતો. જવાર તે નામદાર પોતાનો બારી ગોરજ ઉઠાવતો તેવાર મસત હાથીઓને એકજ જરખે ખાકમાં ખરાખર કરી નાખતો હતો. એવા દખલબા ભરેલા પેહેલવાનને જોઈને નાપાકજદો સમીલાશ પોતાનાં દેલ સાથે ડરીયો, પણુ લાચીરથી ઘોડો દપટાવતો તે નામદારની સામે ગયો.

હુકાયત લખીછે કે, મોકાખેલ આવીયો નાપાકજદો સમી-
લાશ માજંદરાની નામદાર ફગમરજની અને ગોફતેગો
કીધી તે ખેંચી દેલાવરોએ એક એક સાથે.

એમ કરતાં જેવાર સમોલાશ માજંદરાની નામદાર ફગમરજની નજદીક આવી પોંહોંચીયા, તેવારે કલેજનાં જોરથી એક પોકાર મારીને ફગમરજને કહીજી કે, “અય જીંધાં બખતના મરદ, અગર જો તું લડા-
ઇનો કરનાર મરદ છે તો મારી મોકાખેલ આવ. એ તુરકી તથા માજં-
દરાનો લોકો સાથે શા વાસતે લડે છે?” જેવાર નામદાર ફગમરજે સમી-
લાશની જોખાનથી એવા સખુન સાંભળીયા, તેવારે તેનો તરફ નેગાહ ક-
રી જોયું, તીઆં જોય શું કે એક બદશુરત છાંંગાર દેવને પોતાની
સામે આવતો દીઠો, કે તેને જોયાથી હરેમનબી હર ખાઇને નાહાશતો
હતો. તે નાપાકના મોહોડામાના ઉપલા દાંત વડનો મીસાલના હતા, તે-
માથી બે દાંત બુંડનાં દાંતની મીસાલના પાહાર નીકલેલા હતા. તે
નાપાકજદો દેવની બેહુ બાજુ હાંચીની રાનની મીસાલની નજર આવતી
તથા કદમાં મનારા કરતાં જિંચો હતો. તે નાપાક દેવનું મોહો ગલીનાં રંગ
કરતાંબી સોહા હતું. અને તેની દાહડીના બાલ સફેદ, તથા અબરના
બાલ જરદ હતા. તેનાં બેહુ લખ જિંટના લખની મીસાલના ખુલતા
હતા. અગર જો તે નાપાકજદો દેવ પોતાનું કદમ દરીઆવમાં મેલે તો
તેનાં નેહુશ કદમે કરી દરીઆવમાંથી પાણીની સુકાઈ જાય, ને પાક
ઊડે એવાં નેહુશ કદમનો તે નાપાક હતો. તે દેવજદાના તનમાં ચાર
બખતર પશમો પેહુડેલાં હતાં, તથા ખાંધ ઉપર ઢાલ અને તીરનો બા-
યરો ને કમરખંદની જગો શોનાની સાંકલ કમર ઉપર બાંધેલી, ને ત-
મામ લડાઇનાં હુધીઆરે કરી પોતાનું તન સમારેલું, અને બોલંદ પાહ-
ડની મીસાલના કોડા ઉપર સવાર થયેલો હતો. અને તે નાપાકના ભારી
ગોરજે કરી જમાનોબી આજેજ આવતો, એવા નાપાકને જોઇને નામ-
દાર ફગમરજે પોતાનાં દેહ સાથે કહીજી કે, “એ મગરમછ સાથે તો
રસવમ સીવાય કોઇ બીજો બરાબર આવી શકવાનો નથી. મેં ઘણા-
એક ભારી પેહુલવાનો તથા દેવો સાથે લડાઈ કીધી છે, પણ એ નાપાક

જેવો દેવ તો આજ લગી કોઈએ દીક્ષિતો નહીં. એ નાપાકજનદો દેવ મકર ભરેલા તથા ચારા ભરેલા ચોર એકદસતનો ખેટો છે, તેથી એ નાપાક પોતાના પાપ એકદસતની મીસાલનો જળરદશત છે, તે પદ ખસલતના ચોર એકદસતની મીસાલનો જેહાનના દરમેઆનમાં કોઈ પી જો હતોજ નહી. પણ એ નાપાક તો પોતાના પાપ કરતાંપી દશ ધણો મકર તથા હીલામાં પરતર છે. એ નાપાક પોતાના પાપની મીસાલ નસીબાનો ઇઆર છે, વાસતે હું નથી જાણતો કે એ લડાઈમાં એની સાથે હું શી રવેશ પર આવશ. એ નાપાકજનદા દેવની નજદીક લડાઈ તો ગોયા ખુશી ભરેલી મજલેશની મીસાલની છે, ઇઆને લડાઈને વખત એ પદ તોખમનો દેવ ધણો ખુશી થાયછે.”

એ રવેશ નામદાર ક્રામરજ પોતાના દેલ સાથે અંદેશો કરતો હતો. એવામાં નાપાકજનદા સમીલાશે એક પોકાર નરે દેવનો મીસાલ મારીને ક્રામરજને કહીલિ કે, “અય લડાઈના કરનાર મરદ, તું પોતાનું નામ તથા નસલ તથા પાપ તથા પાદશાહ મારી નજદીક કેહે ને મને વાકેક કર કે તું કોણ તોખમનો પેહેલવાન છે.” તેવાર નામદાર ક્રામરજ તેને જવાબ દીધો કે, “અય નાપાક જિંદા બખતના રજલા ચોર તું મને માફ નામ શું પુછેછે ? હું તે પેહેલવાની આડનું ફેલ છું, કે જે નામદારનો લડાઈમાં મસત હાથી તથા શેરના આશા રેહેતા નથી, અને તે પેહેલવાનો શેરદાર જેવાર ગોસામાં આવેછે તેવાર નર અજદાહાના તના ઉપરથી ચામડી ફાડી નાંખેછે, ને તેના દબ્બડાથી જમીન તથા જમાનો ધુજેછે, ને તેના ભારી ગોરજે કરી ઘણાએક ભારી દેવો કુટાઈ ગયાછે, તે નામદાર પેહેલવાનથી હું જેહાનના દરમેઆનમાં ઇઆદગારી રાખુંછું. માફ નામ મારા યુજોરગવાર જલેજરે મોપ્પારક કદમનો ક્રામરજ કરી રાખાંલિછે, અને મારો પાપ જેહાન પેહેલવાન રૂસલમ છે. અને મારી આલાહ તો પાક દીનના પાદશાહ જમશેદ, તથા જેહાન જેહેલવાન કેરશાસપ, તથા નામદાર નરીમાંનના સામે સવારથી છે. તે મારા નેઆગાનનો યુનોઆદ પાદશાહોના પાદશાહ તેહેમુરસ દેવખંધથી કેહેવાયછે. અય યુરાં ખાનદાનના દેવ, હું તારી પછવાડે આવીયોછું, તે દાદગર પાદશાહ કેપોસરેના

હોકમથી આવીયો છું. મેં એ રાહમાં આવતાં નાપાકજદા ગરંગાસ સ-
ગસારી સાથે લડાઈ કીધી ને તે નાપાકજદા ગરંગાશનાં તનને ખુન તથા
ખાકમાં લપેટી નાંખી છે, તેજ મીસાલ તારા તનનેભી ખુન તથા
ખાકમાં લપેટી નાખ્યું. એટલા વાસતે હું તારી પછવાડે કીનાથી દોડતો
આવીઓ છું. અય દગાખાજ ચોર, તેં કમીગાહા કરીને હમારાં પાદશા-
હના લશકર ઉપર સખેખુન મારીએ, પણ જેવાર હું તારી લડાઈમાં
શેરની મીસાલ આવી પોહોંચીયો, ને મેં તુને આજેજ કાધો, તેવાર
તું પતંગ આવીને પાદશાહ કેખોસશેના લશકરની તરફથી મોહો ફેર-
વી સેકસત ખાઈને નાહાશે, તેવો તું રતોરાત ચોરની મીસાલ રાહ
માપતો જ્યુલસતાનની તરફ આવીયો છે, કે તે જગા કોઈ નામદાર પે-
હેલવાન હાલમાં હાજર નથી તેટલામાં સીસતાંન શેહેર લેજી. નાપાકજ-
દા પદ તોખમના ચોર, તુને એ શેહેર લેવું ઘણું કામ રાખે છે, પણ
મને હીન્દુસતાનમાં એક સેતારેશનાસ નજીમીએ એમ કરી કહીએ છે
કે, 'એક મરતપે તમો લોકો ઉપર એ આસમાન ઉલટો ફરશે, તેના
સાગ્યથી તુંને તારાજ પાછો દમો કરશે, તેથી તું ખેચાસ આદમી-
ની મીસાલ જમીન ઉપર પડશે, એવામાં નાપાકજદો સમીલાસ તારે
ઉપર કમંદ નાખશે, ને તારી ગરદન પંધમાં આવશે. જેવાર એ રવેશ
સમીલાશની લડાઈમાં તું પોતાના ઉલટા ખખતની ચાલથી પંદમાં પક-
ડાશે, તેવાર સીસતાન શેહેર એકવાર સમીલાસ માજંદરાનોનાં હાથમાં
આવવા જોગ થશે, પણ જેવારે તું કેદમાં પકડાય ને સીસતાન શેહેરની
એવી હાલત થાય તેવારે તું એમ કરી જાણજે કે, તે નાપાકનાં મોહો-
તની નીશાન છેક નજદીક આવી છે. કારણ કે તેજ વખત એકાએક જ-
હાન પેહેલવાન રૂસતમ તે જગો ઉપર આવી પોહોંચશે. તે નામદાર
એ સમીલાસને જીવતો પકડીને સીસતાન શેહેરના દરવાજા ઉપર શુલી
દેશે, ને એ નાપાકનાં તનને જ્યુલી લશકર પાસે તીર અંદાજ કરાવશે
અને જેવા આજીવ્યથી એ સમીલાસના પાપ એકદસતને જહાન પેહે-
લવાન રૂસતમે જીવતો પકડીને સુલી દેઈ મારીયો હતો તેજ મીસાલ
એ નાપાકજદો સમીલાસની ખોહારીથી મારીયો જશે.' એ રવેશ એક
નજીમીએ મને કહ્યું છે, તેથી એમ કરી જાણ કે તે પોલતન રૂસ-

તમભો જે વખત જાય છે તેમાં મારી પછવાડે આવી પોંહોંચવો જોઈ એ. તે નામદાર એકલો તમામ જોહાનના બદકારો ઉપર ઉપર કીનો લેવાને બસ છે. તું એમ કરી જાણતો હશે કે સીસતાન શેહર લેઈને રૂસતમનો ગંજ ખજાનો હાથ કરૂં, પણ તારી તાકાદ શી કે સીસતાનમાં ની પડેલી ઇમારતની એક ઇંટભો તું ઊઠાવી શકે? અય બદ નામના અને યુરી આલાદના ચોર, અવલ તો તું મને જણાવ કે તેં સરફરાજ જાલેજરને દગાથી કેદ પકડીયો છે, તે નામદારને તેં શું કીધું? કારણ કે તેં એકાએક તે સરફરાજને રાતને વખત ગફલતથી પકડીયો હતો. અગરજો તે રાતને વખત મને તારાં એવાં કામની ખબર હતે તો હું તેજ વખત સેતાબ ધુઆંની મીસાલ તારી લડાઈમાં આવી પોંહોંચતે, ને તારા રોસન રોજને સીદા કરો, તે નામદારને તારા બંધમાંથી ખલાશ કરતે. વાસતે અય સમીત્રાસ તું મને રાસના કેહ કે તેં તે બુઢા જાલને શુ કીધું છે, અને તે બુઢારગને ક્યાં કેદ કીધો છે. જો તું હજુભી તારું ભલું આહે તો હમણાં સેતાબ પાછો ફરી જા, ને તે નામદારને બંધથી ખલાસ કર. અગર નહી તો હું તારા જીવથી દમાગ કાઢાડી નાખશા, ને તારાં તનને મારી તેજ તલવારે કરી રેજરેજ કરી નાખશા.”

જેવારે નાપાકજદા સમીલાસે નામદાર ફરામરજની જુપાનથી એવા સખુત સાંભલીયા તેવારે પોતાના દેલ સાથે હસીને ફરામરજને કહોઁ કે, “અય દેવજદા, મેં તારી સાથે ઘણી વખતે લડાઈ કીધી છે, ને તારા હાથથી હું આજેજ થયો છું, કારણ કે તું તો તારો પાપ જાલનાં રૂસતમ કરતાંભી લડાઈમાં ઘણો પરાતર છે; પણ હવે તો એવું હોતુંજ માં, કે તું મારે ઉપર આ લડાઈમાં ગાલેબ આવે. તારો નેઆ ગાન જાલેજર તો એવી બતાંગ જગોમાં કેદ છે, કે તે બુઢો હેરેમન બેઆરે થઈ તે જગો પોકારીને પોતાનું મેહોત માગે છે. વાસતે અય ફરામરજ, તું કીઆં જાય છે, અવલ તો તું પોતાનો ગમ ખા, કે હમણાં તું મારા હાથથી ખાક સાથે પરાપર થઈ જશે ને તારી માહેતમમાં તે બુઢો મારાં બંદીખાનામા બેઠો બેઠો જાન બેજાર રડશે. અય કમખખા, તું મારી પછવાડે એ જગો જાબુલની મદદે નથી આવીયો, પણ તું તો એક ગોરખરની મીસાલ આંતોને નરે શેરની ચુંગાલની

નજદીક અન્નાણમાં પોતાનું મોહોત લાવવા આવી ઊભો છે. નામદારી ભરેલો સમીલાસ તે હું છું. મારો પાપ નામદારી ભરેલો જેહાનનો યુજ્જોરગ પેહેલવાન એકદસત કેહેવાતો હતો, તેજ નામદારનો બેટો શેર મરદ સમીલાસ તે હું છું. તું નથી જાણતો કે હું થકી તુરાન જમીન આપાદ છે, ને પાદશાહા અફરાસીઆપનું દેલ ખુશી ભરેલું રહે છે, ને મારા દબદબાની મદદથી તે પસંગનો બેટો રાતને વખત ખુશી ભરેલો બોઆપ્યમાં આશાએસથી સુએ છે. તે નેકબખત પાદશાહ મને કહીજી છે કે, ‘અગર જો તું પેહેલવાન જાણુલસતાન ફતેહ કરી રસત મની બેટીએને તે જગોનાં ગંજ ખજના સાથે મારી નજદીક લાવે તો હું તુંને પોતાની બેટી આપું ને પોતાનો દામાદ કરી મારી તમામ પાદશાહીનો તાલુકો તારો કરી આપું.’ એ રવેશ તે પાદશાહોનાં પાદશાહા અફરાસીઆપે મને ઊમેદ આપી દેલાશાથી કહીજી છે, તેથી હું તે ઊમેદને વાસતે એ રવેશ સરગરદાન થતો એ જગો આવેથો છું. તો અથ કમખખત અને ખુશ તોખમનાં સગલ, તું મારો પછવાડે એ ખુશ લોકોની મદદે શા વાસતે આવીયો છે? હવે તો તું જો કે હવડાં હું તારા તનને ખાકમાં નાખીને એ સીસતાનના મોલકને ખરાબ અને વેરાન કરી એ જગો જેહુનના દરીઆવની મીસાલ જાણુલી લોકોનું લોહો જરી કરશ, સામેસવારના દસતાનના એવાનને આતશે કરી પાલી નાખશ અને તેવાર પછે એ જગોથી પાછો ફરી ખીજ મરતબે રેથનાં મેદાનની તરફ જઈ બગેર પાપના કેખોસશેની સાથે લડાઈ કરી તે પાદશાહાને તથા શેરની વજનના કરનાર બરજો, તમુર, નોજરશાહાના તુસ, ફરેખોરેજ, ગોદરેજ, તથા ગેવ અને ખીજન એ સરવેને તે પાદશાહ સાથે જીવતા રહેવા દેવશ નહીં. અને તેઓની સાથે જેહાનખખરા, કેરશાસપશાની, સામ, તોખાર, કરીમાન, તથા ઊંધા ખખતનો સગલ રસતમ એ સરવ કોઈને જીવતા પકડો શુલી ઊપર ચહુડાવશ કે તેથી જેહાનના દરમેઆનમાં મારી યાદગારી રહી જાય, ને કેઆમત લગી લોકો મને સાપ્પાસ કરીને કેહે.”

એ રવેસના સખત સખુનો બદ તોખમના સમીલાસની જુખા-નથી સાંભલીને નામદાર ફરામરજો તેને કહીજી કે, “અથ નાપાકબદા

૧૩૦ ફરામરજ અને સમીલાસ વચ્ચે લડાઈની તક આપી. [પરજા નામું-

રજાલા ચોર, તું એવડી લાફ મારવાથી તારો જીવ્યાનને કેદ કર. જેહાન પેહેલવાન રસતમ તો ગોયા એક શાહાપાજ જાનવર છે, ને તું તે પોલ-તન પેહેલવાનની નજદીક એક કાગડાની મીસાલનો છે; બલકે એક માંખની મીસાલ તું તેની નજદીક કસા હીસાપમાં નથી. જે નામદાર જેહાન પેહેલવાન રસતમ જેહાનમાં કેહેવાય છે તે નામદારનો હું એક કમીનો બંદો છું અને મારું નામ ફરામરજ છે. અથ નાપાક, તું એવડો ડમર સા વાસતે કરે છે ? મગર તું એ લડાઈમાં મને પકડશે તો હું તે વાતથી ખુશી છું. મને પેલા આપેદ નજીમીએ કહેલું છે કે, 'જેવારે તું સમીલાસ માજંદરાનીના હાથમાં કેદ પકડાશે, તેવારે એમ કરી જાણજે કે એ સમીલાસનીભી આખેર આવી.' વાસતે હું તો રાજા છું કે એ લડાઈમાં તારા હાથમાં પકડાઈ. અગર એ લડાઈમાં હું તુંને પકડું તો તારો ગરદનમાં રસી નાંખીને તુંને ચોરની મીસાલ એ સીસતાનના દરવાજા ઉપર શુલી દેજી, કે તુંભી જાણે કે જાણુલ જ-મીનના પેહેલવાનો એવાપી દેલેર છે."

—◆◆◆—

**હેકાયત લખી છે કે, લડાઈ કીધી નામદાર ફરામરજે
સમીલાસ માજંદરાની સાથે સીસતાન
શેહેરના દરવાજા આગલ.**

—◆◆◆—

જેવારે સમીલાસે નામદાર ફરામરજની જોખાનથી એવા સખુન સાંભલોઆ, તેવારે તે પોતાના દેલમાં ડરીયો. પણ દેલ દરેદ ભરેલું કરી ગોસાથી લડાઈની તરફ મોહો કીધું. લશકરે લડાઈની સફ પેંઓ, તેથી તું કેહે ગોયા તે મેદાનમાં અલપરોજ પાહાડ પરપા થયો હતો અને સીસતાનના કોટ ઉપર સીસતાનના તથા જાણુલ શેહેરના લોકો ઉભા રહો ને તેઓની લડાઈનો તમારો જોવા લાગા હતા. હવે જાણુલસતાન શેહેર માંથી તથા શેહેર પાહારના લોકોમાંથી કીનાના નગારના એવાતો આ વાજ નીકલીયા કે તેથી ગોયા આફતાપખી ગુમરાહ થયો હતો. હવે આ તરફ સમીલાસ માજંદરાની તથા તેહેમતન રસતમનો પેટો નામદાર ફરા-મજ જે સખત લડાઈ કરતા હતા તેઓની દોડ ધુપથી તે મેદાનની ગર-

દ ખોલંદ આશમાન સાથે પાંહોંચવા લાગી. અવલ તો તે ખેડુ દેલાવ-
 રોએ પોતપોતાના હાથમાં નેજા પકડીયા ને આંખમાંથી શરમને દુર કી-
 ધી, ને હાહાળી તથા જમણી તરફ ઘોડો ફેરવીને એક બીજા ઊપર ને-
 જા મારવા લાગા. તે નેજાનાં નોકે કરી તેઓનાં બપ્પતરની કડીઓ તુ-
 ઠી ગઈ. તે લડાઈનો તમારો સફીલ ઊપરથી રોહરમાના તમામ લોકો
 જોતા હતા, કે એ લડાઈમાં આસમાનથી શી રવેશનો રંગ નજર આવે
 છે. એવામાં એકાએક નાપાક સમીલાસ ગોસામાં આવીયો, ને હાથ-
 માંથી પેચદાર નેજો નાંખીને ભારી વજનનો ગોરજ ઊઠાવીયો અને પ-
 છે એક પોકાર પાહારનાં વાદલની મોસાલ મારીયો. તેના પોકારથી કબુ-
 દો રંગનો આસમાનભી ધુણ્યો. તેવારે નામદાર ફરામરજેભી પોતાનો
 ભારો વજનનો ગોરજ જે પાહાડને તોડનાર હતો તે ઊઠાવીયો, ને ઘો-
 ડાના છત ઉપર ઊસતવાર ખેસીને પોતાનાં દેલ સાથે એમ કરી કહીઊં
 કે, “એવા સેતમગાર દેવખચા મરદની મોસાલ તો મગરમછબી લડાયક
 હોય નહીં, એના પોકારથી આસમાનભી જમીન ઊપર પડવા આહુછે.”
 હવે બીજી તરફ સમીલાસ પોતાનાં દેલ સાથે અંદેશા ભરેલો થઈને કેહેવા
 લાગો કે, “અફસોસ! એ શું થયું કે મને એ મુજ ફરામરજ સાથે એ
 સીસતાનનાં જંગલમાં એકાએક કામ આવી પડીઊં. અગરજો એ ખખ-
 ર મને રાહમાં થતે કે કીનાથી ફરામરજ મારો પછવાડે દોડીયો આવેછે
 તો હું હરગેજ એ તરફ આવતે નહીં, ને રાહમાંથી હરેક જગો આગલ
 પછવાડે નીકલી જતે.” એવી રીતનો અંદેશો કરો પછે તે નાપાકે પોતા-
 નો ગોરજ જે નવસો મણનો હતો તે ઊઠાવીને ફરામરજ ઊપર હેરેમન-
 ની મોસાલ હોમલો કરી આવીને તે નામદારનાં સર ઉપર જોરથી મારી-
 યો, તેથી તે તેહમતનનો ખેટો પોતાના દેલમાં ડરીયો. તે નામદારનાં
 મોહોડાનો રંજ અડતાલની મોસાલ જરદ થઈ ગયો. તે વખતે નામદાર
 ફરામરજને હુસસ દેવની લડાઈના જરખની યાદ આવી. તેનો જવા
 શોર ભરેલો થયો. હવે પેલી તરફ ખુરશેદખાંનુએ સમીલાસને ફરામરજ
 ઊપર ગોરજ મારતો દીઠો, તેવારે તેનું તન નેતનાં ઝાડની મોસાલ લર-
 જીઊં. તે ભારો ગોરજના જરખનો ધપકો સાંભલીઆથી પારેસ પરેહુજગ
 રનું મોહોભી જરદ થઈ ગયું. હવે પેલી તરફ જેવારે સમીલાસ માજંદ-

રાનીનાં ભારી ગોરજના જરખે કરી ફરામરજની આંખમાં ચકર આવી ગયાં, તેને જોઈ તે નાપાકજદો સમીલાસ પોતાનો ઘોડો દપટાવતો આગલ નીકલો જઈને દુર જઈ ઊભો. જેવારે નામદાર ફરામરજે એવો જરખ સમીલાસના હાથથી દીઠો, તેવારે ચાલાકી પકડી હોશીયારીથી ઘોડાની પીઠ ઊપર ઊસતવાર થયો. પછે પોતાના ઘોડાને એડ મારીને તે નામદાર પેહેલવાન સેતાપ્પી કરતો નાપાકજદો સમીલાસની મોકાપેલ લડાઈને વાસતે ગયો. પછે પાહાડની મીસાલનો પોતાનો ભારી ગોરજ ઉઠાવીને ખીઆપાનના શેરની મીસાલ એક પોકાર મારીને માજંદરાનનાં પદ્મસુરત દેવ સમીલાસને કહીઈ કે “અય એકદસતના ખેટા, અગર તુ નામદારી ભરેલો સવાર છે તો હવે મારા ગોરજનો એક જરખ સંભાલ”. તે નામદારનું એટલું કેહેલું કે, સમીલાસ માજંદરાનીએ પોતાનાં સર ઊપર ઢાલ પકડી, કે તે નામદારના હાથનો જરખ રદ કરી નાંખે. પણ નામદાર ફરામરજે એક ગોરજ એવોતો તેની ઢાલ ઊપર મારીયો કે તે ના જરખનો આવાજ આસમાન લગી જઈ પોંહાંચીયો, ને તેથી સમીલાસનું દેલ દરદ ભરેલું થયું. તે જરખથી નાપાકજદો સમીલાસની ખેલુ આંખમાં જેહાન સીહા થઈ ગઈ, ને તેની આંખે ચકર આવી ગયાં. તે જરખથી તે નાપાકનાં તન મધેનાં તમામ હાડકાં ધુજવા લાગ્યાં, તેથી સોસતીએ કરી ઘોડા ઊપરથી ખાકમાં પડવા ચાહીઈ, પણ તે નાપાક શરમને વાસતે દેલમાં હોશીઆરી પકડીને અપ્પરદારથી ખેઠો રહીયો. તેની આંખે જે અંધારાં આવી ગયાં હતાં તેના સખખથી આંખ મીચી રહ્યો હતો. એમ કરતાં જેવાર કેટલેક વારે તે નાપાક પાછો હોશમાં આવીયો, તેવારે માજંદરાનના દેવની મીસાલ કેહેર તથા ગોસામાં આવીને એક પોકાર અપ્પર જતનવરની મીસાલ મારીને ફરામરજ ઉપર હીલાથી દોડીયો તેવાર નામદાર ફરામરજખી તે પદકાર દેવની સામે થયો, ને તે ખેલુએ એક એક ઉપર કીનાની લડાઈને વાસતે પોતપોતાનાં ઘોડા જોહીકીયા. અને જોશમાં આવી એક એક ઉપર પોકાર મારતા ને એક એકનાં સીનાઉપર ખેદરેગ ઝોરજ મારવા લાગા. તેઓના ભારી ગોરજનો અવાજ સાતમા આસમાન લગી જતો, તેથી તે જગો જે સનીશચર શેતાશે હતો તેના દેઝમાંની લરજો પેદા થતો, ને જમાનો દીવાનો થઈ ગયો હતો.

એમ કરતાં નાપાકજદે સમીલાશ જોસમાં આવીયો, ને ગોશાએ કરી
એક ખીજો ગોરજ નામદાર ફરામરજ ઊપર મારીયો, તેનો અવાજ
આસમાનોના ફરેશતાઓના કાનમાં ગયો. પણ જંગી ફરામરજે તે સ-
મીલાશના ગોરજને રદ કરી નાંખીયો. ને પોતાનો ઘોડો ધુઆની મીસા-
લ આગલ દપટાવીયો, ને કીનાએ કરી સમીલાશ માજંદરાની ઊપર
ગોરજ મારીયો. તે નામદારના તે જરખે જમીન તથા જમાનો ધુજતો ને
તે બારી ગોરજના જરખથી નાપાકજદા સમીલાશની ઢાલના કુલ છુડાઈ
ગયાં અને તેનાં ધકાથી સમીલાશનો હાથ વાંકો વલી ગયો. તેનાં
સખખથી તેની ઢાલ તેના સર ઊપર લાગી, તેથી તેના સરમાં એવો
તો જરખ લાંગો કે તે નાપાકના મગજમાંથી નાકની રાહ લોહી જરી
થયું, ને તે ગોરજના ધકાએ કરી સમીલાશના ઘોડાની કમર તુટી ગઈ,
તેથી તે નાપાક પદ યુનીઆદનો દેવ ઘોડા સાથે ખોઆરીથી ખાકમાં
પડીયો ને તેનાં સર ઊપરથી કોલાહા નીકલો ગઈ, ને તેનું મોહો
ખાકમાં લપેટાઈ ગયું. જેવાર નામદાર ફરામરજે નાપાકજદા સમીલાશ
નો એવો બુરો હાલ દીઠો તેવાર પોતાનો ઘોડો દપટાવતો વાની મી-
સાલ સેતાપ આગલ નીકલો ગયો.

હુકાયત લખી છે કે, આજેજ થઇને પથર મારીઆ નાપાક
જદા સમીલાસે નામદાર ફરામરજ ઊપર અને
ગાભરો પડ્યો તે નામદાર તે મારીયો.

એવામાં સમીલાશ સેતાપ તેજથી આજર ગોશસપની મીસાલ
ઉઠીયો, ને પપ્પતરની દામન ગેરદાની. પણ નામદાર ફરામરજ-
ની દેહેસતથી તેનું તન નેતરના ઝાહાડની મીસાલ ધુજતું હતું, અને
તેનાં નખમાંથી કોહી જરી થએલું, ને મોહો ગરદ તથા કફ બરેલું, ને
સર પરેહને થએલું હતું. એ રવેશ તે નાપાકજદો સમીલાશ ઘાભરો
પડી ગયેલો, પણ જેવો ઉઠીયો તેવોજ તે જગોની જમીન ઊપરથી
બારી પથર ઊઠાવીને ફરામરજ ઊપર પેદરપે મારવા લાગ્યો. તે પથર
નહી હતા ગોયા નવસે મણના ગોરજ કરતાંબી બારી હતા. એવો મા-

મલો જોઈને દેલેર ફરામરજ પોતાનો ઘોડો દૃષ્ટાવીને સમીલાશ ઊપર જતો કે તે નાપાક ઊપર જખમ મારે. તેવાર તે સમીલાશ પાછી પી-આદો વંટેલીઆના વાની મીસાલ તે જગોથી સેતાપ્પ આગલ દોડીને નાહાશી જતો, કે જેથી નામવર ફરામરજનો ઘોડો તે દેવનાં પાછીની ગર-દનેબી પોંદોંચી શકતો નહી, એવો દેવજદો સમીલાશ દોડવામાં તેજ હતો. તેથી નાહાશી જઈ હરેક જગો ગારમાં ભરાઈ જતો, ને જવાર ફરામરજ પાછો ઘોડો ફેરવીને લશકરનો તરફ આવવા આહતો તેવા-રે તે નાપાક પાછો આહાર નીકલીને પછવાડેથી ફરામરજ ઊપર પથ-રનો વરસાદ વરસાવતો હતો. તે અંદેશાએ કરી શેર દેલ ફરામરજનું દેલ બલાપામાં પડીઈ અને પોતાનાં દેલ સાથે કેહેવા લાગો કે, એ બદ ગુમાનનો સમીલાશ તો એ રવેશની હીલાની લડાઈ લઈ બેઠો છે, તેથી હવે હું કેવી રીતે એ બદ બુનીઆદ સાથે લડાઈ કરું ને એના તન ઊપર જખમ શી મીસાલે મારું. કારણ કે એ નાપાકે તો લડાઈને વખતે ચોરીનો પેશો પકડીયો છે, અગર જો એ બદ મજહુબનો દેવ મેદાનમાં મારી મોકાબેલ આવતો હોય તો હું એ બદબુનીઆદ સાથે કોશિશથી લડાઈ કરું. ”

એવો અંદેશો કરીને તે નામદાર પેહેલવાનો તોખમનો ફરામરજ પોતાના દેલમાં ઘણો ગમગીન થયો પછે દેલમાં ગોશો લાવીને પોતાના મોહોડાં ઊપર આડી ઢાલ પકડી, ને પોતાને તથા ઘોડાને બંધાવતે હતો. પણ તે નામદાર ફરામરજનું દેલ પોતાના જીવ કરતાં પોતાના ગોરાબ ઘોડાથી ઘણું દરદ ભરેલું થયું, કે મપ્પાદા એ નાપાકના હાથનો એક પથર મારા ઘોડાના મગજમાં લાગશે તો મારેયો જશે, તો એ ઘોડા બગેરે હું પાંગલો થઈ બેસશ. વાસતે એ જગો મારો જન જાએ તો ખેર છે, પણ એ મુખારેક ઘોડાને બંધાઈ. એ રવેશ ઘો-ડાનો ગમ ખાઈને ઘોડાના શર ઊપર ઢાલ પકડીને તેને બંધાવા લાગો. પછે અંદેશો કરીને હોકમ કીધો કે, “ એક બીજો ઘોડો મારી સવારીને વાસતે લાવે. ” તે હોકમ સાંભળતાં વાર ફરામરજના બેટા નો એક ઘોડો બાદપા નામનો ઘણો તેજ હતો તે લાવીને હાજર કીધો, તેથી તે ગોસા ભરેલો પેહેલવાન શેતાબ પોતાના પીઠ ઊપરથી

ઊતરીને પોતાના ખેટાના ઘોડા ઊપર સવાર થયો, ને ગોરાબ ઘોડાને પોતાના લશકરમાં મોકલો દીધો. તે પોતે નાપાકજનદો સમીલાશની લડાઈને વાસતે મહસત હાથીની મીશાલ મોહો ઉપર કફ લાવીયા. એવામાં નાપાક ખશલતનો સમીલાશ એકાએક ગોસાથી નર અજદહાની મીસાલ જોસ કરતો તે જગો આવી પોંહોચીયા ને, તે બદ યુનીઆદના દેવે એક પથર ધણો ભારી નામદાર ફરામરજનાં સર ઊપર મારીયો, પણ તે પાકજનદ પેહેલવાને પોતાના મોહોદા ઉપર આડી ઢાલ પકડેલી હતી તે ઢાલ ઊપર એવોતો જોરથી લાગો કે તેની ઢાલનાં કુલ ઊડી ગયાં, તેવાર જોહાન પેહેલવાન ફરામરજનો ખેટો ફરામરજ ધાભરો પડી ગયો. તેજ વખત પોતાની પાજુ ઊપરથી ચાચી કમાન ઊતારીને ચીલો ચહડાવી, અને તે બદ ગોહરના સમીલાશ ઊપર તીર વરસાવા લાગો, પણ ના પાક જદો સમીલાશ તે નામદારનાં તીરને પોતાની ખાતેરમાં લાવતો નહી હતો, ને તમામ તીરને રદ કરી નાંખતો હતો. અને આગલ પાછવાડે દોડી તે નામદાર ઊપર બે અનદાજે પથર મારતો હતો. જેવાર પેહેલવાન ફરામરજ પોતા ઊપર એવો સખત મામલો દીધો તેવાર પાક પરવર દેગારની નજદીક પોકારતો ને એમ કરી કેહતો હતો કે, “અય પાક શાહુબ, એ નાપાકની લડાઈનો મને આગલ એવી ખબર નહી હતી, કે એ નાપાકજનદો કીનાંને વખત એ રવેશ દુરથી પથર મારેછે, માટે એ બે યુનીઆદ દેવનાં હાથથી તું મારો બંચાવ કર.” એ રવેશ કેહતો ને તે બે યુનીઆદ દેવ ઉપર તીર મારતો હતો. પણ તે માજદારનીની લડાઈથી તે નેકવખત પેહેલવાનનું દેલ દરદ ભરેલું હતું, તેથી ગોશાએ કરી એક તીર તરણ પેહલુનો કમાન ઊપર ચહડાવીને તે બદગોહર ઉપર જોરથી માર્યો. જેવારે તે તરણ પેહલુનો તીર ફરામરજની કમાનમાંથી છુટ્યો, તેવાર નાપાકજનદો સમીલાસ જમીન ઊપરથી હવાની તરફ બીશ વાંમ ઊંચો કુદતો અને ફરામરજનાં તીરને રદ કરી નાંખતો હતો. તે તમાશો જોઈ ફરામરજ ધણો અજબ રહ્યો. ને પોતાનાં દેલમાં કેહવા લાગો કે, “મેં ઘણાએક ભારી દેવો તથા પેહેલવાનો સાથે લડાઈઓ કીધી છે, પણ આજલગી એવો બદકાર અને ચારા ભરેલો કોઈખી મરદ મારી લડાઈમાં આવીયો તો નહીં. એ નાપાક દોડવામાં પરંદાં જનવરમાં

જે બાજ જનવર ધણું ઊડનાર છે, તે કરતાંબી પ્યરતરછે. તથા જોરમાં તો નરે દેવની મીસાલનો, તથા શેર કરતાંબી ધણા ઊંચો કુદેછે". એ રવેશ તે નામદાર પેહેલવાને વીચાર કરીને પછે બાજો એક તીર કમાન ઉપર ચહુડાવીને તેનાપાક ઉપર મારીયો તેમી તેણે રદ કીધો. તેવારે ફરામરજ ગોશામાં આવીને એક તરીજો તીર જોરથી નાપાક જનદા સમીલાશ ઉપર મારીયો, તેવાર તે આજરનો દેનાર સમીલાશ જમીન ઉપર શુધ ગયો, તેથી તે તીરબી ઉપર રહીને નીકલી ગયો, તેજ વખત તે નાપાકે જમીન ઉપરથી સેતાપ્ય ઊઠીને એક ભારે પથર ઉઠાવીને ફરામરજ ઉપર મારીયો. પછે ફરામરજે એક ચોથો તીર તરણુ પરનો તથા પેહેલુનો હતો, કે જે તીર સખત પથરમાં તથા લોહાની એરુનમાં દાખેલ થતો, તે તીર કમાન ઉપર ચહુડાવી સમીલાશ ઉપર મારીયો, પણ તે નાપાક તે તીરને આવતો જોઈ બાજુ ઉપર ખસી ઉભો, તેથી તે તીરબી રદ ગયો. એમ કરતાં જંગી ફરામરજે તે હીલા ભરેલા સમીલાશ ઉપર ચાલીશ તીર પેદરપે મારીઆ, પણ તેમાનો એકબી તીર સમીલાશનાં તન ઉપર લાગો નહીં. પણ તે નાપાક દમપદમ ફરામરજ ઉપર ઉપરા ઉપરી ભારી પથરો મારતો હતો, તે પથરોને તે નામદાર પોતાની ઢાલ ઉપર છત્રી લેતો.

એ રવેશ તે દેવની તોખમના સમીલાશેમી શીતેર પથર હોનાર ભરેલા ફરામરજ ઉપર મારીયા. એવામાં સપેહેશાલાર ફરામરજ ગોશામાં આવીને પોતાનાં હાથમાંથી કમાન મેલી, મીઆનમાંથી તેજ તલવાર કાઢાડી, ને જોસાથી બાજર ગોશાસપની મીસાલ સમીલાશ ઉપર ઘાડો દપટાવતો ગયો. તે નામદારને જોરાબર આવતો જોઈને પદ યુની આદનો સમીલાશ નાહાસવા લાગો, પણ નામવર ફરામરજ પોતાનાં હાથમાં તેજ તલવાર પકડીને તેની પછવાડે તેજથી ઘાડો દપટાવતો, ને દેલના ગોસાથી પોકાર મારતો હતો, ને એમ કરી કેહેતો હતો કે, “અય નાપાકજનદા ચોર માજંદરાની, તું મારી નજદીકથી એવડો શવાસતે નાહાઠો જાએ છે? તું તો એમ કેહેતો હતો કે હું સમીલાસ માજંદરાની લોહાના તનનો એક જપ્પરદસત શેર છું, તેથી મારી ચુંગાલે કરી ફરતા આશમાનનેમી પાકમાં નાખું છું એવો હું એકદરાનો

બેટો જખરદસત છું, એ રવેશ તું કેહુંતો હતો, ને હવડાં જેમ શે-
રને દેખીને હરણુ નાહારો તે મીસાલ તું શા વાસતે નાહારો છે ? અને
તું નાહારીને કીહાં જાએ છે ? હવે તો તું ખાતેરનીશાં રાખજે,
કે અગર જો તું રાતની શીહાઈનીં મીસાલ નાહારી જઈને શીહા ગારમાં
પોતાની જગો કરી બેસશે, ઈઆ મગરમછની મીસાલ તું ઊંડા દરીઆ-
વમાં જઈ મકાન કરી બેસશે, ઈઆ તું સેતાગની મીસાલ બોલંદ આ-
સમાં ઉપર જઈ કસર પકડી બેસશે, તોભી હું તુંને તે જગોથી ખેંચી
લાવીને મારી તેજ તલવારે કરી તારો શીહાઈ ભરેલો પલીદ જીવ કાહડો
નાખશા.” એ રવેશ નામવર ફરામરજ કેહુંતો હતો, ને નાપાકજદા સ-
મીલાશ માજંદરાનીનો પછવાડે પોતાનો ઘોડો પતજદીના વાની મીસાલ
દપટાવતો હતો.

હવે એ કેતાખનો જોડનાર શાહર એમ કરી લખે છે કે, જ્યાર
નામવર ફરામરજની લડાઈમાં, સમીલાશે કમર પ્યાંધી, ને તે શેર નર
ફરામરજનેહાથે તે નાપાકજદા ચાર માજંદરાનીનો ઘોડો મારીયા ગયો,
તેવારે તે એકદસતનો બેટો પાછો પોઆદે દેલાવર ફરામરજ સાથે લડતો
હતો, ને બેદેહસત ફરામરજ ઉપર પથર મારતો હતો, ને એવો તો પો-
કારતો કે તેના પોકારથી ભારી પાહાડનાં દેલભી ફાટતાં હતાં. પણ તે
સરકશ ચાર કપ્પી ફરામરજની નજદીક આવીં જાહેરમાં લડતો, ને
કપ્પી જાદુઈને જોરે નાપેદા થઈ જતો, ને કપ્પી તેજ વાની મીસાલ ના-
હારી જતો, એ રવેશ તે નાપાક બદ બુનીઆદનો સમીલાશ દગાખા-
જીનો લડાઈ કરતો હતો. એમ કરતાં તે મેદાનમાંથી તમામ પથર થઈ
રહીયા, તેવાર તે નાપાક સેતાખ પાહાડની તરફ જઈને ખીજ પથર ચું-
ગલમાં પકડી લેઈ આવતો અને બેદેહસત તે નામદાર ઉપર પથરનો
વરશાદ વરશાવતો હતો. તે મામલો જોઈને ખસો દેવ જે સમીલાશના
લશાકરમાં ઘણા ભારી જાદુગરો હતા તે નાપાકોએ આવીને સમીલાશને
કહીલિ કે, “અય માજંદરાનના શેરદાર, તું ઉસાવારીથી એ જગો ઉભો
રેહું ને અમો પાહાડની તરફ જઈએ, ને તુને જોઈએ તેટલા પથર તારી
નજદીક પોંહીંઆડીયે, ને તું તે પથરે કરી સગજ બધા રૂસતમના બેટા
ફરામરજનું તન કુટી નાખ.” એટલું કહી તે ખસો પલીદો ભરેલા બદ-

કાર દેવો તે પાહાડની તરફ ગયા, ને તેઓએ પાહાડમાંથી તેજ ચુંગાલે કરી ભારી પથર ઊપાડીઆ, ને પેદરપે સમીલાશને પોંહોંઆડતા ગયા. એમ કરતાં તે દેવોમાં એક દેવ કુનદાર નામનો ધણો યુરો અને પદ-કાર તથા ચારા અને મકર ભરેલો હતો, તે દેવ એક લેહજમાં તમા-મ જોહાનમાં ફરી વલતો હતો. તે જીઆંગાર કુનદાર દેવ પેલા બસો દેવો ઉપર સરદાર હતો, તે બદકેરદાર દેવને સમીલાશે એમ કરી કહી-ઊ કે, “અય હોનર ભરેલા દેવ, તું આપણાં લશકરમાંથી લડાઈના કરનારા દશ હજાર દલેર સવારોને પોતાની સાથે લેઈને એ જગોથી આગલ જ, ને પાહાડની કઢણમાં પોતાના લશકર સાથે કમીગાહ કરી બેશ, ને હું મકર તથા ફરેય તથા ચારાથી એ મેદાનમાંથી નાહાઠો, તારી તરફ આપું છું, જેવારે હું તારી તરફ નાહાઠો આવશ, તેવાર ફરામરજ મને નાહાશતો જોઈને મારી પછવાડે ધોડો દપટાવતો તેજીથી આવશે, તેવાર હું રાહના દરમેઆનમાંથી નાહાઠો નાહાઠો જે પાહાડની તરફ તું છુપાઈ બેશશે તે જગો આવી પોંહોંઆશ. જેવાર એ સગજ બસો ફરામરજ મારો દુંપાલો કરતો એ જગો આવે, તેવાર તમે તે પાહાડની કઢણમાંથી સેતાપ્પ પાહાર નીકલીને તે એખલા સવારને આશપાશથી ઘેરી લેજો, પણ તમે હોશીઆરીથી કામ લેજો, કાંકે એ તેહેમતન રૂસતમનો બેઠો ફરામરજ તો એક ભારી બલા છે. અગર તમે તેને એખલો સવાર જાણીને ગફલતથી કામ લેવા જશે તો તમે દશ હજાર પેહેલવાનોમાંથી એક આદમીને તે જીવતો જવા દેશે નહીં. એ નાપાક તો દલેર શોહોરાબનો ભાઈ, શેર મરદ પરજોનો કાકો, પોતાના નેઆગાન સામેસવારની મીસાલનો લડાએક પેહેલવાન છે. વાસતે તમેને તાકીદ કરો કહું છું કે, એની લડાઈમાં નચ્ચોત રહેતા નાં. જો આપણે એવો ચારો કરીને તે શેકારી શેરને આપણાં ફાંદામાં લાવીયે, તો એમ કરી જાણવું કે આપણી મોરાદ પર આવી.” એ રવેશ કહી નાપાકજદો મકર ભરેલો સમીલાસ પાછો ફરામરજની લડાઈમાં ગયો, ને પેલો નાપાક કુનદાર દેવ પોતાનાં લશકરમાં ગયો, અને તે લશકરમાંથી દશ હજાર જંગી દેવો જે ઘણા લડાએક સવારો હતા તેઓને ચુંટી કાઢાડીને બેમાલુમ ઊગટ રાહ પાહાડની તરફ જઈ

એક ગાર હતો તેમાં છુપો થઈ બેઠો, ને નામવર ક્રામરજની લડાઈમાં હારીઆર રહ્યો, કે તે સરકશ પેહેલવાન સમીલાશની પછવાડે આવે તો તે ઉપર ગોરજ તથા તલવારે કરી જોહાંન સીહા કરી નાંખે. એવામાં એકાએક સમીલાશ પાછી પીઆદો તે પાહાડની તરફ મકરથી નાહાશવા લાગો, પણ નામદાર ક્રામરજ તે નાપાકના મકરથી વાકેફ નહીં હતો, તથા તે દેલાવર પેહેલવાન તલવાર ઊઠાવીને તેની પછવાડે સેતાપ્પ પા-હારનાં વાદલની મીસાલ તેણી દોડીયો જતો હતો.

હુકાયત લખીછે કે, ગયો નામવર ક્રામરજ દેવજનદા
સમીલાશ માજંદરાનીની પછવાડે કમીગાહની
જગોની નજદીક અને ઘેનાં ગયો
સમીલાશનાં લશકરથી.

એમ કરતાં દેલાવર ક્રામરજ પોકાર કરતો નાપાકજનદા ચોર સમીલાશની પછવાડે ઘોડો દપટાવતો પેલા પાહાડનાં ગારની નજદીક જઈ પોહોચીયો. એવામાં સમીલાશે એક પોકાર કલેજના જોરની મારીને માજંદરાંની જ્ઞાપાનમાં કુનદાર દેવને કહીજી કે, અય મારા શરકશ દેવ હોશીઆર થા, કે તેહેમતનના બેટાને હું ફરેખથી એ જગો લેઈ આવીયો છું. તે નાપાકનું એટલું કેહેવું કે, કુનદાર દેવની સાથે જે લશકર કમીગાહમાં છુપું બેઠું હતું, તે સેતાપ્પીથી પોકાર કરતું પાહાડની કઢણમાંથી બહાર નીકલી આવીજી, ને દોડતા જઈને શેર મરદ ક્રામરજને વચમાં ઘેરી લીધો. હર તરફ તુરાની તથા માજંદરાની સતારે ધરપકડ કરતાં દોડવા લાગા, તેથી જંગલનાં શેરોનાં દેલબો ગાબસં પડી ગયાં. જ્યાર કીનાના લેનાર ક્રામરજે તે લશકરને એ રવેસ દીધું, કે એકાએક પાહાડની કઢણમાંથી કમીગાહ કરી નીકલી આવીજી, તેવારે ક્રામરજના રોખસારા જરદ થઈ ગયા. ને પોતાનાં દેલ સાથે કહીજી કે, એવો દગો મેં જાણીઓતો નહી, હવે મારો રોસન રોજ સોહા રાતની મીશાલનો થયો તે ખરો. ઈસણ કે એ બેસુમાર માજંદરાની તથા તુરાની લશકર મારાં એક તન ઉપર એ

મારી લશકર કીનો ઉઠાવી આવી પોંહોંચીજીછે. મને એકાએક એ તરફ એકલું આવવું મુનાસેવ્ય નહી હતું.” એ રવેશ પસતાવો કરો નાઆર થઈ દેલમાં હીમત પકડી, જોપ્પાન ઉપર પાક ચળદાનું નામ લેઈ તલવાર ખેંચીને જેમ પાહારનાં વખતમાં વાદલ પોકારે તે મીસાલ પોકારી તે લશકર ઉપર મગરમછની મીસાલ ધસીઓ. ને ખોલદં આવાજે પોકાર મારી કહીજી કે “અય નાપાક લોકો, મગર તમે મારાં નામથી તથા કામથી વાદેજ નથી, કે તમે એ રવેશ ખેહોશ આદમીની મીસાલ મારી લડાઈમાં દોડીયા આવોછો ? એ ચારો નાપાક પદગોહર સમીલાસે કીધો છે, પણ એ કામ કીધાથી તે પદ્યુનીઆદ પસેમાન થારો, તે હવે પછી તમે નજરે જોશો કે તે રજલા દેવને એજ સીસતાના શેહરના દરવાજા ઉપર ખોઆરી સાથે ફાંસી દીધામાં આવશે, ને તે ના રીમત તનં ઉપર જ્યુલ શેહરના લોકો પાસે સગસારી કરાવીયામાં આવશે. તે નાપાક સમીલાસનાં મુવાથી પસંગના ખેટાને ખુશીની જગે ફરદ તથા માતમ પેદા થારો. પણ તે કરતાં અયહરામજદા સવારો, તમે પોતાના તનને શા વાસતે એ જંગલના વડના ખોરાક કરવા આવીઆછો ? મગર તમે મારીથી નહી ડરતા, પણ તેહમતન રસતમથીબી ડરતા નથી, કે તે દેવખંધ પેહેલવાન રખશા ઉપર સવાર થઇને આવશે તો તમારાં તન તથા મગજનાં જોસતની જાઆફત એ જંગલનાં ગીદ જતનવરને કરાવશે. તે કરતાં નામનો ઊઠાવનાર શેર મરદ પરજો આવશે તો, તમારાં લશકરની કરી નીસાંન રેહેવા દેશે નહો. તમે નથી જાણતા કે, તમારાં લશકરનો સપેહેસાર સમીલાસ છે, તેને જોહાન પેહેલવાન રસતમની ખેટાએ લડાઈમાં શી રવેસ રોસવા કીધોછે. જવારે તે લડાઈના શેર લોકો રેચેતા મેદાનની તરફથી હીયાં આવી પોંહોંચશે તેવારે તમારાં તનનાં હાડકાંબી દેખાશે નહી, ને તમારું જોસત ચીલ જાણવશે ખારો.”

એવા સખુન દેલાવર ક્રામરજની જુપ્પાનથી સાંબલીને ક્રસમરજને સમીલાસે જવાપ દેઈ કહીજી કે, “અય સવાર, એવું ખેહુંદુ માં ખોલ, ને હવે તું પોતાનાં તનનો ખલાસી માં જાણ. હવે તો ક્રામરજનું નામ જોહાનમાંથી ગુમ થયું જાણજો. અગર તું એ જગો નર અજદાહાની મીસાલનો હશે તોબો પણ તું તારાં જ્યુલી લશકરની તરફ

સલામત જઈ શકવાનો નથી. હવડાં હું ભારી પથરે કરો તારા તનમાંથી મગજ કાઢાડી નાંખું છું, ને તારી માતમમાં ઇરાન જમીનના પાદશાહને ખેસાડું છું. સગળખ્યા રૂસતમ તથા ખુરજીગર ખરજોને જીવતા પકડોને જાદુગર જાલની સાથે એકઠા એક પાંજરામાં કેદ કરી પાદશાહા અફરાસીઆખની નજદીક મોકલી દેજો છું, ને જખ્ખલ શહેરમાંથી સામે સવારનો તમામ ગંજ ખખતો મારા કખખમાં લાજો છું.” એટલું કહી તે સમીલાસે પોતાના લશકર ઉપર પોકાર મારી કહીજો કે, “એ ફરામરજને આસપાસ ફરીવલીને જીવતો પકડી લેવો. તે નાપાકનું એટલું કેહેવું કે, પેલા માજંદરાની તથા તુરાની દશ હજાર સવારોએ એકઠા હીમલો નામદાર ફરામરજ ઉપર કીધો, ને સમીલાસેભી એક મહસત પાછાડની મીસાલનાં ઊસતવાર ઘોડા ઉપર સવારી કીધી. પેલો તરફ નામદાર ફરામરજ એખલો પેલા દશ હજાર સવારો ઉપર શેરનો મીસાલ ધસીયો, ને મગરમછની મીસાલ પોકારોને તે માજંદરાની તથા તુરાની લશકરને મારવા લાગો. તે લશકરનાં માજંદરાની દેવનો મીસાલના સવારોને ચુંબાલ મારી જીવ ઉપરથી ઉઠાવીને ખીજા ઉપર મારતો, તેથી તે નામવર એકજ હીમલામાં ચાર સવારોને જીવથી પછાડતો. વલી તે દેલાવર કમરખંધ પકડી જીવ ઉપરથી ઉઠાવી લેઈ હવા ઉપર ફેંકતો, ને જોવારે પાછો તે નાપાક દેવ હવા ઉપરથી નીચે જમીન ઉપર પડવા ચાહતો, તેવારે તે નામદાર તેનો કમર ઉપર એવોતો તલવારનો હાથ સાફ મારતો કે તેથી તે માજંદરાની દેવના તનના કાકડીની મીસાલ એ તુકડા કરી નાખતો. વલી કોઈ એક સવારને ઘોડાની પીઠ ઉપરથી ઉઠાવીને પ્યારીક કપડાંની મીસાલ આશાનીથી તેના તનને ચીરી નાખતો, કોઈને સર ઉપર મુકી મારી તેનાં સરમાંથી મગજ કાઢાડતો હતો. એ રવેશ તે નામદાર પેહેલવાન મરદાનગીથી જોશમાં આવેલો હતો. વલી તે નામદાર એક સવાર ઉપર પોતાનો ભારી ગોરજ એવો તો મારતો કે તે સવારને તેના ઘોડા સાથે જમીન ઉપર ખરાખર કરી નાંખતો. એક હોરેમનને પોતાના નેજના નોકે કરી તેનાં ઘોડા ઉપરથી ઉઠાવી જમીન ઉપર ઊંધે નાંખતો, તેથી તે નાપાક ઘોડાના પાજો નીચે પાથમાલ થઈ જતો. તથા કોઈ સવાર ઉપર ખેદંગી તોર મારતો તે તીરે કરી એ તરણ

સવારને સાથે વીધી નાંખી, તે તીર પાહાર નીકલી જતો. એ રવેશ નામનો ઊઠાવનાર ફરામરજ જે તરફ હોમલો કરતો તે તરફની જમીન આદમીઓનાં લોહીએ કરી લાલાને રંગની મીસાલની કરતો, અને આદમીઓની લોથના ટેકરા ઊઠાવતો હતો. સામેથી તે તુરકીઓપી જેમ વાદલમાંથી વરસાદના કતરા વરશે તે મીસાલ તે જાપ્પુલ જમીનના હોંદી સરદાર ઊપર તીર, તથા નેજ, તથા તલવાર, તથા છુટ બાલડીનો વરસાદ ધરસાવતા હતા. તે હુથીઆરોએ કરી ગોયા આસમાન ઉપર વાદલ થઈ આવોર્ષિ હતું, ને તલવારોતો વીજલી મીસાલ ચમકતી હતી, ને આદમીઓનાં લોહીનો તો ગોયા વરસાદ વરસતો હતો, અને દેલાવર પેહેલવાનો વાદલની મીસાલ એકપીળ ઊપર પોકારતા હતા. તે લોહીની રેલમાં તકાવર ગોરાળ ચાને ઘોડા મગરમછની મીસાલ તરતા હતા. અને પેસુમાર નેજાએ, તથા છુટ બાલડીઓએ કરી તમામ મેદાન વાસના આડની મીસાલનું નજર આવતું હતું, અને પખતરી સવારો તથા પાખર સાથના ઘોડાઓએ કરીજમીને ગોયા લોહીની આદર સર ઊપર ખેંચી હતી. તે વાસના આડમાંના જંગલમાં દેલેર ફરામરજ ગોયા શેરની મીસાલ પડી, તુરકી લશ્કરનાં ગોઆરામાં શોકાર કરતો હતો.

એમ કરતાં તે લશ્કરમાંથી તુરાની સવારો તથા માજંદરાની દેવો મલીને નવસો હેરેમનાને નામવર ફરામરજે જીવથી મારીયા. તેવારે તે નાપાકોએ પોજી મરતપે ગલપો કરી એકઠા થઇને ફરામરજ ઊપર હોમલો કીધો, ને એક મરતપે સરવ કોઈએ તલવાર તથા ગોરજ તથા નેજ ફરામરજ ઊપર મારીયા. અગર જો તેવા જખમ ભારી પાહાડ ઉપર મારે તો તે પાહાડનાબી તુકડે તુકડા થઈ જાય, પણ તે હુથીઆરોથી કીનાના લેનાર ફરામરજને કસો આસેપ્ પોહોંચીયો નહોં. તે નામદારની તલવારે કરી પીળ નવસો તુરકી તથા માજંદરાનીઓ મા-રેયા ગયા. જેવારે તે શરકસ દેવોએ ફરામરજની એ રવેશ મરદાનગી દોઢી, તેવારે સરવ કોઈ નાહાસીને દુર જઈ ઊભા, ને તે નામદારની ઉપર નજર કરી જોયું તો, તેની ગરદન તથા પાણુ ઊપર આફ્રોન કરવા લાગ્યા, ને તે નામદારનો જોર તથા હોનર જોઈ ધણાએક અજબ રહીયા. સરવ કોઈ પોતાની માહોમાહા કેહેવા લાગા કે, “એ દેલાવર

પેહલવાનની લડાઈમાં જવું તે પોતાના હાથે કરી પોતાનો જાન ક્રોકટ ખાવા જવા બરોબર છે.” એ રવેશ પોતાની માહોમાહે વાત કરી દુર જઈ ઉભા. જેવારે નાપાકજદા સમીક્ષાસે પોતાનાં લશકરને એ રવેશ આજેજ થયલું ને દુર જઈ ઊભેલું દીઠું, તેવારે તે નાપાકનુંબી દેલ દેહેસત ભરેલું થયું, પણ નાચારીથી પોતાના લશકર ઉપર પોકાર મારીને તુંદીથી ગોસામાં આવી કેહેવા લાગો કે, “અય પદ્મપત લોકો, તમે એટલા ખેશુમાર સવારો છેવો તે છતાં એક જાપુલી સવારથી ડર ખાઈ ઘોડા ફેરવોને દેહેશતથી દુર જઈ ઊભા છો, તો તમેને જેહાનનાં દરમેઆનમાં કસી શરમ આવતી નથી ? અગર એ દસતાંન તુરાનનો પાદશાહ સાંભલશે, તો તેજ વખત ગોસાએ કરી તમારાં તન સરથી દુર કરાવી નાંખશે અને કેહેશે કે તમે એટલા ખેશુમાર પેહલવાનો હતા ને એક જાપુલી સવારથી આજેજ થયા, એવો તે પાદશાહ તમે લોક ઉપર ગોશો કરશે. ખીજું એકે, આપણા મુદ્દઈલોકો આપણી મશકેરી કરી હસશે. વાસતે તમે દશ હજાર સવાર છેવ્યો, ને એ જાપુલી એક તન એકલો સવાર છે. અગર એ સગજ પચો ફરામરજ પખતરમાં પુલાદના લોહાની મીસાલનો છે, તોભી પણ તમે ખેશુમાર લશકર એ એક સવાર ઉપર એક એક મુઠી ખાકની નાંખો તો તેણે કરોબી એ જાપુલી દટાઈ જાય. વાસતે તમે સેતાખીથી હીમત પકડીને પુઠા તથા જવાન સરવ કોઈએક મરતપે હામલો કરો, ને એ સવાર ઉપર તીરનો વરસાદ વરસાવો કે એ સગજને તોખમનાં ફરામરજનાં લોલોહાએ કરી એ મેદાનની જમીન લાલાના ચમનની મીસાલની થાય.” જેહારે તે લશકરનાં લોકોએ પદગુમાન સમીલાસની જુપ્પાનથી એવા સખુન સાંભલીયા, તેવારે સરવ કોઈએ પોતાની કમાનને ચીલે ચહુધવી ને નામદાર ફરામરજ ઉપર પાણીના કતરાની મીસાલ તીરનો વરસાદ વરસાવા લાગા. એ જ કરતાં તે દેલાવરનાં તન ઉપરના પખતરમાં એટલા તો તીર લાગાં કે તું કેહે ગોયા તે ફરામરજના તન ઉપર મોરગની મીસાલ પડ ઉગેલા જેવાં લગતાં હતાં. તે નામદારના તનમાં ખેશુમાર તીર લાગા હતા, તેથી તેનો ઘોડો શીસાદ જાનવરની મીસાલનો નજર આવતો હતો. પણ તે નામદાર પેહલવાન હીમત પકડી તે લશકરનો ડા-

હાલા જમણી પોતાનો ઘોડો દપટાવતો, ને તલવારે કરી તે લોકોનાં સર દડીની મીસાલ ખાકમાં નાંખતો હતો. એમ કરતાં જ્યારે આફતાબ માથે આવ્યો, તેવારે નામદાર ક્રામરજનાં તનમાંથી લોહીના કુવાર જારી થયા. તેથી તે નામદાર પેહેલવાન ઘોડાની પીઠ ઊપરથી કુદી પી-આદો થયો, કે તે ઘોડો આશાએસ પાંમે, પણ તે તકાવર ઘોડાએ જમી ન ઊપર પડીને તેજ વખત પોતાનો જન કપ્પજ કીધો.

હેકાયત લખી છે કે, નાઊમેદ થયો નામદાર ક્રામરજ પોતાના ઘોડાનાં મરણથી અને લડાઈ કીધી તે નામદારે પાંડો પીઆદો થઈને કુંદાજ દેવ તથા સમીલાસ સાથે.

જ્યારે નામદાર ક્રામરજનો ઘોડો મરણ પામીએ તોવારે તે જોર તથા ઝલકાટ ભરેલો શેર મરદ પેહેલવાન નાઊમેદ થયો. અને પોતાના દેલ સાથે કેહેવા લાગ્યો કે, “ હવે મને એ જગો બીજો ઘોડો કોણ લાવી પોંહાંઆડે. એ ઘોડાના મુવાથી હવે મારો સેતારો પુરો અરગસતે થયો. ” એ રવેસ દેલ સાથે અફશોસ કરી, પછે પાંચ પીઆદે લડાઈ કરવાને વાસતે વખતરની દામન ગેરદાનીને હાથમાં ઢાલ તલવાર પકડીને વાદલનો મીસાલ ગોસાથી પોકાર મારીને ચીતાની મીસાલ કુદતો, ને તે લશકરની ડાહ્યાની જમણી બેઠી તરફ તલવાર મારતો જતો હતો. ને પોતાનું નામ કેહેતો હતો કે, “ જેહાન પેહેલવાન તેહેમતન રૂસ-તમનો બાપો, શેર મરદ ક્રામરજ હીંદુસતાનનો સરદાર તે હું છું. ” એ રવેશ કહીને જે સવાર ઊપર કીનાની તલવાર મારતો તેને તેની સવારીના ઘોડા સાથે ચાર ટુકડા કરી નાખતો, ચા અગર કોઈનો કમર ઊપર લડાઈની તલવાર મારતો તે સવારને કાકડીનાં ખીલાની મીસાલ બે ટુકડા કરી નાખતો, ને જેમ કે સખત વાયે કરી ઝાડનાં સુકાં પતરાં ખડે તે મીસાલ માજદશની દેવોનાં સર તથા પાંચ ખાકમાં નાખતો.

એમ કરતાં ફરીથી તે નામદારે એક હોમલામાં બસો સવારને જીવથી મારીયા. પણ ઘણા એક જખમ મારવાથી નામવર ક્રામરજની

તલવારની મુઠા ઊતરી ગઈ, તેવારે હાથમાં બારી ગોરજ પકડીયો. ને જેમકે લોવાર લોકો એરન ઊપર બારી હોઠોડો કુટે તે મીસાલ તે દેવાનાં સર ઊપર ગોરજ કુટવા લાગો, જેથી ઘણાએક દેવાનાં સરમાંથી મગજ નીકળી પાકમાં પડીયાં. એ રવેશ તે નામદાર પેહેલવાન કપ્પોતો તુરાની લશકરમાંથી ઘોડાઓને તેના સવાર સાથે ઊઠાવી પોતાનાં સર ઉપર ફેરવી બરહુમ મારતો, અને કપ્પી ગોરજ તથા તલવારે કરી લડાઈ કરતો, પણ તે નામદારને તે દશ હજાર લશકરથી કસો ડર હતોજ નહી, ને જેમ એક ભુખો શેર ગોસપંદનાં ટોલામાં પડે તે મીસાલ ફરામરજ તુરાની લશકરમાં પડીયો હતો. એમ કરતાં તે મહસત હાથીની મીસાલના પેહેલવાનનાં બારી ગોરજે કરો તરણસો દેવ ખોઆરોથી પાકમાં પડીયા. તેવામાં નામદાર ફરામરજના ગોરજનો દસતો કમાનની મીસાલ વાંકો વલી ગયો, તેથી તે નામદારે તેને પડતો મેલીયો. ને ગોસાથી પોતાના નેજા ઊપર ચુંગાલ મારીને પેચદાર સાંપની મીસાલને નેજો ઊઠાવીયો, અને શેરની મીસાલ બપ્પારીને મેદાનમાં કુદીયો. જે તરફ તે નામદાર પોતાનો નેજો ફેરવતો તે તરફ એક નેજાએ તરણ સવારને સાથે વીંધી નાખતો, અને કપ્પી તરણ સવારને સાથે જીન ઉપરથી ઊઠાવી લેતો હતો. એમ કરતાં તે નેજાએ કરી તરણસો માજંદરાના તથા તુરાનીઓને મારીયા, તેથી તેના નેજાનું નોક તુટી ગયું. તેવારે તે નેજાને પડતો મેલીને સેતાબ બાબુ ઊપરથી ચાચી કમાન ઊઠારી, ને ચીલે ચહુડાવીને મહસત હાથીની મીસાલ પોકારીયો, ને બાઠરામાંથી તીર ખેંચીને પરંદાં મારગની મીસાલ તોર મારવા લાગો. તે નામવરનાં તોર જોઈને ફરામરજનું લશકર લરજતું હતું. તે દેલાવર પોતાના એક તીરે કરી પાંચ, સાત, દશ, દેવને એકઠા વીંધી નાખતો હતો. એમ કરતાં તીરનો બાઠરોબી ખાલી થયો, તેવાર ગમે કરી ફરામરજનું મોહો જરહ થઈ ગયું. કાંકે પોતાનાં તમામ હથીઆર કામથી રદ થઈ ગયાં. તેવારે તે નામદારે ગોસાએ કરી પોતાના અબરૂ ઊપર ચીન ચહુડાવીને તે કામથી ઘણો ગમગીન થઈને કેહેવા લાગો કે, “અફરોસ મેં આટલી કોરોસ કીધી, પણ આખરે મારું કામ એવી નોખતને પોહોંચીજી, ને એ જંગલના દરમેઆનમાં હું એખસો પડીને ખોહારીથી મારીયો

જાણી છું. એ આસમાન તો મારી ઉપર હવડાં એમજ ફરીયા છે, પણ તેની ચાલ આગલ આદમી જાદનો કસો ચારો છેજ નહીં. વાસતે હવે તો હું હથીઆર પગેર ખેચારો થયો છું. અફશોસ કે હું મારા લશકરથી દુર પડીયા, ને મારો રોસન આફતાપ વાદલમાં ઢંકાયા, અને મારો ગોરાપ્ય ઘેડોમી મારી રાત નીચેથી દુર પડીયા, તે શાયે હું એક તન એકલો અને મુદ્દા લોકો હજારો હજાર સવાર છે. અફશોસ મારી જવાંમરદીનો તથા મારાં આંધાં તથા મારી ગરદન તથા પાનુનો, અને અફશોસ મારા પાપ જેહાન પેહેલવાન રૂસતમનો, કે તે જેહાન પેહેલવાન મારી જુદાઈથી પુઠાપાના દાહાડામાં નાતવાન થઇ જશે તેનો. અફશોસ પાક દીનનો પાદશાહ કેખોસરૂ મજલેસમાં બેસી મારી ચાદ કરશે, ને હું હજાર નહીં તેથી તે પાકજાદ પાદશાહનો જીવ નાખુસ થશે તેનો. અફશોસ મારો બેટો જેહાંનપખરા જે આઠ વરસ થયાં મગરેખની તરફ લડાઈ ઉપર ગયો છે, ને મને તે નામવર બેટાની કશી ખબર નથી કે તે બેટા ઉપર શી મુસોબત ગુજરતી હશે તેની જુદાઈનો તથા માસે નેઆગાન પુઠો જાલેજર, જે નાપાકજાદ સમીલાસના હાથમાં કેદ પડીયો છે તેનો. અને અફશોસ મારા પુજોરગ બાઈ સોહારાપના બેટાનો, કે તે શેરમરદ બેટા સાથે મને લાંબી મુદતની દુશમની ચાલતી હતી, તે દુશમની તુટીને જાનથી તથા દેલથી દોસતી થઈ છે તે નવી દોસતીનો. અફશોસ મારા નેઆગાનનું વતન જે ગોથા ખોરરમ બેહેસતની મીસાલનું જખુલ શેહેર તે એક નાપાક બે પુનીઆદ ચોર, પાએ-માલ કરી નાખશે તેનો. અફશોસ હાંદુસતાનમાં રાજ સએઅમખરીને મારાં મરણની ખબર થશે, તેવાર તે મારા દેલનો દોસત મારા ગમથી પોતાની અંજુમન સાથે પચેહને સર થઇ માહુતમથી જારી કરશે તેનો. અફશોસ મારી બેહેન આફતાપની મીસાલની પાનુંગોસસપ તથા જર-પાનું નો, કે તે પાકજાદ પાનુંઆ એ નાપાક સમીલાસના હાથ ઉપર કેદ પકડાશે, તેથી મારા પુજોરગ ખાનદાનનાં નામને શરમીદગી પોહોંચશે તેનો.” એ રવેશ તે દેલાવર પેહેલવાને પોતાનાં દેલ સાથે અફશોસ કરીને ગોસમાં આવી પોતાની કમરમાંથી ખંજર ખેંચી, ને તે ખંજરે કરી તે લશકરમાંથી નવસો હુરમનોને ખાકમાં ઊંધા નાખીયા.

એમ કરતાં તે જેહાન પેહેલવાનનાં બેટાનાં હાથમાંનું ખંજરભી તુકડા થઈ ગયું. તેવારે ચીતાની મીસાલ તે મેદાનમાં કુડવા લાગો, ને માજદરાની તથા તુરાની સવારો ઉપર મુંકી મારવા લાગો, તે મુંકોથી મારતાં તે દેલાવરના હાથનો પંજો ફાટી ગયો, ને તે નામવરની હથેલીમાંથી લોહી જરી થયું. એ રવેશ તે નામદારે પોતાની મુકીએ કરીનેભી નાપાક જાદા સમીલાસનાં લશકરમાંથી ચારસો દેવનાં મગજ કાઢાડી નાખીયાં. એવી રીતે લડાઈ કરતાં જવારે આફતાબ માથે આવીયા, ને ગરમીએ કરી પેહેલવાનોનાં લખ પેઆસે શુકાવા લાગા તેથી શુસત થઈ ગયા. હવે એ કેતાબનો જોડનાર સાહેર એમ કરી કેહછે કે, જેહાન પેહેલવાન રૂસતમનો બેટો ક્રામરજ જોર તથા હોનરમાં આસમાંનના કાનમાં હલકો પેહરાવે એવો જખરદસત હતો, બલકે જમાનામાં તે નામવરની ખરાબરીનો કોઈ બીજો પેહેલવાન હતોજ નહીં, પણ જવાર તેનુંભી બખત ખરગસતે થયું, તેવારે જમાનાએ તે નામવરની આંખ આંધલી કીધી; તેથી તે લડાઈના મેદાનમાં એક બિંદી સુરાખ યાને દર હતું, તે ક્રામરજની નજરે આવીઈ નહીં. તે નામદાર તો દુશમેનોની લડાઈમાં જુહમમાં પડેલો હતો, તેથી તેનો પાછો એકાએક પેલા દરમાં ગલી ગયો. તેજ વખત તે પગ ગુઠણમાંથી ઉતરી ગયો, તેથી તે પાછાડની મીસાલનો પેહેલવાન ચીતાની મીસાલ જમીન ઉપર પડીયો, તેથી તે નામવરનો એક પાછો જુહો પડી ગયો, તેથી તે દરદ ભરેલો થયો.

હેકાયત લખી છે કે, કમંદ નાખી બંધ કીધો નાપાકજાદા સમીલાસ માજદરાનીએ જેહાન પેહેલવાન રૂસતમના બેટા નામદાર ક્રામરજને.

હવે નામદાર પેહેલવાન ક્રામરજનો પાછો એકાએક તુટ્યો, ને તે જંગી પેહેલવાન ખાડામાં પડીયો. તે જગોથી ઉઠે, એવા અંદેશ સાથે પોતાનું સર જમીન ઉપરથી તેણે ઉઠાવીઈ જવારે દુરથી સમીલાસે એવો મામલો દીધો તેવારે ખુશીથી દોડતો આવીને તે નામદારના સર ઉપર પછવાડેથી કમંદ નાખી, તેથી તે નામદારનું સર તેના બંધમાં

આવીજી, પણ નામદાર ફરામરજ તે કમંદને કસી રીતે પોતાની ખાતે-
રમાં લાવીયો નહીં; ને આહીજી કે એક જોરે કરી તે કમંદને તોડી ના-
ખે. તેવાર ખેપ્પુનીઆદ સમીલાસે માજંદરાની જોખાનમાં પોતાના
લશકરના દેવોને પોકાર મારી પોતાની મદદે જોલાવીયા, તેથી ખીજ
તરણસો દેવો જે ઘણા જખરદસત હતા તેઓએ દોડતા આવીને તર-
ણસો કમંદ એકઠી પેહેલવાન ફરામરજની ગરદનમાં નાંખી, ને જમ
કે મસતી ભરેલા શેરને પાધે તે મીસાલ પાધીને ખેંચતા પોતાનાં લશ-
કરમાં લેઈ ગયા. જેવારે નામદાર ફરામરજ કેદ પકડાયો, તેવારે નાપાક
સમીલાસ ઘણા ખુશી થઈને સેતાપ્પ ફરામરજનાં લશકરની તરફ દોડતો
ગયો. એ ખખરજેવારે ફરામરજનાં લશકરને થઈ કે તે નામદાર ઉપર એ
રવેશ જમાનાએ આકૃત નાંખીજી, તેવારે તમામ જખુલી લશકરમાં પોકાર
તથા શોર ઊઠીયો. એવામાં નાપાક સમીલાસ કીનાં ભરેલું મોઢો કરી
જખુલી લશકર ઉપર જઈ પડીયો, અને તે લશકરને ખરહમ મારવા
લાગો. જખુલી લશકરના સરદારોએબી જીવપર આવી લડાઈમાં કમર
તંગ કોધો, ને માજંદરાની લશકર ઉપર આકૃત વરસાવા લાગા. એમ
કરતાં પ્યંને દશકર એક એક સાથે ભેલાઈ ગયાં, તે લડાઈનો શોરશાર
આસમાન લગો ગયો. જખુલના દેલેરો લડાઈ તો કરતા હતા પણ તેઓ-
નાં માથા ઉપર ફરામરજ સરદાર નહી હતા તેથી તેઓના પાંખે કાંપતા
હતા, અને તે લડાઈમાં તેઓએ કસો ફાયદો દોઠો નહીં.

હવે એનો શાહુર એમ લખે છે કે, “સરદાર ખગેરનું લશકર
હરગેજ લડાઈમાં કૃતેહમંદી દેખે નહી. અગરએ ઘણાબી મરદાને મરદ
હોય તોબી તેઓનાં પાંખે ધુજે.” એમ કરતાં જેવારે ફરામરજનાં લશ-
કરે સમીલાસના લશકરનો જોર ઘણો દોઠો, તેવારે સરવ કોઈ પોતાના
ઘોડાઓની લગામ ફેરવીને રેથેનાં મેદાન તરફ નાહાઠા, પણ તેઓની
પછવાડે સમીલાસે દુંપાલો કરીને તેમાંથી ઘણાએક સવારોને જીવથી
મારીયા, પછે પાછો ફરી પોતાના લશકરમાં આવીયો. પણ પાનું ગોશ-
સપે તે દેવજાદાને મેદાનમાં રોસવા કીધો હતો તેની શરમે કરી તે ગમ-
ગીન હતો. એમ કરતાં જેવારે તુરાની લશકરના સરદારો સમીલાસની
નજદીક આવીયા, અને તે માજંદરાનીને કેહેવા લાગા કે, “અય લડ

થકે સરદાર, તું જોકે એ લડાઈમાં આપણું બેશુમાર લશકર મારો જી ગયું, તોભી આપણે જાણુલ શેહર ફતેહ કીધું નહીં. તે કરતાં આજ લગી એ જાણુલ શેહર કાંઈથી લેઈ શકાયું નથી, તો હવે આપણે નાહક એ જગો પડી શા વાસતે રહ્યે.” જેવારે સમીલાસે પોતાનાં લશકરના પેહેલવાનોથી એવા સખુનો સાંભલીયા, તેવારે તેઓને એમ કરી કહી જી કે, “અથ મારા નેકખાહા સરદારો, તમો કહો છો તે દરૂસત છે. પણ હું એ જગો રૂસતમની ખેટીના હાથથી એવો રોસવા થયો છું, કે તે સખખથી યા તો હું હવે એ જગો જાણુલીઓનો જાન લેજી, ઇઆ મારો પોતાનો જાન આપું; પણ એ જગોથી રોસવા થઈ પાછો ફરી જાજી નહીં. વાસતે હવે તો કાલ રોજ આપણે એક લડાઈ એવી તો કરીએ, કે એ લડાઈની ગરદ આસમાન સાથે પોહાંએ.” એ રવેશ તે નાપાક પોતાના સરદારોને ડમર કરીને કેહતો હતો, પણ તે નાપાકજા સમીલાસ ઊપર તેનાં મોહોતે છુપી કમીગાહા કીધી હતી, તેની તો તે નાપાકને કશી ખબર હતીજ નહીં; કે કેરશાસપશાની એકાએક પોતાનાં લશકર સાથે આવી તેના લશકરની ગરદ કાહાડી નાખશે. ને બીજી તરફથી જેહાન પેહેલવાન રૂસતમ શીમારગની પીઠ ઊપર સવાર થઈ મગરેખ જમીનથી આવી પોહાંએશે, તે તેહેમતન એ દેવજાને પકડીને તુસ્ત સુલી ઊપર ચહડાવશે ને તેનાં નાપાક તનને ખાકમાં નાખશે, તેની તો તે નાપાકને કાંઈજ ખબર હતી નહીં. પણ સરમને મારે બે-અંદાજે સખુન યોલીને તે નાપાક ખખારતો હતો. એમ કરતાં તેની આંખમાં ખોઆબે ગલખો કીધો તેથી શુતો. તીઆં બદ યુનોઆદનાં સમીલાસે ખોઆબમાં એવું દીઠું કે, “એક પાગ સરવનાં તથા એના-રનાં જાહડોથી ભરેલો છે, તે પાગમાં ચારે તરફથી પાણીની નેહરો જા-રી છે, અને તીઆં સમીલાસ પોતે ફરે છે. એમ કરતાં તે પાગ-માંથી એક જગતની તરફ જઈ પોહાંએયો, તીઆં એકાએક એક મહસત શેરનોકલી આવીયો, તે શેર આવતાંને વાર સમીલાસની ગરદન પકડીને તેનાં સીનાં ઊપર ચહડી બેઠો ને ચાહીજી કે સમીલાસનું પેટ ફાડી નાખે, તેવારે સમીલાસે ઘણાએક હાથ પાજી પછાડીયા, પણ તે શેરે ચુંગાલ મારીને સમીલાસનું સર તનથી ઊખાડી નાંખીજી, તેવાર

પછે તે શેર તેના સીના ઉપરથી ઉઠી પેલા પાગમાં લટકતો ચાલી ગયો.” એવો ડરામણો ખોઆપ જોઈ સમીલાસ પોકાર મારી ખોઆપમાંથી જાગી ઊઠીયો, ને પોતાનાં તન સાથે ધુળવા લાગો અને અંદેશો કરવા લાગો કે, “હવે એ જગો રેહેવું નહીં જોઈએ. કારણ કે જો એ જગો ઊપર એકાએક જેહાન પહેલવાન રૂસતમ આવી પોંહ્યાંચશે, તો મારાં લશકરની તથા મારાં જીવનો ગરદ કાઢાડી નાંખશે.” એ રવેશ નાપાકજદો સમીલાસ અંદેશો કરતો તે ખોઆપમાંથી દેહસત બરેલો પોકાર મારતો જાગી ઊઠીયો, તે પોકારનો આવાજ તેનાં લશકરે સાંભળીયો. તેથી સરવ કોઈ દોડતા આવીને પુછવા લાગા કે, “અથ સરદાર તું એકાએક એવડો પોકાર મારી પછડ ખાઈ ખોઆપમાંથી શા વાસતે ઊઠીયો છે ? તુંને એવડો ડર શાને વાસતે લાગો છે ?” તેવારે નાપાક સમીલાસે પોતાના લશકરના સરદારોને તમામ હકીકત પેલા ખોઆપની કહો સંબંધાવી. અને કહીણી કે, “હું નથી જાણતો કે એ યુર ખોઆપનું ક્વ મને શું નજર આવશે.” એ તમામ હકીકત સાંભળીને સમીલાસનાં લશકરમાં એક નાપાક કેહેરાન નામનો માજદસનો પહેલવાન હતો તેણે સમીલાસને કહીણી કે, “અથ નામદાર એ યુર ખોઆપ થી તું પોતાના દેલમાં કરો અંદેશો માં રાખ.” એવામાં એક સેતારે શનાશ ધણો દાણા હતો, તેણે તે ખોઆપની તાસીર સમીલાસની મજલેશમાં પાંગે યુલદ કહી કે, “જે કોઈ આદમી કોઈખી યુરે ખોઆપ દેખે તો તે ખોઆપનાં દેખનાર મરદને કાંઈ નેકી નજર આવે.” જેવારે સમીલાસે તે નજુમી મરદથી દેલાસાનાં સખુન સાંભલેયા-તેવારે ખુશી થઈને સેતાપ શસપ મંગાવીને તરણ જામ શસપની પેદરપે પીધી, ને તે ગમને પોતાનાં દીલમાંથી પરતરફ કીધો.

હોકાયત લખીછે કે, ગયો નાપાક સમીલાસ પોતાનાં લશ-
કર સાથે સીસતાંન શેહેરની તરફ તે શેહેર
લેવાની મકસદથી.

જેવારે પામદાદને વખત નીલોફરી આસમાન ઊપર રોશન આ-
ફતાબે પોતાની ઠાલ ઉઠાવી, અને તેના નુરથી તમામ જેહાન રોશન થઈ
તેવારે પાંને લશકરમાંથી નગારાંના તથા કરનાયના આવાજ નીકલયા,
જે આસમાન લગી ગયા. તેજ વખત પદગુમાન સમીલસે પોતાના ત-
નમાં લડાઈનું પપ્પતર પેહેરીઁ, ને તે ઊપર કીનાનો કમરખંધ તંગ
પાંધીયો, ને એક હેરેમનની મીસાલ ઘોડા ઊપર સવાર થયો. તે નાપા-
કને જોઈ તેનું તમામ લશકરભી હેરેમનની મીસાલ ઘોડા તથા હાથીઓ
ઊપર સવાર થયું, ને કીનાથી ચેહેરા ગોસા ભરેલા કીધા. તે લશકરની
ગરદે કરી આફતાબનો ચેહેરો ઢંકાઈ ગયો, ઘોડાઓની નાલે કરી જમી.
નનું મોહો છીલઈ ગયું, અને તેના ગોલ યાગે કરી તમામ જેહાન રોશ-
નાર ભરેલી થઈ. પછે હોકમ કરીને સમીલાસે પોતાનાં લશકરમાં મના-
દી ફેરવી ને એમ કરી કેહેવાડીઁ કે, “આજ રોજે આપણને ઘણી
સખત લડાઈ છે, વાસતે તમામ લશકર કીનાની કમર પાંધીને દુશમનની
લડાઈની તરફ મોહો ધરે, ને તમામ હુધીઆર ઊપરાંત સ વ કોઈ પો-
તાની પાસે તીર તથા છુટબાલડી ઘણી રાખે, કે આજ રોજે આપણે
શીસતાન શેહેર ફતેહ કરીને સામેસવારના દસતાનનાં એવાનને આતશો
કરી પાલી વેરાન કરી નાખ્યો. જેવારે હું રેયેનાં મેદાનમાંથી પાદશાહ
અફસસીઆપની રજા લેઈ એ તરફ રવાને થયો, તેવારે મને પાદશાહ
અફસસીઆપે તરણ જામ શરાબની પાઈને એવો હોકમ કીધો હતો કે,
“જેવો તું જાબુલસતાન ફતેહ કરે તેવો અવલ જાલનું પાનદાન ખ-
સાપ કરજે.” તે નાપાક સમીલાસનું એટલું કેહેવું કે તેનાં લશકરે હા-
થમાં તીર કમાન પકડી, ને સમીલાસના દેહેરાના દરવાજા ઊપર આવી
હાજર થયા. તેવારે તે કીના ભરેલા સમીલાસે ફરમાવીઁ કે, “બુદો જાલ
તથા ફરામરજ જેઓને પાંદીવાનની મીસાલ પાધેલા છે તેઓને એ
જઓ આરી નજદીક લાવે.” તેજ વખત છડીદાર લોકો સેતાપીથી દો-

ડીયા ગયા, કે પોતાના સરદાર સમીલાસનાં સખુત મુજબ નામદાર જલને તથા લડાયક ફરામરજને માજંદરાની લશકરમાંથી સમીલાશની નજદીક લાવે. એવા અંદેસાથી તે છડીદાર લોકો જે જગો ઊપર જાલ તથા ફરામરજ ખેડુ સરદાર કેદ હતા તે તરફ ગયા. હવે એ દાસતાનનો જોડનાર અતાઈ નામનો શાહુર એમ કરી કેહેછે કે, “હું આગલી પેહલવી તવારીખની કેતાબમાંથી જોઈને એ દાસતાન એ જગા એઆન કરી લખું છેજી, તે તું કાન ધરીને સાંભલ.” જેવારે નાપાકજદા સમીલાસે નામદાર ફરામરજને પોતાની દગાખાજીથી કેદ પકડ્યો, તેવારે તે નામવર પેહેલવાનને જે જગા સમીલાસના લશકરમાં સરદારીને લાએકનો યુજોરગ જલેજર કેદ હતો તે તરફ પેહેલવાન ફરામરજને મુશકા પાધેલો કેટલાએક સવારો સાથે કેદમાં મોકલ્યો. એમ કરતાં જેવારે તે ફરામરજને જલની નજદીક પાંધીખાનામાં લઈ આવેઆ, તેવારે જેહાન પેહેલવાન રસતમના પેટા શેર દેલ ફરામરજને મુશકા પાધેલો પાંધીવાનની મીસાલ માજંદરાની લોકોના હાથમાં ખોહારીથી પકડેલો દાનાઈ ભરેલા જલેજરે દીઠો, તેથી એકાએક તે યુદ્ધ દાસતાન ફરામરજને મુશકા પાધેલો જોઈને ખેહારા થઈ ગયો, અને જે જગા કેદખાનામાં ખેડેલો હતો તીઆંજ ખાકમા તુટી પડીયો. જેવાર તે યુદ્ધ જાલ પાછો હોશમાં આવેયો, તેવાર પોતાના પેટા ફરામરજને પોતાનો સાથે કેદમાં દોઠો, તેથી તે યુદ્ધ પાપ પોતાની આંખમાં આંખુ લાવીને તેનવજવાંત પેટાને કેહવા લાગો કે, “અય જેહાન પેહેલવાન રસતમના શેર દેલ પેટા, તું એકાએક રાતની વખત એવી ખોહારીથી પાધેલો માહારો નજદીક કીહાંથી આવી પડીયો છે? અને હવે જેરોજપર તું નામવર પેટાને કોણ નાપેકારે કીધો છે. તે કરતાં અય દેલાવર પેટા તું તો ધણા જોરમંદ પેહેલવાન કેહેવાએ છે, તેં એક સાયતમાં સરફરાજ શોહોશખના પેટા જંગો પરજોની પાખુ પાંધીને તેને પકડીયો હતો. તે વગરે હીંદુસતાનમાં ભારી તનના હેરાશ દેવને એક લેહજમાં કેદ પકડી, ઈરાન જમીનની તરફ લઈ આવીયો હતો. એવો તું દેલાવર પેટો એકાએક કોણ કમખખતનાં હાથ ઉપર શેકસત પામીયો, અને કોણ કમખખતે તુને એ રવેશ પાંધમાં ગેરફતાર કીધો? કે તું એ રવેસ ચોર સમીલાસ-

ના હુપ્પસીઓના હાથમાં કમદે પંધાયલો મારી નજદીક આવીયો છે. હું રાત દન એ કેદમાં ધનતેજર છઠ્ઠી, તો તું વલી મારી નજદીક ધન-તેજર ભરેલો કીહાંથી આવીયો છે. હવે તું નામવર ખેટો પદ યુની-આદના સમીલાસના હાથમાં કેદ પકડાયો છે, તો હવે મારી તથા તારી ખેટની આખર આવી સમજવી જોઈએ. શા વાસતે કે એ ખેટુનીઆ દ ખચો, પોતાના પાપના કીનામાં આપણુ ખેટુને શુલી ચહડાવશે, એ વાતને તું ખાતરજમેથી જાણજે.”

જેવારે સરફરાજ ફરામરાજે દાનાઈ ભરેલા પોતાના યુજોરગ પાપ જાલની જોપાનથી એવા સખુત સાંભલીયા, તેવારે નાપાક જદા સમીલાસની દગાપાછ ભરેલી તમામ હુકીકત અવલથી તે આખર લગી પોતાનાં નેઆગાત જાલની નજદીક ખેઆન કરી કહી. જેવાર સરફરાજ જાલેજરે શેર દેલ ફરામરાજની જોપાનથી એ તમામ વાત સાંભલી તેવારે તે નામદાર જેવો ગમ ભરેલો હતો તે કરતાંભી જેઆદા ગમગોન થયો. અને પોતાના દીદામાં આંજુ લાવીને વરસાદના કતરાની મીસાલે વરસાવા લાગો. તે યુદા પાપને એવો ગમગીન જોઈને નામવર ફરામર જેભી પોતાની આંખમાંથી મોતીની મીસાલનાં આંજુના કતરા વરસાવેઆ. એમ કરતાં પોતાના દેલમાં હોમત પકડીને પોતાના યુજોરગ પાપ જાલેજરને કેહવા લાગો કે, “અય મારા નામવર યુદા પાપ, તુ પોતાના દીલમાં એવડો ગમગીન શા વાસતે થાએ છે? તુને એવડી ફીકર નહી કીધી જોઈએ. કાંએ કે આપણને જેણે પેદા કીધા છે તે પેદાનો કરનાર દાદાર સાહેબ પોતે અજમ કુદરતનો સાહેબ છે, તે ખાવંદ આપણી દાદ લેશે.” તેવારે જાલેજરે ફરામરાજને એમ કરી કહીઠી કે, “અય મારા સરફરાજજ ભરેલા ખેટા, તું જે વાત કેહે છે તે દરસત છે. પણ તું જાણતો નથી કે એ નાપાકજદા સમીલાસ જેવારે કાલ રોજે પ્યાંમદાદ થાશે, તેવાર તે પોતાના દેલનુ આહીઠી કરી લેશે. વાસતે આપણો જીવ જાએ તે ખેહતર છે, પણ મારા કપીલાના લોકો એ પદ નજરનાં સમીલાશના હાથમાં કેદ પકડાઈ આવશે તે વાત ની મને મોટી સરમ તથા ફીકર પેદા થઈ છે, તેથી એ વાતનો હવે હું શું આરો કરું.”

હુકાયત લખી છે કે, ખુઆપ દીઠો ખુજોરગવાર જલેજરે
ખંદીખાનામાં અને તે ખીનાથી પોતાના ખેટા ફરામરો
જને વાકેફ કીધો અને મોનાજત કીધી તે ખેડી
ખાપ ખેટાઓએ હુકતાલાની દરગાહામાં.

એવી ગોફતગોમાં તે ખંદીખાના મધે તરણ પોહોર રાત ગુજરી.
તેવારે ફરામરજની તથા જલેજરની આંખમાં ખોઆપે ગલખોકીધો. એ
મ કરતાં જવારે તે ખેહુ નામવર ઊંઘાઈ ગયા તેવારે જલેજરે એક ખોશ
ખોઆપ દીઠો, તેમાં એવું દીઠું કે એકએક નેક ફાલતું અને ચજદી
જલકાટનું સીમોરગ આવીને ખુજોરગ જલેજરની નજદીક ઊભું છે.
તે મોરગોના પાદશાહા સીમોરગના ગલામાં એક ખે મુલાં મોતીનો
હાર પેહેરેલો દીઠો; તેમાં એક એક મોતી એક એક પાદશાહી ખજા-
નાની કીમતનું હતું, તે ખે મુલાં મોતીનો હાર તે સીમોરગે પોતાની
આંખે ઊઠાવીને જલના હાથમાં આપ્યો. પછે તે સીમોરગ એમ કરું
કેહેવા લાગું કે, “ અય સામે સવારના ખેટા દસતાને જલેજર, તું
તારા દીલમાં કસી વાતની ફકર માં કર, કે એ ફરતા આસમાનની આ-
લથી તારું ખખત રોસન થશે, અને ફતેમંદોનો ખખશનાર સાહેબ
તમારી દાદ લેશે. અય નેકતામ જલ, તું એમ કરી જાણ કે જવારે
કાલ રોજે પામદાદ થાશે, તેવારે નામનો ઊઠાવનાર ફેરશાસપશાની ભારી
લશકર સાથે રેએના મેદાનની તરફથી દર મંજલ ચાલ્યો સોસતાન
શેહેરનો મદદને વાસતે આવી પોહોંચશે. તે શેરની હીમતનો પેહેલવાન
એ તરફ આવતાં વાર સમીલાસના કેટલાએક લશકરને જીવથી મારશે,
તથા ખેખુનીઆદ સમીલાસનાં તનને જખમી કરશે. તેવાર પછે તારો
ખેટો તેહેમત તાજખખશ રૂસતમ મારી પીઠ ઊપર સવાર થઈ જરની
ગાર શેહેરની તરફથી એ જગો આવી પોહોંચશે, તેવાર તે તેહમત રૂ-
સતમ એ સમીલાશને પોતાની મરદાનગીથી જીવતો પકડીને સોસતાન
શેહેરના દરવાજાની સામે સુલી ચઢાવશે.”

એ રવેશે તે નેકખખત જલેજરે ખોઆપ દીઠો, તેથી ખુશીમાં
આવીને તેજ ખોઆપમાં નેક ફાલનાં સીમોરગ સાથે ખગલગીરી કરવા

ચાહીજી. તેવામાં જલનાં તન ઉપર જે બંધ પાંધેલા હતા તે ખેંચાયા, તેથી નામવર જલેજરની આંખમાંથી જોઆપનો ગલપો જતો રહ્યો, અને સેતાપ જંગી ઊઠીયો. તેવાર પછે તેહમતન રૂસતમના ખેટા ફરા મરજને જોઆપમાંથી ઊઠાડીયો, અને તે સરફરાજ ખેટાને એમ કરી કેહેવા લાગો કે, “અય મારા દાનાઈ ભરેલા ખેટા, મેં હમણા એક એવો તો ખુશ જોઆપ દીઠો છે, કે તે જોઆપની તાસીર આપણને તુરત ફલવી જોઈએ. શા વાસતે કે તે જોઆપમાં મેં એવું જોયું કે, યજ્ઞદી જલકાતનું સીમોરગ મારી નજદીક આવી ખેટું, અને તે નેકબખત સીમોરગે પોતાનાં ગલામાંથી ખેમુલ મોતીનો હાર વાંચે ઊઠાવીને મારા હાથમાં આપ્યો. અને મને એમ કરી કહીજી કે, ‘નામનો ઊઠાવનાર કેરશાસપશાની ભારી લશકર સાથે કોલજીમના દરીઆવની મીસાલે મોજ મારતો કાલ રોજે એ તરફ આવી પોંહાંચશે, અને તે દેલાવર પેહેલવાન આવતાંને વાર સોસતાન રોહિરની મદદ કરશે, તથા ખેસુમાર માજદરાની લશકરને જીવથી મારશે, તે વીગરે નાપાક સમીલાસને જખમી કરશે. તેવાર પછે મારો ખેટો તેહમતન રૂસતમ સીમોરગની પોઠ ઊપર સવાર થઈ એ તરફ આવી પોંહાંચશે, અને તે નામદાર માજદરાની સમીલાસને જીવતો પકડી શુલી દેશે.’ એ રવેશે મને સીમોરગે જોઆપમાં મુખત કહયા છે.” જેવારે રોરદેલ ફરામરજે પોતાનાં બુજોરગ બાપ જલની જીબાનથી એવી જોઆપનો હકીકત સાંભડી તેવારે તે ખુશીમાં આવીયો. પછે ફરામરજે જલને એમ કરી કહીજી કે, “અય મારા સરફરાજ બાપ, તું તારાં દીલમાં કસી વાતની ફકર માં કર, કે પાક યજ્ઞદાં સાહેબ આપણી ખલાસોનો ચારો કરશે.”

એ રવેશ એક બીજા સાથે ગોફતેગો કરી તે ખેટું બાપ ખેટાએ પોતાનાં સર આસમાન તરફ ઊંચાં કરી કેહેવા લાગા કે, “અય બખશેશના કરનાર પાક દાદગર દાવર સાહેબ, તેં પોતાની અજીમ કુદરતથી જમીન તથા આસમાનને પેદા કીધાં, અને એ જમીન ઊપર બુલંદ આસમાનને વગર થાંભે ઊભો રાખ્યો છે. અને તેં ભાત ભાતના, અનેક અકલના ખુબશુરત આદમીજાતને પેદા કીધાં છે, તથા તરેહ તરેહનાં ઝાડો પેદા કરી તેની ઉપર લેહજત ભરેલાં ફલો તારા બંદાઓને

ખાવાને વાસતે તેં પેદા કીધાં છે. તે વગરે તું પાક સાહેબે નાચાર પ્પં-
દાઓ ઉપર એક નીહાયત પપ્પરોસ એ કીધી છે, કે વેહતું પાણી પેદા
કરી તેમાં અમરત ભરેલો મીઠાશ ભેલીને ચાલતું કીધું છે, તે પાણી
પીધાથી તારા પ્પંદાઓનાં દીલ હમેશાં ખુશ તથા અકલ ભરેલાં રહે છે.
એવો તું પપ્પરોસનો કરનાર સાહેબ, એવારેસોનો વારેસ છે. વાસતે
અથ પાક સાહેબ, તું હમે નાચાર તારા પ્પંદાઓ ઉપર મેહરબાની
કરીને હમારી ખલાસીનો ચારો કર, તથા હમારા સીસતાન શેહેરના અ-
નજુમનની પોસત પનાહનો કરનાર તું થા, તે વગરે સામેસવારના
ખાનદાનના લોકોની નેગેહુબાની તું સીવાય પીજો કોઈ કરનાર નથી,
તથા હમારાં તન ઉપર એ ભારી પ્પંધ પાધેલા છે તેમાંથીબી તુંજ
હમેને ખલાસ કરશે.”

દફતર સોલમું તમામ.
